

Adresseliste

Saksbehandlere, innvalgstelefon

Alexandra Abrahamson, 61 26 60 63

Kolbjørn Hoff, 61 26 60 58

Erica Neby, 62 55 11 65

Frivillig vern av skog – høring av 14 områder

Statsforvalteren sender med dette ut på høring forslag til vern av 14 områder i Innlandet. Forslaget omfatter i alt ca. 14 530 dekar, hvorav ca. 12600 dekar er skog. Høringsfristen er 20. februar 2023.

I tråd med naturmangfoldloven § 43 sender Statsforvalteren et forslag om vern av 14 områder i Innlandet på høring. Kunngjøring av oppstart av verneplanarbeidet ble gjort den 25. mars 2019 for Ånes, 31. mars 2020 for Åsli, 27. november 2020 for utvidelse av Turrind, 2. juli 2021 for områdene Liborget, Bjønndalen og Kompåsmyra, Viertjenna og 29. oktober 2021 for resterende områder, jf. naturmangfoldloven § 42.

De foreslåtte områdene er (ca. areal):

Utvidelse av Breie naturreservat, 303 daa i Etnedal kommune
Utvidelse av Eriksrud naturreservat, 74 daa i Gjøvik kommune
Høkleberget, 1074 daa i Gran kommune
Viertjenna, 757 daa i Grue kommune
Kjøremslia, 1167 daa i Nord-Fron kommune
Åsli, 872 daa i Nordre Land kommune
Utvidelse av Turrind naturreservat, 7484 daa i Nordre Land kommune
Årneslia, 903 daa i Ringeby kommune
Liborget, 217 daa i Ringsaker kommune
Bjønndalen og Kompåsmyra, 352 daa i Ringsaker kommune
Leine og Mælumsberget, 331 daa i Ringsaker kommune
Utvidelse av Kvannskardkletten naturreservat, 603 daa i Stor-Elvdal kommune
Ånes, 55 daa i Søndre Land kommune
Korpekløvet, 342 daa i Sør-Aurdal kommune

Alle områdene er foreslått vernet som naturreservater (§ 37 i naturmangfoldloven). Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. Samtlige områder følger prinsippene om frivillig vern av skog.

I høringsdokumentet inngår en områdebeskrivelse, utkast til verneforskrifter tilpasset hvert enkelt område og forslag til områdeavgrensing. Dere finner også kart over alle foreslåtte verneområdene på nett i Naturbase (Miljødirektoratets kartinnsynsløsning), og på statsforvalteren.no/in under Høringer (kart med bedre oppløsning).

Alle som måtte ønske det, kan komme med innspill og merknader til forslagene. Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på følgende:

- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at slike konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det gjelder, og hvilken justering av grenser og/eller bestemmelser i verneforskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Avgrensing av de aktuelle områdene.
- Synspunkter på verneforskriften og eventuelle merknader til spesielle forhold i det enkelte område. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Om det er behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.

Frist for å avgi uttalelse settes til **20. februar 2023**. Uttalelser sendes til Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer eller på e-post til: sfinpost@statsforvalteren.no. Planarbeidet vil bli kunngjort i lokalpressen og i Norsk lysingsblad. Saken vil også bli lagt ut på Statsforvalterens nettside, statsforvalteren.no/in under *Høringer*.

Vi ber spesielt kommunene om å legge ut høringsdokumentene til offentlig ettersyn i kommunehusene frem til høringsfristens utløp. Vi oppfordrer også til å dele informasjonen på deres hjemmesider.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Verneplan for skog - høring desember 2022
- 2 Uttalelser til oppstart
- 3 Adresseliste høring

Verneplan for skog

Høring av forslag om vern av 14 områder

Av Alexandra Abrahamson, Kolbjørn Hoff og Erica Neby

Statsforvalteren i Innlandet
Rapport nr. 12 | 2022

Forfatter(e): Alexandra Abrahamson, Kolbjørn Hoff og Erica Neby.
Tittel: Verneplan for skog. Høring av forslag om vern av 14 områder.

ISBN: 978-82-8410-032-6

Forsidebildet: Bildet viser kalklindeskog på rasmark fra Eriksrud.
Foto: Tom Hellig Hofton

© 2022 Forfatterne

Rapporten er lisensiert under «Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommersiell – Del På Samme Vilkår 3.0 Norge»-lisensen som er gjengitt her: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/no/>

Oppsummering

Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder vern av offentlig eid skog og frivillig skogvern. I St.meld. nr. 25 ble frivillig vern trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Frivillig vern innebærer at skogeier tilbyr staten vern av egen skog. Formålet med vernet er å bevare forholdsvis urørte skogområder med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser.

Denne rapporten er et høringsforslag som omfatter 14 skogområder i Innlandet. Formell oppstart for arbeidet med vern ble kunngjort den 25. mars 2019 for Ånes, 31. mars 2020 for Åsli, 27. november 2020 for utvidelse av Turrtind, 2. juli 2021 for områdene Liberget, Bjønndalen og Kompåsmyra, samt Viertjenna og 29. oktober 2021 for områdene Leine og Mæhlumsberget, Kjøremslia, Årneslia, Korpekløvet, Høkleberget, Kvannskardkletten, Eriksrud og Breie.

Alle områdene er foreslått vernet som naturreservater (§ 37 i naturmangfoldloven). Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fangst, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. I høringsdokumentet inngår en områdebeskrivelse for hvert område, et utkast til verneforskrift tilpasset hvert enkelt område og et forslag til områdeavgrensning.

Statsforvalteren har ansvaret for den felles lokale og sentrale høringa. Informasjon om denne høringa og mer detaljerte kart finnes på vår hjemmeside www.statsforvalteren.no/in. Høringsfristen er satt til **20. februar 2023**.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	5
Lovgrunnlag.....	6
Verneplanprosessen.....	7
Generelt	7
Naturfaglige registreringer	8
Oppstart av verneplanarbeidet.....	8
Saksbehandling	20
Verneplanens omfang.....	20
Høring.....	21
Områdebeskrivelser med forslag til verneforskrift og kart.....	23
Uttvidelse Breie naturreservat	23
Uttvidelse Eriksrud naturreservat	30
Høkleberget	37
Viertjenna og Rotnedalen	45
Kjøremslia	52
Åsli	59
Uttvidelse Turrtind naturreservat	65
Årneslia	73
Liberget	80
Bjørndalen og Kompåsmyra.....	85
Leine og Mælumsberget.....	91
Uttvidelse Kvannskardkletten naturreservat	109
Ånes.....	112
Korpekløvet.....	119

Innledning

Dette verneplanutkastet er et ledd i arbeidet med frivillig vern av skog. Verneplanutkastet er utarbeidet av Statsforvalteren i Innlandet på vegne av Miljødirektoratet. Utkastet blir sendt på høring til både lokale og sentrale høringsinstanser.

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand*, sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra en rapport fra NINA og Skogforsk, *Evalueringen av skogvernet i Norge*. I St.meld. nr. 14 (2015-2016) *Natur for livet* sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder vern av offentlig eid skog og privat eid skog gjennom det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge.

Frivillig vern innebærer at skogeier tilbyr staten vern av egen skog. Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering vil være aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene, vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven.

Arealet vernet skog har økt de siste årene, men den totale andelen er fortsatt relativt lav. Pr. 1. januar 2022 var omtrent 5,2 % av skogarealet og ca. 3,9 % av den produktive skogen vernet i Norge. Det er et nasjonalt miljømål at «*et representativt utvalg av naturtypene i skog skal vernes for kommende generasjoner*». Vern av skog er også viktig for å nå flere av de øvrige miljømålene, herunder at «*utryddingen av truede arter i skog skal være stanset og status for arter i nedgang være forbedret innen 2020*» og at «*mangfold av naturtyper i skog skal tas vare på eller gjenopprettes innenfor sitt naturlige utbredingsområde, og slik at alle stedegne arter forekommer i levedyktige bestander*».

Lovgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av naturmangfoldloven. I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Aktuell verneform for områder i denne verneplanen er naturreservat. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven. Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldloven § 37.

Som naturreservater kan vernes områder som:

- inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- representerer en bestemt type natur
- på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold
- utgjør en spesiell geologisk forekomst
- har særlig naturvitenskapelig verdi

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til å få verneverdier som nevnt over gjennom fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak. I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel.

Etter Statsforvalterens vurdering tilfredsstiller de foreslåtte naturreservatene i denne høringa kravene i naturmangfoldloven § 37. Formålet med vernet er i hovedsak å bevare områder med gammel skog med tilhørende naturmangfold i form av plante- og dyrearter, naturtyper og økosystemer eller områder som er egnet til å få verneverdier gjennom fri utvikling. Alle områdene inneholder truet, sjelden eller sårbar natur. De har i tillegg en særlig naturvitenskapelig verdi pga. forekomst av spesielle arter og/eller naturtyper. Det vises for øvrig til de enkelte verneforslagene og formålene med disse.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal de miljørettslige prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i de foreslåtte verneområdene bygger på registreringer og kartlegginger utført og innhentet av konsulentfirmaer og enkeltpersoner med høy kompetanse innenfor fagfeltet. Foreslåtte verneforskrifter fastsetter restriksjoner for bruk som vil kunne få negative konsekvenser for verneverdier og verneformål. Dette vil gi områdene økt beskyttelse. Samtidig åpner forskriftene for en videreføring av enkelte aktiviteter. Dette er aktiviteter som ut fra dagens kunnskap vil

ha liten eller ingen innvirkning på verneverdiene. Det er viktig at vernet ikke blir strengere enn det som er nødvendig for å ta vare på disse verneverdiene. Statsforvalteren mener de foreslåtte naturreservatene vil bidra på en positiv måte for å oppfylle forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer og arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren vurderer å ha god kunnskap om de berørte artenes bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og områdenes økologiske tilstand, samt virkningene av verneforslagene på naturmangfoldet i disse områdene. Kravet om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Statsforvalteren ser ikke at det er noen risiko for utilsiktede negative virkninger på naturmangfoldet ved et vernevedtak, § 9 i naturmangfoldloven kommer derfor ikke til anvendelse.

Statsforvalteren mener vernetiltakene vil redusere den samlede belastningen på økosystemene verneforslagene representerer. På denne måten vil vernetiltaket ha en positiv virkning på økosystemene, jf. § 10 i naturmangfoldloven.

Siden vernetiltaket etter Statsforvalteren sin vurdering ikke vil skade naturmangfoldet, kommer naturmangfoldloven § 11 ikke til anvendelse. Statsforvalteren kan på samme måte heller ikke se at naturmangfoldloven § 12 har relevans i sammenheng med vernetiltaket.

Verneplanprosessen

Generelt

Opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven § 37 skal følge bestemmelser om saksbehandling i lovens §§ 41 til 43. Videre gir rundskriv T-3/99 fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) retningslinjer for saksbehandlingen. Saksbehandlingsreglene skal sikre at verneforslagene blir grundig utredet, og at de som berøres og andre interesserte skal få fremmet sine synspunkter. Statsforvalteren har i verneprosessen lagt vekt på samarbeid og dialog med grunneiere, rettighetshavere, organisasjoner og kommuner. Særlig tett har samarbeidet vært med Glommen Mjøsen Skog SA, NORSKOG og Viken Skog SA.

Vern av skog foregår nå hovedsakelig gjennom ordningen med frivillig vern. Dette innebærer at det er grunneier/rettighetshaver som fremmer et tilbud til vernemyndighetene om vern av et område. Statsforvalteren gir melding om aksept for tilbudet. Det gjennomføres naturfaglige registreringer av det tilbudte område for å klargjøre at området har naturfaglige kvaliteter som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Etter at en slik dokumentasjon foreligger, gjennomføres forhandlinger mellom grunneier/rettighetshaver og staten, og det inngås en avtale som omfatter grenser, verneforskrifter og erstatning. Etter at det er inngått avtale eller mens forhandlingene pågår, starter de formelle verneprosessene etter naturmangfoldlovens bestemmelser. Alle områdene i denne verneplanen er behandlet etter ordningen med frivillig vern. For de fleste områdene som nå går på høring er avtaler om vern inngått.

For enkelte områder har ikke begge parter signert enda, men det er likevel enighet om å sende områdene på høring.

Grunneiere, rettighetshavere, kommuner og andre skal gis anledning til å komme med merknader til et verneplanarbeid før et verneforslag utformes. Det er derfor tidligere meldt oppstart av påtenkt verneforslag etter naturmangfoldloven § 42. Se nedenfor.

I henhold til § 43 i naturmangfoldloven, jf. forvaltningsloven § 37, skal et verneforslag sendes på høring. Høringsforslaget skal beskrive området forslaget omfatter, herunder avgrensning, verneformål og verneverdier, samt andre verdier enn naturverdier og de følgene forslaget antas å få. Etter høring blir mottatte uttalelser oppsummert og vurdert, og eventuelle endringer av verneforslagene foretas. Statsforvalteren oversender deretter verneforslagene med sin tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet vurderer Statsforvalterens forslag, og oversender sin tilråding til Klima- og miljødepartementet. Vernevedtaket fattes ved kongelig resolusjon.

Naturfaglige registreringer

Den naturfaglige dokumentasjonen for verneplanen er hentet fra lokalitetsbasen for skogområder prosjekt Frivillig vern, prosjekt Bekkekløfter, prosjekt Kalkskog og prosjekt Edellauvskogkartlegging/Rik lauvskog, i tillegg til naturtyperegistreringer i Naturbase og rapporter fra spesifikke kartleggingsoppdrag fra andre sammenhenger. Arbeidet i prosjektene nevnt over, er utført av BioFokus, Asplan Viak, Kistefos Skogtjenester AS og Reidar Haugan. Fagrapportene fra prosjektene Frivillig vern er angitt etter verdiene: *lokalt verdifullt* (*), *regionalt verdifullt* (**), *nasjonalt verdifullt* (***) og *nasjonalt verdifullt og svært viktig* (****). I fagrapportene fra bekkekløftprosjektet og kalkskogprosjektet er områdene verdivurdert etter en noe annen skala og med tallverdier. For bekkekløftprosjektet er verdiene: 1 - *lokalt verdifullt*, 2 - *lokalt til regionalt verdifullt*, 3 - *regionalt verdifullt*, 4 - *regionalt til nasjonalt verdifullt*, 5 - *nasjonalt verdifullt* og 6 - *nasjonalt verdifullt og svært viktig*. For kalkskogprosjektet er verdiene: 1 - *lokalt verneverdig*, 2 - *lokalt til regionalt verneverdig*, 3 - *regionalt verneverdig*, 4 - *regionalt til nasjonalt verneverdig*, 5 - *nasjonalt verneverdig* og 6 - *nasjonalt til internasjonalt verneverdig*.

Naturtyperegistreringene fra Naturbase er vurdert etter skalaen: A (svært viktig), B (viktig) og C (lokalt viktig), eller etter lokalitetskvalitet etter skalaen svært lav – svært høy kvalitet.

Oppstart av verneplanarbeidet

Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartmelding for de aktuelle områdene ble gjort den 25. mars 2019 for Ånes, 31. mars 2020 for Åsli, 27. november 2020 for utvidelse av Turrind, 2. juli 2021 for områdene Liborget, Bjønndalen og Kompåsmyra, Viertjenna og 29. oktober 2021 for resterende områder. Det var 25 ulike parter som hadde innspill til oppstartmeldingene. De viktigste momentene i disse uttalelsene er gjengitt her:

Språkrådet

- Libergget: navnet passer på området, og Libergget er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR).
- Viertjenna: ingen merknader til skrivemåten av navnet, men disse tjernene ligger helt i utkanten og delvis utenfor det foreslåtte verneområdet som er merket av i det vedlagte kartet. Statsforvalteren bør derfor finne et mer dekkende navn. Eller er det meningen at området skal inngå i Rotnedalen naturreservat?
- Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra: *Kompåsmyra* er vedtatt skrivemåte, men det er ikke registrert noe navn Bjønnbekkdalen i SSR. Derimot er *Bjønndalen* (eneste godkjente skrivemåte) registrert som navn på dalen øst for Kompåsmyra, og Bjørndalsbekken er vedtatt skrivemåte for navnet på bekken som renner her. Statsforvalteren må bruke navnene som er registrert i SSR.
- Åsli: SSR har registrert Åsli som navn på en gravplass et stykke øst for verneområdet. Verneområdet ligger rett på nordsiden av Åslibygda. Vi ber derfor Statsforvalteren vurdere om *Åslibygda* naturreservat vil være et bedre navn på området.
- Turrtind: Så vidt de kan se, vil åsen Turrtind bli liggende helt i utkanten av det utvidede naturreservatet, slik at navnet ikke lenger vil være særlig dekkende. Statsforvalteren bør derfor vurdere å finne et nytt og mer dekkende navn på det utvidede naturreservatet.
- Leine og Mælumsberget naturreservat: ingen merknader. *Leine og Mælumsberget* er eneste godkjente skrivemåter for henholdsvis navnegårdsnavnet og naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR), og navnet *Leine og Mælumsberget naturreservat* er dekkende for det foreslåtte naturreservatet.
- Kjøremslia naturreservat: ifølge kartet i SSR ligger Kjøremslia på sydsiden av elven. Området som er foreslått som naturreservat, er registrert med navnet Kjøremsberget. Dersom oppføringene i SSR stemmer med den lokale navnebruken, tilrår vi navnet Kjøremsberget naturreservat.
- Årneslia naturreservat: ingen merknader. Navnet passer på området, og *Årneslia* er eneste godkjente skrivemåte for gårdsnavnet i SSR.
- Korpekløvet naturreservat: naturnavnet *Korpekløvet/Korpeklyvet/Korpeklovet* er del av en pågående navnesak. Statsforvalteren må vente til Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten av dette naturnavnet før skrivemåten av navnet på naturreservatet kan fastsettes.
- Høkleberget naturreservat: ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Høkleberget* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.
- Kvannskardkletten naturreservat (utvidelse): de har ingen merknader til at navnet *Kvannskardkletten naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet.
- Eriksrud naturreservat (utvidelse): de har ingen merknader til at navnet *Eriksrud naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet. De gjør oppmerksom på at det eksisterende naturreservatnavn ikke er registrert i SSR.

- Breie naturreservat (utvidelse): de har ingen merknader til at navnet *Breie naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet.

Statsforvalterens kommentarer:

Området *Viertjenna* vil bli et eget reservat som per i dag ligger inne i dagens Rotnedalen naturreservat. Det har vært vanskelig å finne et dekkende navn på det nye reservatet, og *Viertjenna* er det som er brukt om området nærmest tjernet, og av grunneieren. Vi tenker derfor at det kan brukes som navn på et fremtidig reservat siden andre alternativer ikke er kjent.

Navnet *Bjønnbekkdalen* og *Kompåsmyra* naturreservat endres til *Bjønndalen* og *Kompåsmyra naturreservat*.

Navnet *Åsli* er lokalt benevnt for lia nedenunder *Åslibygda*. *Åslibygda* er navnet på selve grendelaget/bygda. Vi synes derfor det vil være mer korrekt å benytte *Åsli* som navn på det foreslåtte naturreservatet. Vi vil ta ytterligere kontakt lokalt under høringa for å få innspill på navnsetting av verneforslaget.

Vi er enig i at høgdepunktet/toppen *Turrtind* ikke er veldig godt dekkende for navnet på verneforslaget. Det er imidlertid ikke noe godt samlende navn for det arealet som omfattes av verneforslaget. *Turrtind* er det høyeste punktet innenfor området. I mangel av noe bedre velger vi derfor å videreføre det eksisterende navnet *Turrtind naturreservat* som det best dekkende.

Gården *Kjørem* ligger på nordsida av dalen. Lokalt benevnes lia ovenfor gården for *Kjøremslia*. Navnet *Kjøremslia* slik dette er plassert på kartet i SRR på sørsida av dalen, virker derfor feilplassert. *Kjøremberget* kunne vært et alternativt navn på området, men ut fra den lokale bruken av *Kjøremslia*, og at dette dekker det aktuelle verneforslaget på en bedre måte, velger vi foreløpig å benytte navnet *Kjøremslia*. Vi har imidlertid tatt opp denne navnebruken med grunneierne i området.

Vi tar til etterretning at naturnavnet *Korpekløvet/Korpeklyvet/Korpekløvet* er del av en pågående navnesak. Vi har stilt spørsmål til Språkrådet om når vi kan forvente at et slikt vedtak foreligger, og vil følge navnesaken i tråd med vedtaket til Kartverket. Imidlertid har Kartverket i forbindelse med dette spørsmålet sagt fra om at det nå foreligger en egen rutine mellom dem og Miljødirektoratet om at uavklarte navnesaker ikke skal sette vernevedtak på vent, men at navnet på et naturreservat kan endres etter et vernevedtak i tråd med Kartverkets vedtak. Dette kan da Miljødirektoratet endre selv uten at det må fattes et nytt vernevedtak av kongen i statsråd. Språkrådet har for øvrig til Kartverket tilrådd navnet *Korpekløvet*. Inntil videre vil vi derfor benytte navnet *Korpekløvet*. Når vi i utgangspunktet har benyttet *Korpekløvet* som navn på området, har vi gjort dette fordi grunneierne i området og andre lokale mener dette er det korrekte navnet på dette bratte og berglendte området, selv om vi har forstått at det er noe uenighet om denne navnsettingen.

Landbruksdirektoratet sier at det av høringsdokumentene må komme frem hvordan områdene brukes i landbrukssammenheng, og at hensynet til dette må ivaretas i verneforskriftene.

Statsforvalterens kommentarer:

Der hvor det finnes andre landbruksinteresser enn skogbruk i områdene er dette nevnt spesielt. Det er også tatt inn bestemmelser i verneforskriftene som gjør at kjent landbruksvirksomhet skal kunne foregå som vanlig. Spesielt kan nevnes tilpassede verneforskrifter i Leine og Mælumsberget der det er aktivt beite innenfor vernegrensene, og dyrkamark inntil vernegrensene.

Statens vegvesen har ingen merknader til oppstartsvarselet.

Bane NOR har ingen kommentarer til saken.

Riksantikvaren henviser til fylkeskommunens uttalelser i slike saker.

Norges vassdrag- og energidirektorat viser til områdekonsesjonærene i de respektive områdene og oppfordrer Statsforvalteren til å sette disse på adresselista for høringen; Vevig AS, Gruig AS, Sør Aurdal Energi AS, Glitre Energi Nett AS, Etna Nett AS, Elvia AS, Statnett SF. hVidere skriver de at så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i områdene Kvannskardkletten (utv.), Turrind (utv.) og Åsli. Så langt de kjenner til er det nettanlegg i eller nært områdene Leine og Mælumsberget, Kjøremslia, Årneslia, Korpekløvet, Høkleberget, Eriksrud (utv.) og Breie (utv.). Mer spesifikke kommentarer:

- Viertjenna: den eksisterende verneforskriften for Rotnedalen naturreservat har ikke standardbestemmelser for nettanlegg. Elvia AS har en 11 kV distribusjonsnett som krysser Rotnedalen i nord og strekker seg sørover langs det foreslåtte verneområdet Viertjenna. Nettet krysser igjen Rotnedalen naturreservat i sørlige del.
- Høkleberget: Glitre Energi Nett AS har områdekonsesjon. De eier et 22 kV distribusjonsnett som krysser deler av området. Foreslått verneområde ligger også nært reguleringsmagasinet Randsfjorden som blir brukt til kraftproduksjon og tilhører vannkraftverket Bergerfoss. Kraftverket eies av Ringerikskraft AS, mens Foreningen til Randsfjords regulering har konsesjon til reguleringen av Randsfjorden. området ligger nært reguleringsmagasinet Randsfjorden. NVE vurderer at verneforslaget for Høkleberget ikke kommer i konflikt med regulering av magasinet siden det går en vei mellom magasin og området, samt at området ligger ca. 15 meter fra høyeste regulerte vannstand (HRV).
- Høkleberget: NVE oppfordrer Statsforvalteren om å be skogeieren til Høkleberget om å opplyse om det er noen privatrettslige forhold i det foreslåtte verneområdet, som vil kunne få betydning for vernet før verneområdet blir sendt på høring. Det inkluderer opplysninger som skogeieren allerede har fått eller får

utbetalt erstatninger i det foreslåtte verneområdet i henhold til skjønnsavgjørelser eller avtaler.

- Korpekløvet: Sør Aurdal Energi AS har områdekonsesjon. De eier også et 22 kV distribusjonsnett som krysser området i sørlige del.
- Eriksrud (utv.): Elvia AS har områdekonsesjon og eier et 11 kV distribusjonsnett som krysser området.
- Breie (utv.): Etna Nett AS (tidligere Vokks Nett AS) har områdekonsesjon i området. De eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger innenfor den foreslåtte utvidelsen.
- Leine og Mælumsberget: områdekonsesjonær i området er Elvia AS. De eier et 22 kV distribusjonsnett som krysser området i nord.
- Kjøremslia: Vevig AS har områdekonsesjon i det foreslåtte verneområdet og de eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger nært området i sør-østlige del.
- Årneslia: områdekonsesjonær er Vevig AS. Nært det foreslåtte verneområdet er det et 22 kV distribusjonsnett, samt et 66 kV regionalnett eid av Vevig AS.
- Ånes: Foreningen til Randsfjords regulering har magasin som blir berørt av verneforslaget. NVE ber om at foreningen får anledning til å uttale seg under høringen. Verneforslaget grenser til Randsfjorden som er eksisterende reguleringsmagasin til vannkraftformål. Magasinet er regulert mellom kote 131,5 og 134,5. Det er eksisterende infrastruktur som går ned til øvre reguleringsgrense i andre deler av magasinet. NVE anser det derfor som lite sannsynlig at reguleringshøyden kommer til å økes.

Statsforvalterens kommentarer:

- Vi har tatt bestemmelser som sikrer vedlikehold av kraftlinja i det foreslåtte Viertjenna naturreservat. Eksisterende verneforskrift for Rotnedalen naturreservat foreslås oppdatert i samsvar med nedenstående verneforskrift og kart, slik at bestemmelser knyttet til vedlikehold av kraftlinjer er hensyntatt også der. Se mer i områdebeskrivelsen av Viertjenna nedenfor.
- Drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av de aktuelle nettanleggene innenfor områdene, Høkleberget, Korpekløvet, Eriksrud naturreservat utvidelse og Breie naturreservat utvidelse er ivarettatt med standard bestemmelser i verneforskriften. Det grenser nettanlegg inntil områdene Kjøremslia og Årneslia. I utkast til verneforskrifter for disse to områdene er det også her tatt inn standard bestemmelser som ivaretar drift og vedlikehold, men siden kraftledningene ligger inntil og ikke innenfor verneforslagene, er det ikke tatt med bestemmelser som hjemler oppgradering og fornyelse. Slike tiltak skal kunne skje uten at de berører disse verneforslagene. Hjemmel til å kunne tillate motorisert ferdsel til slike tiltak/formål er likevel tatt inn i utkastene til verneforskrifter for disse områdene.
- Forslag til vernegrense for Ånes er lagt ned til HRV for Randsfjorden, dvs. 134,5 moh. Randsfjorden som reguleringsmagasin blir altså ikke berørt, og reguleringen av magasinet kan foregå uhindret av et eventuelt vern av Ånes. Vi merker oss at NVE mener det er lite sannsynlig med en heving av

reguleringshøyden som eventuelt ville kunne berøre det foreslåtte verneområdet. Det er for øvrig flere eksisterende verneområder som berører Randsfjorden, blant annet et Ramsar-område, og en heving av reguleringshøyden vil derfor bety store konflikter med disse verneområdene. Også av denne grunn virker en mulig heving av reguleringshøyden som svært lite sannsynlig. Vi kan ikke se at reguleringen av Randsfjorden har noen betydning for et vern av Høkleberget, og dette har derfor ikke vært noe tema i drøftingene med grunneier.

Statnett sier at deres konsesjonsområde ikke blir berørt av planene.

NØK Nett AS sier at områdene ikke ligger i deres konsesjonsområde.

Eidsiva Energi AS opplyser at de ikke har anlegg i det foreslåtte Åsli naturreservat, men at det er andre netteiere som kan ha anlegg i disse områdene.

Elvia AS sier at det må tas inn bestemmelser som sikrer rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg i og inntil områdene Viertjenna/Rotnedalen, Leine og Mæhlumsberget, Årneslia og Eriksrud. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Det må også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Statsforvalterens kommentarer: Det er i utkast til verneforskrift for de aktuelle områdene tatt inn standardbestemmelser for drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av de aktuelle nettanleggene. Vi viser ellers til det som er sagt over.

For Leine og Mæhlumsberget har vi tatt inn en mulighet for å bruke traktorvegen som går ved linjene uten søknadsplikt etter verneforskriften, men som vanlig likevel etter avtale mellom netteier og grunneier.

Glitre Energi AS skriver at i Høkleberget i Gran kommune har Glitre Energi Nett en 22kV linje FEAL50 blank tråd, på vanlige traverser med piggisolatorer og flatt oppheng, med ca. 10m ryddebelt gjennom skogen. Det er også nettstasjoner med trafoer montert i master. Se vedlagte kartutsnitt. I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg, også dersom man må krysse verneområdet for å komme til linjen. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. Der det er etablert luftledninger tett opp til verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen i tråd med gjeldende føringer knyttet til anleggskonsesjon. Det vil si at vi må kunne foreta hogst i klausulert område samt sikringshogst der vi anser at eventuell vernet skog utenfor dette området ansees for å være fare for leveringssikkerheten. Da selvfølgelig etter avtale med grunneiere og eventuelt myndigheter. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Statsforvalterens kommentarer: Det er i utkast til verneforskrift for Høkleberget tatt inn standard bestemmelser for drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av det aktuelle nettanlegget. Vi viser ellers til det som er sagt over.

Forsvarsbygg ber om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i verneforskriftene.

Statsforvalterens kommentarer: Vi har hatt inn standardbestemmelser knyttet til militær operativ virksomhet og start og landing med Forsvarets luftfartøy i forslagene til verneforskrift.

Direktoratet for mineralforvaltning kan ikke se at områdene berøres av registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. De påpeker dog at det foreslåtte Viertjenna naturreservat ligger innenfor det registrerte forekomstområdet for sand og grus Svulrya øst¹, samt en mindre bit av Svulrya vest². Området som foreslås vernet er allerede vernet som kvartærgeologisk reservat. DMF mener at den berørte ressursen allerede må regnes som utilgjengelig, og har derfor ingen øvrig merknad til vernet. Det foreslåtte verneområdet Kjøremslia overlapper delvis med en registrert sand- og grusforekomst, Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vurdert forekomsten til liten betydning. I NGU sin beskrivelse av forekomsten står det at «Forekomsten kan inneholde masser egnet for tekniske formål, men dette må dokumenteres gjennom mer detaljert kartlegging og prøvetaking». Betydelige deler av forekomsten er i stor grad båndlagt av E6 og landbruksformål. Statsforvalteren bør vurdere om verneplanen vil påvirke muligheten til å få tilgang til ressursene i forekomsten på kort og lang sikt. Grunneier bør også bli informert om eventuelle konsekvenser for tilgangen til ressursene hvis området vernes.

Statsforvalterens kommentarer: Hele den aktuelle forekomsten med sand og grus ved Kjøremslia anses å ha liten betydning. Det er kun ca. 6 dekar av forekomsten på ca. 215 dekar som ligger innenfor det foreslåtte verneområdet, dvs. mindre enn 3 %. Forekomsten er dessuten bratt og lite drivbar, jf. også båndleggingen av E6 og landbruksformål. Grunneier er innforstått med konsekvensene ved vern og har inngått avtale om dette.

Norsk Bergindustri (NB) anmoder oss om å undersøke berggrunnen før endelig vernevedtak fattes, for ikke å hemme framtidig næringsutvikling i eller i tilknytning til det foreslåtte verneområdet.

Statsforvalterens kommentarer: Statsforvalteren har i utarbeidelsen av verneforslagene benyttet seg av informasjon om mineralske ressurser som ligger tilgjengelig i åpne kartløsninger. Statsforvalteren viser dessuten til at hensynet til mineralressurser blir ivarettatt i vernesaker på vanlig måte i slike saker, og på tilsvarende måte som andre samfunnsinteresser, gjennom de offentlige høringsprosessene slik disse er lovpålagt i naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen. Statsforvalteren har i forbindelse med denne verneprosessen også valgt å sende melding om oppstart til

enkelte sentrale/nasjonale høringsinstanser som antas å kunne ha spesielle interesser å ivareta innenfor de aktuelle områdene, herunder NB.

Innlandet fylkeskommune er positive til vern og ønsker ikke at vernet skal være til hinder for jakt, fiske og friluftsliv. I Viertjenna naturreservat i Grue kommune er det registrert automatisk fredete kulturminner i form av 5 fangstgroper i naturreservatet. Det må være rom for skjøtsel og tilrettelegging av kulturminnene. Det er ingen kjente kulturminner av regional eller nasjonal verdi innenfor forslag til vern av skog i Libberget, Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det kan være flere uregistrerte automatisk fredete kulturminner og andre kulturspor innenfor de foreslåtte verneområdene. Innenfor Høkleberget naturreservat ligger et nasjonalt verneverdig kulturmiljø, med Hornskeiva (som er en del av kongevegen til Bergen) og Gammelkleiva, som er et enda eldre vegfar. Vern av skog, vil være positivt for vernet av disse vegene. Kulturminnene bør merkes i kartene. De forutsetter at det fortsatt vil være tillatt å holde vegene og tilhørende murer fri for vegetasjon og at dette innarbeides i skjøtelses- eller forvaltningsplaner. Det er ingen kjente kulturminner av regional eller nasjonal verdi innenfor forslag til vern av skog innenfor Kjøremslia i Nord-Fron kommune eller Breie i Etnedal.

Statsforvalterens kommentarer: Fangstgroperne i det foreslåtte Viertjenna naturreservat har i dag et strengt vern ved at området er et naturreservat hvor inngrep i grunnen er forbudt. Det vil være en fordel dersom slike kulturminner blir synlige på fremtidige informasjonsplakater for reservatet. Statsforvalteren er oppmerksom på det nasjonalt verneverdige kulturmiljøet innenfor Høkleberget. Kulturminnene er ikke vist på vernekartet, men disse vil i samråd med kulturvernmyndighetene bli ivaretatt som en del av forvaltningen av verneområdet. Det bør relativt raskt etter et evt. vernevedtak bl.a. bli utarbeidet en forvaltningsplan som konkretiserer denne forvaltningen. Det er hjemler i utkast til verneforskrift for området som ivaretar istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

I Leine og Mælumsberget er det registrert automatisk fredete kulturminner i form av gravfelt. Vi ber kulturvernmyndigheten gi innspill på om det er spesielle hensyn som kreves her. Ellers er det i utkast til skjøtelsesnotat tatt inn en setning om at skjøtsel av naturtypene på dette arealet må skje i samråd med kulturvernmyndigheten.

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten ber om at villrein tas med som ett av verneformålene i forskriftene for Kvannskardkletten naturreservat. Dette for å sikre at villreinhensyn blir vurdert og vektlagt ved framtidig dispensasjonsbehandling for områdene.

Statsforvalterens kommentarer: Villrein er tatt inn i formålsparagrafen for Kvannskardkletten naturreservat.

Norsk Friluftsliv ber om et møte med Miljødirektoratet om hvordan dagens verneforskrifter utformes. De har flere konkrete forslag til endringer i forskriftsmalen, som de mener skal inn i dagens verneforskrifter.

Statsforvalterens kommentarer: Statsforvalteren forholder seg til de nyeste forskriftsmalene for verneområder som er utarbeidet av Miljødirektoratet. Dersom Miljødirektoratet beslutter å endre malene, vil Statsforvalteren tilpasse seg dette. Det er oss bekjent ikke foretatt endringer i malene basert på Norsk Friluftslivs anbefalinger, men dersom Miljødirektoratet mener at malene bør endres, vil vi forholde oss til dette. Inntil videre utarbeider vi verneforskrifter etter gjeldende maler.

Norges orienteringsforbund ønsker at orientering tillates i fremtidige verneområder.

Statsforvalterens kommentarer: Som nevnt tidligere forholder vi oss til de nyeste forskriftsmalene for verneområder som er utarbeidet av Miljødirektoratet. Dersom Miljødirektoratet beslutter å endre malene, vil Statsforvalteren tilpasse seg dette. Inntil videre utarbeider vi verneforskrifter etter gjeldende maler.

Grue IL orienteringsgruppa sier at de bruker området Viertjenna til orienteringsløp og lurer på hvor mange deltakere de kan ha for å ikke måtte søke om dispensasjon for sine løp. De har ikke observert slitasje etter deres løp, selv med deltakere på 300 stykker.

Statsforvalterens kommentarer: I dagens mal for verneforskrifter er det et forbud mot større arrangementer. I definisjonen av hva som menes med større arrangementer vil både type arrangement og antall deltakere kan ha betydning. Som utgangspunkt vil idrettsarrangementer og konserter eller lignende omfattes av forbudet. Det er en mulighet for å ta inn for eksempel faste årlige arrangementer med liten grad av tilrettelegging i de generelle unntakene i verneforskriften. I akkurat dette foreslåtte verneområdet er det sandfurusskog som er det primære vi ønsker å verne. Denne type skog med tilknyttede sopparter vil nok må bra at noe slitasje på bakken, særlig der hvor det er lite slitasje fra før, av for eksempel av beitedyr. Vi har derfor tatt inn en åpning i verneforskriften som muliggjør større orienteringsløp i reservatet. Se foreslått forskrift nedenfor.

WWF-Norge støtter opprettelse av naturreservat for i praksis alle disse områdene da de har verneverdier som er viktig å sikre gjennom vern.

Norsk ornitologisk forening avd. Oppland viser til rovfugllokaliteter påvist i områdene.

Statsforvalterens kommentarer: Aktuelle kjente rovfugllokaliteter i de enkelte områdene er vurdert og hensyntatt i verneforskriftene gjennom utforming av verneformålet og ved å ta inn et forbud mot teltleirer i tillegg til større arrangementer.

Naturvernforbundet i Innlandet (tidligere Oppland og Hedmark) er positive til vern av disse områdene, og har følgende konkrete kommentarer:

- Turrtind: de er positive til en utvidelse av Turrtind naturreservat. Selv om en mindre del av området per i dag er kulturskog, mener vi det er viktig å ta det med på grunn av rovfuglhekking i området.
- Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra: i nordøst er det svært kort avstand (5 m på det minste) mellom reservatforslaget og skog utenfor. Her bør grensa minimum legges 50-100 m fra trær med huldrestry for å sikre artens overlevelsesmulighet på sikt. Om ikke, vil fort uttørking og stormfelling av trær medføre at huldrestry forsvinner fra denne delen av reservatet.
- Liborget: dette er en svært spesiell og verdifull lavlandsskog. Vi håper at også søndre deler av naturtypelokaliteten med A-verdi også kan bli tilbudt til vern.
- Viertjenna: de støtter opprettelse av et reservat i en viktig skogtype (sandfuruskog) som er en viktig mangel i skogvernet. Avgrensningen er god og favner om naturverdiene på en god måte.

Statsforvalterens kommentarer: Vi er enige med Naturvernforbundet om at det burde ha vært en større buffer rundt funnene av huldrestry i foreslåtte Bjønndalen og Kompåsmyra naturreservat. Forekomstene med huldrestry som påpekes her var imidlertid ikke med i det opprinnelige tilbudet, og tatt med på forespørsel fra Statsforvalteren til grunneier etter funn utenfor tilbudt område ifm. den naturfaglige kartlegginga av området. Det stemmer at noen av registreringene ligger nært grensa (ca. 13 m måler vi det til). Selv om en hogst på nordsiden av en forekomst er mindre problematisk enn fra sør med tanke på uttørkingseffekter, er det en viss sannsynlighet for at disse registreringene vil påvirke en fremtidig hogst inntil vernegrensa etter gjeldende lovverk og miljøsertifisering. Det er dog ikke aktuelt for grunneier å utvide grensene ytterligere nå. Huldrestryforekomsten på sørsiden av Bjørndalsbekken er for øvrig den betydelig største i området, og godt beskyttet innenfor vernegrensa ut fra skogbilde, topografi og fuktighet i bekkedalen.

Nordre Land kommune har kommentarer gjeldende områdene i deres kommune; Åsli og Turrtind. Generelt påpeker de at kommunen allerede har et høyt prosenttall vernet skogareal, og at det derfor må være svært høye biologiske kvaliteter på fremtidige verneområder. Skogbruk er et viktig næringsgrunnlag i kommunen, og vern får konsekvenser for tilstøtende skogarealer gjennom at dette reduserer arealgrunnlaget for vedlikehold og utvikling av eksisterende vegnett. Om området Åsli skriver de blant annet at området er svært bratt og til dels vanskelig tilgjengelig, og at vern bør avgrenses til de områder som ikke med enkle tiltak kan drives på tradisjonelt vis. De ber om å vurdere konsekvenser av vernet for naboer som deler vegnettet med det foreslått vernede arealet og eventuelt kompensere dette. Til slutt påpeker de at området er utsatt for ras og skred, og det må utredes hvilke konsekvenser et eventuelt vern vil ha for rasfare, og lurer på om andre treslag enn gran kan plantes inn for å unngå ras og skred i fremtiden. Om Turrtind skriver de blant annet at området består av høgereliggende granskog av lav bonitet, og at trevirke fra slike områder i framtiden vil kunne få en større verdi med produktutvikling basert på økt differensiering av råstoffet og at slike miljøvennlige og varige produkter vil det være behov for i det grønne skiftet. Det er allerede vernet betydelige arealer med tilsvarende vernekvaliteter i Nordre Land

slik at kvalitetene i denne typen skog bør være tilstrekkelig ivaretatt. Arealene som foreslås vernet er områder som vil være egnet som gårdsskoger til landbrukseiendommer i Nord-Torpa. Området er preget av fraflytting og lite ressursgrunnlag på landbrukseiendommene gjør det vanskelig for nye generasjoner å få lønnsom drift av eiendommene. Det vil derfor være et behov for tilleggsskog i området. De synes avgrensingen av verneforslaget bør ses på på nytt. De ønsker også en lengre høringsfrist, slik at det er rom for å behandle dette politisk.

Statsforvalterens kommentarer: Statsforvalteren vil ikke kunne gå inn på en omfattende analyse av de totale samfunnsmessige konsekvenser for Nordre Land kommune ved forslag om frivillig vern av skog. Statsforvalteren forholder seg til vedtaket i Stortinget i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet*, om vern av 10 % av skogarealet i Norge, og det oppdraget Statsforvalteren har fått fra overordnet myndighet om å gjennomføre prosesser som fører fram til dette målet. Samtidig skal vi forholde oss til Meld. St. 6 (2016-2017) *Verdier i vekst*, der det er sagt at skogvernet skal gjennomføres på en slik måte at det får minst mulige konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. Statsforvalteren viser her til at mange av områdene som til nå er vernet gjennom ordningen med frivillig vern av skog i Innlandet, herunder i Nordre Land, har foregått i områder med vanskelige driftsforhold eller høgereliggende skog på dårlig bonitet. Dette har bidratt til at konflikten mellom skogvernet og produksjonsgrunnlaget i skogbruket blir mindre. Slike avveininger mellom vern og skogproduksjon/tømmertilgang er gjort fortløpende i skogvernarbeidet fram til i dag, men det har ikke vært gjennomført en nøye og systematisk gjennomgang av disse ulike interessene for det enkelte aktuelle verneområde. Miljømyndighetene og landbruksmyndighetene har nå kommet fram til et slikt systematisk opplegg for avveining i skogvernprosessene mellom verneverdier, skogbruksmessig betydning og konsekvenser for verdikjeden knyttet til skog og tre. Disse retningslinjene er gjort gjeldende for områdene som blir tilbudt for vern fra 1. februar i år. På denne måten vil skogvernets betydning for skog- og trenæringen lokalt og regionalt bli vurdert. Per i dag har vi vernet ca. 5,2 % av skogarealet i landet. Målet for skogvernet er naturfaglige og nasjonale. Det er ikke kommunevise/fylkesvise mål for andel vern slik at det skal være en prosentvis lik fordeling av vernet skog i de ulike deler av landet eller mellom kommunene. Gjennom de nye retningslinjene vil imidlertid vernebelastningen i kommunene bli vurdert nærmere. Samtidig vil det fortsatt være slik at Statsforvalteren er helt avhengig av hvilke tilbud vi får inn av frivillig vern. Når det gjelder de økonomiske konsekvensene for skogsvegnettet ved at arealgrunnlaget for disse blir mindre ved vern, viser Statsforvalteren til at dette må avklares gjennom forhandlingene om erstatning for de enkelte områdene. Vern av skog blir vanligvis sett på som positivt som sikring mot ras. Flere verneområder i Innlandet er tilbudt for vern der rasfare har vært en av begrunnelsene for et slikt tilbud. Statsforvalteren har vært i kontakt med NVE om faren for ras og skred i bratt terreng. På generelt grunnlag blir det sagt at et ordinært drevet skogbruk med mer eller mindre ensaldrede monokulturer, flatehogster og anleggelse av veger/driftsveger og forekomst av kjørespor som regel blir sett på som en større utfordring for ras/rasfare enn å la det ligge urørt gjennom vern. Det beste for slike rasutsatte områder vil enkelt sagt være et forsiktig motormanuelt skogbruk med plukkhogst. Dette er som regel ikke et aktuelt for et regningssvarende skogbruk. Åsli, slik

det framstår i dag, har forutsetninger for å bli en nokså fleraldret og flersjiktet skog som står seg godt mot ras og skred. Skogen i Turrind er høgereliggende og forekommer i stor grad på lågere og midlere boniteter. Tømmervolum og kvaliteter er som regel betydelig lågere enn på gode boniteter nede i bygda og låglandet. De negative konsekvensene for skogproduksjon og tømmer tilgang vil bl.a. derfor vanligvis bli sett på som større ved vern av høgbonitetsskog i låglandet enn lågbonitetsskog i høgereliggende områder selv om det finnes grunnlag for spesialvirke også i sistnevnte områder. Vi kan ikke se at det er noen «automatikk» i at områder som tilbys for frivillig vern i stedet ville kunne bli tilbudt for salg i markedet, og eventuelt bli kjøpt av lokale som tilleggsskog. Konesjonsspørsmålet må også vurderes i slike saker. Utvidelsen av Turrind har fått verneverdien *regionalt verdifullt* **. Dette er tilstrekkelige kvaliteter til å kunne vernes i medhold av naturmangfoldloven som et naturreservat. En betydelig kvalitet ved dette området er at det gjennom utvidelsen blir et såkalt «storområde», dvs. større enn 10 km². Slike områder blir sett på som spesielt verdifulle i skogvernsammenheng, og Turrind vil bli et viktig område i nettverket av slike storområder. Avgrensingen og arronderingen av Turrind kunne ha vært bedre, men dette er tilpasset de skoglige forholdene, naturforhold og verneverdier i tillegg til ønsker fra grunneierne. Vi ser at det kunne ha vært en fordel med lengre høringsfrister, men dette er avhengig av framdrift og frister i verneprosessene, jf. at høringsfristene i slike saker i naturmangfoldloven er satt til minimum 2 måneder. Nordre Land kommune og Statsforvalteren har i lengre tid hatt kontakt om et møte for å gå gjennom skogvernet i kommunen. Statsforvalteren vil under denne høringsperioden på nytt ta et initiativ til et slikt møte.

Søndre Land kommune opplyser at de inntil og innenfor området Ånes i dag har etablert et vannverk (grunnvannsbrønn) som forsyner ca. 1000 pe i Odnos og Fluberg med vann. For å sikre vedlikehold og framtidig drift av dette, ønsker kommunen å få mulighet til å kunne etablere to nye brønner i nordvestre del av det foreslåtte verneområdet for uttak av drikkevann, og bruke de uttakspunktene som benyttes i dag til avlastingspunkter for bakketrykk i grunnen ved flomstor vannføring med utpumping tilbake i elv. I tillegg må kommunen få mulighet til å kunne vedlikeholde flomvullen som ble etablert på nordsida av elva etter flommen i 2007, for sikring av brønner og flomvern. Kommunen har også en kloakkpumpe stasjon for bolighus i området som må kunne driftes og vedlikeholdes.

Statsforvalterens kommentar: I utkast til verneforskrift for Ånes naturreservat er det tatt inn et generelt unntak for vedlikehold av eksisterende vannverk, flomverk, kloakkpumpe stasjon og atkomstvegen til anleggene. Motorisert ferdsel på bilvegen vil bli tillatt. Etter søknad kan det også gis tillatelse til nødvendig hogst og rydding av vegetasjon rundt anleggene. Det er i tillegg tatt inn en bestemmelse i verneforskriften som hjemler etablering av nye grunnvannsbrønner. Ved en slik søknad må nødvendigheten av å plassere disse brønnene innenfor et verneområde vurderes, dvs. om det finnes alternative plasseringer utenfor, og eventuelt på hvilke vilkår en slik tillatelse kan gis.

Bjørn Rustestuen og Geir Tåje viser til en pantebok ved Hadeland, Land og Valdres sorenskriverkontor fra 1780-1803 som omhandler deling og sameierrettigheter i deler av det eksisterende samt foreslåtte utvida Turrind naturreservat. De mener disse rettighetene ikke er hensyntatt i saken om vern.

Statsforvalterens kommentarer: Dette innspillet er av privatrettslig karakter. Det er fra Statsforvalteren sin side noe uklart hva saken egentlig dreier seg om, og om dette eventuelt vil kunne ha noen betydning for saken om frivillig vern av det aktuelle området. Gjennom denne høringen av verneforslaget vil Rustestuen og Tåje bli oppfordret til å konkretisere hvilke rettigheter og krav de mener å ha, og på hvilken måte de mener dette vil kunne få betydning for vernespørsmålet.

Saksbehandling

Foreliggende forslag til verneområder er utarbeidet på bakgrunn av drøftinger og forhandlinger med grunneierne og andre rettighetshavere, samt øvrige mottatte innspill fra blant annet oppstartmeldingene (jf. uttalelsene under) og de naturfaglige registreringene. De berørte kommunene har fått melding om oppstart.

Det er utarbeidet egne verneforskrifter tilpasset hvert enkelt område. Disse verneforskriftene og en mer presis avgrensing av områdene vil være gjenstand for drøftinger med grunneierne og andre rettighetshavere under høring.

I naturreservatene vil hele økosystemet bli fredet, det vil si alle planter og dyr og de økologiske prosessene i området. Alle inngrep i området vil i utgangspunktet være forbudt inkludert skogsdrift og motorferdsel. Beiting, jakt, fiske og sanking av bær og sopp vil fortsatt være tillatt. Verneforskriftene kan eventuelt tilpasses ytterligere etter høring. Det er derfor viktig at høringsinstansene ser på verneforskriften for det enkelte område.

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for denne felles lokale og sentrale høringa. Denne høringsprosessen vil gi alle aktuelle parter mulighet til å komme med sine synspunkter på det foreliggende utkastet til verneplanen. Alle uttalelser vil bli lagt ved saken helt til sluttbehandlingen i Regjeringen.

I etterkant av høringen kan Statsforvalteren gjøre eventuelle justeringer av verneforslagene på bakgrunn av høring. Deretter sender Statsforvalteren verneplanen med sin tilråding til Miljødirektoratet som så gir sin tilråding til Klima- og miljødepartementet (KLD). KLD gjennomgår direktoratets anbefaling og legger endelig forslag til verneplan fram for Regjeringen. Vernevedtak fattes som kongelig resolusjon i statsråd.

Verneplanens omfang

Gjennom dette dokumentet høres det i alt ca. 14 534 dekar hvorav ca. 11 773 dekar er produktiv skog, se tabellen nedenfor. Denne høringen omfatter også endringer i eksisterende vernegrenser for både Eiksrud naturreservat og Rotnedalen naturreservat.

Område	Kommune	Totalareal (daa)	Areal produktiv skog (daa)	Skogareal (daa)	Moh.	Verneverdi
Utv. Breie	Etnedal	303	171	208	895-970	*(**)
Utv. Eriksrud	Gjøvik	74	74	74	195-340	***
Høkleberget	Gran	1074	1043	1062	150-430	**
Viertjenna	Grue	757	664	660	240-270	**
Kjøremslia	Nord-Fron	1167	1071	1167	280-750	5
Åsli	Nordre Land	872	849	865	320-725	**
Utv. Turrind	Nordre Land	7484	5364	5900	660-855	**
Årneslia	Ringebu	903	810	899	225-830	**
Libergtet	Ringsaker	217	217	217	180-424	**_***
Bjønndalen og Kompåsmyra	Ringsaker	352	307	307	500-690	**
Leine og Mælumsberget	Ringsaker	331	256	256	250-320	A/B
Utv. Kvannskardkletten	Stor-Elvdal	603	580	594	523-737	****
Ånes	Søndre Land	55	55	55	135-150	**
Korpekløvet	Sør-Aurdal	342	312	338	360-665	**

Høring

Verneforslagene sendes med dette på høring. Alle som måtte ønske det, kan komme med innspill og merknader til forslagene. Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på følgende:

- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at eventuelle konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i verneforskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Avgrensning av de aktuelle områdene.
- Synspunkter på verneforskriften og eventuelle merknader til spesielle forhold i det enkelte område. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Om det er behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.

Frist for å avgi uttalelse settes til **20. februar 2023**. Dere finner alle høringsdokumenter på vår hjemmeside www.statsforvalteren.no/Innlandet i tillegg til at alle avgrensinger er tilgjengelige i databasen Naturbase: www.kart.naturbase.no.

Eventuelle uttalelser sendes:

Statsforvalteren i Innlandet,

Postboks 987,

2604 Lillehammer

eller på e-post til: sfinpost@statsforvalteren.no.

Områdebeskrivelser med forslag til verneforskrift og kart

Utvidelse Breie naturreservat

Kommune: Etnedal

Verneverdi: *(**)

Areal: 303 dekar

Berørte eiendommer: 137/2

Områdebeskrivelse og naturverdier

Området ligger nord for Tonsåsen ved Nordfjellstølen og Fjellskinnberget, og er en utvidelse av eksisterende Breie naturreservat. Arealet utgjøres av høyereliggende skog- og myrområde opp til og med tregrensa av Fjellskinnberget. Området ligger i høydelaget 895-970 moh. i nordboreal sone, og vil sammen med eksisterende naturreservat på ca. 2650 daa bli et godt arrondert område.

Arealet har relativt stor topografisk variasjon i form av skogkledte koller, bekkedaler, flate myrområder og bratte bergskrenter og rasmarker. Området har middels rik til rik berggrunn og tynne til middels tykke løsmassedekker. Området domineres av skogarealer med lav til middels bonitet. Vegetasjonen er ganske variert med innslag av både rike og fattige skogtyper og myrtyper samt rik rasmarksvegetasjon. Gran og bjørk er dominerende treslag mens rogn, osp, selje og furu forekommer i svært sparsomme mengder. Berggrunnen og topografien gir et rikt innslag av karplanter, særlig i de beitepåvirkede rasmarkene og bergskrentene nedenfor Fjellskinnberget.

Skogen i området varierer en del i alder, fra halvgammel til gammel skog med middels til tydelig sjiktning. Skogen er ganske lysåpen og har et grasdominert feltsjikt som vitner om gammel beitepåvirkning. Det er generelt lite dødved i skogen, men enkelte grove læger i forskjellige nedbrytningsstadier finnes spredt. Den eldste og mest sjiktede granskogen står under Fjellskinnberget. Lenger sør er skogen yngre og mer homogen, og med kun spredt, dødved i mestedels små dimensjoner og lite nedbrutt. Skogen er ikke påvirket av moderne skogsdrift, men granskogen har tidligere blitt plukk- og gjennomhogget.

Det er avgrensa to kjerneområder/naturtyper med rik barskog med utformingen lågurtgranskog med verdi C, og sørvendt berg- og rasmark med verdi B. Dette utgjør ca. 20 % av den foreslåtte utvidelsen, som nesten i sin helhet likevel er vurdert som verneverdig i kartleggingen. Det er registrert tre rødlistearter i området (alle NT, to hengelav og en karplante) samt enkelte kravfulle kulturmarksarter.

Når det gjelder mangeloppfyllelse i skogvernet scorer arealet isolert sett nok så lavt. Området er i stor grad urørt de siste tiårene, men scorer lavt som gammelskog på grunn av gamle gjennomhogster og seterdrift. Det scorer i stedet ganske høyt på rikhet,

topografisk variasjon og vegetasjonsvariasjon, men artsmangfoldet er ikke særlig rikt. De største verdiene er knyttet til kjerneområdene med høgstaudegranskog og raseng sør for Fjellskinnberget. Arealet må imidlertid sees i sammenheng med eksisterende Breie naturreservat, og vil her tilføre rike skogtyper, myrtyper og beitepåvirkede rasmarktyper som ikke finnes fra før. Det vil også øke størrelsen, robustheten og både høgde- og rikhetsgradienten av det eksisterende naturreservat, som allerede er et viktig bidrag til representativiteten av skogen i denne regionen.

Verneformål

Formålet med forskriften er å bevare en bestemt type natur i form av et relativt stort naturskogsområde med en god økologisk variasjon, med rike skogtyper, andre rike naturtyper og næringskrevende vegetasjonsutforminger, samt med stordimensjonert gammel granskog og rikelig med hengslav og andre sjeldne arter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Etna Nett AS (tidligere Vokks Nett AS) har områdekonsesjon i området, og eier et 22 kV distribusjonsnett som går inn i den foreslåtte utvidelsen. Drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av denne er ivaretatt med standard bestemmelser i verneforskriften, se omtale ovenfor i dette dokumentet.

En gammel traktorveg/skiløype krysser området fra øst-vest nord for Fjellstølmyre. Traseen er avmerka på vernekartet som traktorveg. Vedlikehold av denne samt merking, rydding, vedlikehold og oppkjøring av skiløyper er ivaretatt gjennom bestemmelser i verneforskriften.

Fjellstølmyre er berørt av noen få, eldre grøfter. Grøftene er godt synlige på LIDAR-kart, og bør vurderes restaurert gjennom det pågående nasjonale myr- og våtmarksrestaureringsprosjektet i regi av Miljødirektoratet.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Etnedal kommune. En liten del i vest ligger innenfor ras- og skredfare område.

Området berøres så vidt av reguleringsplan for Nordfjellstølen vedtatt i 2015. Foreslått vernegrense sammenfaller med en grense for en hyttetomt, men arealet som overlapper med foreslått verneområde er avmerka som LNFR-område i reguleringsplan, og skulle sånn sett være uproblematisk. Vi ber likevel kommunen om å se på dette spesielt.

Merknader

Det er inngått avtale om frivillig vern mellom grunneier og Miljødirektoratet.

Forskrift om vern av Breie naturreservat, Etnedal og Nord-Aurdal kommuner, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare en bestemt type natur i form av et relativt stort naturskogsområde med en god økologisk variasjon, med rike skogtyper, andre rike naturtyper og næringskrevende vegetasjonsutforminger, samt med stordimensjonert gammel granskog og rikelig med hengelav og andre sjeldne arter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Etnedal kommune: 136/1, 136/6, 136/7, 136/11, 137/2. Nord-Aurdal kommune: 103/9.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2955 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Etnedal kommune og Nord-Aurdal kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og

annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende bygg, traktorveg og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Traktorvegen som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- g. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende kraftledning i verneområdet
- i. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom på eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-,

rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. nødvendig motorisert ferdsel for oppkjøring av eksisterende skiløyper etter standarden på vernetidspunktet
- e. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- f. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveger
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. utsetting av saltsteiner
- i. ridning langs bestemte traseer
- j. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4

- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning.
- l. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, d, g og h.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

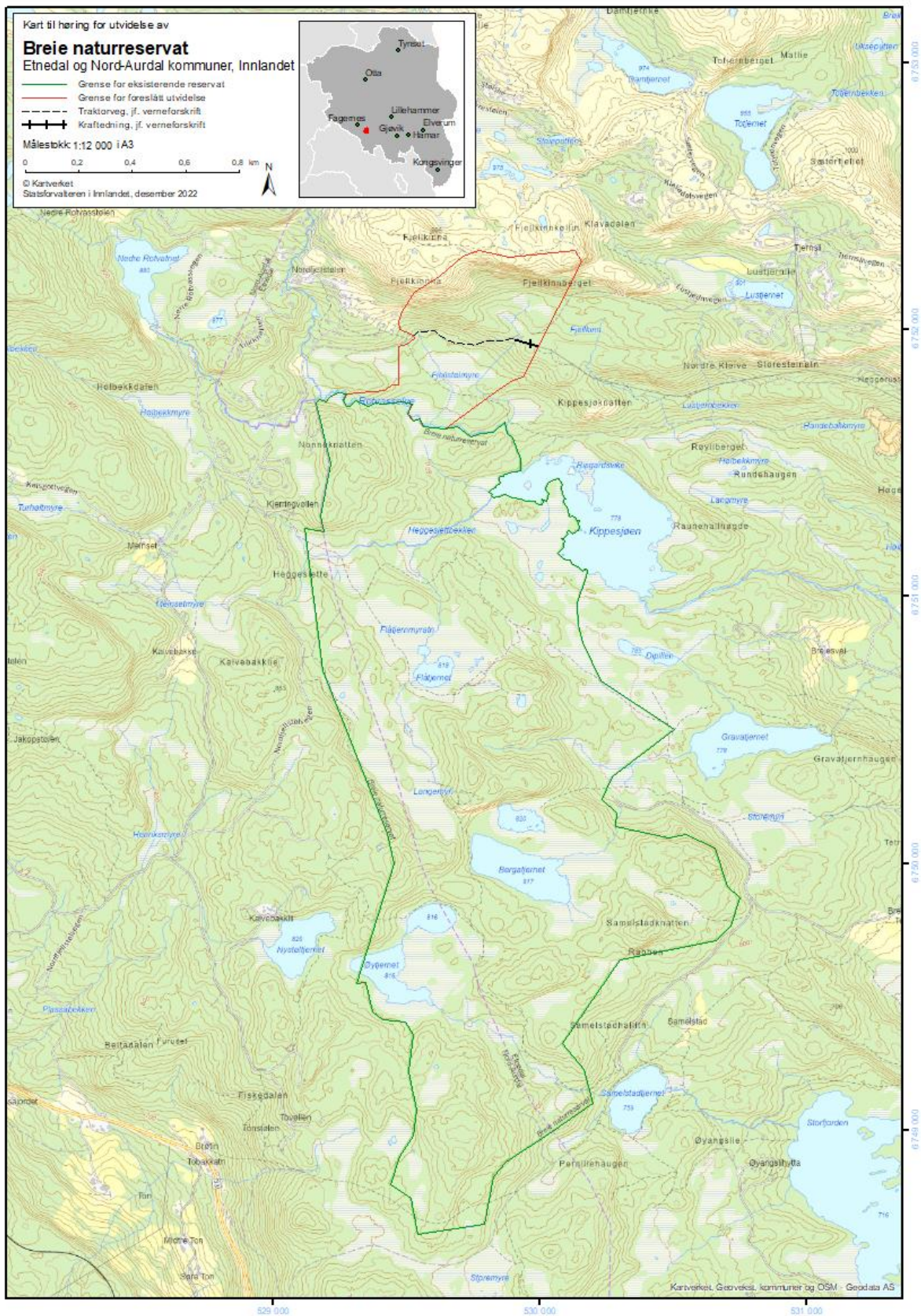
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 15. desember 2017 nr. 2079 om vern av Breie naturreservat, Etnedal og Nord-Aurdal kommuner, Oppland.

Kart utvidelse Breie

Utvidelse Eriksrud naturreservat

Kommune: Gjøvik

Verneverdi: ***

Areal: 74 dekar

Berørte eiendommer: 186/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Utvidelse av Eriksrud naturreservat ligger i den bratte østvendte lisida sør for Eriksrudberga, på vestsiden av Mjøsa rett nord for Mjøsbrua, nord i Gjøvik kommune. Avgrenset tilbudsområde ligger sør for eksisterende naturreservat. Tilbudsområdet omfatter kun en mindre del av den sammenhengende gammelskogen i den lange lisida området er en del av. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone i høgdelaget ca. 195-340 moh.

Lokalklimaet er varmt og tørt. Terrenget i hele lisida er brattlendt og heterogent; jevnbratte hellinger veksler med brattskrenter, bergvegger og rasmark. Storparten av lia har gammelskog som i hovedsak ikke er påvirket i nyere tid (men foruten rasmarksskogen opplagt en del utnyttet i gamle dager). Dette er et lite «spesialområde» med høye kvaliteter knyttet til velutviklet kalkgranskog, kalklindeskog, gammel lavlandsgran-blandingsskog og gammel rasmarks-edellauvskog, som i tillegg har til dels godt utviklet naturskogstilstand med høye naturkogskvaliteter (ikke minst med gamle mosegrodde edellauvtrær og mye dødved bl.a. av lind). Edellauvskogen er uvanlig velutviklet til å være en utpreget innlandsutpost for slik skog. Sammen med eksisterende naturreservat er den nordre delen av arealet den eneste sikre, veldokumenterte forekomsten av kalklindeskog nord for Tyrifjorden. Flere lindetrær måler 60 cm diameter i brysthøyde, og enkelte har hulheter ved basis. Det er også en god del dødved av alle treslag, mest bemerkelsesverdig er mye dødved av lind i tilsynelatende alle nedbrytningsstadier.

Hele området dekkes av naturtyper med verdi A/svært viktig etter DN håndbok 13 metoden. Artsmangfoldet er utvilsomt rikt, særlig av kalkskogs-mykorrhizasopp, men dette er foreløpig mangelfullt dokumentert (hittil påvist 5 rødlistearter, alle NT) (4 vedsopp, 1 lav). Av rødlistede naturtyper har området høy dekning av kalkgranskog (VU) og kalkedellauvskog (i form av kalklindeskog) (EN).

Selv om arealet er lite, vurderes området å oppfylle viktige skogvern mangler i høy grad. Av mangelnaturtyper (prioriterte skogtyper og ansvarsskogtyper) inngår kalkgranskog og rik lågurtgranskog, rik edellauvskog og lavlands-naturskog. Av viktige generelle mangler omfattes rikskog (rik lågurtgranskog, kalkgranskog, rik edellauvskog), lavlandsskog, gammel naturskog, og rikt arts mangfold (trolig høy grad). Regionen har lav vernedekning av lavlandsskog og området vil derfor kunne være et bidrag til å bedre representativiteten i geografisk dekning av skogvernet. Det har også en særlig stilling

ved å representere en isolert utpost for rik edellauvskog og særlig for kalklindeskog, og er derfor viktig for å dekke inn variasjonsbredden av slik skog.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en høgproduktiv og rik blandingskog i til dels rasmark bestående blant annet av rene bestand av alm-lindeskog med dominans av lind. Naturskogen er flersjiktet med mange gamle trær, kontinuitet i død ved og stedvis mye læger. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for svært mange truede arter fra mange organismegrupper, særlig sopp og karplanter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Elvia AS har områdekonsesjon og eier et 11 kV distribusjonsnett som krysser området med oppslag av ungt lauvkratt. Det er i utkast til verneforskrift tatt inn standard bestemmelser for drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av det aktuelle nettanlegget. Vi viser ellers til våre kommentarer foran i dokumentet til dette.

Øverst i lia i sørvest står et gammelt piggrådgerde i overgangen mellom den brattlendte naturskogen nedi lia og noe slakere gran-kulturskog på oversiden. Kulturskogen er i hogstklasse 5 og kanskje plantet på gammel beitemark.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Gjøvik kommune. Store deler av arealet er innenfor faresone for ras og skred.

Merknader

Gjøvik kommune er forvaltningsmyndighet i Eriksrud naturreservat.

Det er inngått avtale om frivillig vern mellom grunneier og Miljødirektoratet.

På vernetidspunktet i 1981 for det eksisterende naturreservatet ble det benyttet et kartgrunnlag (økonomisk kartverk) som ikke var oppdatert på den da allerede utbedrede vegtraseen (fylkesvegen) i området. Vernegrensa framstår derfor nå på kartverkene som den går inn i Eriksrudvegen (fylkesvegen) forbi området. Dette vil vi nå rette opp som en del av høringen av forslaget om utvidelse av naturreservatet. Forslaget om endring av grense ved eksisterende naturreservat går ut på at denne skal følge eiendomsgrensa mellom den private eiendommen gnr./bnr. 186/19 og Statens vegvesen sin eiendom gnr./bnr. 257/36. Det vises til vedlagte kart.

Forskrift om vern av Eriksrud naturreservat, Gjøvik kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en høgproduktiv og rik blandingsskog i til dels rasmark bestående blant annet av rene bestand av alm-lindeskog med dominans av lind. Naturskogen er flersjiktet med mange gamle trær, kontinuitet i død ved og stedvis mye læger. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for svært mange truede arter fra mange organismegrupper, særlig sopp og karplanter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Gjøvik kommune: 186/1, 186/19.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 89 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Gjøvik kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av

kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

- d. bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet
- e. beiting
- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- g. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende kraftledning i verneområdet
- i. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt riding er forbudt utenom på stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. utsetting av saltstein
- i. skjøtsel av randsoner mot dyrket mark og kulturbeiter
- j. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning.
- l. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, d, g, h og i.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom

sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

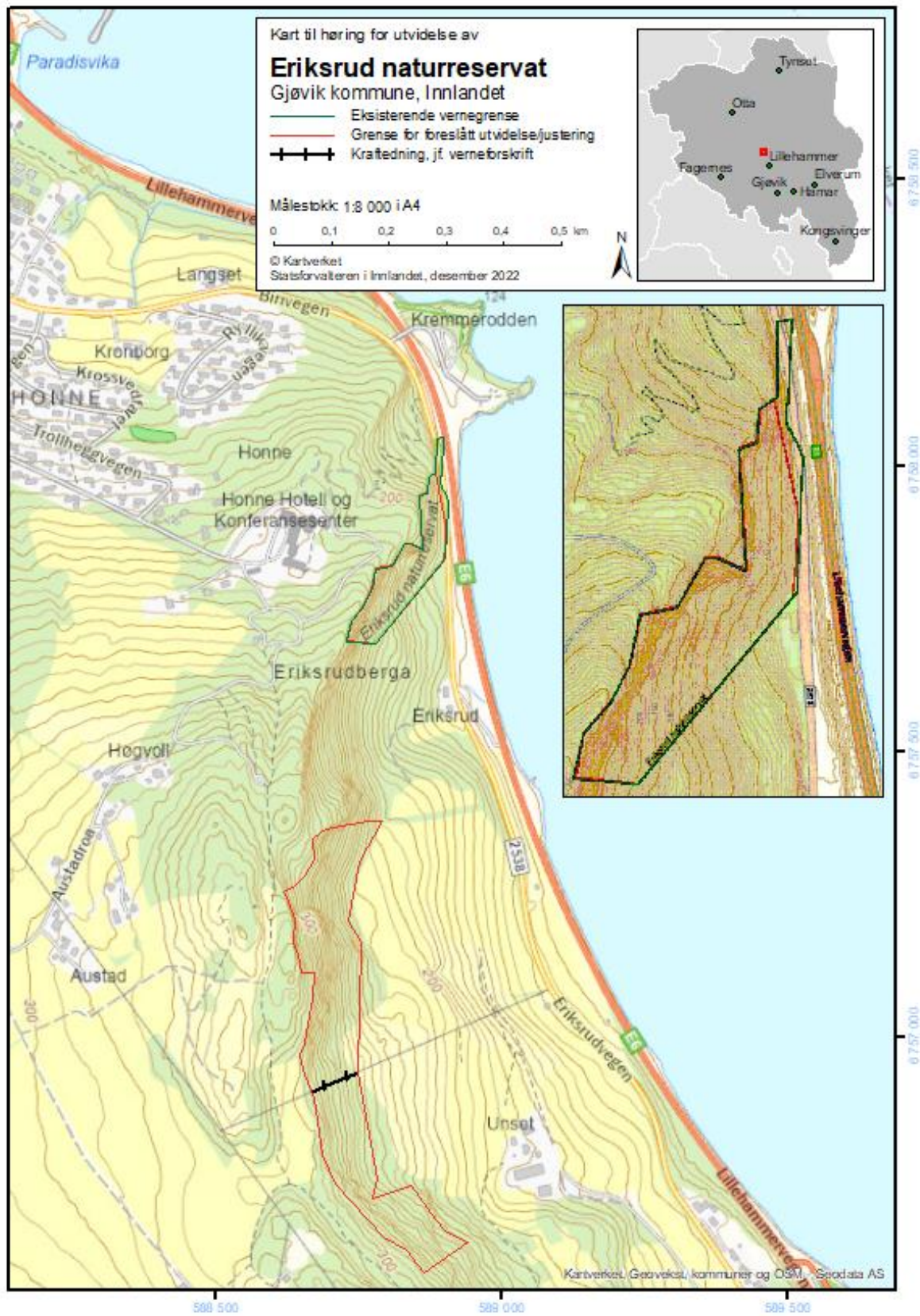
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 4. september 1981 nr. 4752 om vern av Eiksrud naturreservat, Gjøvik kommune, Oppland.

Kart Eriksrud

Høkleberget

Kommune: Gran

Verneverdi: **

Areal: 1074 dekar

Berørte eiendommer: 20/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Området ligger ved Horn på østsida av Randsfjorden på grensa til Søndre Land kommune. Store deler av området er sørvendt. Lisidene er for det meste nokså slake, men med flere innslag av små berg og knauser i tillegg til høye bergvegger på ca. 25-30 meter. Den topografiske variasjonen vurderes som nokså høg. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone i høgdelaget ca. 150-430 moh. Området er godt arrondert. Arealer med yngre skog er tatt med for å bedre arronderingen.

Skogen i store deler av området er nokså produktiv med betydelige arealer med middels og til dels høg bonitet. Hele området er dominert av tørre vegetasjonstyper, men med innslag av myr i de øvre deler. Lyngskog med furu dominerer i de grunnlendte øvre delene, mens rikere granskog, til dels lågurtgranskog, dominerer i midtre og nedre deler. Eldre furu- og granskog utgjør kjernen i området der det er en del furu eldre enn 250 år. I furuskogene er det noe dødved og gadd i partier. I granskogene finnes mer dødved og skogen har begynt å gå i sammenbrudd. Kontinuiteten vurderes som låg. Prosessen mot naturskogpreg er ganske framskreden i partier, og noen deler må betraktes som naturskog allerede i dag.

Det er påvist et relativt beskjedent mangfold av sjeldne og trua arter i området. Dette skyldes bl.a. dårlige forhold for sopp under kartlegginga. Det er kun påvist en rødlisteart av sopp. Potensialet for sjeldne og trua sopp er godt. Det samme gjelder for insekter. Utvalget av arter blant lav, moser og karplanter er lågt. Det hekker klippehekkende rovfugl og andre rovfuglarter i området.

Høkleberget fyller viktige mangler i skogvernarbeidet, herunder rike barskoger og biologisk gammel skog i låglandet, samt at restaureringspotensialet for arealer på høg bonitet er stort over en kort til middels lang tidshorison. Området er dessuten viktig som en del av et økologisk nettverk og for representativitet for skogområder langs Randsfjorden.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels rik og gammel naturbarskog i lavlandet som er dominert av tørre vegetasjonstyper i et varmt mikroklima, der det stedvis også er en god del dødved i form av læger og gadd. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er og har potensialet som et leveområde for sjeldne og sårbare arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk. Avgrensingen av verneforslaget innebærer at et skogareal blir liggende inneklemt uten annen atkomst på eiendommen enn gjennom det foreslåtte verneområdet. Det er derfor tatt inn en bestemmelse under § 7 i verneforskriften som hjemler motorisert ferdsel for drift av skogen og utfrakt av tømmer gjennom naturreservatet langs en trasé som er avmerket på vernekartet.

Det er to gamle veger som går gjennom området som samtidig er viktige kulturminner. Dette er Gamle Bergenske hovedveg i nedre del av området, som går gjennom Hornskleiva, og den enda eldre vegen, Postvegen, gjennom Gammelkleiva, i de øvre deler av området. Vedlikehold, skjøtsel og istandsetting av disse kulturminnene er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten for verneområdet vil inngå et samarbeid med kulturvernmyndighetene om dette. Vi viser ellers til vår kommentar foran i dokumentet til dette.

I søndre del av området, nedenunder Høkleberget, ligger det en gammel, forseggjort hesteveg som vil kunne vedlikeholdes som en gammel ferdselsveg. Denne vegen kan også ses på som et kulturminne slik at den også kan vedlikeholdes og istandsettes etter denne bestemmelsen i verneforskriften § 7.

Området er mye brukt til friluftsliv/turbruk. Det går flere stier i området. Postvegen blir særlig mye benyttet sammen med stien fra denne, Gammelkleiva, via Utsikten og bort til Høkleberget. Tillatelse til vedlikehold av stinettet vil bli gitt som flerårige tillatelser.

Det er i verneforskriften lagt til grunn at den motoriserte ferdselen på Gamle Bergenske hovedveg, som betraktes som en bilveg, ikke skal reguleres gjennom bestemmelser i denne forskriften. Motorisert ferdsel på denne blir derfor regulert av vegeier/rettighetshavere.

Glitre Energi Nett har en 22 kV kraftledning som går gjennom området. Det er i utkast til verneforskrift tatt inn standard bestemmelser for drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av det aktuelle nettanlegget. Vi viser ellers til våre kommentarer foran i dokumentet til dette.

I vestre del grenser verneforslaget til fylkesveg 34 over en strekning på ca. 360 meter. Grense for verneforslaget slik denne foreligger til høring, er lagt i eiendomsgrensa mellom privat eiendom og Innlandet fylkeskommune (vegeiendommen). Denne grensa kommer svært nær selve vegen. Forslag til vernegrense på denne strekningen bør ses nærmere på i forbindelse med høringa. Oppe på berget i dette området er det etablert gjerde og rassikringsnett. I verneforskriften § 7 er det tatt inn bestemmelser av hensyn til fylkesvegen som hjemler tiltak mot ras og skred, rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko og nødvendige tiltak innenfor verneområdet for vedlikehold av vegen.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Gran kommune. Deler inngår i faresoner for ras og skred.

Merknader

Grunneier har underskrevet framforhandlet avtale.

I dialog og etter ønske fra grunneier er det gjort noen endringer i forslag til vernegrense sammenlignet med den naturfaglige rapporten. Dette gjelder arealer som er tatt ut og utvidelser. Endringene er gjort i nedkant i sørvest, i nedre del sentralt i området, ved Høkleberget og i nordøst. Endringene gir bl.a. en bedre arrondering og et mer helhetlig område som fanger bedre opp høgdegradienten (utvidelser både i nedkant og overkant).

Siden det hekker rovfugl i området som er spesielt sårbar for forstyrrelser i hekketida, og området er mye brukt i friluftssammenheng, er det i tillegg til et forbud mot større arrangementer også satt et forbud mot teltleirer.

Forskrift om vern av Høkleberget naturreservat, Gran kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels rik og gammel naturbarskog i lavlandet som er dominert av tørre vegetasjonstyper i et varmt mikroklima, der det stedvis også er en god del dødved i form av læger og gadd. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er og har potensialet som et leveområde for sjeldne og sårbare arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Gran kommune: 20/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1074 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Gran kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av Gamle Bergenske hovedveg og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vegen som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- g. bålrensning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende kraftledning i verneområdet
- i. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt riding er forbudt utenom på stier og på eksisterende veg avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort, bjørn og villsvin og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. nødvendig motorisert ferdsel på Gamle Bergenske hovedveg avmerket på vernekartet
- e. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- f. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade

- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. utsetting av saltstein
- i. tiltak mot ras og skred på fylkesveg 34
- j. rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs fylkesveg 34
- k. nødvendige tiltak innenfor naturreservatet for vedlikehold av fylkesveg 34
- l. nødvendig motorisert ferdsel, fortrinnsvis på frossen og snødekt mark, for drift av skogen og utfrakt av tømmer gjennom naturreservatet langs trasé avmerket på vernekartet
- m. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- n. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning.
- o. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, d, g, h, i, j og k.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

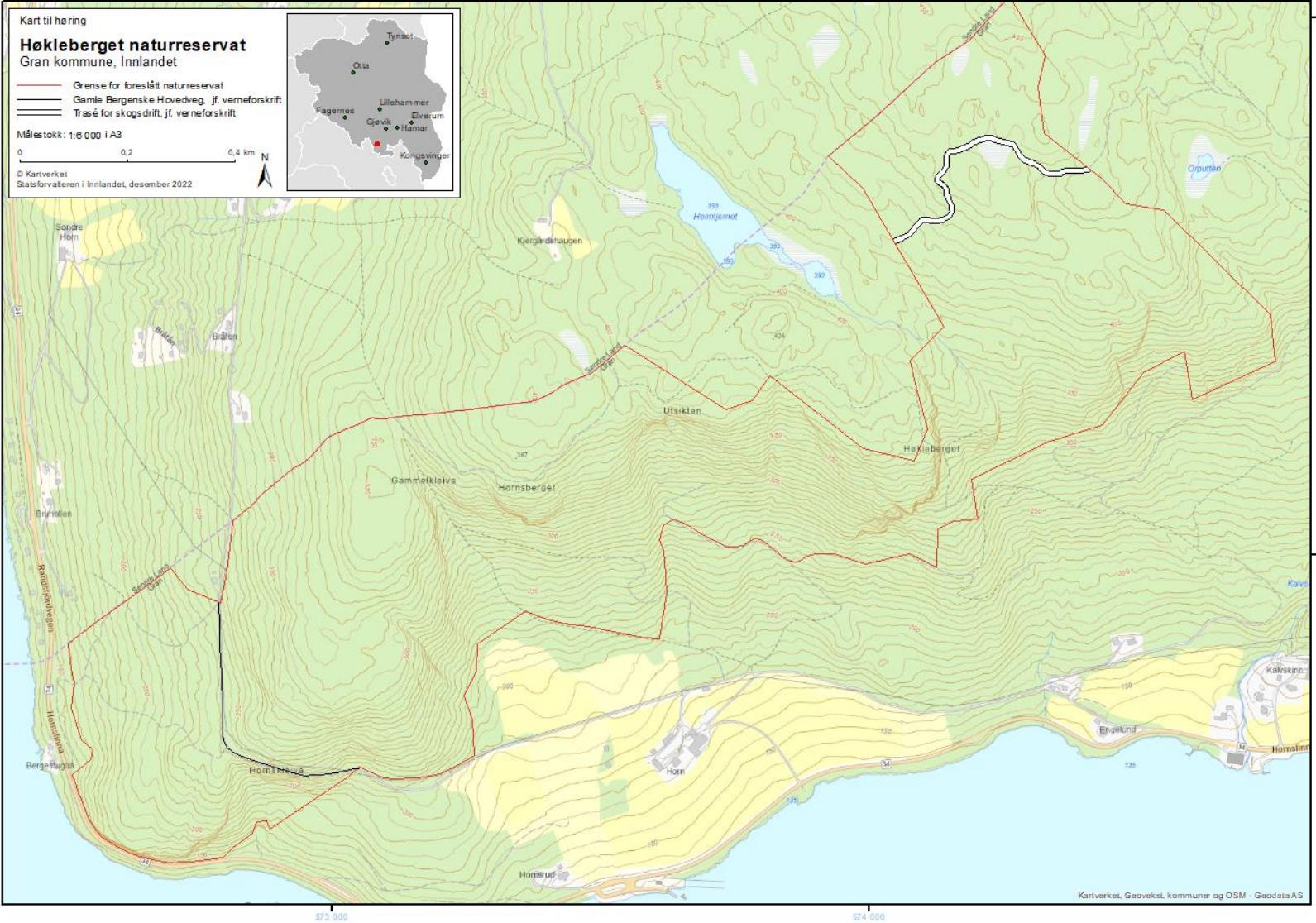
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Høkleberget

Viertjenna og Rotnedalen

Kommune: Grue

Verneverdi: **

Areal: 757 dekar

Berørte eiendommer: 98/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Rotnedalen naturreservat er et kvartærgeologisk verneområde vernet i 1989 for å ta vare på et naturhistorisk interessant område ed viktige kvartærgeologiske formelementer, blant annet et langt eskersystem som er en viktig del av et større dreneringssystem. Verneområdet er i dag ca. 1371 dekar stort, og det er lov med skogsdrift i verneområdet dersom dette ikke lager varige spor i undergrunnen. Denne høringen foreslår å skille ut et område innenfor Rotnedalen naturreservat til et eget reservat med strengere bestemmelser knyttet til inngrep. Det nye reservatet er ca. 757 dekar stort og er foreslått å hete *Viertjenna naturreservat*.

Naturverdiene vi ønsker å bevare innenfor dette området er knyttet til rik sandfurskog. Skogen er ikke biologisk gammel, men på grunn av at man har spart frøtrær av furu over lang tid, er kontinuiteten bevart for de soppartene som har sopprot (mykorrhiza) med furutrærne. Av slike arter er det funnet blant annet kransmusserong (VU), besk storpigg (NT), teglrød kragemusserong, brungul musserong, billeslørsopp, blå brunpigg, svartsølvpigg, beltesølvpigg og furuskjellpigg. Gubbeskjegg (NT) er også funnet på enkelte trær.

Området vurderes i høy grad å oppfylle viktige skogvernangler. Viertjenna er en av de større kjente forekomstene med rik sandfurskog i gamle Hedmark fylke, og det finnes få vernede sandfurskoger i Innlandet fra før. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av rik sandfurskog og utgjør en spesiell geologisk forekomst av kvartærgeologisk interessante formelementer. Sandfurskog er viktig for en rekke arter, og det er funnet flere rødlistede arter av sopp her.

Viertjenna er et sandfurskogområde langs elva Rotna, med flere synlige eskere som gir området et småkupert preg. Området har flere små tjern, bekker og myrer. Noen av de soppartene som er registrert her er kransmusserong, besk storpigg, teglrød kragemusserong, brungul musserong, billeslørsopp, blå brunpigg, svartsølvpigg, beltesølvpigg og furuskjellpigg.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Det er to kraftlinjer gjennom området, én helt nord i Rotnedalen naturreservat og én helt sør i Viertjenna naturreservat. Det er bilveier i utkanten av begge reservatene i tillegg til en liten stubb inn i Viertjenna naturreservat. Det går også en traktorvei inn til en leirplass med gapahuk og grillhytte i Viertjenna naturreservat. På vestsida av Viertjenna naturreservat, mot elva Rotna, er det ei lita brygge. Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

Planstatus

Området ligger innenfor et LNFR-område (landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift) i arealdelen til Grue kommunes kommunedelplan for 2012-2020. Området ligger også som båndleggingszone etter lov om naturvern.

Merknader

Verneforskriften for eksisterende Rotnedalen naturreservat må endres dersom Viertjenna naturreservat skal opprettes som et eget reservat. Verneforskriften er gammel, og inneholder ikke de bestemmelsene som er vanlige å ha med i dagens verneforskrifter. Vi har derfor tatt inn bestemmelser i verneforskriften for Rotnedalen naturreservat knyttet til kraftlinjer i de generelle unntakene fra vernebestemmelsene. Det har ikke vært mulig å legge inn spesifiserte dispensasjonsbestemmelser knyttet til kraftlinjer, siden slike gamle fredningsforskrifter ikke har med dette. Dette må da søkes om etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen. Samtidig har vi justert vernegrensa for å tilpasse denne til det nye reservatet i tillegg til å rette opp noen feilaktigheter langs bilveiene. Berørte eiendommer er også oppdatert. Det reviderte forslaget til verneforskrift for Rotnedalen naturreservat ligger nedenfor forslaget til ny forskrift for Viertjenna naturreservat. Nytt areal for Rotnedalen naturreservat vil bli ca. 563 dekar.

Avtale om vern av Viertjenna naturreservat er signert av grunneier, men ikke ennå av Miljødirektoratet.

Forskrift om vern av Viertjenna naturreservat, Grue kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av rik sandfurskog og utgjør en spesiell geologisk forekomst av kvartærgeologisk interessante formelementer. Sandfurskog er viktig for en rekke arter, og det er funnet flere rødlistede arter av sopp her.

Viertjenna er et sandfurskogområde langs elva Rotna, med flere synlige eskere som gir området et småkupert preg. Området har flere små tjern, bekker og myrer. Noen av de soppartene som er registrert her er kransmusserong, besk storpigge, teglørød

kragemusserong, brungul musserong, billeslørsopp, blå brunpigg, svartsølvpigg, beltesølvpigg og furuskjellpigg.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Grue kommune: 98/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 757 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Grue kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Vedlikehold av eksisterende gapahuker, tre-lavvo, brygge, traktorvei, bilvei og stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- e. Beiting.
- f. Større arrangementer til fots.
- g. Utsetting av saltsteiner i samsvar med gjeldende lovverk.
- h. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.
- i. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.

- j. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- k. Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.
- l. Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende bilvei, traktorvei og stier.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og bjørn med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd b.
- d. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- f. Felling av trær som utgjør en trussel mot vegsikkerheten.
- g. Nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til leirplassen via eksisterende traktorvei eller på snødekket bakke, jf. vernekart.
- h. Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.

- j. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, g og l og § 7 a, b og e.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om endring av forskrift 22. desember 1989 nr. 1401 om fredning for Rotnedalen naturreservat, Grue kommune, Hedmark

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62..
Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift 22. desember 1989 nr. 1401 om fredning for Rotnedalen naturreservat, Grue kommune, Hedmark gjøres følgende endringer:

Punkt I skal lyde:

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63 § 8, jfr. § 10 og § 21, § 22 og § 23 er et område i Rotnedalen i Grue kommune, Hedmark ~~Hedmark~~ **Innlandet** fylke fredet som naturreservat ved kgl.res. av 22. desember 1989 under betegnelsen «Rotnedalen naturreservat».

Punkt II skal lyde:

Det fredete området berører følgende gnr./bnr.: 97/2, **97/3, 97/8**, 97/11, 98/1, 108/1, ~~108/3~~.

Naturreservatet dekker et areal på ca. ~~1,3 km²~~ **563 dekar**.

Grensene for naturreservatet framgår av kart ...i målestokk 1:10.000, datert ~~Miljøverndepartementet november 1989~~. Kartet og fredningsforskriftene oppbevares i Grue kommune, hos Fylkesmannen i Hedmark **Statsforvalteren i Innlandet**, i Direktoratet for naturforvaltning **Miljødirektoratet** og i Miljøverndepartementet **Klima- og miljødepartementet**.

De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka og knekkpunktene bør koordinatfestes.

Punkt V nytt punkt 6, 7 og 8 skal lyde:

6. Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.

7. Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

8. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

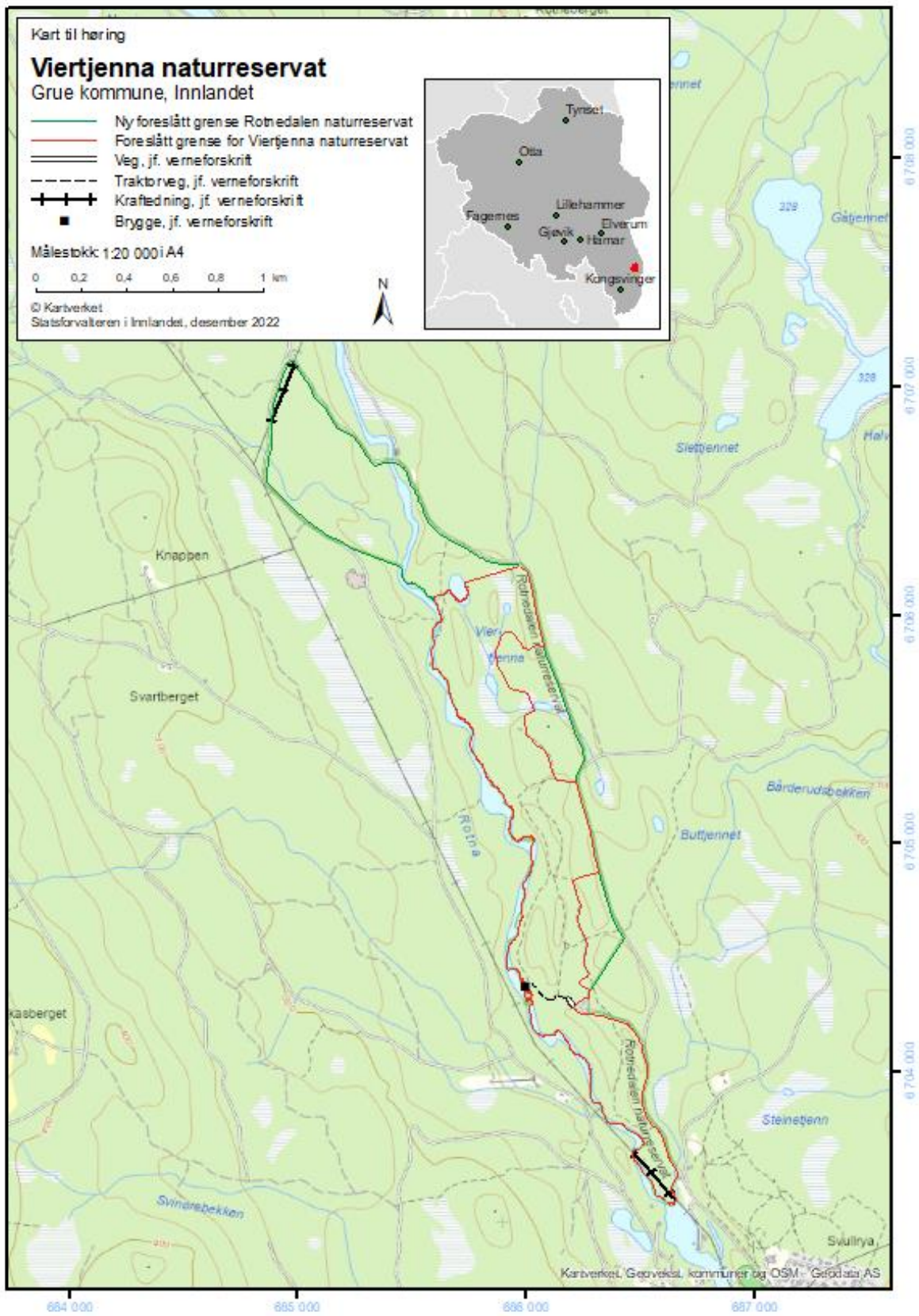
Punkt VIII skal lyde:

Forvaltningen av fredningsforskriftene tillegges Fylkesmannen i Hedmark **Statsforvalteren i Innlandet**.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Viertjenna og Rotnedalen

Kjøremslia

Kommune: Nord-Fron

Verneverdi: nasjonal (5)

Areal: 1167 dekar

Berørte eiendommer: 331/2, 345/1, 351/4,5, 352/1, 353/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Kjøremslia er ei sørvendt, bratt lisode rett vest for Kvam. Det er et av de største lisode-områdene i Gudbrandsdalens hoveddalføre som er tilnærmet urørt av nyere inngrep i både lengde- og høydegradienten, med unntak av aller nederste del som er berørt av E6-utbygginga. Området ligger i mellomboreal og sørboreal vegetasjonssone i høgdelaget 280-750 moh.

Området ble kartlagt i 2018 i forbindelse med den nasjonale kalkskogkartleggingen i regi av Miljødirektoratet. I kartlegginga ble ca. 1600 daa kartlagt, og 1342 daa av dette arealet ble vurdert som verneverdig av kartlegger. Alt dette verneverdige arealet er ikke med i det nå foreslåtte verneområdet, og noe er også med som ikke ble kartlagt som verneverdig. Likevel er det foreslåtte verneområdet i stor grad overlappende med areal vurdert som verneverdig i kartlegginga, og nærmest alt areal med avgrensa naturtyper/kjerneområder ligger innenfor foreslått vernegrense. Området betraktes derfor som robust og med godt arronderte grenser.

Kjøremslia er ei stor, høy og brattlendt lisode. Selv om den storskala naturmessig framstår som nokså homogen, er småskalavariasjonen stor. Bjørkeskog og furuskog er vanligst, og dekker det meste av lia – dels som ren bestand, dels i blanding – men det er også litt blandingslauvskog, og mindre partier gråorskog. Mye av furuskogen er rik lågurtskog, stedvis nær kalkfurusog. Bjørk- og lauvskogen er også i hovedsak lågurtskog, men en del høgstaudeskog finnes også. Lia har mye berg og en del rasmare, inkl. ganske mye kalkrikt berg, og mange steder er det rike småberg og steinblokker spredt i skogen.

Kjøremslia dekkes av sammenhengende eldre og gammel skog. Selv om i hvert fall nedre-midtre deler av lia har vært betydelig utnyttet i gamle dager med hogst og beite, framstår området i dag som praktisk talt uberørt av nyere inngrep og påvirkning. Området har høy tetthet og mye areal av verdifulle naturmiljøer og et rikt artsmangfold. Tre hoved-naturtyper dekker mye areal og er velutviklet: rik «kalkskogsnær» lågurtfurusog og sandfurusog, rik bjørk- og blandlauvskog av lågurt- og høgstaudetype, og kalkrike bergvegger og -skrenter. Disse er velutviklet og har store naturverdier knyttet til seg. Naturskogs-kvalitetene er ikke store, men både furu og bjørkeskogen har slike kvaliteter. Velutviklet sandfurusog i såpass naturskogs-nær tilstand som finnes øst i området er sjelden både regionalt og nasjonalt. Artsmangfoldet er rikt, med både relativt høyt antall rødlistearter, god spredning på artsgrupper, og sjeldne og spesialiserte arter. Lavforaen på rike bergvegger og steinblokker utmerker

seg, med både kalkbergarter og elfenbenslav-elementet, og området er et av få som har innslag både av det kontinentale «Vågå-elementet» og mer sørlige varmekjære kalkbergarter. Også mosefora, mykorrhizasoppfunga og karplantefora er rik. Det finnes også innslag av interessante vedsopp, og stort potensial for insekter. Hittil er det påvist 22 rødlistearter (1 EN, 4 VU, 17 NT). Rødlistede naturtyper dekker relativt mye areal, godt representerer er både kalk- og lågurtfuruskog (VU), rik sandfuruskog (NT), og tørt kalkrikt berg i kontinentale områder (VU).

Området vurderes i høy grad å oppfylle viktige skogvern mangler. Av mangelnaturtyper (prioriterte skogtyper og ansvarsskogtyper) inngår kalkfuruskog/lågurtfuruskog og sandfuruskog (rik utforming). Av viktige generelle mangler omfattes rike skogtyper, lavlandsskog, internasjonale ansvarsskogtyper og rikt artsmangfold. Variasjonsbredden er høy, og området innehar store deler av de naturtypene som slike lisider i regionen har og bidrar derfor godt til representativiteten i geografisk dekning av skogvernet.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en godt arrondert, variert og rik naturskog med et stort innslag av flere rødlistede naturtyper som kalk- og lågurtfuruskog, rik velutviklet sandfuruskog og tørt kalkrikt berg og rasmark i tillegg til rik bjørk- og blandlauvskog av lågurt- og høgstaudetype. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for en rekke truede og sårbare arter innenfor flere artsgrupper, særlig lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Området er bratt, og brukes i begrenset grad til friluftsliv. Unntaket er sør-vest i området der Pilegrimsleden krysser området. Traseen er inntegnet i gjeldende kommuneplan, og også på vernekartet. Det er også tatt hensyn til merking, rydding og vedlikehold av denne i verneforskriften.

Vevig AS har områdekonsesjon i det foreslåtte verneområdet og de eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger nært området i sør-østlige del. I utkast til verneforskrift er det tatt inn standard bestemmelser som ivaretar drift og vedlikehold av denne kraftledningen, men ikke til oppgradering og fornying (se nærmere kommentar foran i dokumentet til dette).

Reguleringsplan for ny E6 (E6 Kvam – Sel grense, ikrafttredelse 18. juni 2013) berører området to plasser i sør. Arealformålet i reguleringsplan som berører det foreslåtte verneområdet er her enten «LNFR» eller «Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur. Annen veggrunn – grøntareal». Reguleringsplan er ferdig utbygget, og ut fra flyfoto er det kun en skjæring til en sideveg (landbruksveg) til E6 som så vidt berører det foreslåtte verneområdet. Dette vil grenses ut på endelig vernekart. Vi kan derfor ikke se at det vil bli noen arealkonflikt mellom reguleringsplan og verneområdet.

Direktoratet for mineralforvaltning har påpekt at området berører en liten del av en registrert sand- og grusforekomst. Vår kommentar til dette kan leses foran i dette dokumentet.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Nord-Fron kommune. Størsteparten av området inngår i ras- og skredfaresone, og rundt to bekkedaler som berører området er det tegnet inn flomfaresoner. Området berøres så vidt av reguleringsplan «E6 Kvam – Sel grense» ned mot E6 i sør, se omtale i avsnittet over.

Merknader

Navnet *Kjøremslia* er av Språkrådet foreslått endret til *Kjøremsberget*. Se kommentarer fra oss om dette foran i dette dokumentet.

Det er inngått avtale om frivillig vern mellom grunneierne og Miljødirektoratet.

Forskrift om vern av Kjøremslia naturreservat, Nord-Fron kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en godt arrondert, variert og rik naturskog med et stort innslag av flere rødlistede naturtyper som kalk- og lågurtfuruskog, rik velutviklet sandfuruskog og tørt kalkrikt berg og rasmark i tillegg til rik bjørk- og blandlauvskog av lågurt- og høgstaudetype. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for en rekke truede og sårbare arter innenfor flere artsgrupper, særlig lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nord-Fron kommune: 331/2, 345/1, 351/4, 351/5, 352/1, 353/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1167 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nord-Fron kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [*opplag av båter*], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- e. brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- f. beiting
- g. vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg inntil verneområdet

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom på Pilegrimsleden avmerket på vernekartet
- c. bruk av sykkel er forbudt utenom på eksisterende stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg inntil verneområdet. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- e. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger, herunder Pilegrimsleden avmerket på vernekartet
- f. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- g. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- h. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- i. utsetting av saltstein
- j. rydding av vegetasjon og andre nødvendige tiltak for vedlikehold av tilgrensende landbruksveger

- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning inntil verneområdet
- l. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav g og § 7 bokstav a, b, d, e, h, i og j

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

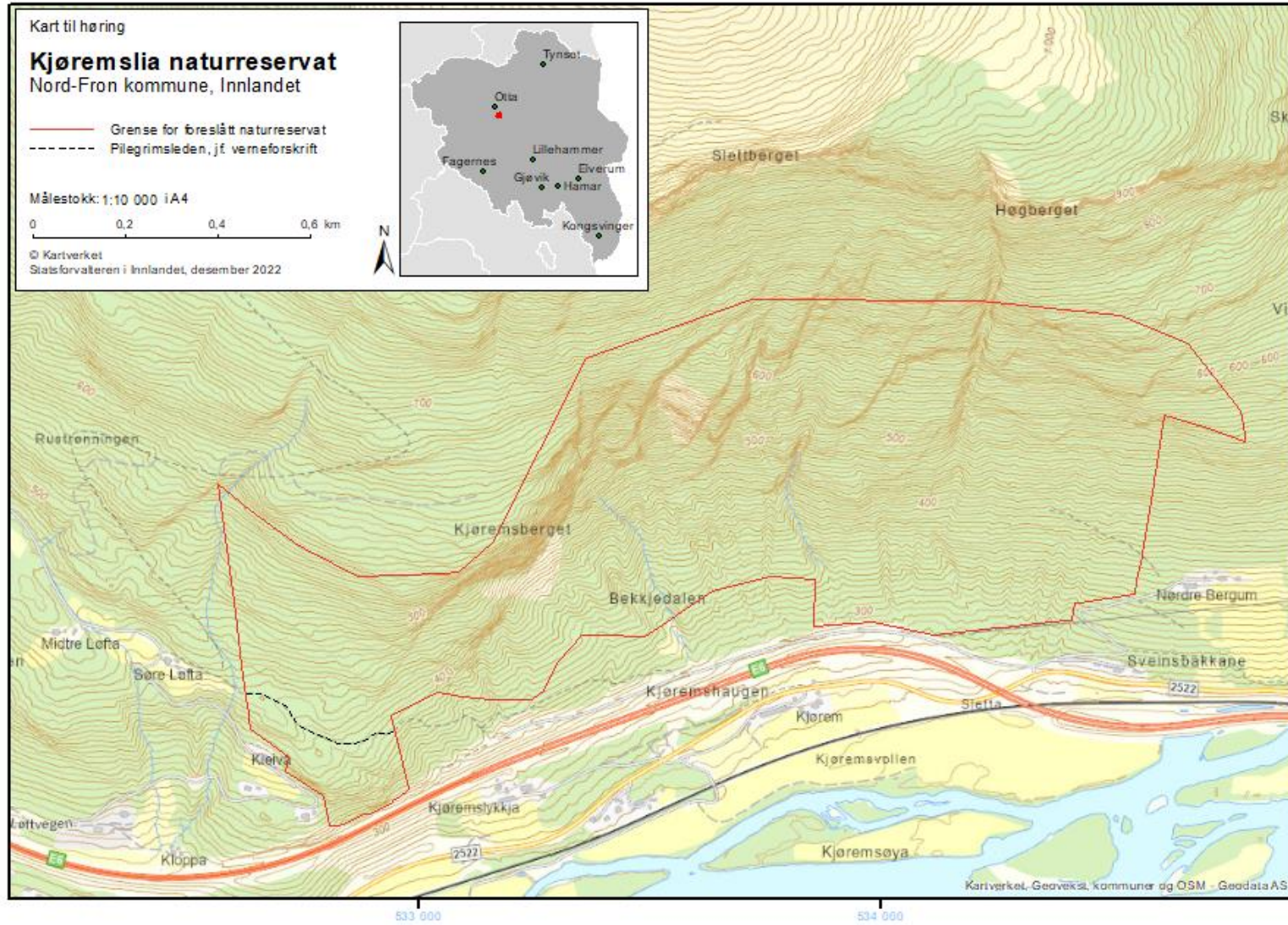
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Kjøremslia

Åsli

Kommune: Nordre Land

Verneverdi: **

Areal: 872 dekar

Berørte eiendommer: 1/6, 1/7, 2/1, 2/6, 2/7, 2/8, 4/4, 4/6, 4/9, 4/11, 8/2, 9/1, 9/10, 9/18, 9/22, 9/24

Områdebeskrivelse og naturverdier

Åsli ligger i den nordvendte lia på Nordsinni, ca. 10 km vest for Dokka. De øvre delene er til dels svært bratte. Enkelte bergvegger og skrenter finnes spredt. De nedre delene mindre bratte, delvis svakt ravinert. Området ligger i mellomboreal vegetasjonssone i høgdelaget ca. 320-725 moh. Området er godt arrondert.

Området preges av ulike former for humide vegetasjonstyper typiske for barskogområder i regionen. Særlig de nedre delene av området skiller seg ut gjennom nokså mye areal med høgstaudegranskog. Området preges for en stor del av gammel skog. Inne i området er det en lomme med yngre skog. Øvre del av området har for det meste eldre, humid og nokså godt sjiktet granskog på middels bonitet med mange gamle trær. Nedover i lia blir det rikere, og det finnes stedvis store mengder dødved i en grovokst, høgproduktiv og lavtliggende grandominert skog i sammenbrudd. Mye av dødveden er nokså nydannet, men det er stedvis også gode forekomster med middels til godt nedbrutt dødved.

Det er påvist et nokså rikt mangfold med sjeldne og trua arter i området. Det er hovedsakelig knyttet til to typer miljøelementer, dødved eller gamle trær av gran og berg/trær i område med høg luftfuktighet. I deler av området er det påvist store bestander av flere nær true arter, og det er et godt potensial for å finne flere og mer sjeldne arter vedboende sopp. I alt er det registrert ca. 12 rødlistearter i området.

Åsli har en høg grad av mangeloppfyllelse for mangelnaturtypen biologisk gammel høgbonitetsskog av gran i lavlandet der de største verdiene er knyttet til et lavtliggende kjerneområde ned mot 350 moh. Områdets humiditet og høge produktivitet oppfyller regionale mangler ved skogvernet. Området er dessuten viktig som en del av et økologisk nettverk av flere verneområder i distriktet, samtidig som området utfyller vernekvantitetene i dette nettverket.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av et område med i hovedsak gammel, fuktig til dels lavereliggende og høgproduktiv granskog med forholdsvis store arealer med død ved som i tillegg har humide og til dels rike bergvegger. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for true arter innenfor flere artsgrupper, særlig lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

I nedkant av området går det en skogsbilveg gjennom området, og området grenser her til den gamle Valdresbanen. Det er flere traktorveger i området. Det finnes også hesteveger i området som har kulturhistorisk interesse.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Nordre Land kommune. Store deler av arealet ligger innenfor faresone for ras og skred.

Merknader

Det er inngått avtale om frivillig vern mellom grunneierne og Miljødirektoratet.

I dialog med grunneierne er det gjort noen endringer i forslag til vernegrense sammenlignet med den naturfaglige rapporten og oppstartmelding. Det er gjort utvidelser ned til Valdresbanen og i de øvre, sørvestre delene av området. Dette gjør at en får med mer lavereliggende og rik skog, og høgdegradienten og arronderingen blir bedre.

Forskrift om vern av Åsli naturreservat, Nordre Land kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av et område med i hovedsak gammel, fuktig til dels lavereliggende og høgproduktiv granskog med forholdsvis store arealer med død ved som i tillegg har humide og til dels rike bergvegger. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for truede arter innenfor flere artsgrupper, særlig lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nordre Land kommune: 1/6, 1/7, 2/1, 2/6, 2/7, 2/8, 4/4, 4/6, 4/9, 4/11, 8/2, 9/1, 9/10, 9/18, 9/22, 9/24.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 872 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De

nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nordre Land kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- e. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- f. beiting
- g. vedlikehold av veg, traktorveger og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vegen og traktorvegene som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom på stier og på eksisterende veg og traktorveger avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på traktorveger avmerket på vernekartet
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. nødvendig motorferdsel på veg avmerket på vernekartet
- e. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- e. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger
- f. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- g. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- h. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- i. utsetting av saltstein
- j. nødvendig opprusting av eksisterende veg avmerket på vernekartet
- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav g og § 7 bokstav a, b, d, e, h, i og j.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

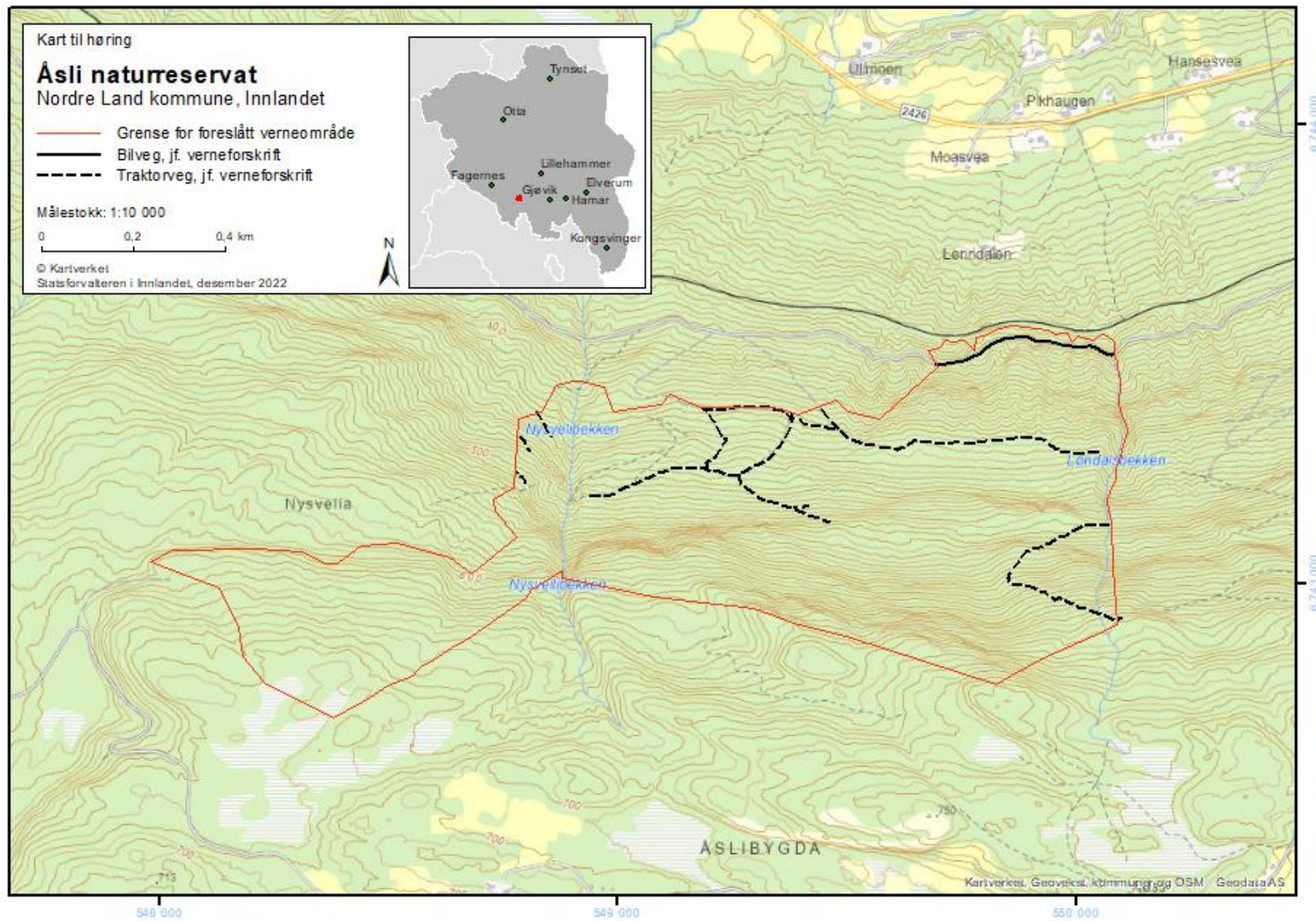
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Åsli

Utvidelse Turrind naturreservat

Kommune: Nordre Land

Verneverdi: **

Areal: 7484 dekar

Berørte eiendommer: 47/1, 47/3, 47/7, 48/2, 49/3, 65/6, 65/16, 65/23

Områdebeskrivelse og naturverdier

Turrind naturreservat med foreslått utvidelse ligger på åsen nordvest for Dokka, sør for Synnfjell. Utvidelse av Turrind naturreservat mot nord ble kartlagt med navnet Langeråk-Stygghaugen. Området har i verneprosessen også blitt kalt Oalen. Utvidelsen strekker seg fra eksisterende reservat sin nordgrense, oppover langs kommunegrensa til Etnedal frem til Fellesetra og Oalen. Arealet domineres av høyreliggende gammel granskog med innslag av fuktige skogmiljøer, myr og innsjøer/tjern. Arealet ligger i høydelaget ca. 670-850 moh. i nordboreal vegetasjonssone. Området ansees som godt arrondert. Selv om det smalner inn sør for elva Gjerda og det ligger to arealer uten vern innenfor verneforslaget (et hytteområde og et hyttetun), veies dette opp av størrelsen på området.

Fem kartlagte kjerneområder/avgrensa naturtyper ligger i høringsområdet.

Kjerneområdene i høringsområdet utgjøres av to arealer med rikmyr verdi C, og tre arealer med høyereliggende gammel granskog verdi B og C. Det finnes 7 rødlistearter i høringsområdet. Disse er i kategorien nær truet, og utgjøres av 6 lav og 1 vedboende sopp. Det videre potensialet for sjeldne og trua arter vurderes som middels høyt.

Omtrent halvparten av høringsområdet inngår i verneverdig areal i kartleggingsrapporten. Resterende areal ligger inn mot vernegrensa og sør for Haugsjøen. Her er skogen yngre og mer hogstpåvirket, også med noen nyere hogstflater. Arealet domineres nærmest totalt av gran, men en del bjørk finnes i partier, særlig i myrområder, på grunnlendt mark og i mer hogstpåvirkete deler av området. I tillegg inngår litt furu spredt på grunnlendte hauger og langs myrer. Rogn og selje finnes spredt, men for det meste svært sparsomt. Skogarealet er nærmest utelukkende kategorisert som lav bonitet eller uproduktiv. Berggrunnen i området er noe varierende hva angår rikhet, men det meste arealet på fastmark er fattig til svakt rikt. I myrområdene finnes større innslag av rike typer, særlig langs myrkantene. Blåbærskog og bærlyngskog dominerer i området, men blåbærskogen går ofte over til svak-lågurtskog i partier med bratt topografi. Ren lågurtskog finnes i mindre mengder. På de skrinneste kollene dominerer lyngskog. Små innslag av høgstaudedominert mark finnes spredt langs enkelte vassdrag i området. Mer eller mindre hele området består av gammel granskog med få eller ingen spor etter hogst av nyere dato. Mengden dødved og høgstubber varierer nokså mye gjennom området med helhetsinntrykket er at det finnes nokså lite av disse strukturene, noe som tyder på sterkt, historisk hogstpåvirkning.

Området skårer høyt på mangeloppgjørelsen for mangelnaturtypen gammel granskog og middels på den generelle mangeloppgjørelsen biologisk gammel skog. Dette gir totalt en middels mangeloppgjørelse i skogvernsammenheng. Den aller største verdien i er likevel knyttet størrelsen på den foreslåtte utvidelsen sammen med eksisterende naturreservat (se også omtale ovenfor i dokumentet om dette). Det er på bakgrunn av verdien som storområde og arrondering som det også er akseptert en del arealer med yngre og mer hogstpåvirket skog. Dette betraktes som restaureringsareal som på sikt vil få de samme kvalitetene som den mer urørte skogen i området. Denne tilstanden vil ta middels lang tid å oppnå i skogvernsammenheng. I tillegg representerer området godt skogen i denne regionen.

Verneformål

Formålet med forskriften er å bevare en bestemt type natur i form av et stort og forholdsvis urørt skogområde med gammel barskog med gran som det dominerende treslaget, og der det finnes en del svært fuktige skogmiljøer. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et viktig leveområde for sjeldne, sårbare og truede arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Noen av myrene i området er grøftet. Grøftene er godt synlige på LIDAR-kart, og bør vurderes restaurert gjennom det pågående nasjonale myr- og våtmarksrestaureringsprosjektet i regi av Miljødirektoratet. Slik restaurering er for øvrig allerede gjennomført i eksisterende reservat. Det går flere skogsbilveger og traktorveger innenfor verneforslaget. Det vises til vedlagte kart. Flere av disse traktorvegene er under sterk gjengroing.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Nordre Land kommune. Det ligger flere mindre fareområder for ras og skred innenfor arealet. Areal for reguleringsplan Langeråk fra 2004 ligger midt inne i området, og er grenset ut fra høringsforslaget.

Merknader

Det opprinnelige tilbudet og arealet som var på oppstart, var på nesten 18 000 daa. Etter at en grunneier med eiendom som går på tvers av og omtrent midt i dette tilbudsområdet, har trukket sitt tilbud, er området som nå går på høring kun det som ligger nærmest eksisterende naturreservat, mellom reservatgrensa og veien mellom Fellesætra og Osvollen/Oalen. Dette utgjør omtrent 40 % av det opprinnelige tilbudet. Det har i den videre prosessen vært tvil om arealene tilhørende de fire eiendommene nord for den eiendommen som har blitt trukket, skulle være med på denne høringa. Statsforvalteren har foreløpig valgt å ikke gå videre med et verneforslag for disse eiendommene. Dette vil vi imidlertid vurdere nærmere seinere. Vi vil her bl.a. se på

mulighetene for ytterligere utvidelser nordover og ha en videre dialog med eieren som har trukket seg, i tillegg til å se på arealer sør, sørvest og vestover fra eksisterende naturreservat i Etnedal. Det har allerede vært kontakt med grunneierne i disse områdene. Det er i utgangspunktet og primært storområdekvalitetene for dette området sammen med det økologiske nettverket som gjør at disse arealene vil kunne bli vurdert nærmere. Størrelsen på et slikt område vil til sammen kunne utgjøre over 30 000 dekar.

På vedlagte kart er forslag til grense for utvidelsen, eksisterende bilveger og bygde/gravde traktorveger inntegnet. Statsforvalteren ønsker å ha en gjennomgang med grunneierne for detaljer omkring dette før et endelig vernevedtak.

På eiendommen gnr./bnr. 65/6 rett på nordsida av elva Gjerda og øst i utvidelsesforslaget, langs en veg i området, ligger det et lite restlager av grus (knust og sortert). Statsforvalteren er innforstått med at dette vil bli kjørt ut i løpet av et års tid, og at grusuttaket vil bli istandsatt rett i etterkant.

Innenfor utvidelsesforslaget blir det benyttet ei hundekjøringsløype som ligger på eksisterende bilveg. Etter regelverket for motorisert ferdsel i utmark, i dette tilfellet den nasjonale forskriften § 3 bokstav e, er det ikke tillatt med bruk av snøskuter med formål kun å kjøre opp hundespennløyper. Idrettslag i form av bl.a. hundekjøringslag kan imidlertid kjøre opp skiløyper for allmennheten uten å søke tillatelse etter denne bestemmelsen i den nasjonale forskriften, for så å bruke de samme løypene til hundekjøring. Dersom det ikke er snakk om skispor, med kun en løypetrase for hundekjøring, vil dette ikke være å anse som oppkjøring av skiløyper etter forskriftens § 3 bokstav e, og dette vil dermed ikke være tillatt. Kommunen har også en svært begrenset mulighet til å gi dispensasjon til slike hundekjøringsløyper etter den nasjonale forskriften § 6. I utkast til verneforskrift er det tatt inn «skiløyper» under § 7 bokstav f. Dette åpner for at det kan gis tillatelse til oppkjøring av skiløyper med snøskuter som da kan benyttes til hundekjøringsløyper.

Språkrådet har påpekt at Statsforvalteren bør finne et mer dekkende navn enn Turrind på et utvidet reservat. Vi har her svart at vi ikke finner noe godt, samlende navn og viderefører derfor eksisterende navn på reservatet. Se nærmere omtale ovenfor i dette dokumentet.

Naturvernforbundet støtter utvidelsen av reservatet, særlig da det hekker rovfugl i området, se nærmere omtale ovenfor.

Innspillet fra Nordre Land kommune til oppstartmeldingen og Statsforvalterens kommentar kan leses ovenfor. Vi vil igjen ta initiativ til et møte med kommunen om skogvernet generelt i Nordre Land i løpet av høringsperioden.

Grunneierne har underskrevet framforhandlet avtale.

Forskrift om vern av Turrind naturreservat, Nordre Land kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare en bestemt type natur i form av et stort og forholdsvis urørt skogområde med gammel barskog med gran som det dominerende treslaget, og der det finnes en del svært fuktige skogmiljøer. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et viktig leveområde for sjeldne, sårbare og truede arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nordre Land kommune: 46/8, 46/51, 47/1, 47/3, 47/7, 48/2, 49/1, 49/3, 52/7, 65/6, 65/16, 65/23.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 16814 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nordre Land kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av

kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende hytte, koier, gapahuk, bilveger, traktorveger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Hytta, bilvegene og traktorvegene som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. utsetting av saltstein
- g. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- h. rydding av vegetasjon 30 meter fra eksisterende hytte. Hytta er avmerket på vernekartet
- i. bålbrekking med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt riding er forbudt utenom på stier og på eksisterende bilveger og traktorveger avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. nødvendig motorisert ferdsel på bilveger avmerket på vernekartet
- e. nødvendig motorisert ferdsel med snøskuter for oppkjøring av eksisterende skiløype eller løypetraseer som er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften
- f. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- e. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløype og gamle ferdselsveger
- f. etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- g. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- h. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- i. hogst/rydding av vegetasjon rundt eksisterende buer/koier, gapahuk, båthus og andre anlegg
- j. hogst av ved til buer/koier og gapahuk i naturreservatet
- k. opplag av båter, herunder etablering av båtskjul ved Øyangen på eiendommen gnr. 46 bnr. 8
- l. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og f og § 7 bokstav a, b, d, e, h og j

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

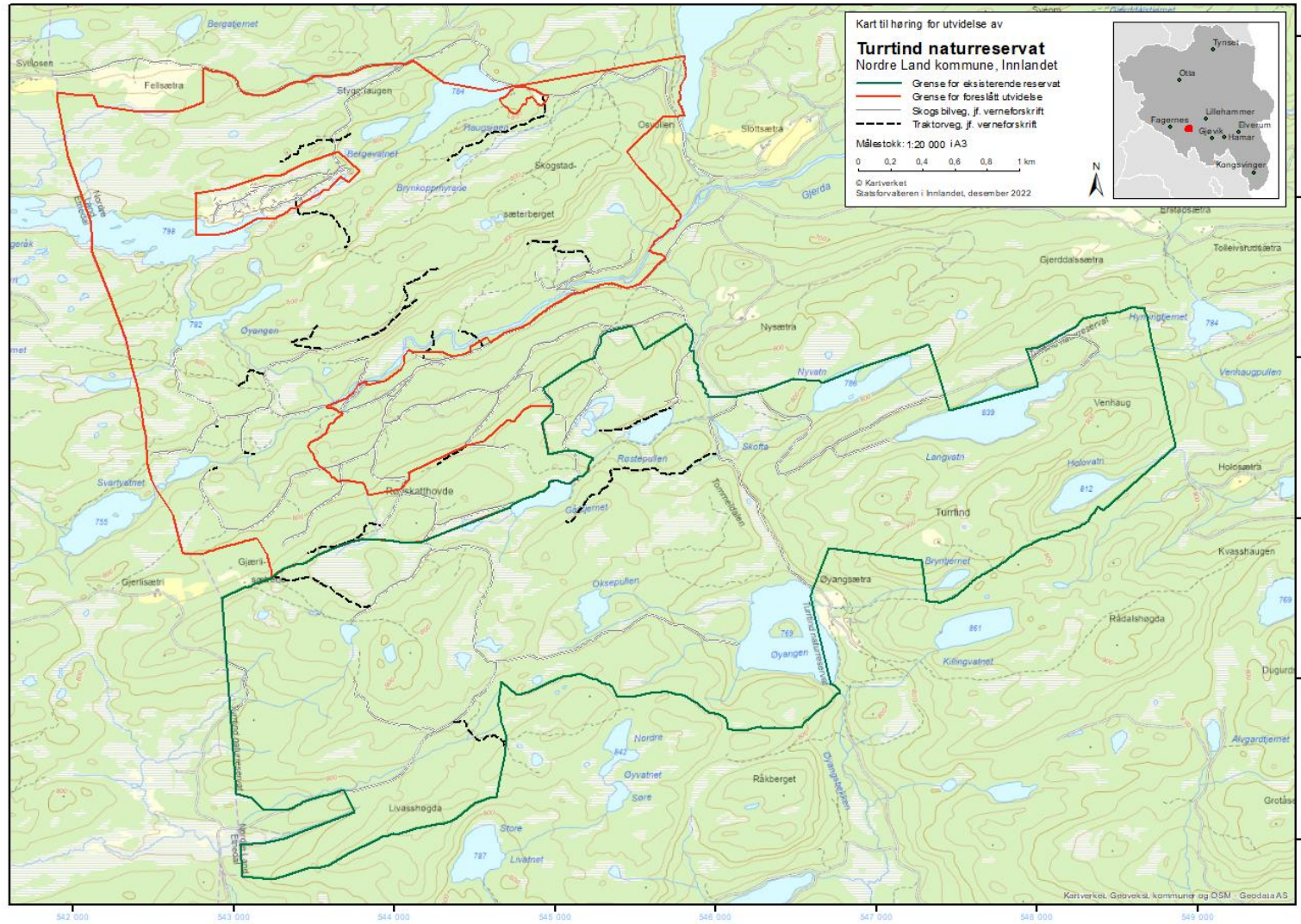
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 15. mars 2019 nr. 238 om vern av Turrind naturreservat, Nordre Land kommune, Oppland.

Kart utvidelse Turrind

Årneslia

Kommune: Ringeby

Verneverdi: **

Areal: 903 dekar

Berørte eiendommer: 173/2, 174/1, 175/1, 176/7, 176/1, 176/9, 177/9, 176/4, 176/5, 177/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Årneslia (tidligere i prosessen kalt Liaberga) er ei gjennomgående bratt, skogkledt li dominert av gran og med spredte bergvegger og rasmark. Lia ligger ovenfor Vestsidvegen ved nordre del av Losna, i overkant 1,5 km sør-vest for Fåvang kirke. Området ligger i høydelaget 225-830 moh. i sør- og mellomboreal sone. Årneslia er godt arrondert.

En større del av det foreslåtte verneområdet er i den naturfaglige kartleggingen funnet verneverdig (665 dekar). Den lavest liggende skogen ble ekskludert fra verneverdig areal fordi dette ifølge rapporten består av ung og aldershomogen skog sterkt preget av kulturpåvirkning. Statsforvalteren har likevel valgt å ta også dette arealet med på grunn av at denne delen er svært rik og inkluderer høybonitetsskog i sørboreal sone/lavlandsskog, den bedrer høydegradienten og rikhetsgradienten og den vil gi en bedre arrondering og øke størrelsen og dermed robustheten av området. Skogen framstår ikke som ungskog, men som en skog i hogstklasse IV med noe varierende alder der en del trærne er relativt gamle og store. Denne delen av skogen har et stort og relativt kort restaureringspotensial. Det har dessuten vært en forutsetning fra grunneierne at denne delen må bli med som en del av et verneområde.

Ca. 1/3 av nordre delen av området ble kartlagt med NiN-metoden etter Miljødirektoratets instruks i 2018. Det ble her avgrensa to naturtyper med gammel granskog med lokalitetskvalitet moderat – høy verdi innenfor det foreslåtte verneområdet. I den naturfaglige kartleggingen av området som ble gjort i 2019 i forbindelse med tilbudet om skogvern, ble disse arealene ikke vurdert på ny, og det er heller ikke kartlagt nye naturtypelokaliteter. Likevel sies at en større del av verneverdig areal har kjerneområde-kvalitet som kunne vært kartlagt som naturtype lavlandsblandingsskog.

Vegetasjonen varierer mye i utforming og rikhet, men rike vegetasjonstyper dominerer, og helt fattige typer mangler. Størst dekning har lågurtskog, bærlyng-lågurtskog og høystaudeskog. Rike bergvegger, rik rasmarkhei (tilknyttet bergvegger) og intermedier til rik rasmark opptre også ganske frekvent. Gran er dominerende treslag, men også mye gråor og bjørk. Ellers inngår noe osp, furu, hegg, rogn og selje.

På tross av stort sett bratt og vanskelig fremkommelig terreng er så å si hele skogen dårlig aldersspredd og ikke akkurat gammel. Skogalderen ligger på mellom 50 og 100 år. En større del av arealet har høy bonitet, og stedvis er trærne derfor storvokste. Død ved

forekommer flekkvis ganske rikelig, men dødvedkontinuiteten er generelt svak. Gamle granstubber utgjør viktigste kontinuitetselement for gran.

Noen moderat krevende, og enkelte sjeldne, arter tilknyttet gammelskog og rike skogtyper er påvist. Flest rødlistearter er knyttet til død ved av gran. Totalt er det påvist 12 rødlistearter innenfor verneverdig areal, der de fleste er lav.

Det er en kombinasjon av positive egenskaper som gjør området verneverdig. På grunn av stor andel høyproduktiv skog og mye rik vegetasjon har skogen allerede utviklet kvaliteter som tilfredsstillende kravene til flere krevende arter.

Området vil i middels grad kunne bidra til inndekking av mangler i skogvernet. Dette fordi det i høy grad oppfyller mangelen på mangelnaturtypene (gammel) lavlandsblandingskog eller rik barskog og i middels grad oppfyller generelle mangler med relativt mye høybonitetsskog og biologisk gammel skog. Området bidrar godt til representativiteten av ei skogkledt, bratt østvendt li i Gudbrandsdalen. Annet skogvern på vestsiden av Lågen er primært knyttet til bekkekløfter.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en variert og rik naturskog med et stort innslag av lågurtskog, høgstaudeskog og rike bergvegger og rasmark, og som stedvis har rikelig med dødved. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for truede og sårbare arter, særlig karplanter og moser.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Vevig AS er konsesjonær i dette området, og nært det foreslåtte verneområdet eier de et 22 kV distribusjonsnett, samt et 66 kV regionalnett. I utkast til verneforskrift er det tatt inn standard bestemmelser som ivaretar drift og vedlikehold av disse kraftledningene som går i samme trase inntil vernegrensa, men ikke til oppgradering og fornying (se nærmere kommentar foran i dokumentet til dette).

Flere traktorveger og Kolsvevegen er avmerka på vernekartet og hensyntatt i verneforskriften.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Ringebu kommune. Hele området inngår her i en ras- og skredfaresone.

Merknader

Det er inngått avtale om frivillig vern mellom grunneierne og Miljødirektoratet.

Etter avtaleinngåelse er det gjort en endring i utkastet til verneforskrift § 3 bokstav d ved at det er tatt inn et forbud mot teltleirer. Dette er gjort fordi det hekker en truet art i området.

Verneforslaget grenser til fylkesveg 2532 (Vestsidevegen). Det er tatt inn bestemmelser i utkast til verneforskrift som hjemler tiltak mot ras og skred, rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs vegegen og nødvendige tiltak innenfor verneområdet for vedlikehold av denne.

Forskrift om vern av Årneslia naturreservat, Ringeby kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en variert og rik naturskog med et stort innslag av lågurtskog, høgstaudeskog og rike bergvegger og rasmark, og som stedvis har rikelig med dødved. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for truete og sårbare arter, særlig karplanter og moser.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Ringeby kommune: 173/2, 174/1, 175/1, 176/1, 176/4, 176/5, 176/7, 176/9, 177/1, 177/9.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 903 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Ringeby kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt

- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av Kolsvevegen, andre traktorveger og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Eksisterende veger er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- g. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende kraftledning inntil verneområdet

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt riding er forbudt utenom på stier og på eksisterende veger avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-,

rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på traktorveger avmerket på vernekartet
- c. nødvendig motorferdsel i forbindelse med landbruksnæring og uttransport av felt elg, hjort og bjørn på Kolsvevegen avmerket på vernekartet
- d. nødvendig motorferdsel for vedlikehold av Kolsvevegen avmerket på vernekartet
- e. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- f. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- g. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. utsetting av saltstein
- i. skjøtsel av randsoner mot dyrket mark og kulturbeiter
- j. nødvendig opprusting av Kolsvevegen avmerket på vernekartet

- k. tiltak mot ras og skred og rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs fylkesveg 2532 (Vestsidevegen)
- l. nødvendig tiltak innenfor naturreservatet for vedlikehold av fylkesveg 2532 (Vestsidevegen)
- m. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning.
- n. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, d, g, h, i, j, k og l.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

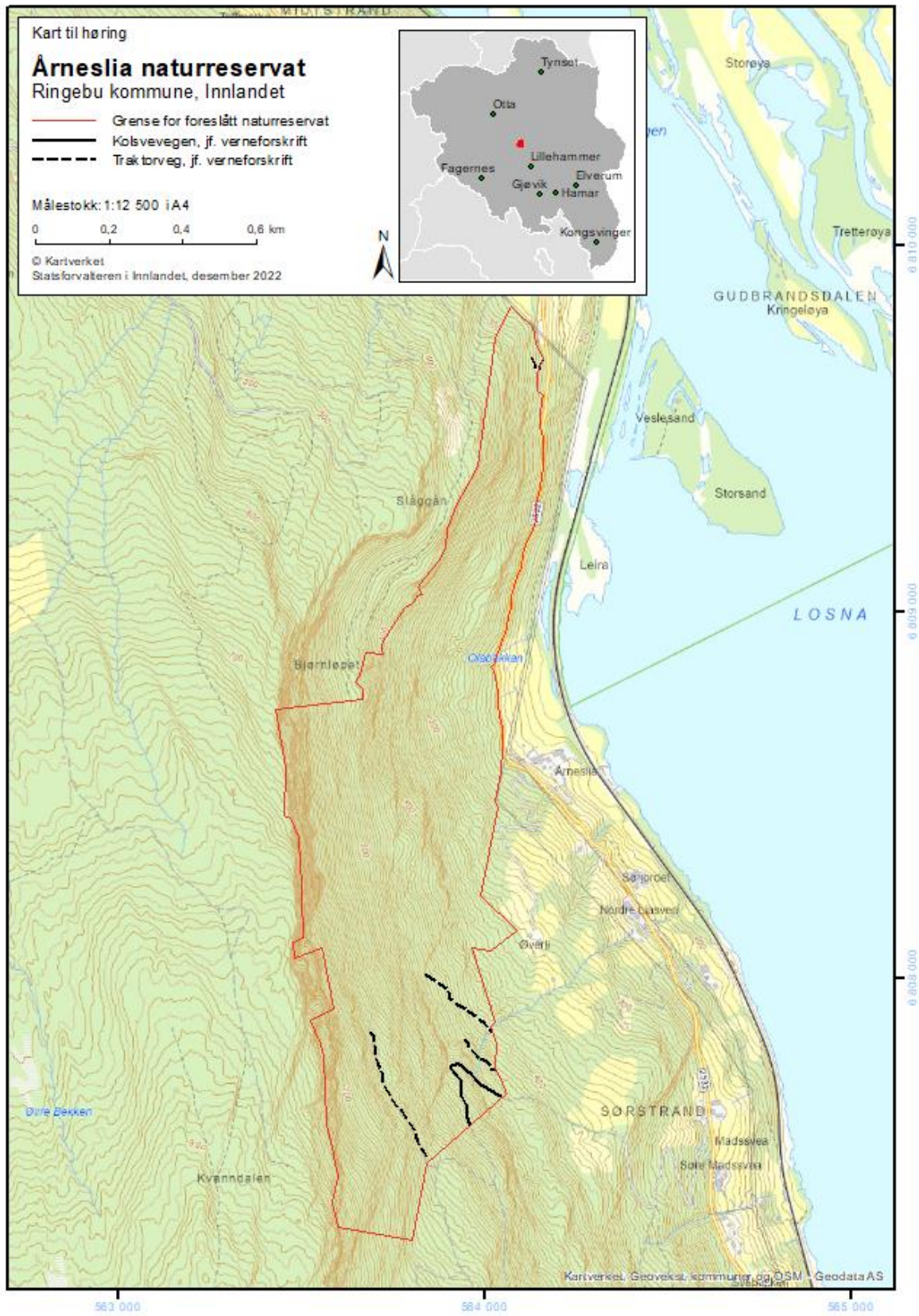
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Årneslia

Liberget

Kommune: Ringsaker

Verneverdi: A (Svært viktig)

Areal: 217 dekar

Berørte eiendommer: 196/ 2 og 197/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Det foreslåtte verneområdet ligger i den bratte lia øst for Liberget og Bangsberget på Nes i Ringsaker kommune. Området har stor variasjon i både vegetasjonstyper og topografi. Det er stedvis svært bratt, med bergsprekker, bergvegger og bergknauser. Området er kalkrikt og har gammel granskog. Det finnes også en god del furu, bjørk, osp og gråor, samt noe hegg, ask (VU), trollhegg, tysbast og leddved. Karplanetfloraen er rik med arter som for eksempel hengepiggefrø (VU), grønburkne, skåresildre, olavskjegg, myske, vårerteknapp og kalktelg. Det er også funnet både knottblom (EN) og huldreblom (VU) i området, men de ble ikke gjenfunnet i 2010. Av rødlistede lavarter er det funnet hvithodenål (NT), furuskjell (NT), spikeskjegg (NT) og av rødlistede sopparter er det funnet sjokoladekjuka (VU), barpiggbevve (VU), høystubbeskinn (VU), rosenkjuka (NT), svartsonekjuka (NT), ospepigge (VU), kopperrød slørsopp (NT), gullslørsopp (NT), barstrøslørsopp (NT) og flekkremle (NT). Den meget sjeldne sopp *Antrodia malicola* ble funnet i området i 2010.

Kombinasjonen av gammel granskog og kalkrik berggrunn gjør Liberget til en viktig plass for artsmangfoldet og oppfyller manglene i skogvernet i stor grad ved å være en lavlandsskog på høy bonitet og med biologisk gammel skog. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone.

Verneformål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur av rik barskog med stort løvinnslag som har særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det er levested for en rekke arter knyttet til eldre barskog og rik løvskog. Området er bratt og stedvis fuktig og kalkrikt. Skogen er rik på forskjellige treslag som for eksempel gran, furu, ask, hegg, bjørk, osp og gråor og død ved av disse treslagene. Der er påvist flere sjeldne og trua arter av karplanter, ved- og markboende sopp samt lav. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

Det går en forgreinet traktorvei inn i området fra nord.

Planstatus

I kommuneplanen for Ringsaker kommune 2014-2025 ligger området innenfor et LNFR-område med hensynssone bevaring naturmiljø og faresone for ras og skredfare.

Merknader

Opprinnelig tilbud om vern omfattet mer areal på sørsida av området som er på høring nå. Grunneieren på dette arealet ønsker å avvente verneprosessen på det nordlige arealet før det tas endelig stilling til vern eller ikke.

Forskrift om vern av Liberget naturreservat, Ringsaker kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77 når forskriften opphever et verneområde som er vedtatt med hjemmel i tidligere lover enn naturmangfoldloven]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur av rik barskog med stort løvinnslag som har særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det er levested for en rekke arter knyttet til eldre barskog og rik løvskog.

Området er bratt og stedvis fuktig og kalkrikt. Skogen er rik på forskjellige treslag som for eksempel gran, furu, ask, hegg, bjørk, osp og gråor og død ved av disse treslagene. Der er påvist flere sjeldne og trua arter av karplanter, ved- og markboende sopp samt lav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Ringsaker kommune: 196/2 og 197/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 217 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Ringsaker kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler

og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt
- e. Bålbrenning er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold og merking av eksisterende traktorveier og stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner i samsvar med gjeldende lovverk
- g. Vedlikehold og oppsetting av nye gjerder
- h. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldene lovverk.
- i. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt, utenom eksisterende traktorveier og stier.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og med traktor og ATV på eksisterende traktorveier avmerket på vernekartet.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. merking og rydding av nye stier
- d. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, f og g § 7 bokstav a og c.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

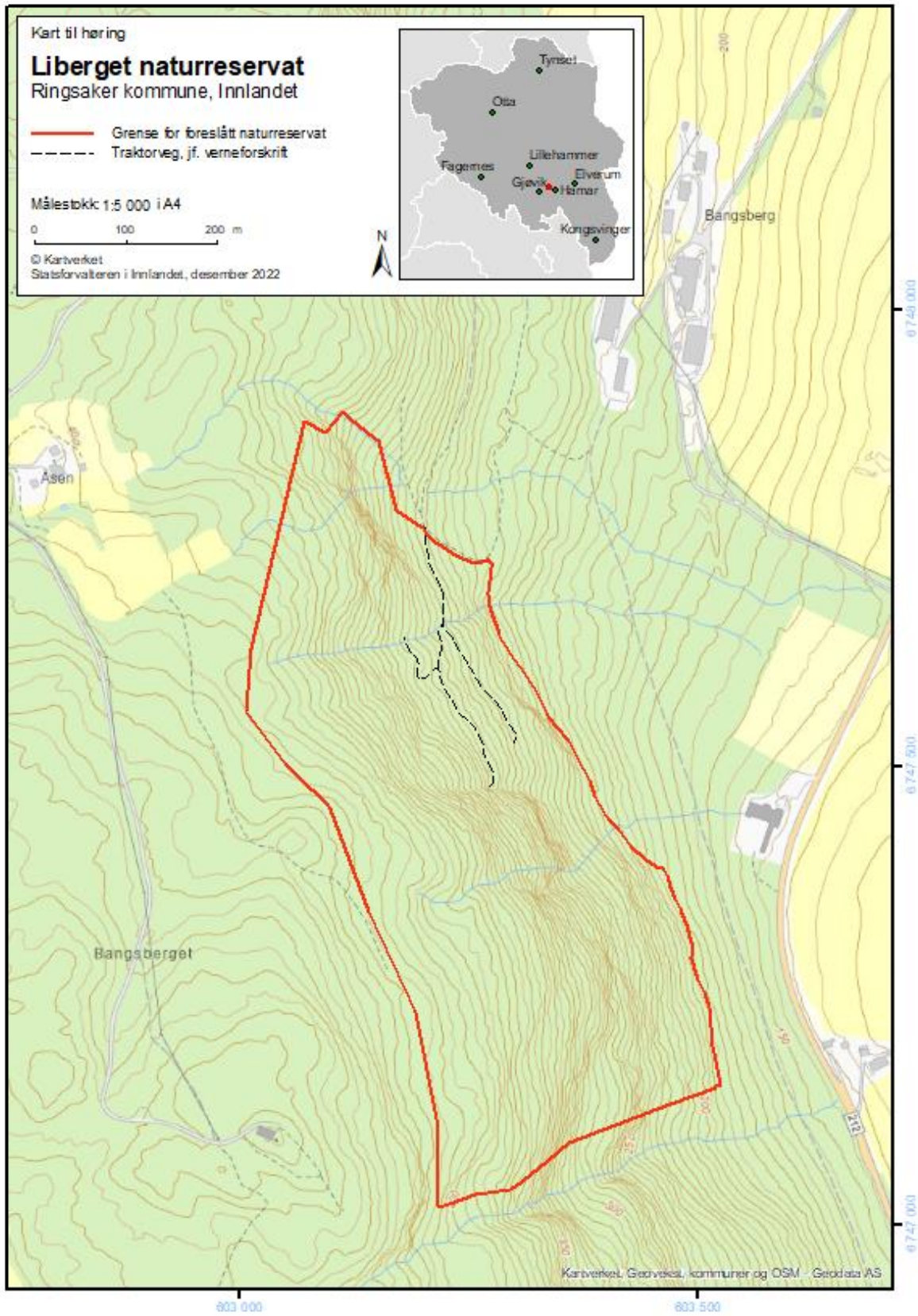
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Liberget

Bjørndalen og Kompåsmyra

Kommune: Ringsaker

Verneverdi: **

Areal: 352 dekar

Berørte eiendommer: 817/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Området omfatter Bjørndalen med Bjørndalsbekken i øst, Kompåsmyra i midten og litt videre vestover, vest for Brumund sag i Ringsaker kommune. Lia oppover langs Bjørndalsbekken er forholdsvis bratt, mens terrenget fra Kompåsmyra og vestover/innover åsen er roligere og småkupert. Området ligger i mellomboreal vegetasjonssone, i høydelaget 500-700 moh. I overkant av halvparten av arealet utgjøres av skog i hogstklasse V, og resten av myr og hogstklasse II-IV.

Området domineres av granskog med innslag av myr. Skogen varierer med tanke på påvirkning, og det meste av arealet har vært gjennomhugget tidligere. Innenfor de to kjerneområdene finnes dog gammel høyereliggende granskog med lite påvirkning fra tidligere hogster. Noe ung skog og plantefelt er tatt med for å binde verdiene i området sammen. Bekkedalen er hogstpåvirket, og andelen gammelskog er lav selv om det finnes enkelte partier med grove trær. Her er dog boniteten høyere enn ellers i området, og det finnes rikere vegetasjon med den rødlistede naturtypen høgstaudegranskog, samt noe stor- og småbregneskog. Ellers i området dominerer fattige vegetasjonstyper som blåbærgranskog og myr, og partier med sumpskog. Skogen er delvis godt sjiktet med middels til god aldersspredning, og stedvis godt med gamle trær. Dødvadkontinuiteten er middels god og finnes som både læger og gadd, men forekomstene er hovedsakelig begrenset til innenfor kjerneområdene.

Det er gjort funn av svartsonekjuke (NT) i det ene kjerneområdet på læger av gran, samt flere, spredte funn av gubbeskjegg (NT) oppover flere av de høyereliggende, flatere partiene. I høgstaudegran- og storbregneskogen ved Bjørndalsbekken er det gjort funn av huldregras (NT), storrap (NT) og lerkespore. Den største verneverdien i området er imidlertid knyttet til gode forekomster av huldrestry (EN), som er registrert flere steder, også i nok så hogstpåvirket og yngre skog. Den største og best utviklede forekomsten finnes dog i den lite påvirkete gammelskogen i ett av kjerneområdene.

Mellomboreal gammel granskog i mosaikk med myr og middels luftfuktighet oppfyller i liten grad mangelen i skogvernet, særlig da området ikke er spesielt stort og har lite dødvad-kontinuitet. De rikere skogtypene langs Bjørndalsbekken, og gode forekomster av huldrestry, gjør likevel at området er klart verneverdig.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med en bestemt type natur i form av gammel granskog som blant annet har forekomster av den truede arten huldrestry og den rødlistede naturtypen høgstaudegranskog. Videre er formålet å verne et område

som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder død ved og gamle trær og som er livsmiljø for rødlistede lav- og sopparter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Ringsaker kommune 2014-2025. Det er avmerka to hensynssoner for bevaring av naturmiljø innenfor vernegrensa, rundt de største huldrestryforekomstene og Bjønndalen. Det er også avmerka et fareområde for ras og skred nederst i Bjønndalen.

Andre interesser og inngrep

Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

Det går en skiløype i området i vest som krysser det foreslåtte verneområdet to ganger. Løypa er tegnet inn i gjeldende kommuneplan, og lagt ut på skisporet.no. Løypa er en del av den så kalte Kompåsrunden, og har blitt kjørt opp av klubben MjøsSki i mange år. Løypa kjøres med løypemaskin med ett spor, og mulighet for skøyting ved siden av. Det er behov for vedlikeholdsrydding av traseen jevnlig for å hindre oppslag av vegetasjon og graner som vokser ut i løypa.

Det går ingen for oss kjente mye brukte stier i området. Rester etter kjørespor fra tidligere hogst finnes.

Kompåsmyra er grøftet. Grøftene er godt synlige på LIDAR-kart, og bør trolig restaureres gjennom det pågående nasjonale myr- og våtmarksrestaureringsprosjektet i regi av Miljødirektoratet. Myra er i digitalt markslagskart (DMK) registrert som dyp, med vannpåvirkning fra nedbør, men delvis også jordvann. Ut fra foreliggende kunnskap er det ikke behov for noen annen type omfattende skjøtsel for å ivareta verneverdiene.

Merknader

Det foreligger avtale om frivillig vern mellom grunneier og Miljødirektoratet.

Ved en fremtidig hogst inntil vernegrensa i nord, må det vurderes konkret om det må tas hensyn til huldrestryforekomster innenfor vernegrensa da et par-tre av forekomstene er registrert nært vernegrensa (jf. vår merknad over til Naturvernforbundets innspill til oppstartsmeldingen).

Forskrift om vern av Bjønndalen og Kompåsmyra naturreservat, Ringsaker kommune, Innlandet fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med en bestemt type natur i form av gammel granskog som blant annet har forekomster av den truede arten huldrestry og den rødlistede naturtypen høgstaudegranskog. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder død ved og gamle trær og som er livsmiljø for rødlistede lav- og sopparter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Ringsaker kommune: 817/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 352 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Ringsaker kommune, hos Fylkesmannen i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [opplag av båter], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.

- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
- d. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- e. Vedlikehold av eksisterende anlegg i henhold til standard på vernetidspunktet.
- f. Beiting.
- g. Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.
- h. Merking, rydding og vedlikehold av skiløyper avmerket på vernekartet i henhold til standarden på vernetidspunktet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende stier.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d. Oppkjøring av skiløyper avmerket på vernekartet.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd b.
- d. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier.

- e. Merking, rydding og vedlikehold av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
- f. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- g. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- h. Utsetting av saltsteiner.
- i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og h, og § 7 a, b, d, e, g og h.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

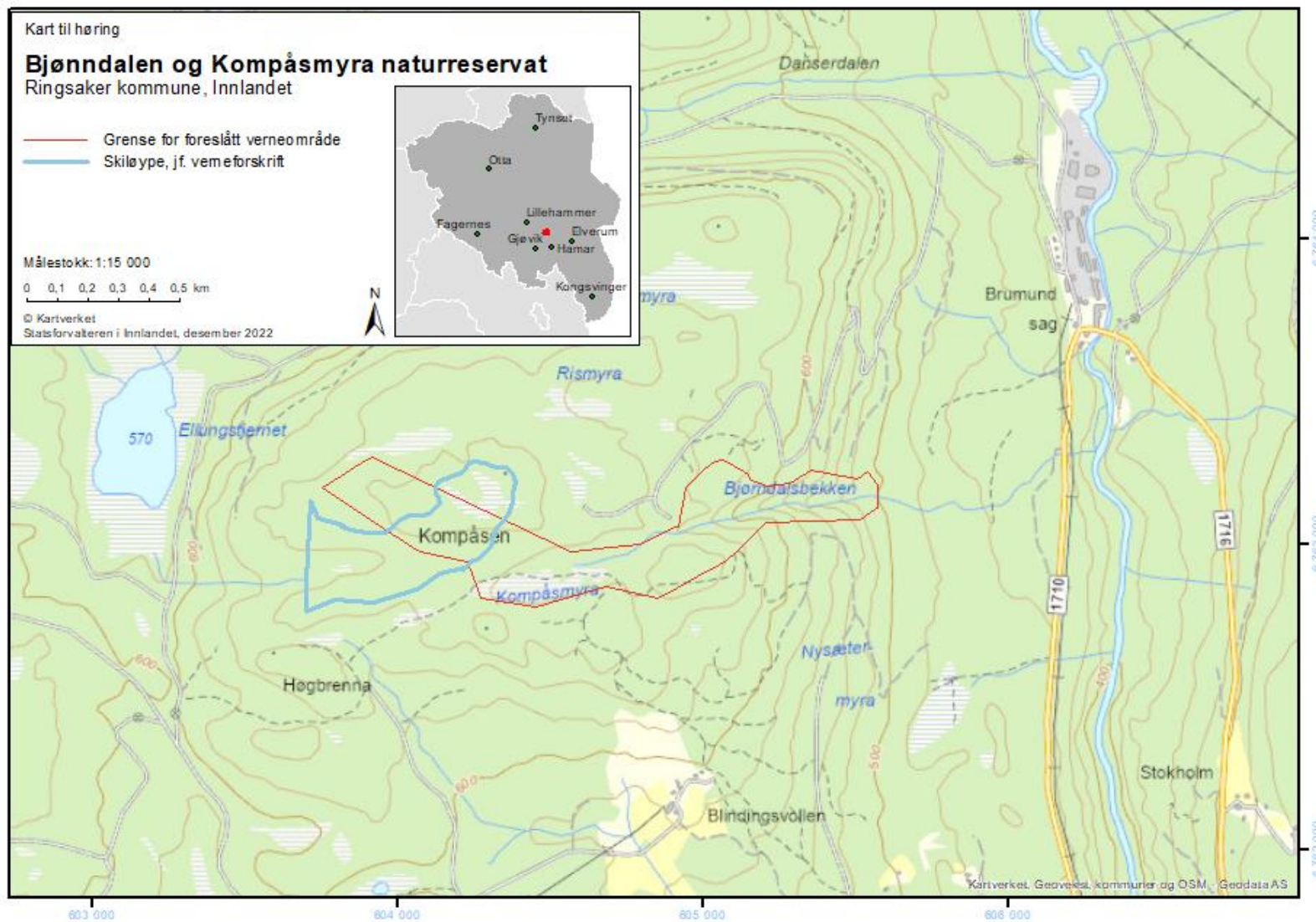
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift [tittel] med tilhørende vernekart.

Kart Bjonndalen og Kompåsmyra

Leine og Mælumsberget

Kommune: Ringsaker

Verneverdi: Stor regional

Areal: 331

Berørte eiendommer: 225/1, 226/1, 227/1 og 238/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Området omfatter en mosaikk av naturbeitemark og kalkrik skog på vestsida av Kinnlitjernet på Nes, ca. 2 km nordvest for Gaupen i Ringsaker kommune. Eldre skog (hogstklasse IV – V) dominerer i kalkgranskogen, men yngre skog i hogstklasse III inngår også. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone, i høydelaget 250-320 moh.

Gran dominerer som bartre, med større eller mindre innslag av boreale lauvtrær (spesielt bjørk), spisslønn og hassel. Samlet sett, inkludert inntilliggende areal ned mot Kinnlitjernet, finnes her en av de største kjente forekomsten av hassel i Innlandet, og deler av området har mer eller mindre sammenhengende hasselskog. I den sentrale delen av området finnes rik sumpskog i en forsenkning, inkludert et lite tjern. Området er grundlendt med kalkrygger i dagen flere steder, og utmerker seg også med fine kantsonemiljøer mellom skog og beitepåvirket mark, samt innslag av tørrbakkevegetasjon med åpent berg.

Området ble ikke kartlagt i forbindelse med frivillig vern-tilbudet, men i 2015 kartlagt etter forespørsler fra grunneierne om hogst og krav om hensyn etter norsk PEFC-standard. Området er også kartlagt etter DN håndbok 13 metoden i 2010. Hovedparten av arealet ligger innenfor naturtyper med verdi viktig-svært viktig av typene kalkgranskog og naturbeitemark. Granskogen er trolig en mosaikk av kalk- og lågurtgranskog, og bærer stedvis preg av å være kulturskog der noe dødved forekommer, men kontinuiteten er dårlig. Ellers er det stedvis mye liggende død ved av ulike treslag. I 2020 ble halvparten av området også kartlagt etter Miljødirektoratets instruks med NiN-metoden. Arealet som ble kartlagt i 2020 omfatter ikke hovedparten av granskogen i området, men det som er med er fordelt som en mosaikk av semi-naturlig eng (åpen naturbeitemark) hagemark (åpen, tresatt naturbeitemark) og noe frisk kalkgranskog med lokalitetskvalitet fra moderat til svært lav. Alle disse tre naturtyper er rødlistede som sårbare, og den lave lokalitetskvaliteten for samtlige er knyttet til gjengroing på enga og hagemarka, samt at kalkgranskogen er plantet. Siste kartlegginga bekrefter dermed tidligere kartlegginger, det vil si at store deler av det skogkledde arealet i området er tidligere beitemark med hagemarkspreg som er grodd igjen, særlig med hassel, eller er tilplantet med gran.

Totalt er 15 rødlistede planter registrert i området. Ifølge grunneiere og naboer i området er det tidligere også funnet dragehode. I tillegg er det registrert en god del sopp, herunder beitemarksopp. Potensialet for ytterligere funn av rødlistearter er stort, spesielt av markboende sopp knyttet til kalkskog. Habitatene er også egnet for fugl og

insekter knyttet til både kulturlandskap og skog. Av fremmede arter vokser litt rødhyll spredt i området, samt en mulig fremmed leddved-art. Nær grensa er det registrert vinterkarse, krypfredløs, fagerfredløs og lupin.

Kalkgranskog vurderes å ha et stort udekket vernebehov i Innlandet som helhet. Lokaliteten vurderes å bidra med høy mangeloppfyllelse for denne truede naturtypen, særlig med utvikling til mer naturskogpreg. I tillegg vil lokaliteten bidra til vern av truede, kulturbetingede mer eller mindre skogbevokste naturtyper, der den store forekomsten av hassel må fremheves spesielt. Det fremgår av siste kartlegginga i 2020 at forekomstene av semi-naturlig eng og hagemark grenser opp mot å kategoriseres som skog. Vi nevner derfor at hasselkratt på kalkrik mark inngår i de rødlistede naturtypene frisk kalkedellauvskog og kalkedellauvskog, og vil derfor bidra med høy mangeloppfyllelse for denne skogtypen innenfor verneområder. Området har stor, regional betydning.

Området representerer et landskap som tidligere var adskillig mer åpent med beiteskog, hagemark og naturbeitemark/slåttemark. Store deler av området er nå i gjengroing, og sporene av dette tidligere kulturlandskapet blir mindre tydelige. Noe beiting foregår dog fortsatt i en del av området.

Store deler av arealet ligger innenfor det verdifulle kulturlandskapet «Nes, Kinnlitjenn», og det er funnet automatisk freda kulturminner i form av gravhauger to steder innenfor grensa.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur med ulike varianter kalkskog, herunder de truede naturtypene kalkgranskog og kalkedelløvskog, samt de truede naturtypene semi-naturlig eng og hagemark. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke arter knyttet til kalkskog og naturbeitemark. Området omfatter en av de største forekomstene av hassel i Innlandet. Noen av naturtypene er delvis kulturbetingede og skjøtselsavhengige.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Ringsaker kommune 2014-2025. Det er båndlagt to hensynssoner til kulturminner (se omtale i avsnittet ovenfor), samt en hensynssone for bevaring av naturmiljø innenfor vernegrensa. Det er også avmerka et fareområde for ras og skred lengst vest i området.

Andre interesser og inngrep

Området brukes i dag delvis til beite, per dags dato med et lite antall melkeku/kviger i midterste del, samt en større besetning kjøttfe lengst i øst. Arealene er mer eller mindre i en gjengroingsfase, jamfør vedlagt notat om skjøtsel og kartlegginger der blant annet siste runde med kartlegging etter Miljødirektoratets instruks i 2020 understreker dette.

To kraftlinjer krysser området helt i øst, den nordre er en høyspent 22 kV linje, mens den søndre er en lavspentlinje. Begge driftes av Elvia.

Det går flere traktorveger i området som brukes i jordbruket. Disse er avmerka på vernekartet. Den mest brukte av disse, som krysser hele området i retning øst-vest, er også avmerka i kommuneplan. Når det er tilstrekkelig med snø kjøres det opp en skiløype på denne traktorvegen. Løypa kjøres opp av Ringsaker idrettslag, og ligger inne på skisporet.no som en del av strekningen Øykelsrud-Kinnli-Nyhus.

Det går ingen for oss kjente mye brukte stier i området annet enn bruk av de ovennevnte traktorvegene.

Det er tatt inn bestemmelser i verneforskriften for å ivareta hensynet til jorder, traktorveger, veger og bebyggelse som ligger inntil vernegrensa.

Merknader

Det foreligger avtale om frivillig vern mellom grunneiere og Miljødirektoratet.

Deler av området, også der det beites i dag, er i stort behov for restaurering, jamfør naturfaglig beskrivelse over. Det må her vurderes hva som skal restaureres tilbake til mer åpen kulturmark, og hva som skal stå igjen og utvikles fritt til naturlig kalkgranskog og kalkedellauvskog. For å oppnå dette må det tilrettelegges bedre for beite. Det er per dags dato god tilgang på beitedyr hos både grunneierne selve og naboer. Forvaltningen av verneområdet vil innebære at flere arealer må ryddes for kratt og noe plantet skog på tidligere beitemark, og det må gis støtte til gjerding for å få inn beitedyr i området (som ellers har tilgang til andre arealer for beite). Det er derfor utarbeidet et foreløpig skjøtselsnotat som gir noen overordnede rammer og prioriteringer for skjøtselen. Så snart det foreligger et vernevedtak må det utarbeides en fullstendig skjøtselsplan i samråd med grunneierne og andre interesser, og tiltak komme i gang fortest mulig.

Forskrift om vern av Leine og Mælumsberget naturreservat i Ringsaker kommune, Innlandet

Fastsatt ved kgl. res. XXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur med ulike varianter kalkskog, herunder de truede naturtypene kalkgranskog og kalkedelløvskog, samt de truede naturtypene semi-naturlig eng og hagemark. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke arter knyttet til kalkskog og naturbeitemark. Området omfatter en av de største forekomstene av hassel i Innlandet. Noen av naturtypene er delvis kulturbetingede og skjøtselsavhengige.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 225/1, 226/1, 227/1 og 238/1 i Ringsaker kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 331 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet måned år. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Ringsaker kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp, inkludert lav, eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er ikke tillatt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er ikke tillatt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, etablering av nye båtplasser, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
- e) Beiting.
- f) Rydding av enkelte trær og greiner som vanskeliggjør atkomst til hytter og rasjonell jordbruksdrift hvor reservatet grenser til dyrket mark, vei og traktorveger avmerket på vernekartet.
- g) Merking, vedlikehold og rydding av eksisterende gjerder og gjerdetraséer, traktorveier, stier og skiløypetrasé. Eksisterende traktorveger og skiløypetrasé er vist på vernekartet.

- h) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.
- i) Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet.
- j) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom eksisterende traktorveger og skiløypetrasé som vist på vernekartet og stier.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Motorferdsel på eksisterende traktorveier som vist på vernekartet i forbindelse med landbruksnæring, uttransport av felt elg, hjort og bjørn samt drift og vedlikehold av eksisterende kraftledninger.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av gjerder.
- c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- d) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- f) Oppkjøring av skiløype som vist på vernekartet.
- g) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Utsetting av saltstein.
- e) Etablering av foringsplasser og vanningsplasser for beitedyr.
- f) Oppsetting av nye gjerder i nye traséer og sanketrøer i forbindelse med beite.
- g) Bruk av andre typer kjøretøy enn beltekjøretøy for uttransport av felt elg, hjort og bjørn.
- h) Etablering av nye stier, rydding av gamle ferdselsveger og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
- i) Skjøtsel av kantsoner mot nabobebyggelse, dyrket mark og beiter.
- j) Oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinjer.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak nevnt i § 4 f, g og § 7 b, c, d, e, f, h, i.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldlovens § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

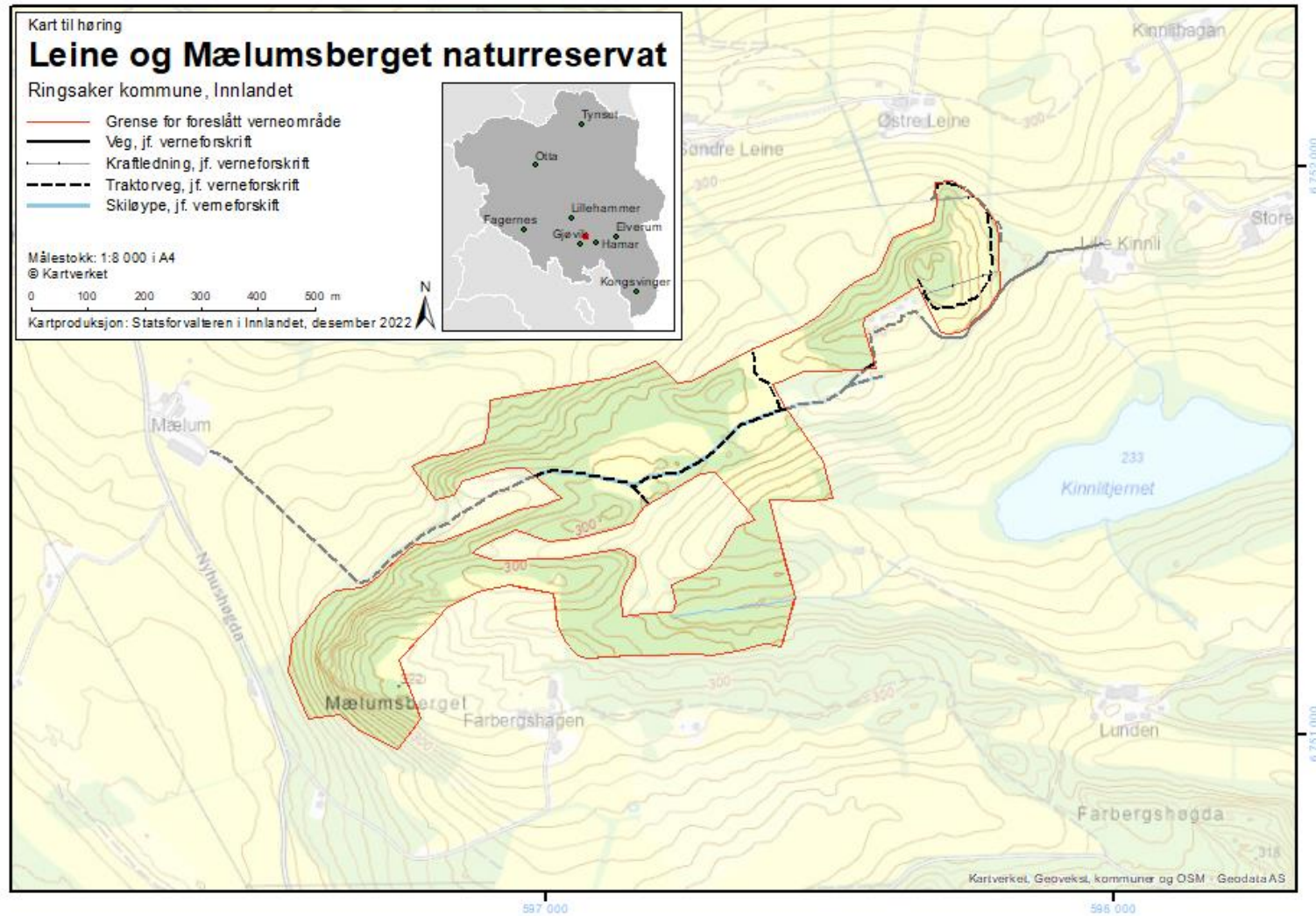
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Leine og Mælumsberget

LEINE og MÆLUMSBERGET i Ringsaker kommune.

Utkast til skjøtselsnotat i forbindelse med frivillig vern.

Versjon 19.01.2022

Innledning.

På oppdrag fra Fylkesmannen i Innlandet har Kistefos Skogtjenester as i 2020 utarbeidet utkast til skjøtselsnotat for lokaliteten Leine og Mælumsberget i Ringsaker kommune. Lokaliteten, som består kalkgranskog og naturbeitemark med blandingskog, er under vurdering for frivillig vern, og notatet skal illustrere aktuell skjøtsel i et eventuelt naturreservat. Skjøtselsnotatet er utarbeidet av Geir Høitomt (Kistefos Skogtjenester as) i dialog med Fylkesmannen i Innlandet v/Alexandra Abrahamson og Kolbjørn Hoff.

Notatet til høring er det samme som versjonen datert 2. juni 2021, men justert til å gjelde kun de grunneiere som er med videre i verneprosessen. I notatet er det ikke vurdert de siste kartleggingene etter Miljødirektoratets instruks som ble publisert i 2021.

Undertegnede besøkte området 02. desember 2019, og den 11. juni 2020 ble det gjennomført befaring i området der grunneiere, representanter fra Fylkesmannen i Innlandet, Glommen - Mjøsen skog og undertegnede deltok. Foreliggende versjon av skjøtselsnotatet er utarbeidet med bakgrunn i disse befaringene.

Kort lokalitetsbeskrivelse.

Kilde:

Naturbase. Kinnli-Farbergshagen – kalkgranskog. ID: BN00082356.

Naturbase. Kinnli S – kalkgranskog. ID: BN0008235.

Naturbase. Kinnli – naturbeitemark. ID: BN00082351.)

Naturbase. Kinnli V – naturbeitemark ID. BN 00082352

Rapport fra befaring biologiske skogregistreringer – Reidar Haugan på oppdrag fra Mjøsen Skog DA.

Lokaliteten Leine og Mælumsberget dekkes i stor grad av de fire naturtypelokalitetene som er nevnt ovenfor (Kinnli-Farbergshagen, Kinnli S, Kinnli V og Kinnli). Områdebeskrivelsen gjøres derfor hovedsakelig med bakgrunn i foreliggende informasjon fra Naturbase.

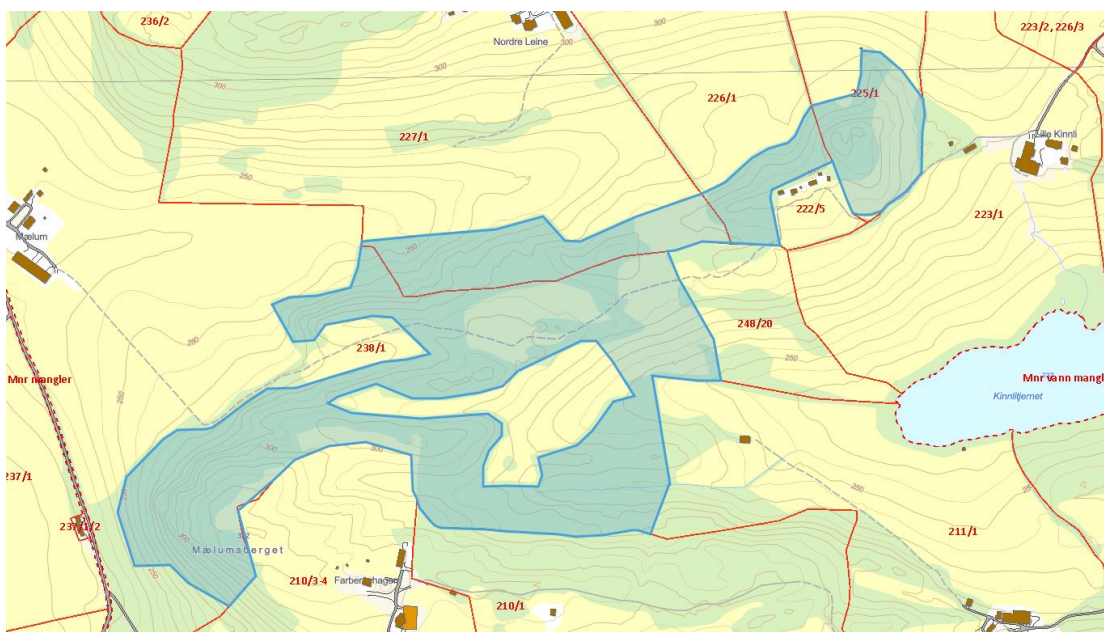
Området omfatter en mosaikk av naturbeitemark og kalkrik barskog på vestsida av Kinnlitjernet. Eldre skog (hogstklasse IV – V) dominerer (figur1 og 2), men yngre skog i hogstklasse III inngår også (figur 1).

Kalkgranskog forekommer i hele tilbudsområdet, og skogen er oppstykket av partier med rik naturbeitemark (spesielt i midtre del av tilbudsområdet). Tilbudsområdet representerer et landskap som tidligere var adskillig mer åpent (beiteskog, hagemark og naturbeitemark/slåttemark (se figur 6)). Store deler av området er nå i gjengroing, og sporene av dette tidligere kulturlandskapet blir mindre tydelige. Noe beiting foregår imidlertid fortsatt i deler av tilbudsområdet. Det er stedvis et høyt innslag av boreale lauvtrær, spisslønn samt svært mye hassel. Samlet sett inneholder området en av de største kjente forekomstene av hassel i Innlandet.

Området utmerker seg også med fine kantsonemiljøer mellom skog og beitepåvirket mark (figur 3), samt innslag av tørrbakkevegetasjon med åpent berg.

Totalt er 15 rødlistearter registrert, samt en hel del sopp, særlig beitemarkssopp. Potensialet for ytterligere funn av rødlistearter er stort, spesielt av markboende sopp (kalkskogsarter). Av fremmede arter vokser litt rødhyll spredt i området, samt mulig tartaledved. Nær grensa er det registrert vinterkarse, krypfredløs, fagerfredløs og lupin.

I prosess for frivillig vern inngår ca. 330 dekar, fordelt på eiendommene 238/1, 227/1, 226/1 og 225/1 (figur 1).

Figur 1. Kart for frivillig vern av lokaliteten Leine og Mælumsberget.

Figur 2. Eldre kalkgranskog med innslag av hassel. Foto: GH 02.12.2019

Figur 3. Variert kantsone med gammel gran, osp, spisslønn og hassel. Foto: GH 02.12.2019

Forvaltning og skjøtsel.

Det er store naturverdier knyttet både til kalkrik granskog, hasselkratt og kalkrik naturbeitemark i tilbudsområdet. Kombinasjonen av disse naturtypene gjør tilbudsområdet særpreget, og ved framtidig skjøtsel må hensynet til denne mosaikken vektlegges.

Aktuelle skjøtselstiltak vil være å:

- i) reetablere en åpen beiteskogtilstand på betydelige deler av området (herunder ivareta varierte kantsoner)
- ii) la utvalgte områder med eldre kalkgranskog utvikle seg fritt
- iii) skjøtte naturverdiene og landskapsbildet med tilpasset beite

Den gamle beiteskogen var karakterisert av et åpent skogbilde formet av plukkhogst/vedhogst, fjerning av hogstavfall, beiting og stier. Dette tidligere åpne skogbildet har nå grodd til (delvis gjenplantet) med gran, lauvskog og hassel av varierende tetthet. Tett og delvis plantet granskog finnes i en betydelig del av lokaliteten, hovedsakelig i hogstklasse III - IV (figur 1 og figur 4). Av hensyn til naturverdiene vil det være gunstig med krattrydding og tynning i deler av området. Graden av uttak varierer imidlertid mye, og må detaljplanlegges innenfor aktuell skjøtselssone før oppstart. En målstyrt oppfølgende beiting vil være svært viktig for å oppnå ønsket effekt i form av et åpent beitepreget landskap.

I delområder med eldre kalkskog (hovedsakelig hogstklasse V) anbefales fri utvikling. Her vokser gammel og litt flersjiktet kalkgranskog, delvis på kalkrygger med tynt jordsmonn. Innslag av læger i ulike dimensjoner finnes også, men det er ikke kontinuitet i forekomst av død ved. Dette er trolig tidligere åpen beiteskog som nå er i ferd med å utvikle naturskogspreg.

Figur 4. Plantet granskog i hogstklasse III med forekomst av hassel i åpninger. Foto: GH 02.12.2019

Noen turstier, skiløype og enkle landbruksveger går i området. Bruk av disse stiene/vegene bidrar til påvirkning av vegetasjonen gjennom tråkk og slitasje. Dette vurderes som positivt, og flere rødlistede beitemarkssopp og kalksopp kan finnes i disse miljøene. Grunneierne forteller at området tidligere ble svært mye

brukt til turgåing, og de uttrykker ønske om at denne bruken gjenopptas. Dette betinger et åpnere skogbilde som innbyr til ferdsel. Slik økt bruk vil være godt forenlig med ivaretakelsene av naturverdiene.

Innslaget av fremmede arter ser per dags dato ut til å være beskjedent. Det tas sikte på å bekjempe alle funn av slike arter, og overvåke situasjonen kontinuerlig i forbindelse med skjøtsel og oppsyn.

Figur 5. Mindre partier med eldre lauvskog finnes i tilknytning til naturbeitemark i området. Det er viktig at slike partier bevares i skjøtelsarbeidet. Foto: GH 02.12.2019.

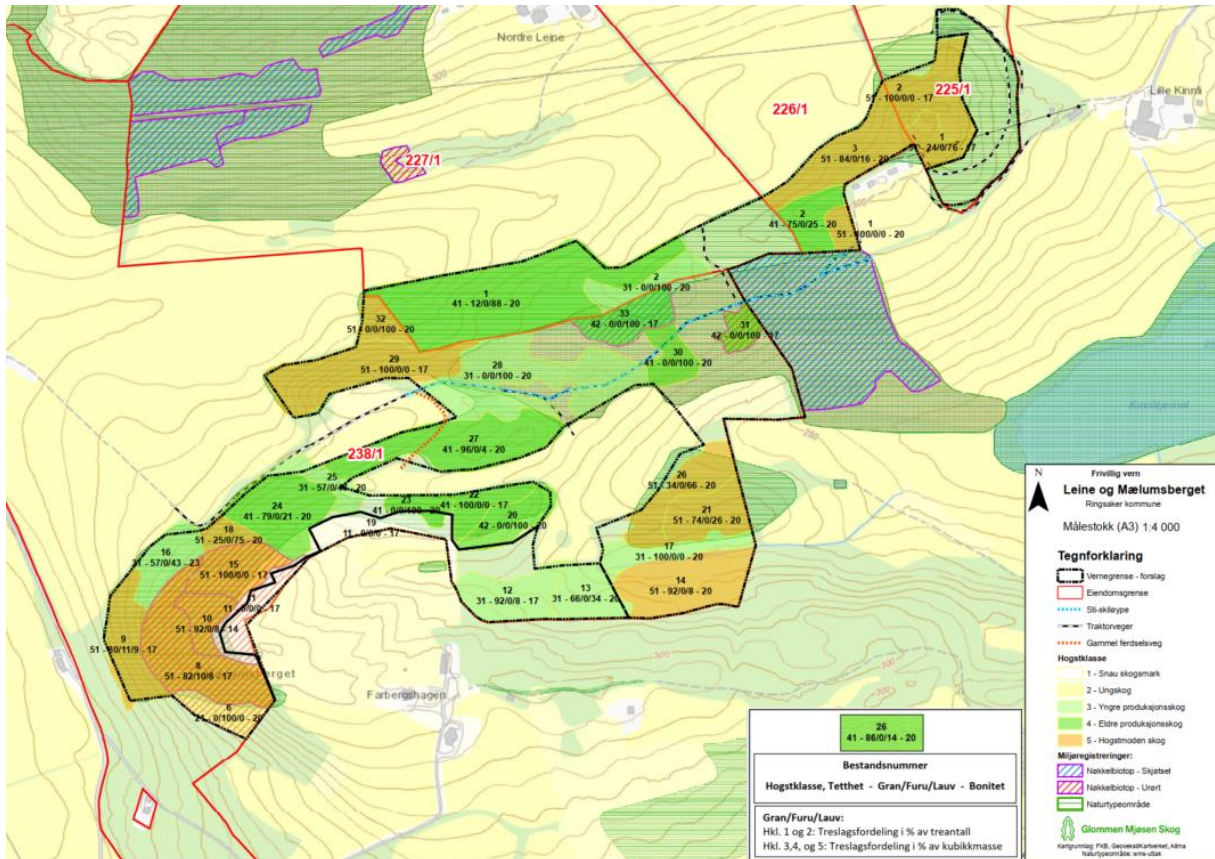

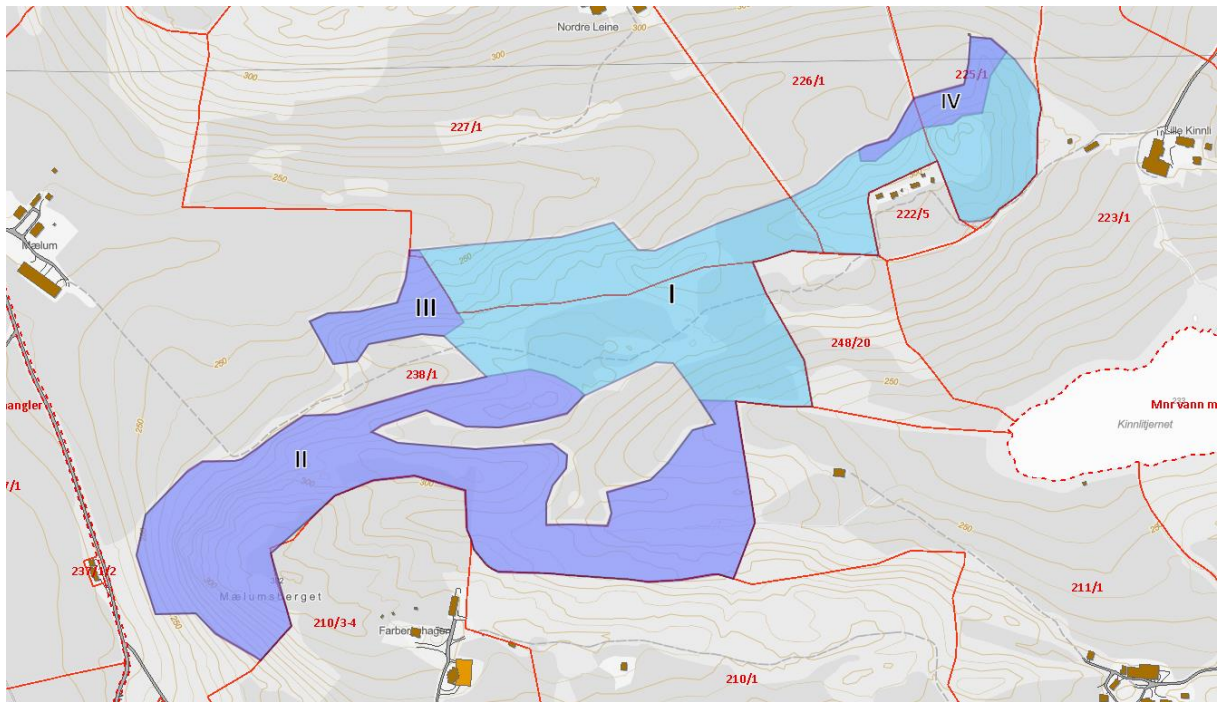
Figur 6. Flybilder som viser dagens skogbilde i området (øverst) og tilsvarende landskap i 1968 (nederst). Kinnlitjernet ses i nedre høyre bildekant. Skogbildet slik det fremstår 1968 på eiendom 238/1 representerer et åpent og beitepreget landskap. Dette skogbildet betraktes derfor som et mål for skjøtselen i sone 1.

Den foreslåtte skjøtselen er illustrert i figur 8 og tabell 1. Forslaget legger opp til fri utvikling i partier med eldre kalkgranskog i vestre deler, samt i et mindre område i nordøst. I de øvrige delene av området foretas et betydelig uttak av yngre lauvskog, yngre gran og noe hassel.

Figur 7 viser hogstklassefordelingen i tilbudsområdet, mens figur 8 viser de ulike skjøtselssonene som foreslås. Nærmere beskrivelse av skjøtselssonene er gitt i tabell 1.

Figur 7. Hogstklassefordeling.

Figur 8. Forslag til skjøtselssoner. Tegnforklaring: I: gjennomhogst/tynning; II,III og IV: fri utvikling.

Tabell 1. Foreslått skjøtsel i lokaliteten Leine og Mælumsberget. For avgrensing av skjøtselssoner, se figur 8.

Skjøtselssone	Areal	Eiendom	Tiltak
I	Ca. 204 dekar	227/1 238/1 226/1 225/1	<p>Arealer med beitemarkspreg skjøttes gjennom uttak av gran, lauvskog og hassel. Det foretas et betydelig uttak av yngre lauvskog/lauvoppslag. Eldre lauvtrær spares, og noe rekrutering av de ulike lauvtreartene tilstrebes (gjensetting av yngre trær spredt eller i klynger).</p> <p>Eldre kvistrike grantrær spares, mens yngre gran i hovedsak tas ut (spare noen yngre enkelttrær også her). På eiendom 226/1 tas all gran ut i bestand 1 og del av 2 (jfr. hogstklasseinndeling på figur 7). Dette er tett ensjiktet granskog i hogstklasse IV – V, og i et framtidig skogbilde tilstrebes økt lauvinnslag (særlig fra nedre del/i sør). På eiendom 225/1 bør noe gran og bjørk tas for å øke kvaliteten på</p>

		<p>beitearealet (beitetrykket av storfe er høyt).</p> <p>Hassel bevares som frittstående enkeltindivider og i klynger på egnete steder. Innslaget av hassel skal være høyt, men tilpasset målsettingen om et åpent beitepreget landskap. Skjøtselen vil bli omfattende og må derfor skje over flere år. Et målbilde for skjøtselen er beskrevet under figur 6. Hvis mulig bør arealer på 238/1 prioriteres først, for deretter å fortsette på 227/1. Denne prioriteringen begrunnes med at de førstnevnte arealene per i dag er mindre gjengrodde og dermed gitt høyere naturverdi i ovennevnte kilder/kartlegginger. Ved rydding og beite forventes arealene på 227/1 å oppnå tilsvarende verdi, slik at rydding også her er høyt prioritert.</p> <p>Befaring og detaljplanlegging foretas før skjøtsel igangsettes, men uttaket vil være av betydelig omfang. Uttaksgrad vurderes fortløpende i drifta, og stabilitet i framtidig skogbilde må prioriteres.</p> <p>Skjøtselen må skje i samråd med kulturminnemyndighetene på arealer der det er registrert automatisk fredete kulturminner (flere gamle gravfelt er påvist).</p> <p>Topp og annet hogstavfall brennes på utvalgte steder.</p> <p>Motormanuell hogst med lett utkjøringsutstyr.</p> <p>En aktiv beiting av arealet vil være nødvendig for å opprettholde et åpent landskap. En strategi for</p>
--	--	---

			<p>inngjerding og beiting må derfor utarbeides i forkant av rydding/hogst. Forvaltningsmyndighetenes budsjett og tilgang på beitedyr vil være viktige faktorer i en slik strategi.</p> <p>Innspill og krav fra beitebrukerne vil være er viktige, samtidig som arealets største forekomst av hassel må ivaretas.</p> <p>Beitedyr må slippes tidligst mulig i første beitesesong etter rydding.</p>
II	Ca. 165 dekar	238/1	Ingen skjøtsel. I området inngår eldre kalkgranskog. Skjøtsel av enkelte delområder kan vurderes etter første 5.års periode.
III	Ca. 17 dekar	238/1	Ingen skjøtsel. I området inngår eldre kalkgranskog. Beiting i østre del vil være positivt Skjøtsel av enkelte delområder kan vurderes etter første 5.års periode.
IV	Ca. 14 dekar	226/1, 225/1	Ingen skjøtsel. I området inngår eldre kalkgranskog med høyt lauvinnslag. Skjøtsel av enkelte delområder kan vurderes etter første 5.års periode.
Generelt	Stier, skiløype, landbruksveger	alle eiendommer	<p>Det legges til rette for fortsatt bruk av stier og landbruksveger i friluftslivssammenheng og i forbindelse med landbruk. En økt bruk av området til turgåing (stier) vil være positivt for artsmangfoldet. Dette innebærer bl.a. nødvendig klopping, oppsetting av gjerdeklyv, merking og kapping av vindfall.</p> <p>Fremmede arter skal bekjempes.</p>

Det legges opp til gjennomføring av planlagt skjøtsel i løpet av en 5-års periode fra fredningstidspunktet. Deretter evalueres gjennomførte tiltak, og det utarbeides eventuelt en ny plan for skjøtsel som fremmer målsettingene nevnt foran.

Selv om det i flere soner ikke blir foretatt aktiv skjøtsel, er et eventuelt vern ikke til hinder for beite også her.

Dokka 07.08.2020

Kistefos Skogtjenester AS v/ Geir Høitomt

Justert av Statsforvalteren v/ Alexandra Abrahamson 2. juni 2021 og til høring, januar 2022

Utvidelse Kvannskardkletten naturreservat

Kommune: Stor-Elvdal

Verneverdi: ****

Areal: 603 dekar

Berørte eiendommer: 14/5

Områdebeskrivelse og naturverdier

Kvannskardkletten naturreservat ligger nord for Tryvang i Stor-Elvdal kommune. Det er et stort skogreservat på ca. 43 km² hvor verneverdiene er knyttet til gammel og urørt furuskog med innslag av gran- og bjørkeskog, ulike typer sumpskog og myr, samt to velutviklede bekkeløfter med fossefall og delvis fosserøyksone. Reservatet er også et viktig kalvingsområde for villrein i Rondane sørområde. Utvidelsen av reservatet gjelder et ca. 600 dekar stort areal på østsida av eksisterende reservat.

I utvidelsesområdet er det gammel skog av furu og gran med stedvis urskogspreget og rikelig mengde og kontinuitet av kelofurulæger og kelogadd. Deler av skogen er i tillegg meget produktiv for dette høydelaget, med grove dimensjoner av både levende og døde trær, noe som er sjeldent. Artsmangfoldet er rikt, og det er potensiale for å finne flere kravfulle og sjeldne urskogsarter. Noen av rødlisteartene som er funnet i utvidelsesområdet er lys brannstubbelaug (VU), nordlig aniskjuke (VU), furuskjell (NT), gubbeskjegg (NT) og flekkhvitkjuke (NT).

Denne utvidelsen vil bedre arronderingen av eksisterende reservat og vil inkludere et område med gammel barskog og livsmiljøet til flere sjeldne og trua arter – noe som oppfyller manglene i skogvernet. Området ligger i nordboreal vegetasjonssone.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur med gammel og urørt skog av furu med innslag av gran- og bjørkeskog, ulike typer sumpskog og myr, samt to velutviklede bekkeløfter med fossefall og delvis fosserøyksone. Reservatet er også et viktig kalvingsområde for villrein i Rondane sørområde. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at er leveområde for en rekke arter knyttet til eldre bar- og lauvskog samt bekkeløfter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Ingen kjente landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

Det er ingen kjente inngrep i utvidelsesområdet.

Planstatus

I Stor-Elvdal kommunes kommunedelplan for 2003-2015 ligger området innenfor et LNF-område.

Merknader

Avtale om vern er ikke signert av begge parter ennå.

Forskrift om endring av verneforskrift for Kvannskardkletten naturreservat

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 77. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift 07. desember 2018 nr. 1841 om vern av Kvannskardkletten naturreservat, Stor-Elvdal kommune, Hedmark, gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Stor-Elvdal kommune: 13/41, **14/5**, 14/381, 17/1, 17/6, 19/141.

Naturreservatet dekker et totalareal på **43 592** dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert *Klima- og miljødepartementet [måned årstall]*. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Stor-Elvdal kommune, hos **Statsforvalteren i Innlandet**, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 4 nytt punkt m skal lyde:

m) **Oppsetting av mobile jakttårn for storviltjakt.**

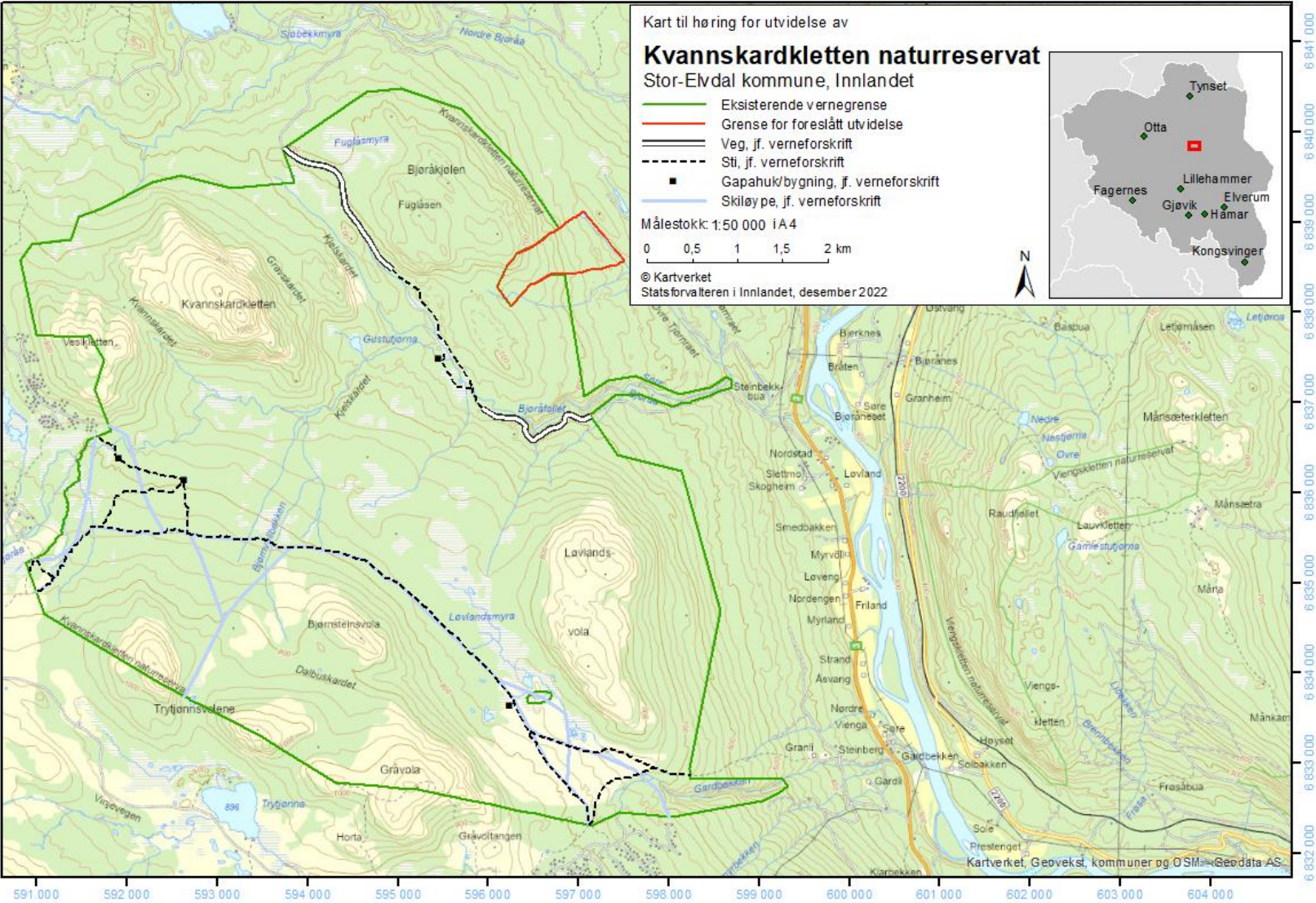
§ 6 punkt b skal lyde:

b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, **villsvin** og bjørn med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Kart utvidelse Kvannskardkletten

Ånes

Kommune: Søndre Land

Verneverdi: **

Areal: 55 dekar

Berørte eiendommer: 18/17, 18/36

Områdebeskrivelse og naturverdier

Området grenser til og ligger ved Randsfjorden på nordsida av denne der Kronborgelva munner ut i fjorden. Verneforslaget omfatter kun arealer på vestsida av elva. Området er en løsmasseavsetning i elveutløpet som påvirkes av vannstanden både i elva og i fjorden. Berggrunnen i området rundt er relativt mineralrikt og gir grunnlag for kalkkrevende vegetasjon. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone i høgdelaget ca. 135-140 moh. Området er godt arrondert.

Skogen i området er produktiv med høg bonitet. Skogen er kartlagt som en rik lågurtgranskog. Skogbildet er varierende og bestod på kartleggingstidspunktet i 2019 av eldre granskog med litt læger. Flere av grantrærne er grove og svært høyvokste. I den ytre sona mot Randsfjorden og elveoset dominerer imidlertid furu med flere grove og høyvokste trær med innslag av lauvtrær i forsenkninger. Skogen har tidligere vært beitepåvirket (beiteskog).

Karplantefloraen har innslag av lågurt-arter. I tillegg er det flere rødlistede karplanter knyttet til kantsona mot Randsfjorden. Det er en rik flora av jordstjerner, bl.a. rødlistede arter, rødlistede arter knyttet til død ved og en svært stor forekomst av den sterkt truede arten svartgubbe. Dette aktuelle distriktet synes å være et kjerneområde for denne arten nasjonalt der forekomsten i Ånes er en av de aller største. I tillegg er det påvist flere hekkende rødlistede arter av fugl, herunder rovfugl.

Ånes fyller viktige mangler i skogvernarbeidet med forekomst av rødlistede og truede arter, rike barskoger og biologisk gammel skog i låglandet, samt at restaureringspotensialet for arealer på høg bonitet er stort over en kort til middels lang tidshorison. Området er dessuten viktig som en del av et økologisk nettverk og for representativitet for skogområder langs Randsfjorden.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels gammel, grov og rik lågurtgranskog med en god del læger som har innslag også av storvokst og gammel furuskog. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et viktig leveområde for en svært rik og sjelden jordboende soppflora med forekomst av mange sårbare og truede arter, i tillegg til en rik karplanteflora, samt at det i området forekommer flere rødlistede og sårbare fuglearter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Det er Ingen landbrukstilknyttede aktiviteter i området bortsett fra skogbruk.

Et kommunalt vannverk med grunnvannsbrønn ligger inntil og delvis inne i verneforslaget. Her ligger det også en kloakkpumpestasjon. Dette er hensyntatt i utkast til verneforskrift der det også er lagt til rette for at det kan gis tillatelse til en ny grunnvannsbrønn. Det går en felles atkomstveg gjennom området til en boligeiendom og til grunnvannsbrønnen. Bruk og vedlikehold av denne vegen er også hensyntatt i verneforskriften. Vi viser ellers til innspill fra Søndre Land kommune og våre kommentarer til dette foran i høringsdokumentet.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Søndre Land kommune.

Merknader

Under stormen som gikk over deler av indre Østlandet i november 2021, ble det i deler av verneforslaget svært mye vindfall. Av hensyn til verneverdiene knyttet til soppfloraen i området, ble det meste av disse ryddet opp.

Det vil over tid kunne være behov for vedvarende skjøtsel av hensyn til den spesielle soppfloraen i området. Dette må avklares gjennom utarbeiding av en forvaltning-/skjøtelsesplan for området. Skjøtsel i form av hogst/tyninger vil det etter all sannsynlighet ikke være behov for på lang tid.

Grunneier har underskrevet framforhandlet avtale.

I dialog og etter ønske fra grunneier er det gjort noen mindre endringer i forslag til vernegrense sammenlignet med den naturfaglige rapporten. Dette gjelder arealer som er tatt ut. Østsida av utløpet av Kronborgselva, som også er en del av naturtypen, er ikke en del av verneforslaget fordi grunneier ikke ønsket å tilby denne delen.

Siden det hekker rovfugl i området som er spesielt sårbar for forstyrrelser i hekketida, er det i tillegg til et forbud mot større arrangementer også satt et forbud mot teltleirer.

Forskrift om vern av Ånes naturreservat, Søndre Land kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels gammel, grov og rik lågurtgranskog med en god del læger som har innslag også av storvokst og gammel furuskog. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et viktig leveområde for en svært rik og sjelden jordboende soppflora med forekomst av mange sårbare og truede arter, i tillegg til en rik karplanteflora, samt at det i området forekommer flere rødlistede og sårbare fuglearter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Søndre Land kommune: 18/17, 18/36.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 55 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Søndre Land kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling,

- kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt.
Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt
 - e. bålbrekking er forbudt
 - f.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende vannverk, kloakkpumpestasjon, flomverk, bilveger og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet. Bilvegene som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. utenom eksisterende bilveger avmerket på vernekartet er motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. utenom eksisterende bilveger avmerket på vernekartet og stier er bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning forbudt

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. hogst/rydding av vegetasjon rundt eksisterende anlegg
- i. etablering av nye grunnvannsbrønner
- j. hogst av ved til eiendommen gnr./bnr. 18/17
- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, g, h, i og j

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det [*kan*] utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

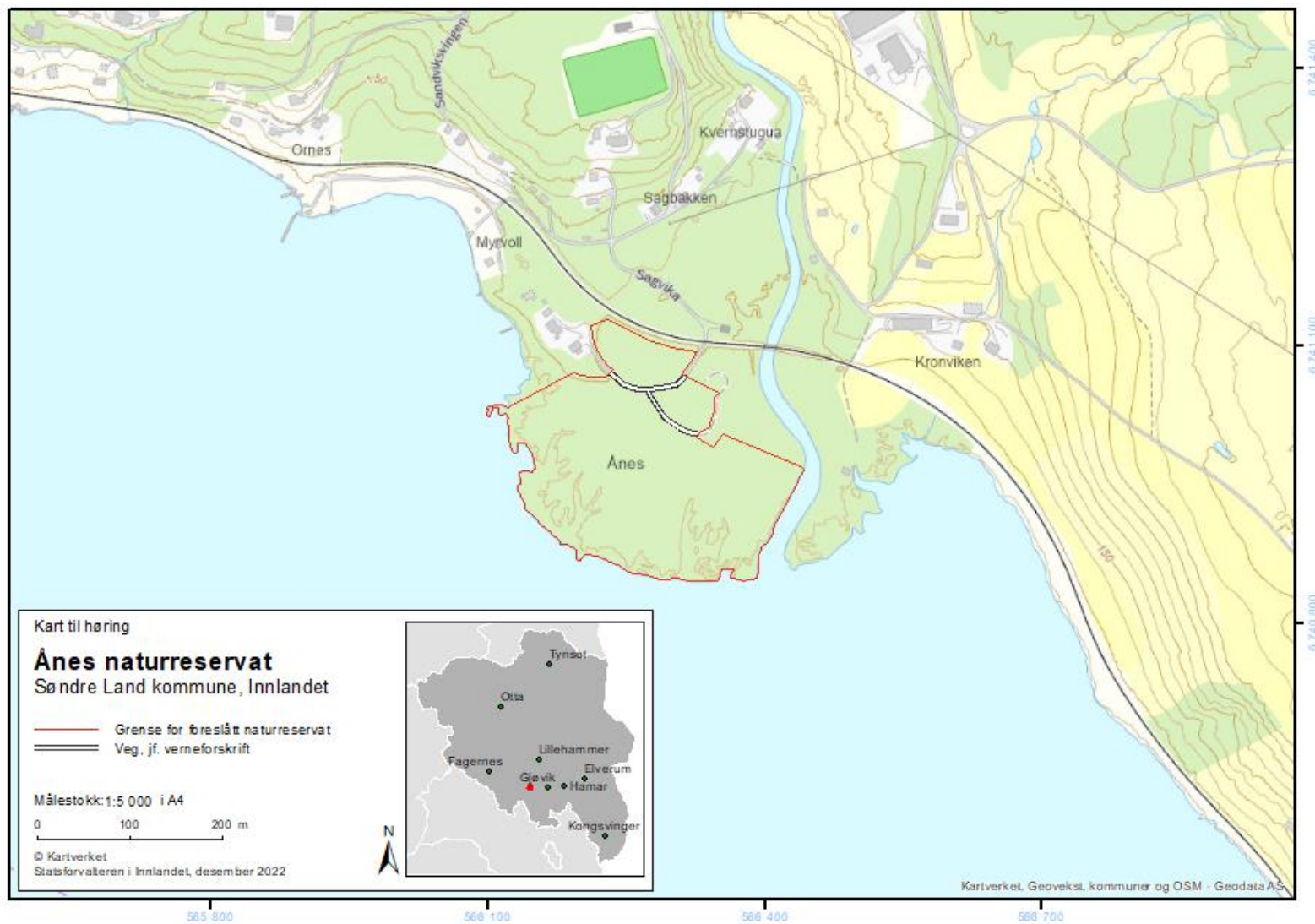
§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Ånes

Korpekløvet

Kommune: Sør-Aurdal

Verneverdi: **

Areal: 342 dekar

Berørte eiendommer: 102/1, 102/4, 102/4,10

Områdebeskrivelse og naturverdier

Korpekløvet ligger i solsidelia rett vest for Hedalsvegen, en halv kilometer sør fra der Vestsidivegen tar av fra Hedalsvegen. Området ligger i høydelaget 360 – 665 moh., i sørboreal vegetasjonssone. Området anses som middels godt arrondert på grunn av liten størrelse, men med godt utforma grenser.

Området har fattig berggrunn og mye av arealet dekkes av morenemateriale, mens det i de høyereliggende områdene er bart fjell og et tynt løsmassedekke. Det meste av arealet er på impediment, men det finnes også arealer på lav bonitet, og der det er noe bedre jordsmonn er det også middels og så vidt høy bonitet. Vegetasjonen er middels variert og viser hovedsakelig stor variasjon innenfor gradientene fattig-rik. Rike vegetasjonstyper er vanlig, særlig på bedre jordsmonn eller der det er sigevannspåvirkning, men mye av vegetasjonen er også fattig.

Tresjiktet domineres av gran og furu, og det er innslag av osp, selje, bjørk og rogn samt så vidt noe spisslønn, lind og hassel. Større arealer er skog i hogstklasse 4, men det er også partier med gammel skog. Det er avgrenset tre kjerneområder/naturtypelokaliteter innenfor verneforslaget og disse utgjør til sammen ca. 35% av totalarealet (i tillegg kommer areal som ikke er naturfaglig kartlagt, se nederst i dette avsnittet). Innenfor kjerneområdene er skogen eldre, og i kjerneområde i sørøstre del av verneforslaget er det en del død ved, særlig av gran, men også av osp, selje og bjørk. Gamle trær og død ved er ellers svært spredt i området og skogen utenfor kjerneområdene er forholdsvis triviell og strukturfattig gran- og furuskog. Av naturtyper er det avgrenset to lokaliteter med rik barskog, hvorav én med utforming lågurtfurskog (B-verdi), og én med utforming lågurtgranskog (A-verdi), samt gammel furuskog med utforming lavlandsfurskog (C-verdi). Det er funnet noen få signalarter og rødlistede arter knyttet til gammelskogstrukturer. Foreløpig er det til sammen registrert 5 rødlistede arter, hvorav alle er NT-arter. Artene er knyttet til kontinuitet i gamle trær og død ved av både bartrær og boreale trær og det er et visst potensiale for flere relativt kravfulle arter knyttet til særlig gran og osp. I de rike furu- og granskogene er det også middels potensiale for kravfulle mykorrhizasopper. Av rødlistede naturtyper finnes høgstaudegranskog (NT) og kalk- og lågurtfurskog (VU).

Området har forholdsvis stor grad av urørthet de siste tiårene (for det meste skog i hogstklasse 4 og 5). Områdets største naturverdier er knyttet til de rikere gran- og furuskogene, samt partiene med forholdsvis mye død ved av gran og andre treslag. Verdifulle tilleggskvaliteter er de spredte forekomstene av elementer som gamle trær og død ved av furu, gran, osp og bjørk også i de mer trivielle områdene utenfor de tre

kjerneområdene. Området er forholdsvis lite, men det er (svært) få tilsvarende rike barskoger i regionen, ut fra dagens kunnskap.

Etter at området ble kartlagt er det tatt inn ytterligere ca. 25 daa helt i sør for å bedre arronderingen og øke høydegradienten og størrelsen. Denne delen må ses på som en utvidelse av den tilgrensende naturtypen rik barskog med utforming lågurtgranskog, verdi svært viktig (A). Skogen er høyproduktiv (bonitet 17/20) i hogstklasse IV/V. Gran dominerer, men det er også en del furu og lauvtrær.

Verneforslaget vil i middels grad bidra til inndekning av mangler i skogvernet. Området dekker i første rekke opp viktige mangler knyttet til inndekning av viktige mangelnaturtyper (gammel granskog og muligens kalkfuruskog), men også til generelle mangler (lavlandsskog, høybonitetsskog og biologisk gammel skog).

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels rik og gammel naturbarskog i lavlandet som er dominert av tørre vegetasjonstyper i et varmt mikroklima, der det stedvis også er en god del dødved i form av læger og gadd. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for sjeldne og sårbare arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Andre interesser og inngrep

Sør-Aurdal Energi AS har en 22 kV kraftlinje som krysser området i sørlige del, og ligger helt inntil grensa videre nord-vest over. Drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av denne er ivaretatt med standard bestemmelser i verneforskriften, se omtale ovenfor i dette dokumentet.

Det går flere traktorveger inn i området. Vedlikehold av disse og andre innretninger er ivaretatt i verneforskriften. Dette inkluderer brønn og vannledning som ligger ved den vestre traktorvegen i området.

Planstatus

Området ligger i LNFR-område i gjeldende kommuneplan for Sør-Aurdal kommune.

Merknader

Navnet *Korpekløvet/Korpeklyvet/Korpeklovet* er del av en pågående navnesak, jamfør omtale tidligere i dokumentet om dette. Inntil Kartverket har fattet vedtak i saken opprettholdes navnet Korpekløvet.

Verneforslaget grenser til fylkesveg 243. Det er tatt inn bestemmelser i utkast til verneforskrift som hjemler tiltak mot ras og skred, rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs vegen og nødvendige tiltak innenfor verneområdet for vedlikehold av denne.

Det hekker en art i området som er svært sårbar for forstyrrelser. Det er derfor i verneforskriften § 3 bokstav d satt et forbud mot teltleirer.

Grunneierne har underskrevet framforhandlet avtale.

Forskrift om vern av Korpekløvet naturreservat, Sør-Aurdal kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur i form av en til dels rik og gammel naturbarskog i lavlandet som er dominert av tørre vegetasjonstyper i et varmt mikroklima, der det stedvis også er en god del dødved i form av læger og gadd. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for sjeldne og sårbare arter i flere organismegrupper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Sør-Aurdal kommune: 102/1, 102/4, 102/10.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 342 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sør-Aurdal kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt

- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., [*opplag av båter*], framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sankning av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av traktorveger, brønn, vannledning og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Traktorvegene som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet
- e. beiting
- f. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt
- g. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- h. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende kraftledning i og inntil verneområdet
- i. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy

- b. bruk av sykkel og hest og kjerre samt riding er forbudt utenom på stier og på eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på traktorveger avmerket på vernekartet
- c. bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr
- d. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- e. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger
- e. etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting
- h. utsetting av saltstein
- i. tiltak mot ras og skred på fylkesveg 243

- j. rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs fylkesveg 243
- k. nødvendige tiltak innenfor naturreservatet for vedlikehold av fylkesveg 243
- l. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- m. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning.
- n. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a, b, c, d, g, h, i, j og k.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

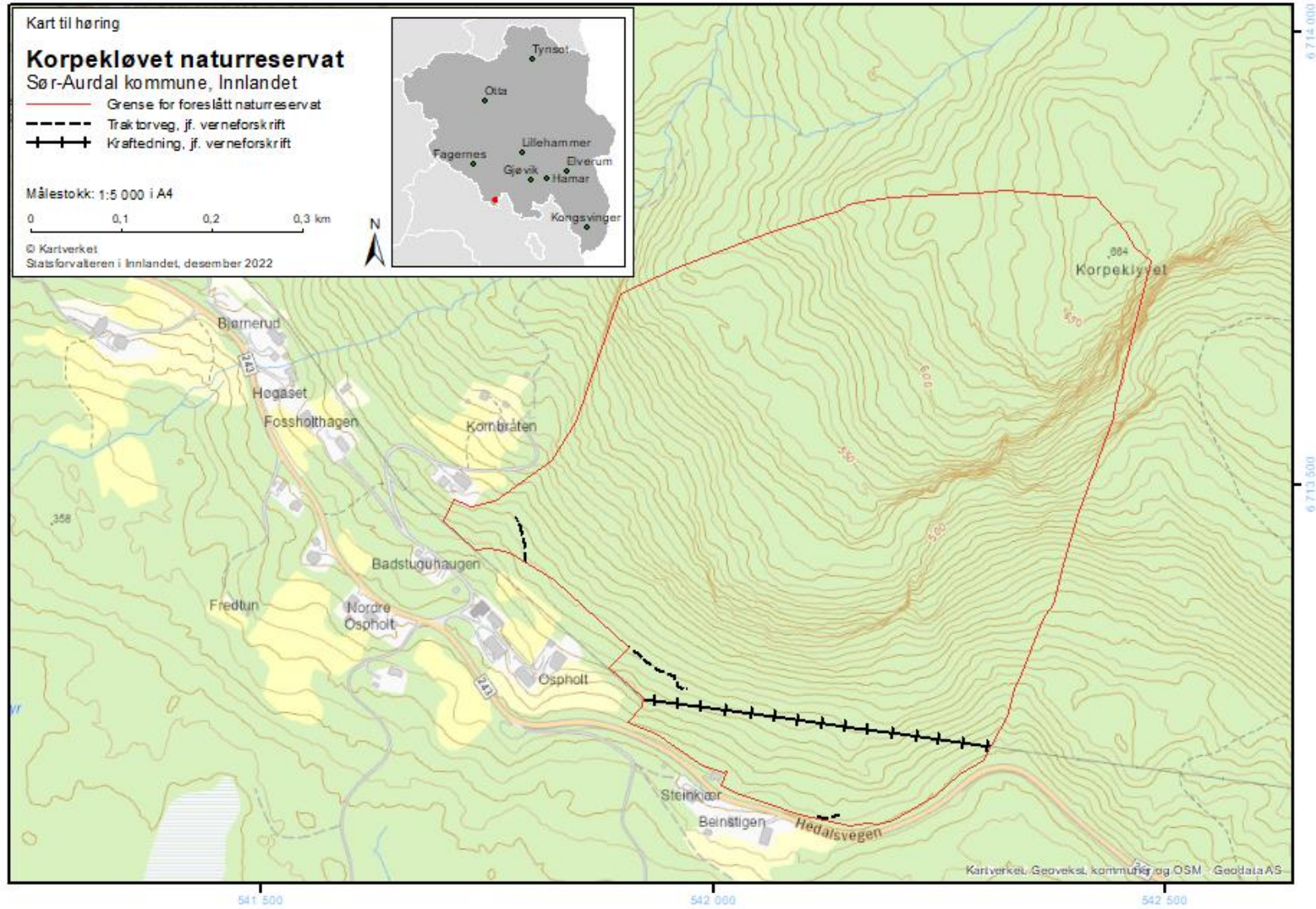
§ 11 Forvaltningsmyndighet

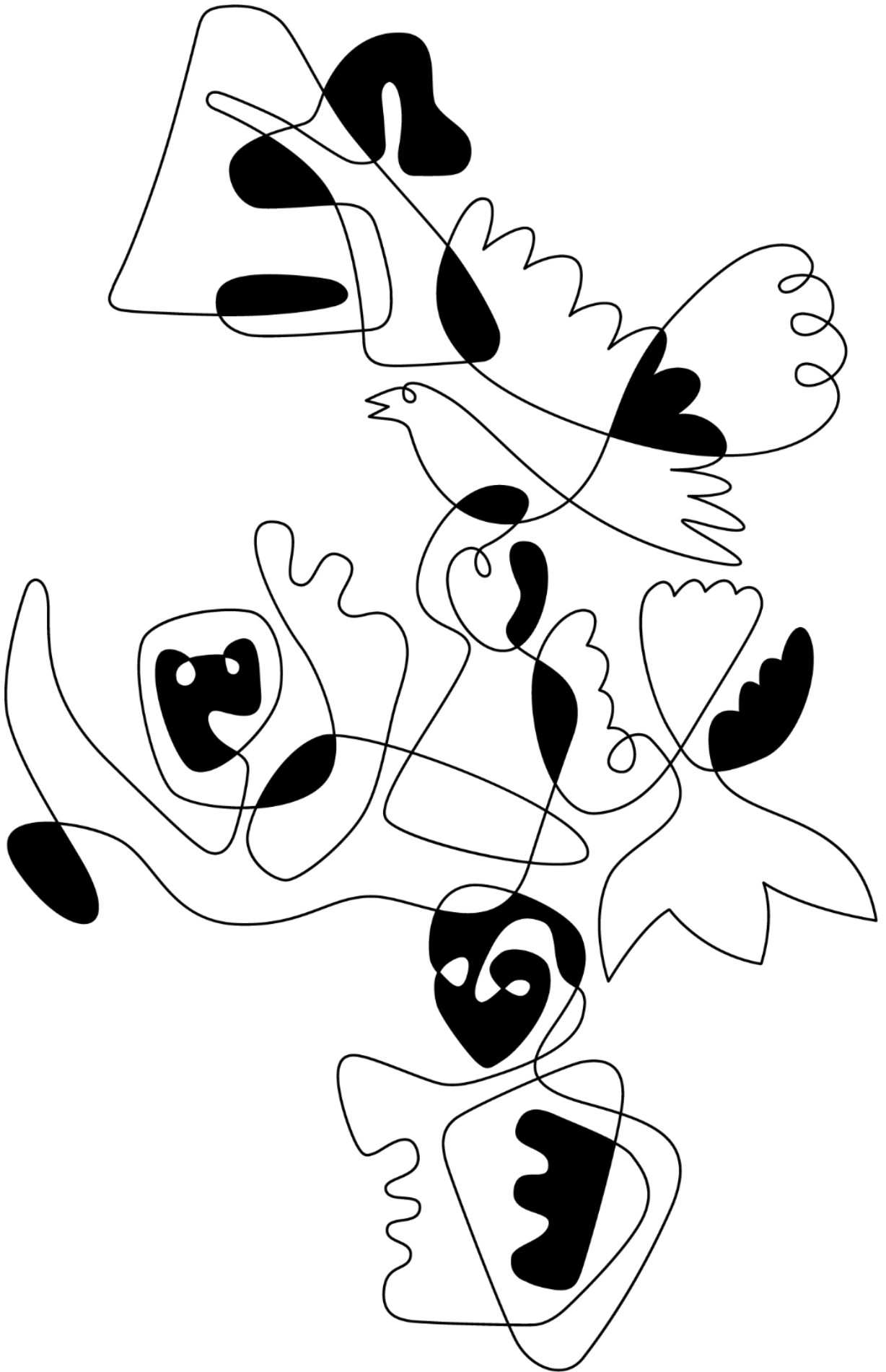
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Kart Korpekløvet

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

Neby, Erica

Dato: 23.11.2021
Saksref: 202111222-2
Deres ref.:
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Dag Terje Jenssen
Telefon:
Mobil: +47 91656226
E-post: dag.terje.jenssen@banenor.no

Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet oktober 2021. Bane NORs uttalelse

Vi viser til brev av 29.10.2021.

De varslede verneområdene berører ikke Bane NORs interesser, og vi har derfor ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Dag T. Jenssen
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Fra: bjørn Rustestuen[bjorn.rustestuen@gmail.com] Sendt: 18. des 2020 17:13:33 Til: Postmottak FMIN Tittel: utvidelse av turtind naturreservat

Sender dere en merknad i forhold til planlagt utvidelse turtind naturreservat på Vest-Torpa.

--

bjørn rustestuen

lysvoldveien

2870 dokka

tlf:95068446

Fylkesmannen i innlandet

Merknader til planarbeidet for utarbeidelse av verneforslag.

I den sammenheng viser vi til pantebok nr.9 av 1780 til 1803 ved Hadeland, Land og Valdes
Sorenskriverkontor. Saken viser til deling og sameigerettigheter i deler av det eksisterende
Og foreslåtte verneområdet.

Vedleg:1.

I høringsbrevet er det ikke tatt høyre for våre oppsittere og bruksberettiget på Vest-Torpa.

I denne saken.

Vi ber derfor Fylkesmannen om å bekrefte at vi er en part i saken og behandles ut fra dette

Og vi føres opp på lista.

Geir Tåje
Geir Tåje.

Bjørn Rustestuen
Bjørn Rustestuen.

Hadeland, Land og Valdres sorenskriverarkiv.

Pantebok 9.

1780 - 1803

Fol. 349 b. Lands Høste Ting paa Sædal den 22de October 1787.

Fol. 350 b. Contract mellem samtlige Vestre Torpen Opsiddere Bekræftende deres Sameje Skouve. - No. 2 C.7 1784. 1/2 Rd. Vi under tegnede samtlige Bønder af Vestre Torpens annex i Lands Præstegj. Tilstaar herved og for alle vitterlig gjør: at vi over nøje Overlæg med hverandre har indgaadt et mindeligt Skifte og Æeale over vores Sameje Skove for saavidt Tømmer Hugst med meere vedkommer som denne Contract nærmere ommelder Nemlig: over Jerli - Oals - Klovsjøe - Og Munckehatlien og for dette des bedre at faae bekræftet og tilendebragt har vi formaat Ole Finden og Torkild Harstad, som overværende ved denne Deeling Til Vitterlighed som saaledes er nu gjort og sluttet som her efter følger: 1. Jerlien som strækker sig fra Hougdahls Ejen- dom nord efter Bøygden Hiemsraster til O Hovdet og derfra til Steen-bækmyhren, siden efter Vinter vejen til Jerli Sætteren, Hvor Waldres modstøder ved Sorte-Vandet Hvor Jæl Elven udrinder som følges til ommeldte Haugdahls Ejendom.-Af denne Sameje tager først Ruud, begge Skaugstad og Rostøe-Engeslet Norden fra Sorte Vandet og Jerli-Sætteren efter ovenmeldte Vinter-vei til Nye Vas Bækken og efter Bækken ned til Elven dette er paa Væstre side, paa den Østre side følger samme Støkke fra Wal- ders Skiellen til Væstre Kant af lille Øjangen siden til Graae- Bergene som følges til Gjerdalens Ejendom, og efter samme til Elven. I dette Støkke aavirkes ikke af Fremmede uden, for saavidt Jerlie-Sætteren er be rettiget. Videre er til disse Gaarder uddeelt et Stykke Længere udi Lien som de beholder tilsammen og aavirkes efter forening Saaledes, at Ruud hver Hugger 7 Tylter, Skougstad og Rostøe hver 5 Tylter Saugtømmer, som saa er vedtaget efter Proportion enten Haugsten bliver meere eller mindre. Fra dette Støkke tager Hommelstad Erstad begge og Klætte efter Elven til Høynings-Kiænds-Bækken og Nord efter ommeldte Vinter Vei, i dette saa vel som i et et Stykke længere frem som her efter skal beskrives Hugges for Erstad Nordre 10 Tylter, ditto søndre 8te Tylter, Hommelstad 13 Tylter og 4 stkr. Klætte 5 Tylter. I dette stykke aavirkes ej af nogen Fremmet uden af Stadsvolden til sin Sætters Fornødenhed, og til andre gamle Giersders Vedlikeholdelse fra nest meldte Skiehde følger Tolofsrud efter Elven til Hageback Rensern, og efter Tømmer Vejen til en korset Gran, saa efter Opblinkning til Sætter vejen som følger Nord til N Vold Jørnet, siden efter Blinkning i Sør-Vest til Højning Kiernet i dette Støkke aavirkes ej af Fremmede uden til en gammel Indhægning for Gierdahlen.- Fra denne Deele gaaer Stadsvolden og Grodaasen efter elven til en Bæk ved en Tømmer Rendsel som efter Opblinkning til Sønder- ste Jørne af Slaatte Gaarden siden efter Opblinkning i Sør-Vest til Steenbækken, og efter Bækken til titmeldte Vinter Vej.

I dette Støkke aavirkes ej af Fremmede, men hugges for begge Gaarde lige meget.

Fra dette Støkke følger Jørandlien begge og Gierdahlen efter elven til en opblinket Skielne op over lien til O hovdet, saa efter Grænse Skielne til Vindter Vejen. I dette Støkke aavirkes ej heller af Fremmede og Hugges af Gierdahlen 7 Tylter. Jørandlien hver 5 Tylter. Fra næstmeldte Stykke følger det forommeldte støkke for Ruud begge, Skougstad og Røstøe som følger Elven efter til en Bæk mit over Jørandlien og saa efter Bækken til øverst i Lien, saa paa nordre side Bækken efter Opblinkning til Lang Hugen strax Østen ~~Skuelne~~ Ohovedet, dette er frit for Aavirke af Andre uden til de gamle Indhægninger for Jørandlien Vesten Elven og Huger disse i dette som før er andsat i deres første Støkke. Herfra følger Smeds-rud til Rendslen nest Sonden, nest meldte Bæk, siden efter ~~Vinter~~ ~~Vej~~ en Tømmer Vej til Jørandlie Vetter Vejen, ~~opblinkning~~ saa efter Vinter Vejen til en Korset Gran paa nordre side Vejen og efter Opblinkning sør Øst til Tang Hougén, hvor det fatter Grændse Skielne og er frit for alt fremmet Aavirke Frit, fra dette Støkke følger Lunde og Harstad til Klætte-Kiends-Bækken som følger til en krog paa Bækken hvor den fatter Bierche- Vejen siden efter Vejen til et Vejskiel, saa efter Opblinkning til Norst Vandet og i den Østre Ende af Lang Haugen, dette er og frit for Aavirke af Andre og Hugges af Lunden 10 Tylter imod at Harstad huger 7 Tylter herfra følger det ommeldte Stykke Homelstad, Erstad begge og Klette efter Elven til et Stykke som er undtaget for Pladsen Lien, og gaaer ifra uden for Bierche broen efter Opblinkning, lige op til Gorobrænd Myren, saa efter Blinkning til lit meere sør ost Væster over Giænttehougen og saa til Grændse Skielnen i dette Støkke forbeholdes Giærdefang for de gamle Indhægninger, og ingen Anden Aavirke af Fremmede Hugges i Ligning som før er meldt i Deres første Støkke. Fra dette er det benævnte Støkke for Pladsen Lien efter en Opblinket Skielne Sonden fra Pladsens Indhægning. Fra denne Skielne bliver Pladsen Kold og Bierche som følger Elven til Kolds Qverne Dam ogsaa efter Opblinkning i sør vest lige til Høygden Norden Siesteenen og saa efter Grændse Skielnen til for andførte Støkker. I dette Aavirkes ej noget af Andre og bruges af de inddeelte lige meget af hver, fra dette Støkke er Gaarder begge efter Elven til Øystad Sættervold, Saa fra en Korset Gran op over Lien, been Strækning efter Opblinkning til en Houg Norden for Gardesletten. I dete Støkke Huger Gaarder Søndre 2 Tylter imod Dito Nordre Huger 8 Tylter af dette Støkke forbeholdes til Kolds Broens vedligeholdelse, og til de i Støkket befindende Ældgamle Giærder for Kold. Fra nest meldte Deelee tager Øystad efter Elven eller Rusterne til en liden Bæk hvor en Kors Gran staaer efter Blinkning op efter Lien til Østerste af Gaardersletten hvor Grænse Skielne fattes, fra denne ~~Skuelne~~ Skielne tage Froslie og Homelstad Sætteren efter Elven til Mit Eng Vejen som følges et lidet Støkke til een Korset Gran, Siden efter blinket Skielne til Ullensagers Egne Ejendomme modstøder lidt nord store Myhren, i dette Støkke aavirkes ej af andre.- Her efter følger Klemoe til Klemoe Rendslen. Saa efter en Tømmer Vej op efter til den fatter Midt Eng Vejen og saa tvers over i Nord efter Blinkning til den fatter Skielnen med Froslie i dette Aavirkes ej af Fremmede. Fra dette Deelee følger Ullensager begge efter Elven til en Korset Gran Sønnerst af Klemoe Gierdet og saa been Strækning til Sønnerst af Stormyren indtil deres egne Hiemraster modstøder, i dette Støkke forbeholdes Gierde Fang for Klemoe- Gierdet, og hugger hver lige meeget. Fra sistmeldte Skielne følger for Gaarden Hougdahlen til dens egne Ejendomme modstøder. Dette er da Deelet over Jerlien, hvorefter følger Oalslien som er deelt imellem følgende:

Fælde begge tager fra Oalsætterten nord efter Graae Bergene til Væstre Ende af lille Øyangen og saa i Nord Væst til Walders modstøder, saa efter Walders Skielnen til Flaae Myren som følges efter den østre Kant til det fatter en Bæk som gaaer øster Veelsleten, og lige i Oallen, ved Fiske Boden, dette er frit for Fremmet aavirke, paa Østre Side af denne Bæk til flaae Myren i en Korset Gran efter Blinkning til Oalslagen og efter samme i Oallen. Dette Støkke bliver for Jørandlien begge med Skiorlien og Gierdahlen og Hugges af Gierdahlen 7 Tylter og 5 Tylter af hver af de andre. I dette Stykke Aavirkes ej af Fremmede. Fra bemeldte Oalsslage efter Opblinkning til Oals-bierge, siden i Oallen, tager Skiorlien alleene isteden for det til Jørandlien og Gierdahlen udnævnte Støkker i Jerlien, dette eer deeleet over Oalslien. Nu følger Klovsioe Lien som er deeleet mellem følgende.-Fossum begge tager Jørandliens Egen Ejendom efter nest meldte Skielne fra Oalsberget til Biørnhougen, saa mod livas Elven til en Sandbakke & en Korset Furu Træ Øverst i Dugulshougen, hvor det fatter en Vej som følger i Klovsioe Myren saa til Hovels Fasteren siden efter Elven til ~~en~~ bemeldte Jørandliens Ejendom i dette Stykke forbeholdes Gierde Fang til Jørandlie Sætterten, og som gammel har været for Norsteliie Voldene. Fra denne Deele bliver Norsteliien Nord efter Elven til en Tømmer Vej midt over for Skraben, for Ørke Sveerne følger saa samme vej til Klevsioemyhren siden efter Blinkning til Ingangen Røset paa Stoer Kløvsioen, saa over Vandet been Linie til en merket Gran ved tit meldte Flaaemyre~~xxx~~ og saa i bemeldte Biørnhoug i dette Stykke aavirkes ej af Fremmede det som er Norden for dette Støkke mellem Flaae Myrene, og livas Elven lige Til Walders modstøder tilhører Gaarden Rognholdt frit for Aavirke af andre. Dette er deeleet over Klovsioelien.-

Følgelig saa tilsiødt Munkehatlien som er og deeleet mellem følgende.- Aasen tager fra Ørke Vejen nord efter Tver Elven til en liden Bæk Øykens Bekken saa efter Beken til en Myhr og efter Myhren Væst over Øykendet paa Liomanen ? i en Korset Furu, siden i Sørest efter høyeste af Linimanen ? efter Blinkning til Ørke Vejen dette er frit for andres Aavirke. Sønsteliien tager ~~fra~~ fra Orkebroen efter Imelle-Beken og Livaselven alt til Walders modstøder. Item paa østre side Beken fra en Korset Gran ved en stor Bugt af Bemeldte Bæk, saa efter Opblinkning til det Sønderste af Imellebiierge som følges i Nord af en Myhr som strækker seg til Walders Skielnen, dette er og frit for andres Aavirke.- Her efter nyder Lille Fossum det øvrige af Munkehatlien og gaaer Ørkevejen mellem berørte Skielner og Tver Elven alt indtil Walders modstøder, dog forbeholdes fornøden Bygnings- Gierde- og Brøndefang til Munkehat-Sætterten i alle måder.- Tangen kaldet beholder gaarden Hougeliien og gaaer fra Ørkevejen ud eter mellem begge Elverne ~~xxx~~ Livas og Tver Elven til Aamodet, Frit for andres Aavirke i alle maader.

Saaledes er da vores Sameje Deeleet os imellem forsaavidt Tømmerhugst ten vedkommer, dog er af alle os vedtaget, at all Løvskov, untaget Bierkeskoug bliver enhver Ejer af i sidt Støkke, hvorhos dog ingen Bierke Løv maa hugges om Sommeren i den andens Støkke, for resten bliver Risbrudt og anden Aavirke paa Bierke Skougen som gammelt har været. Ved det at Støkkene ere beskrevne frie for Aavirke af Fremmede eller andre, er at forstaae om Gran og Furuskoug, samt den frietagne Løvskoug, men ej om Bierkeskoug og Havne Gange, forresten forbliver det ved det som for hvert Støkke er fastsadt. Eldgamle Slaatland eller Engestøkker Forbliver som gammelt og Gierdefang tages som Sagt er, men ej at ruinere den de men befindende skoug den hvis støk- ket ejer ~~skade~~ til Skade. Hvad Grændse Skiellene angaaer, da ere vi alle eenige at forsvare den omkring denne heele Ejendom forsaavidt lovligt er.

Til den ende havør vi denne Contract underskrevet til stedsevarende efterlevelse paa alle sider, og formaat innbemeldte 2de Vidner Ole Finden og Torkild Harstad dette med os at underskive og forseigle paa Westre Torpen den 23de October 1784.-

Erich Felde. Johannes Felde. Niels Gulbrandsen Ruud.

Tollef Hommelstad, N.O. Gaarder. Christopher Ertad. St. Lunde.

O. Frøeslie, det mig udviste Støkke er jeg fornøyet med at tage i Munchatten hvor min Sæter ligger, Alle fornødne Husebygning, Teknings og Gierde fang Veefang, og videre som til Sætter behøves om jeg finder forgodt at flytte Sætteren nær Voldene eller indlægger Myr-Sletter ved Jerdes-Gaarder samt al hvis Løvskov der synes godt befindes ~~skat~~ og til Næverflaadning. Jeg efter Forlangende Hvad Tiid jeg synes godt befinder at Aavirke Havnegang som sedvanlig uden Fornermelse Kort sagt ejerne som er tillagt Støkket, har ikke dermed at befatte sig, andet end hvad Tømmer bemeldte Sætter finder i saa Maade, underskriver jeg og er fornøiet.

Norsteliën den 26de Oktb. 1784. T.Pedersen. Ole Sør Fossum.

Jon Bierche. H.Wiborg. Nord Fossum. Hans Gulbrand Klæmoen. Søren Ruud.

~~Erich~~ Erich Helgersen. Erich Olsen Kold. Lars Nielsen Schongstad.

I.H.C. Frølie. Peder Rognholdt. Ole Røstøe. Ole Eriksen Huelien.

Ole Hansen Hougeliën. Peder Halvorsen Hierdahlen. Knu& Hansen

Jørandliën. Knud Taraldsen Jørandliën, naar jeg nyder gamle ~~indlæg~~

indlæg frit saa underskriver jeg Gunder Øystad. Hendrich Knudsen

Schiorliën. Ole Nielsen Stadsvold. O.Johansen Ullensager.

Peder Grøtaasen. Christopher Klette. Ole Klette.

Hans Syversen Synsteliën. Sven Syversen Aasen. For Lille Fossum

som skylder 1 skind og er Kongens Gods underskriver Wølner.

Som overværende til Vitterlighed Ole Finden T. Harstad.

Forsaauidt Mensal-Godset angaaer samtykkes af Beneficiarius Munch.

Kopi av rett avskrift.

Hamar 6. juli 1965

E.f.

Anders Frøholm,s.

arkivar.

Stempel: Statsarkivet Hamar.

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 27.07.2021
Vår ref: 21/05139-2
Deres ref: 2021/6598

Uttalelse til melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 2. juli 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i vernesaker etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om verneplanen

Statsforvalteren i Innlandet har meldt om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke for fem områder. Områdene ønskes vernet som naturreservater. De fem områdene er:

- Libergget i Ringsaker kommune
- Viertjenna i Grue kommune. Dette området ligger innenfor eksisterende Rotnedalen naturreservat som er et kvartærgeologisk reservat.
- Sorkvola i Engerdal kommune
- Stygglandet i Engerdal kommune
- Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosessen.

Vern kan i tillegg til å båndlegge mineralressurser innenfor selve verneområdet også medføre arealrestriksjoner utenfor verneområdet, og på denne måten legge begrensninger eller føringer for uttak av mineralressurser utenfor verneområdet. Hvordan mineralressurser driftsmessig tas ut, topografi m.m. kan også være av betydning for grad av konflikt mellom verneområdeinteresser og muligheter for utnyttelse av mineralressurser nært verneområder.

Viertjenna

Det foreslåtte verneområdet ligger innenfor det registrerte forekomstområdet for sand og grus Svulrya øst¹, samt en mindre bit av Svulrya vest². Området som foreslås vernet er allerede vernet som kvartærgeologisk reservat. DMF mener at den berørte ressursen allerede må regnes som utilgjengelig, og har derfor ingen øvrig merknad til vernet.

Øvrige områder

DMF kan ikke se at de foreslåtte verneområdene berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Vi har derfor ingen merknader til varsel om oppstart av verneprosess for de fire områdene.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Marte Kristoffersen
seksjonssjef

Håvard Hammerstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Håvard Hammerstad

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

¹ NGU sin grusdatabase;

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta_KS.Main?p_objid=68195&p_spraak=N

² NGU sin grusdatabase;

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta_KS.Main?p_objid=68207&p_spraak=N

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 14.12.2020
Vår ref: 20/03902-2
Deres ref: 2020/12973

Uttalelse til oppstart av verneprosesser for Steinøya, Lønnsåsen, Holstadlia, Olberg, Sløtet, Kauserudtjernet og Turrind i Stor-Elvdal, Nord-Odal, Ringsaker, Vestre Slidre, Vestre Toten og Nordre Land kommuner

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 27. november 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i verneprosesser etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Det er meldt om oppstart av arbeidet med frivillig vern av skog for 6 områder i Innlandet fylke, samt utvidelse av ett naturreservat. Aktuell verneform for alle områdene er naturreservat. De berørte områdene er;

- Steinøya i Stor-Elvdal kommune
- Lønnsåsen i Nord-Odal kommune
- Holstadlia i Ringsaker kommune
- Olberg i Vestre Slidre kommune
- Sløtet i Vestre Slidre kommune
- Kauserudtjernet i Vestre Toten kommune
- Utvidelse av Turrind naturreservat i Nordre Land kommune

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosessen.

Om de spesifikke områdene;

Steinøya

Det aktuelle området grenser til forekomstområde for sand og grus; Sjurstuen¹. Forekomsten er vurdert til å ha lokal betydning. DMF kan ikke se at vern av Steinøya, slik det framgår av varselet, vil være til hinder for utnyttelse av forekomsten, og har ikke andre merknader til verneområdet

Øvrige områder

DMF kan ikke se at øvrige områder for vern kommer i berøring med forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. DMF har derfor ingen merknader til de foreslåtte områdene for vern på dette tidspunktet.

Dersom det i forbindelse med videre behandling av vernesakene viser seg at noen av våre fagområder kan bli berørt, vil dette måtte vurderes i høringen av vernesakene.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Håvard Hammerstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Håvard Hammerstad

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

¹ NGU sin grus-, puk- og steintippdatabase;

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_objid=68907&p_spraak=N

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 04.05.2020
Vår ref: 20/01649-2
Deres ref: 2020/3602

Svar til melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven for Månskjæra, Krokkletten, Engene, Eriksrudtjernet og Hånåhoppet m.fl i Stor-Elvdal, Nord-Odal, Trysil - Engerdal og Toten kommuner.

Ladebekken 50
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 1. april 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Det er sendt melding om oppstart av verneprosesser for 13 nye skogområder og 4 utvidelser av eksisterende naturreservat i Innlandet. Følgende 17 områder er tilbudt for vern;

- Månskjæra i Stor-Elvdal kommune, ca. 640 dekar stort.
- Krokkletten i Stor-Elvdal kommune, ca. 150 dekar stort.
- Sjøbekken i Stor-Elvdal kommune, ca. 1710 dekar stort.
- Engene i Nord-Odal kommune, ca. 540 dekar stort.
- Lekjenndalen i Trysil og Engerdal kommuner, ca. 2120 dekar stort.
- Sagbekkskåra i Engerdal kommune, ca. 370 dekar stort.
- Eriksrudtjernet i Vestre Toten kommune, ca. 211 dekar stort.
- Skolldalen i Øyer kommune, ca. 2092 dekar stort.
- Skålåsen i Østre Toten kommune, ca. 653 dekar stort.
- Hånåhoppet i Nord-Fron kommune, ca. 1682 dekar stort.
- Høgghaug-Hansebakkberget i Sør-Aurdal kommune, ca. 2750 dekar stort.
- Åsli i Nordre Land kommune, ca. 657 dekar stort.
- Rognhaugen i Gran og Hurdal kommuner, ca. 1665 dekar stort.

- Utvidelse av Svenstad naturreservat i Ringebu kommune, ca. 131 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Halasbukjølen naturreservat i Åmot kommune, ca. 7200 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Viengskletten naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 1185 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Misterlia naturreservat i Rendalen kommune, ca. 370 dekar nytt areal.

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. Mineralressurser representerer store verdier. Utvinning av denne type ressurser gir grunnlag for annet næringsliv. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosessen.

På generelt grunnlag bør vernemyndigheten i sin planlegging anvende informasjonen i DMFs kartinnsyn¹, og Norges geologiske undersøkelses (NGUs) ressursdatabaser^{2 3}. Dette vil kunne bidra til å sikre at verneområder ikke båndlegger mulighetene for undersøkelser, prøvetaking og eventuell tilrettelegging for utnyttelse av mineralske ressurser som er eller kan være viktige nå og i framtida. DMFs kartinnsyn viser både områder med bergrettigheter (undersøkelses- og utvinningsrettigheter), aktsomhetspunkter og -områder for gamle gruver og undersøkelsesrapporter. For områder der det er tildelt undersøkelsesrettigheter, bør rettighetshaver informeres om at det pågår en verneprosess.

Nærmer om enkelte foreslåtte verneområder

Lekjendalen naturreservat

Østkanten av det foreslåtte verneområdet krysser Ånes forekomstområde for sand og grus⁴. Forekomstområdet er gitt liten betydning, og NGU sin merknad er at forekomsten synes å kun ha lokal og privat interesse. Det er ikke registrert tidligere uttak på forekomsten. DMF kan ikke se at foreslått vern vil i vesentlig grad påvirke ressursen.

Månskjæra naturreservat

Rett sørøst for det foreslåtte verneområdet ligger punkt-registrering av karbonatmineraler fra NGU⁵. Punktet viser til forekomstområde tilhørende gruppen Engerdalsgruppen og indikerer massiv, lagfordelt kalk. Forekomstområdet er ikke verdisatt, og det er ikke definert prospekt/provins for dette forekomstområdet. DMF

¹ DMF sitt kartinnsyn; <https://minit.dirmin.no/kart/>

² NGU grus og pukk; http://geo.ngu.no/kart/grus_pukk_mobil/

³ NGU mineralressurser; http://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/

⁴ NGU sin grus- og pukkdatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_objid=69089&p_spraak=N

⁵ NGU sin industrimineraldatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_deposit_fakta.Main?p_objid=8697&p_spraak=N

er ikke kjent med at det foregår eller foreligger planer for utnyttelse av ressursene i forekomsten. Med forutsetning i at grunneier er kjent med forekomsten som kan bli berørt, ser DMF ikke grunn til at forekomstområdet er til hinder for vern av området.

Eriksrudtjern naturreservat

Sør for det foreslåtte verneområdet er det registrert forekomstområde for karbonatmineral⁶. Forekomstområdet for kalk er ikke blitt verdivurdert. Lite informasjon er tilgjengelig for forekomsten. DMF er ikke kjent med at det foregår eller foreligger planer for utnyttelse av ressursene i forekomsten. Med forutsetning i at grunneier er kjent med forekomsten som kan bli berørt, ser DMF ikke grunn til at forekomstområdet er til hinder for vern av området.

Hånåhoppet naturreservat

Innenfor det foreslåtte verneområdet ligger forekomstområde for pukk⁷ Kongslivollen fjelltak. Forekomstområdet er ikke kartlagt i detalj, men er registrert til å ha potensiale som uttaksområde for knust fjell. Tidligere uttaksprøver er blitt tatt, men det er ikke satt verdi for forekomstområdet. DMF har heller ikke videre informasjon om status for tidligere uttak, og om det eventuelt er resterende drivverdige masser som kan bli berørt. Der det er avgrenset en forekomst med byggeråstoffressurser vil det finnes masser som kan være egnet for utnyttelse. Dersom vernet avgrenses som foreslått i oppstartsvarselet vil den berørte delen av forekomsten sannsynligvis være uaktuell for utnyttelse i overskuelig framtid. Dette er masser som kan ha en verdi dersom de selges som byggeråstoffer. DMF kan imidlertid ikke se at omfang og kvalitet på ressursene som er berørt er av en slik størrelse at de på det grunnlaget bør unnlates vernet.

Utvidelse av Misterlia

Misterlia naturreservat ble opprettet sør for to større verneområder, Sølen landskapsvernområde og Fuggdalen naturreservat. Den foreslåtte utvidelsen ligger opp mot grensen til to registrerte sand- og grusressurser; Kvernnesmoa⁸ og Åkrestrømmen⁹. I begge tilfeller ligger mindre deler av forekomstområdet innenfor utvidelsen av Misterlia, og forekomstområdene er gitt lokal verdi. I sørvest grenser Åkerstrømmen opp imot Øvre misteregga sandtak. Det er også flere etablerte grusuttak innenfor forekomstene. Vi vurderer at eventuelle videre uttak av grus i dette området ikke kommer i konflikt med verneområdeinteressene. Vi legger til grunn at det ikke legges videre restriksjoner for ytterligere drift.

Øvrige foreslåtte verneområder

⁶ NGU sin industrimineraldatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_deposit_fakta.Main?p_objid=8677&p_spraak=N

⁷ NGU sin grus- og pukkdatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_objid=218053&p_spraak=N

⁸ NGU sin grus- og pukkdatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_objid=68981&p_spraak=N

⁹ NGU sin grus- og pukkdatabase;

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_objid=68983&p_spraak=N

Innenfor de øvrige foreslåtte verneområdene kan ikke DMF se at det er vesentlige mineralske interesser, aktive massetak eller bergrettigheter. Vi har derfor ikke videre merknader til disse.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Håvard Hammerstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Håvard Hammerstad

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 29.11.2021
Vår ref: 21/06519-2
Deres ref: 2021/10419

Uttalelse til oppstart av verneprosess - frivillig vern av skog for 14 områder i Innlandet

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 29. oktober 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter naturmangfoldloven.

Om saken

Saken gjelder oppstart av arbeid med vern av 10 nye skogområder og 4 utvidelser av eksisterende naturreservat i Innlandet. Formålet med vernearbeidet er generelt å sikre et representativt utsnitt av både det typiske og sjeldne i norsk skognatur. Aktuell verneform for områdene er naturreservat. Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel.

Melding om oppstart gjelder følgende områder:

- Horta og Kroksætra i Stor-Elvdal kommune, ca. 3760 dekar stort.
- Leine og Mælumsberget i Ringsaker kommune, ca. 377 dekar stort.
- Kjøremslia i Nord-Fron kommune, ca. 1167 dekar stort.
- Årneslia i Ringebu kommune, ca. 903 dekar stort.
- Raunberget i Vestre Slidre kommune, ca. 254 dekar stort.
- Korpekløvet i Sør-Aurdal kommune, ca. 342 dekar stort.
- Høkleberget i Gran kommune, ca. 1074 dekar stort.
- Lushaugen i Gran og Hurdal kommuner (ligger delvis i Viken fylke), ca. 1860 dekar stort.
- Baggerudberga i Nordre Land kommune, ca. 783 dekar stort.
- Snøåsen i Nordre Land kommune, ca. 950 dekar stort.
- Utvidelse av Kvannskardkletten naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Gålaskarven naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 1600 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Eriksrud naturreservat i Gjøvik kommune, ca. 74 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Breie naturreservat i Etnedal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. Mineralressurser representerer store verdier, og utvinning av denne type ressurser gir grunnlag for annet næringsliv.

DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi i dag eller i framtida blir vurdert i verneprosessen. DMF har undersøkt om de aktuelle verneområdene kommer i berøring med mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift.

Det foreslåtte verneområdet Kjøremslia overlapper delvis med en registrert sand- og grusforekomst, Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vurdert forekomsten til liten betydning.¹ I NGU sin beskrivelse av forekomsten står det at «Forekomsten kan inneholde masser egnet for tekniske formål, men dette må dokumenteres gjennom mer detaljert kartlegging og prøvetaking». Betydelige deler av forekomsten er i stor grad båndlagt av E6 og landbruksformål. Statsforvalteren bør vurdere om verneplanen vil påvirke muligheten til å få tilgang til ressursene i forekomsten på kort og lang sikt. Grunneier bør også bli informert om eventuelle konsekvenser for tilgangen til ressursene hvis området vernes.

DMF kan ikke se at noen av de andre foreslåtte verneplanene berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Øyvind Wormdal Selboe
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Øyvind Wormdal Selboe

¹ Kjørems sand- og grusforekomst (NGU):
https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Del_fakta_KS.fkom_besk?p_objid=75975

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres dato
2021-10-19Vår dato
2021-11-05Deres referanse
2021/10419

Vår referanse

Vår saksbehandler
Kjell StorlykkenStatsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no

Kopi til

Svar på varsel om oppstart for verneprosesser for 14 skogområder i Innlandet

Elvia AS («Elvia») viser til utsendt varsel den 29.10.2021 om oppstart av verneprosesser for 14 skogområder i Innlandet fylke oktober 2021.

Elvia har etter energiloven anleggs- og områdekonsesjon i flere av kommunene. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett).

Områdene som er aktuelle for vern er:

Horta og Kroksætra, Leine og Mælumsberget, Kjøremslia, Årneslia, Raunberget, Korpekløvet, Høkleberget, Lushaugen, Baggerudberga, Snøåsen, Gålaskarven, Eriksrud og Breie. De fire siste er utvidelse av eksisterende naturreservat.

Elvia har linjer nær/i følgende områder:

- Horta og Kroksetra, høyspentlinje et stykke fra avgrenset planområde
- Leine og Mælumsberget, høyspentlinje og lavspentlinje som krysser nørøstlig del av planområdet
- Årneslia, høyspentlinje inntil avgrenset planområde (nor og øst for området)
- Eriksrud, høyspentlinje som krysser området

De aktuelle linjene er vist på vedlagte kartskisse. Det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av linjene.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Det må også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter. Kontaktinformasjon: firmapost@elvia.no

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Kjell Storlykken

Senioringeniør Avdeling Rettigheter

kjell.storlykken@elvia.no

Vedlegg: Kartskisse

Deres dato
2021-07-02Vår dato
2021-08-13Deres referanse
2021/6598

Vår referanse

Vår saksbehandler
Kjell Storlykken

Statsforvalteren i Innlandet

Kopi til

Svar på melding om oppstart av verneprosesser for fem skogområder i Innlandet

Elvia AS («Elvia») viser til utsendt melding den 02.07.2021 om oppstart av verneprosesser av fem skogområder i Innlandet fylke.

Områdene som er aktuelle er:

Libergget i Ringsaker kommune, Viertjenna i Grue kommune, Sorkvola i Engerdal kommune, Stygglandet i Engerdal kommune og Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune

Ut fra det vi kan se, har Elvia elnett i kun et av områdene, Viertjenna i Grue kommune. Elvia har etter energiloven områdekonsesjon i kommunen. Dette innebærer at Elvia etablerer og drifter strømmettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett).

Helt sør i planområdet har Elvia en 11 kV linje, der en del av linje er blank linje som i et mastepunkt går over til belagt linje. Vi ser at linjestrækningen er markert på mottatt kartskisse over Viertjenna naturreservat, og vi ser det derfor ikke behovet for å oversende Elvias kartskisse som viser linjen.

Det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av linjen.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Det må også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen.

Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter. Kontaktinformasjon: firmapost@elvia.no

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Kjell Storlykken
Senioringeniør
Avdeling Rettigheter
kjell.storlykken@elvia.no

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres referanse
2020/3602

Saksbehandler
Roger Nebylien

Vår referanse
19/00177-12

Dato
05.05.2020

EN - Melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven

Viser til melding om oppstart av arbeid med vern av 13 nye skogområder og utvidelse av 4 eksisterende naturreservat.

Eidsiva Nett AS (EN), nå en del av Elvia AS har ikke eksisterende anlegg i område 1. Månskjæra, 3. Sjøbekken, 5 Lekjendalen, 6. Sagbekkskåra, 9. Skålåsen og 15. Utvidelse Halasbukjølen.

Når det gjelder områdene 8. Skolldalen, 10. Hånåhoppet, 11. Høghaug-Hansebakkberget, 12. Åsli, 13. Rognhaugen og 14. Utvidelse Svenstad, så har ikke EN anlegg i disse områdene, men det er andre netteiere som kan ha anlegg i disse områdene.

Når det gjelder område 16. Utvidelse Viengskletten har EN ikke anlegg i området, men en viktig linje tilhørende Statnett blir berørt.

Når det gjelder område 17. Utvidelse Misterlia har ikke EN anlegg innenfor det utvidede området, men det går en 132 kV linje langs eksisterende grense syd i området. Vernegrensen burde gå minst 15 meter fra senter linje for normal drift av linjen.

Når det gjelder område 2. Krokletten i Stor-Elvdal kommune så ser ingen anlegg til å ligge innenfor vernegrensene. Vedlagt kartskisse, vedlegg 1 viser eksisterende anlegg i området. Det går en høyspentlinje 66 kV nær grensen i vest og en 22 kV høyspentlinje nær grensen i øst. Vernegrensene bør settes minimum 15 meter fra senter linje for normal drift av linjene.

Når det gjelder område 4. Engene i Nord-Odal kommune går det en 22 kV høyspentlinje gjennom foreslått område. Det er også en 22 kV høyspentlinje som ligger i og langs foreslåtte grenser i vest. Vernegrensene i vest må kunne settes øst for nevnte høyspentlinje. Med unntak av vann bør vernegrensene settes minimum 15 meter fra senter linje for normal drift av linjene. Vedlagt kartskisse, vedlegg 2 viser eksisterende høyspentlinjer i området som kan bli berørt.

Når det gjelder område 7. Eiksrudtjernet i Vestre Toten går det en 22 kV høyspentlinje gjennom det foreslåtte område. Vedlagt kartskisse, vedlegg 3 viser eksisterende høyspentlinje som kan bli berørt. EN er avhengige av normal drift og vedlikeholdsarbeid i tillegg til evt. feilretting. Dette er en noe eldre linje, så på et tidspunkt vil denne antagelig bli reinvestert.

Når det gjelder motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg må dette tillates forutsatt at det skjer i eksisterende trasé. EN er klar over at det jobbes med noen avtaler rundt dette.

Miljødirektoratet sin veileder M-481 fra 2016. «I områder med eksisterende energi- og kraftanlegg er utgangspunktet at anlegget skal kunne drives og vedlikeholdes på en sikkerhetsmessig og økonomisk forsvarlig måte. Dispensasjonsordninger tas ikke inn for å hindre nødvendige tiltak eller nødvendig kjøring, men fordi det i enkelte sårbare områder er ønskelig å styre bruken av kjøretøy slik at det ikke oppstår unødvendige konflikter og skader på naturmiljøet.»

Da er det viktig å vurdere hvilke områder dette evt. er. Når det gjelder f.eks. områder for vern av skog er det kanskje få områder hvor det oppstår unødvendige konflikter og skader i eksisterende trasé i forhold til vern av skogen.

Det er som tidligere nevnt sterkt ønskelig at vernegrenser endres slik at ledninger havner utenfor verneområde. Det må i alle fall ikke være noen hinder i forhold til ordinært drift og vedlikehold dersom det ikke er sårbare områder hvor bruken av kjøretøy kreves styrt.

Med vennlig hilsen
Eidsiva Nett AS

Roger Nebylien
Planingeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Vedlegg_1.pdf

Vedlegg_2.pdf

Vedlegg_3.pdf

Beliggenhet må oppfattes som orienterende.

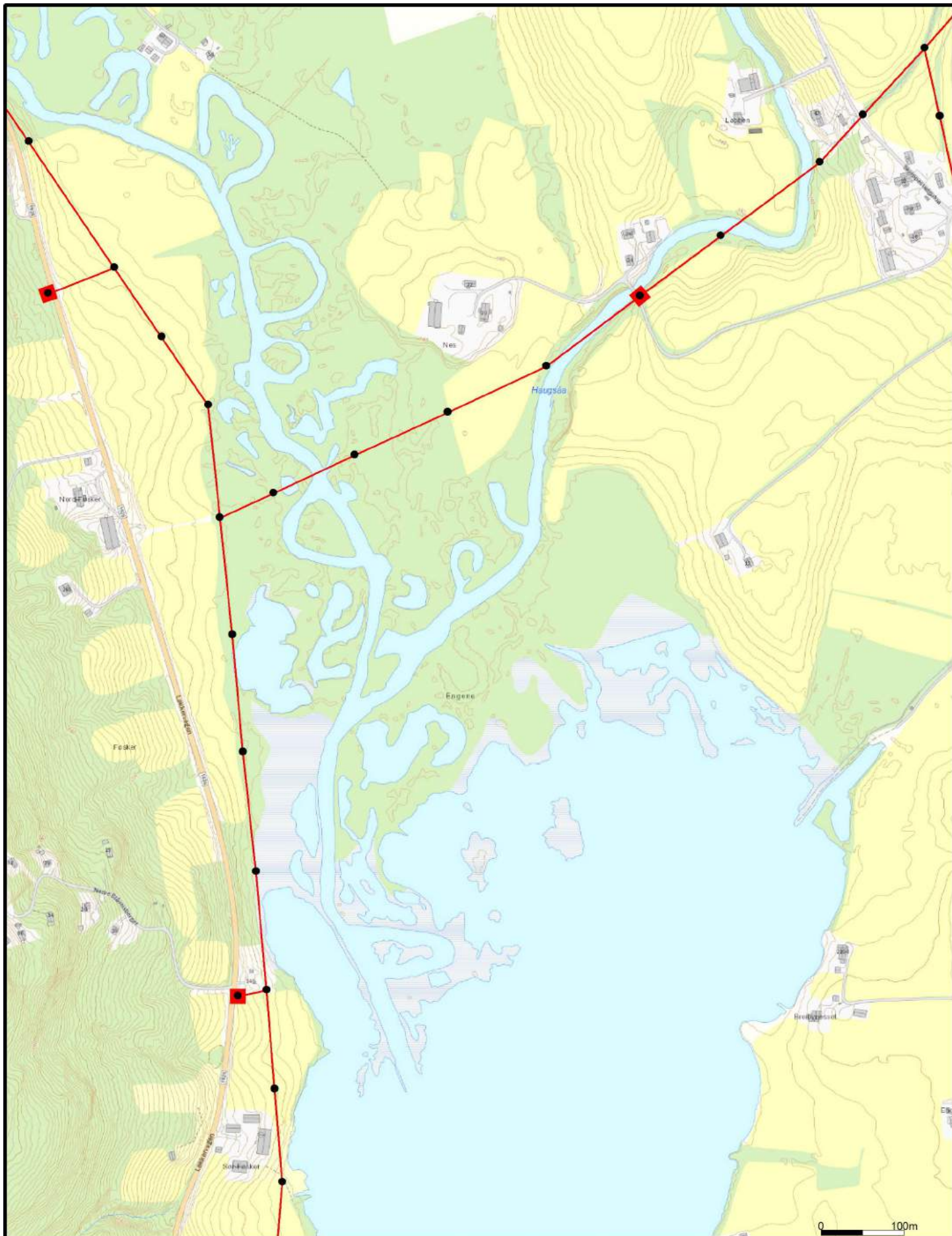
Dato: 2020.05.05
 Sign: RONE

Eidsiva Nett AS

Vedlegg 1

Målestokk
 1:4000

Beliggenhet må oppfattes som orienterende.

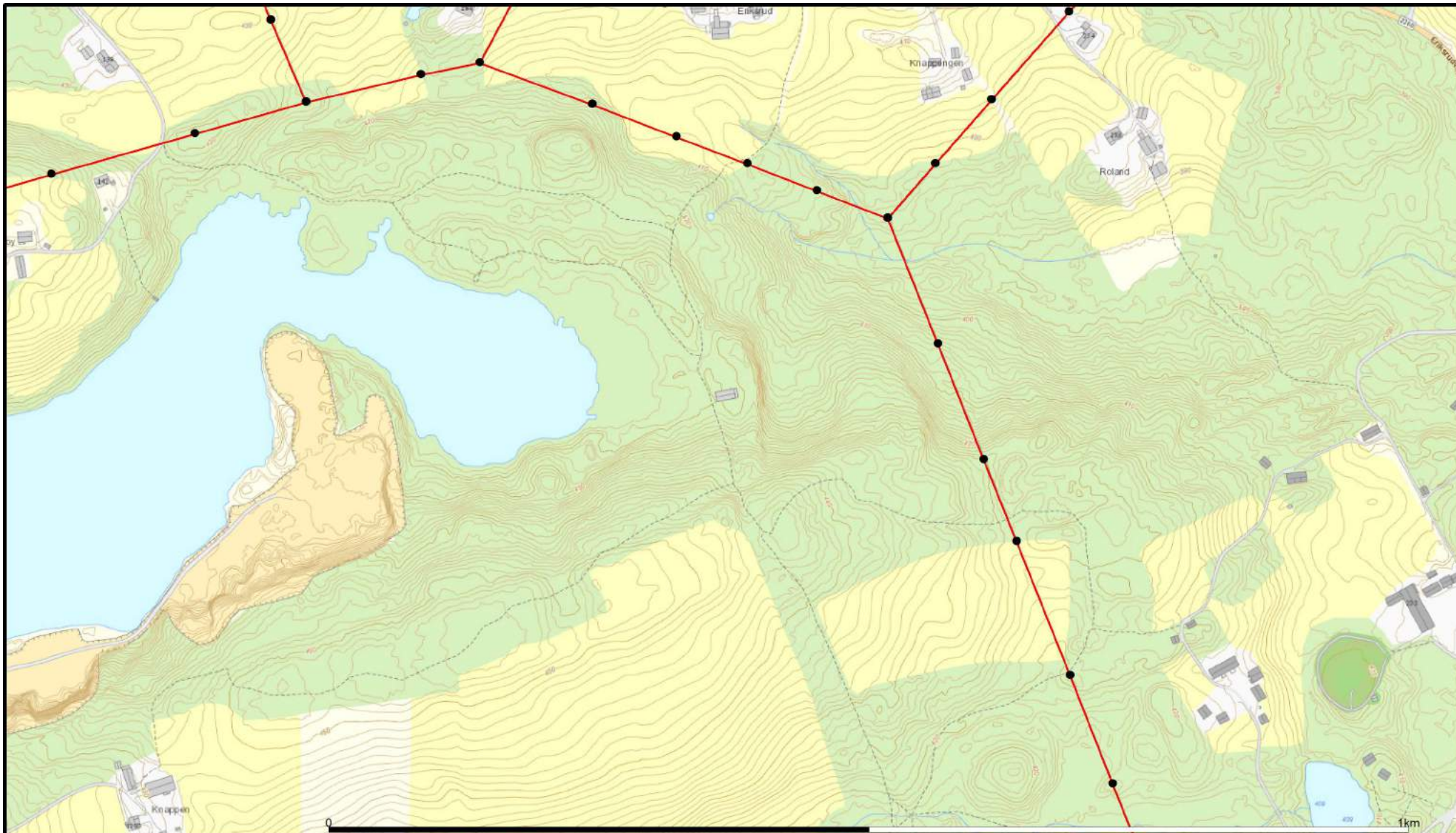
Eidsiva Nett AS

Dato: 2020.05.05
 sign: RONE

Vedlegg 2.

Målestokk
 1:6000

66 kV	420 kV	47 kV
132 kV	1 kV	230 V
300 kV	11 kV	400 V
47 kV	22 kV	Default
66 kV	11 kV	230 V
132 kV	22 kV	400 V
300 kV	33 kV	Rør

Kraftstasjon
Transformatorstasjon
Nettstasjon
Kabelskap
Installasjonseier
Knutepunkt
Mast

Eidsiva

Dato: 2020.05.05
Sign: RONE

Eidsiva Nett AS

Vedlegg 3.

Målestokk
1:5000

Beliggenhet og høyder må oppfattes som orienterende.

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Innlandet	Catrine Curle	09.07.2021	2020/101-30/315
Postboks 987		Tidligere dato	Tidligere referanse
2604 LILLEHAMMER			

Svar på melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Vi viser til melding om oppstart av verneprosesser for:

- Libergget i Ringsaker kommune, ca. 220 dekar stort.
- Viertjenna i Grue kommune, ca. 810 dekar stort. Dette området ligger innenfor eksisterende Rotnedalen naturreservat som er et kvartærgeologisk reservat.
- Sorkvola i Engerdal kommune, ca. 41 210 dekar stort.
- Stygglandet i Engerdal kommune, ca. 6985 dekar stort.
- Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune, ca. 350 dekar stort.

Forsvarsbygg gir hørings svar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte verneområdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Erling Kristian Skinderhaug
Fung. leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Fylkesmannen i Innlandet	Gry Støvind Hoell	28.04.2020	2020/101-15/315
		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2020/3602

Svar på melding om oppstart av verneprosesser for 17 områder i Innlandet

Viser til oppstart av verneplanprosess for 17 områder i Innlandet, der 13 av områdene er foreslått som nye skogvernområder og de resterende 4 er forslag til utvidelser av eksisterende verneområder:

- Månskjæra i Stor-Elvdal kommune
- Krokkletten i Stor-Elvdal kommune
- Sjøbekken i Stor-Elvdal kommune
- Engene i Nord-Odal kommune
- Lekjennedalen i Trysil og Engerdal kommuner
- Sagbekkskåra i Engerdal kommune
- Eriksrudtjernet i Vestre Toten kommune
- Skolldalen i Øyer kommune
- Skålåsen i Østre Toten kommune
- Hånåhoppet i Nord-Fron kommune
- Høgghaug-Hansebakkberget i Sør-Aurdal kommune
- Åsli i Nordre Land kommune
- Rognhaugen i Gran og Hurdal kommuner
- Utvidelse av Svenstad naturreservat i Ringebu kommune
- Utvidelse av Halasbukjølen naturreservat i Åmot kommune
- Utvidelse av Viengskletten naturreservat i Stor-Elvdal kommune
- Utvidelse av Misterlia naturreservat i Rendalen kommune

Forsvarsbygg uttaler seg i slike saker med tanke på å ivareta Forsvarssektorens arealbruksinteresser i saker som behandles etter plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven, m.m.

Vi ber om at det i forskrift til de enkelte verneplaner inntas nødvendige unntaksbestemmelser som ivaretar hensynet til militær operativ virksomhet. Vi ber også om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy medtas i forskrift slik at også hensynet til militær luftoperativ virksomhet ivaretas.

Forsvarsbygg har ingen ytterligere bemerkninger til verneforslaga.

Bjørn Bergesen
Leder arealplan
Stab for eiendomsstyring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Innlandet	Catrine Curle	11.11.2021	2020/101-35/315
		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2021/10419

Svar på - varsel om oppstart av verneprosess for 14 område i Innlandet oktober 2021

Vi viser til forslag om vern av:

- Horta og Kroksætra i Stor-Elvdal kommune, ca. 3760 dekar stort.
- Leine og Mælumsberget i Ringsaker kommune, ca. 377 dekar stort.
- Kjøremslia i Nord-Fron kommune, ca. 1167 dekar stort.
- Årneslia i Ringeby kommune, ca. 903 dekar stort.
- Raunberget i Vestre Slidre kommune, ca. 254 dekar stort.
- Korpekløvet i Sør-Aurdal kommune, ca. 342 dekar stort.
- Høkleberget i Gran kommune, ca. 1074 dekar stort.
- Lushaugen i Gran og Hurdal kommuner (ligger delvis i Viken fylke), ca. 1860 dekar stort.
- Baggerudberga i Nordre Land kommune, ca. 783 dekar stort.
- Snøåsen i Nordre Land kommune, ca. 950 dekar stort.
- Utvidelse av Kvannskardkletten naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Gålaskarven naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 1600 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Eriksrud naturreservat i Gjøvik kommune, ca. 74 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Breie naturreservat i Etnedal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.

Forsvarsbygg gir høringsvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser. Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte verneområdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene for alle områder. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Fra: Unni Land[Unni.Land@glitreenergi.no]

Sendt: 7. des 2021 13:51:36

Til: Postmottak SFIN

Kopi: nve@nve.no; Trond Eriksen; Olav Stensli; Lars Dehlimarken; Erling Juul

Tittel: (Glitre N:1838301) Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet oktober 2021

Hei,

Vi viser til frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet oktober 2021, med svarfrist 1. desember 2021.

Vi beklager at vi ikke har fått sendt vårt innspill innen svarfristen, men ønsker likevel å sende inn våre merknader og håper disse blir hensyntatt.

Det er to områder som er innenfor vårt område, og det er Lushaugen, hvor vi ikke har noe anlegg og Høkleberget. I området Høkleberget i Gran kommune har Glitre Energi Nett en 22kV linje FEAL50 blank tråd, på vanlige traverser med pigg isolatorer og flatt oppheng, med ca 10m ryddebelte gjennom skogen. Det er også nettstasjoner med trafoer montert i master. Se vedlagte kartutsnitt.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg, også dersom man må krysse verneområdet for å komme til linjen. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. Der det er etablert luftledninger tett opp til verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen i tråd med gjeldende føringer knyttet til anleggskonsesjon. Det vil si at vi må kunne foreta hogst i klausulert område samt sikringshogst der vi anser at eventuell vernet skog utenfor dette området ansees for å være fare for leveringsikkerheten. Da selvfølgelig etter avtale med grunneiere og eventuelt myndigheter.

Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Skulle det være behov for flere opplysninger eller spørsmål til oss, er det bare å ta kontakt med undertegnede.

Vennlig hilsen / Best regards

Unni Land

administrasjonssekretær

+47 915 15 485

Glitre Energi Nett AS

glitreenergi.no

-----Videresendt melding:-----

Fra: fmheena@statsforvalteren.no

Sendt: 29.10.2021 10:06

Til: "Neby, Erica" <fmheena@statsforvalteren.no>

Emne: [EKSTERN] Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet oktober 2021

Hei! Vedlagt ligger et varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet (og Viken). Fristen for å uttale seg til varselet er 1. desember 2021. Se vår hjemmeside for mer informasjon: <https://www.statsforvalteren.no/innlandet/horinger/2021/12/oppstart-av-14-verneprosesser/> Med vennlig hilsen Erica Neby seniorrådgiver [Statsforvalteren i Innlandet] Telefon: Mobil: E-post: Web: 62 55 11 65 40 92 04 65 fmheena@statsforvalteren.no www.statsforvalteren.no/in

Fra: Stein Magnus Moen[steinmagnus@hotmail.com]

Sendt: 9. jul 2021 13:18:15

Til: Postmottak SFIN

Tittel: Sv: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Hei !

Som leder av Grue IIs' Orienteringsgruppe har jeg noen spørsmål i angående fredningen av Viertjenna på Svullrya i Grue.

Vi har et orienteringskart o i området og der har vi arrangert veteranmesterskap (NM for veteraner) og løp for landets beste j 15 til 17 åringer, for noen år siden.

Vi har fått masse skryt av terrenget som nå skal fredes og lurer derfor på om det er slik at vi ikke kan arrangere konkurranser i området lengre.

Etter de to nevnte løpene (med 2-300 deltagere) så ble det heller ikke observert slitasje i dette området, selv ikke på fotballbanen helt i syd der vi hadde samlingsplassen.

har snakket med grunneier og han mente at vi kunne arrangere vanlige treningsløp og mindre konkurranser, men ikke større løp i området.

Et av spørsmålene blir da ; Hvor mange løpere må delta for at det skal regnes da som et stort løp?

På våre vanlige løp deltar det vanligvis ca. 100 stk. og i beste fall 150. Hvis det da ikke er kretsmeesterskap der deltagerantallet kommer opp i ca. 250.

Hvis vi bli sperret ute fra dette området er det veldig synd for det er en av våre aller beste og spesielle terreng. Veldig lett løpbart og raskt terreng som innbyr til høy fart. Noe som flere har benyttet seg av for å få trening i slikt terreng.

Med hilsen

Stein Magnus Moen

leder Grue IL orienteringsgruppa.

Fra: Tone Bleken Rud <tonenys@hotmail.com>

Sendt: mandag 5. juli 2021 13:43

Til: steinmagnus@hotmail.com <steinmagnus@hotmail.com>

Emne: Vs: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Hei!

Vedlagt er høring av vern av skog, og jeg ser at det er et område i Grue kommune som omhandles. Ikke sikker på om dere blir berørt av dette, men dere får se på det.

mvh

Tone Bleken Rud

leder Innlandet o-krets

Fra: Marius Øie <mariusoie1@gmail.com>

Sendt: fredag 2. juli 2021 13:33

Til: Tone Bleken Rud <tonenys@hotmail.com>

Emne: Fwd: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Hallo!

Regner med at denne mailen er kretsrelatert, så videresender den i tilfelle du ikke står på lista deres.

Mvh

Marius Øie

----- Forwarded message -----

Fra: **Abrahamson, Alexandra** <fmopaab@statsforvalteren.no>

Date: fre. 2. jul. 2021 kl. 11:54

Subject: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

To: post@miljodir.no <post@miljodir.no>

Se vedlegg.

Med vennlig hilsen

Alexandra Abrahamson

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Innlandet

Telefon: 61 26 60 63

E-post: fmopaab@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/in

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2021/6598

Vår ref:
2021/5055-14
Bjørn-Arild Sveen

Dato:
03.08.2021

Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Bakgrunn

Vi viser til brev mottatt 02.07.2021 med høringsfrist 15.08.2021. Saken omhandler oppstart av verneprosesser for frivillig vern av skog i Innlandet fylke.

Det vil bli startet verneprosess for fem områder som er tilbudt for vern:

Liberget i Ringsaker kommune, ca. 220 dekar stort.

Viertjenna i Grue kommune, ca. 810 dekar stort

Sorkvola i Engerdal kommune, ca. 41 210 dekar stort.

Stygglandet i Engerdal kommune, ca. 6985 dekar stort.

Bjønnebekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune, ca. 350 dekar stort.

Klima- og miljømessige forhold

Fylkeskommunen stiller seg positiv til naturreservat som verneform, med de avgrensninger som er gitt. Dette for å sikre arealer til bevaring av biologisk mangfold, men samtidig ikke være til hinder for utøvelse av tradisjonell jakt, fiske og friluftsliv. Viktige vilkår for utøvelse av jakt er mulighet til uttransport av felt storvilt med lett beltegående kjøretøy og oppsetting av midlertidige jakttårn.

Kulturvern faglige forhold

Vern av større arealer er i utgangspunktet positivt for kulturminneforvaltningen. For de automatisk fredete kulturminnene vil fredningen etter kulturminneloven fortsatt gjelde, mens naturreservatet vil sikre at natur- og kulturmiljøet kulturminnene ligger i også blir vernet. Generelt sett bør kulturminner synliggjøres i kartmaterieell m.m. som blir utarbeidet. For enkelte kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap kreves det aktiv skjøtsel for å ivareta verneverdiene. Det er viktig at det i slike tilfeller åpnes for skjøtels- og tilretteleggingstiltak i bestemmelser gitt i medhold av naturmangfoldloven § 37, og videre at hensyn til kulturminner

nevnes i ferdselsbestemmelser. Det vises for øvrig til Miljødirektoratets og Riksantikvarens veileder M-420 I 2015 generelt og pkt. 6.3 spesielt.

I Viertjenna naturreservat i Grue kommune er det registrert automatisk fredete kulturminner i form av 5 fangstgroper i naturreservatet. Det må være rom for skjøtsel og tilrettelegging av kulturminnene.

Det er ingen kjente kulturminner av regional eller nasjonal verdi innenfor forslag til vern av skog i Libergget, Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Ringsaker kommune.

Det kan imidlertid ikke utelukkes at det kan være flere uregistrerte automatisk fredete kulturminner og andre kulturspor innenfor de foreslåtte verneområdene.

Med vennlig hilsen

Arne Magnus Hekne
Seksjonssjef
Klima, miljø og naturmangfold

Anne Terese Engesveen
Enhetsleder
Kultur - Arkeologi

Bjørn-Arild Sveen
Saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987, Norge

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2021/10419

Vår ref:
2021/5055-16
Bjørn-Arild Sveen
Irene Skauen Sandodden, kulturarv
Egil V. Brodshaug, kulturarv
Mildri Een Eide, kulturarv

Dato:
01.12.2021

Høringssvar - Frivillig vern av skog, varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet, oktober 2021.

Bakgrunn

Vi viser til brev mottatt 29.10.2021 med høringsfrist 01.12.2021. Saken omhandler oppstart av verneprosesser for frivillig vern av skog i Innlandet fylke.

Det vil bli startet en verneplanprosess for 14 områder som er tilbudt for vern.

- Horta og Kroksætra i Stor-Elvdal kommune, ca. 3760 dekar stort.
- Leine og Mælumsberget i Ringsaker kommune, ca. 377 dekar stort.
- Kjøremslia i Nord-Fron kommune, ca. 1167 dekar stort.
- Årneslia i Ringebu kommune, ca. 903 dekar stort.
- Raunberget i Vestre Slidre kommune, ca. 254 dekar stort.
- Korpekløvet i Sør-Aurdal kommune, ca. 342 dekar stort.
- Høkleberget i Gran kommune, ca. 1074 dekar stort.
- Lushaugen i Gran og Hurdal kommuner (ligger delvis i Viken fylke), ca. 1860 dekar stort.
- Baggerudberga i Nordre Land kommune, ca. 783 dekar stort.
- Snøåsen i Nordre Land kommune, ca. 950 dekar stort.
- Utvidelse av Kvannskardkletten naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Gålaskarven naturreservat i Stor-Elvdal kommune, ca. 1600 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Eriksrud naturreservat i Gjøvik kommune, ca. 74 dekar nytt areal.
- Utvidelse av Breie naturreservat i Etnedal kommune, ca. 300 dekar nytt areal.

Klima- og miljømessige forhold

Fylkeskommunen stiller seg positiv til naturreservat som verneform, med de avgrensninger som er gitt. Dette for å sikre arealer til bevaring av biologisk mangfold, men samtidig ikke

være til hinder for utøvelse av tradisjonell jakt, fiske og friluftsliv. Viktige vilkår for utøvelse av jakt er mulighet til uttransport av felt storvilt med lett beltegående kjøretøy og oppsetting av midlertidige jakttårn.

Kulturvern faglige forhold

Vern av større skog arealer er i utgangspunktet positivt for kulturminneforvaltningen. For de automatisk fredete kulturminnene vil fredningen etter kulturminneloven fortsatt gjelde, mens naturreservatet vil sikre at natur- og kulturmiljøet kulturminnene ligger i også blir vernet. Generelt sett bør kulturminner synliggjøres i kartmateriell m.m. som blir utarbeidet. For enkelte kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap kreves det aktiv skjøtsel for å ivareta verneverdiene. Det er viktig at det i slike tilfeller åpnes for skjøtels- og tilretteleggingstiltak i bestemmelser gitt i medhold av naturmangfoldloven § 37, og videre at hensyn til kulturminner nevnes i ferdselsbestemmelser. Det vises for øvrig til Miljødirektoratets og Riksantikvarens veileder M-420 I 2015 generelt og pkt. 6.3 spesielt.

Innenfor Høklebergert naturreservat ligger et nasjonalt verneverdig kulturmiljø, med Hornskeiva (som er en del av kongevegen til Bergen) og Gammelklevia, som er et enda eldre vegfar. Vern av skog, vil være positivt for vernet av disse vegene. Kulturminnene bør merkes i kartene. Vi forutsetter at det fortsatt vil være tillatt å holde vegene og tilhørende murer fri for vegetasjon og at dette innarbeides i skjøtels- eller forvaltningsplaner.

Lushaugen naturreservat vil berøre et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Skrukkelia, knyttet til ivaretagelse av skogfinsk kultur. Ettersom dette landskapet ligger i Viken, overlater vi det til Viken fylkeskommune å vurdere konsekvensene. Området har potensial for andre automatisk fredete kulturminner. Vi kan ikke se at det er noen konflikt mellom vernet av disse og skogen.

Det er ingen kjente kulturminner av regional eller nasjonal verdi innenfor forslag til vern av skog innenfor Raunberget i Vestre Slidre, Steinøya i Stor-Elvdal, Kjøremslia i Nord-Fron kommune eller Breie i Etnedal.

Med vennlig hilsen

Torill Nygård
Enhetsleder
Kultur - bygg og landskap

Arne Magnus Hekne
Seksjonssjef
Klima, miljø og naturmangfold

Bjørn-Arild Sveen
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 02.08.2021
Vår referanse: 21/31104 - 2
Deres dato: 02.07.2021
Deres referanse: 2021/6598

Innspill til oppstart av frivillig vern av skog i 5 områder

Vi viser til deres brev av 02.07.2021 med melding om oppstart av verneplanprosess for Liberget, Viertjenna, Sorkvola, Stygglandet og Bjønnbekkdalen naturreservat i Ringsaker, Grue og Engerdal kommuner.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også

utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindrifsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Statsforvalteren i Innlandet

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987,
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 07.12.2020
Vår referanse: 20/80327 - 2
Deres dato: 27.11.2020
Deres referanse: 2020/12973

Innspill til frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven

Vi viser til deres brev av 27.11.2020 med melding om oppstart av verneplanprosess for Steinøya, Lønnsåsen, Holstadlia, Olberg, Sløtset og Kauserudtjernet områder i Stor-Elvdal, Nord-Odal, Ringsaker, Vestre Slidre og Vestre Toten kommuner, samt utvidelse av Turrind naturreservat i Nordre Land kommune.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Fylkesmannen vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for

hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Fylkesmannens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Fylkesmannen i Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 24.11.2021
Vår referanse: 21/67899 - 2
Deres dato: 29.10.2021
Deres referanse: 2021/10419

Innspill til melding om oppstart av frivillig vern av skog for 14 områder i 11 kommuner i Innlandet

Vi viser til deres brev av 29.10.2021 med melding om oppstart av verneplanprosess for 14 naturreservat i 11 kommuner i Innlandet.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også

utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindrifsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Statsforvalteren i Innlandet

Fra: FM NoReply[no-reply@fylkesmannen.no] Sendt: 20. des 2020 09:04:22 Til: Postmottak FMIN Tittel: Uttalelse til varsel om oppstart frivillig vern, sak 2020/12973

Følgende høringsuttalelse er sendt inn via webskjema:

FORNAVN : Heidi

ETTERNAVN : Kristoffersen

EPOST : oppland@naturvernforbundet.no

MERKNADER : 19/12-2020 Fylkesmannen i Innlandet E- post: fminpost@fylkesmannen.no INNSPILL TIL FRIVILLIG VERN SKOG Svært mange av våre truede arter er avhengig av skog som får utvikle seg naturlig. Vi i Naturvernforbundet i Oppland mener det er viktig å følge opp intensjonene om økt skogvern, også utover frivillig vern. Vi mener det er viktig å ikke bruke for mye penger på marginale områder med lite biologisk mangfold og at midlene som stilles til rådighet aktivt søker å øke skogvernets representativitet. Olberg: Avgrensningen av området virker å være god da det aller meste av eldre sammenhengende skog på eiendommene som har tilbudt skog til vern i området, virker være inkludert i verneforslaget. Viktig område å verne på grunn av hekkelokalitet for rovfugl. Sløtet: Avgrensningen i sørøst kunne trolig med fordel utvides litt, slik at hele naturtypelokaliteten Gråbeindalen Ø inkluderes. Kausrudtjernet: Avgrensningen virker etter det vi ser å være god da den i praksis inkluderer to naturtypelokaliteter. I vest finnes en mindre del på tilstøtende eiendom. Om dette arealet også kunne bli inkludert, ville det trolig være en fordel. Turrind utvidelse: Vi er positive til en utvidelse av Turrind naturreservat. Selv om en mindre del av området per i dag er kulturskog, mener vi det er viktig å ta det med på grunn av rovfuglhekking i området. Mvh Heidi Kristoffersen Leder Naturvernforbundet i Oppland 19/12-2020 Fylkesmannen i Innlandet E- post: fminpost@fylkesmannen.no INNSPILL TIL FRIVILLIG VERN SKOG Svært mange av våre truede arter er avhengig av skog som får utvikle seg naturlig. Vi i Naturvernforbundet i Oppland mener det er viktig å følge opp intensjonene om økt skogvern, også utover frivillig vern. Vi mener det er viktig å ikke bruke for mye penger på marginale områder med lite biologisk mangfold og at midlene som stilles til rådighet aktivt søker å øke skogvernets representativitet. Olberg: Avgrensningen av området virker å være god da det aller meste av eldre sammenhengende skog på eiendommene som har tilbudt skog til vern i området, virker være inkludert i verneforslaget. Viktig område å verne på grunn av hekkelokalitet for rovfugl. Sløtet: Avgrensningen i sørøst kunne trolig med fordel utvides litt, slik at hele naturtypelokaliteten Gråbeindalen Ø inkluderes. Kausrudtjernet: Avgrensningen virker etter det vi ser å være god da den i praksis inkluderer to naturtypelokaliteter. I vest finnes en mindre del på tilstøtende eiendom. Om dette arealet også kunne bli inkludert, ville det trolig være en fordel. Turrind utvidelse: Vi er positive til en utvidelse av Turrind naturreservat. Selv om en mindre del av området per i dag er kulturskog, mener vi det er viktig å ta det med på grunn av rovfuglhekking i området. Mvh Heidi Kristoffersen Leder Naturvernforbundet i Oppland

Statsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no

Innspill til oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Naturvernforbundet i Innlandet viser til oppstartsmeldingen datert 02.07.2021, og har følgende merknader.

Vi er svært positive til at det opprettes naturreservat for disse verdifulle områdene. Vi er særlig fornøyde med at det endelig er meldt oppstart for de to unike områdene i Engerdal, Sorkvola og Stygglandet.

Sorkvola naturreservat i Engerdal kommune

Området har nasjonalt svært store naturverdier/internasjonale verdier i kraft av virkelig gammel furunaturskog, såkalt firestjernes område. Avgrensningen av området er i all hovedsak god, men vi vil bemerke at det i foreslått avgrensning fra Statsforvalteren i Innlandet er tatt ut et større område i sørvest sammenliknet med opprinnelig verneforslag fra Biofokus av 2006. Biofokus sitt opprinnelige forslag til arrondering gikk fra Steinvikåsen vestover til Tomasodden, og videre nordover langs sjøen mot Gråsneshvallen.

Naturvernforbundet vil understreke at det finnes særegen natur også langs sjøkanten i dette området. Blokkmark med gammel furuskog og variert topografi finnes særlig sør for Krokåtsjøbekken, med innslag av rikere barblandingsskog og mange gamle trær. Områdets har også særlige kvaliteter for friluftslivet i sommerhalvåret, med sine vakre sandstrender og gamle krokfurer (se bilder). Dette taler for at også dette området bør sikres for fremtiden gjennom vern. Statskog har for en del tiår siden (90-tallet?) opparbeidet en enkel «vinterveg» inn i dette området fra Steinvika i sør, og har således allerede tatt ut et større kvantum furu sørvest for Steinvikstøten og rett nord for Gråsneshvallen. Sett i sammenheng med tilgrensende arealer er det likevel viktig at disse arealene inngår i verneforslaget som restaureringsområder, slik at man får en helhet i verneforslaget helt ut mot sjøkanten uten at viktige områder ekskluderes. Dette understrekes også av Biofoksu, som i 2006 skriver:

«Avgrensningen er derfor tilnærmet optimal. Det er viktig at området strekker seg helt ned til Femund, derfor er større arealer furuskog som er hardt påvirket i nyere tid også inkludert i disse partiene. Det er grunn til å understreke at en får betydelig større tilfang av viktige naturverdier i positiv retning enn det slår ut negativt at det her er en del nyere hogstingrep.»

Naturvernforbundet i Innlandet er følgelig av den klare oppfatning at dette området igjen må innarbeides i verneforslaget. Det ville være et stort tap for området og Sorkvola om Statsskog i en senere prosess valgte å starte en regulering for hyttefelt i dette unike naturområdet. Med veg til Steinvika i dag, og en vinterveg videre nordover, er dette en overhengende trussel slik Naturvernforbundet ser og tolker reduksjonen i sørvest.

Naturvernforbundet ønsker videre å minne Statsforvalteren om at kommersielle snøscooterløyper inne i foreslått naturvernområde ikke skal tillates. Engerdal kommune har per i dag tillatt, og sammen med Engerdal snøscooterklubb etablert løyper inn til bl.a. Kråkotsjøen, til tross for Biofokus foreliggende verneforslag av 200 samt flere innspill fra frivillige organisasjoner, Statskog m.fl. som advarte mot løyper/løypeutvidelser i dette området. Iht. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a, 4. ledd, skal ikke løypene legges i verneområder eller foreslåtte verneområder.

Stygglandet naturreservat i Engerdal kommune

Vi er svært glade for forslag et om opprettelse av et naturreservat for dette furuskogsområdet med nasjonalt svært store naturverdier/internasjonale verdier. Avgrensningen virker i hovedsak å være god i forhold til kjente naturverdier i området. Men vi ser at på Jyltingsvola sin sørøstside, så fortsetter et areal med ifølge Nibio 144 år gammel furuskog (bestandsalder) videre noe sør for avgrensningsforslaget. Dette er skog i hogstklasse V, og her finnes også en del funn av rødlistearter, inkludert den trua taigakjuka (VU). Dette området ble besøkt i 2008 av Olli Manninen (vinner av Nordisk råds miljøpris), hvor han i et notat etter besøket skriver «In the SE slope of Jyltingsvola before the birch zone begins there is an area with a lot of heavy dead wood and some very old living trees. This area also has been selectively cut almost a century ago but a lot of the felled trees have been left lying there. Now they are very interesting for many rare species. In this area OMa found *Skeletocutis stellae* (Taigakjuka) together with many NT-species living on dead wood. Also a possible *Antrodia infirma* was found.»

Biofokus skriver også i sin rapport at «Det er også naturskog videre sørøstover langs Gutulisjøen, sør til østskrånningen av Jyltingsvola» noe som også tyder på at dette er verdifull naturskog. Dette arealet bør inkluderes i reservatet.

Det bør derfor være gode faglige grunner til en mindre utvidelse av naturreservatet her.

Vi mener også at reservatet bør utvides noe mot nord ved Baklivola-Kjeldmyra og mot Gutua, hvor det er gjort flere funn av rødlistearter knyttet til gammel naturskog.

Bjønnebekkdalen og Kompåsmyra naturreservat

I nordøst er det svært kort avstand (5 m på det minste) mellom reservatforslaget og skog utenfor. Her bør grensa minimum legges 50-100 m fra trær med huldrestry for å sikre artens overlevelsesmulighet på sikt. Om ikke, vil fort uttørking og stormfelling av trær medføre at huldrestry forsvinner fra denne delen av reservatet.

Libergget i Ringsaker kommune

Dette er en svært spesiell og verdifull lavlandsskog. Vi håper at også søndre deler av naturtypelokaliteten med A-verdi også kan bli tilbudt til vern.

Viertjenna i Grue kommune

Vi støtter opprettelse av et reservat i en viktig skogtype (sandfuruskog) som er en viktig mangel i skogvernet. Avgrensningen er god og favner om naturverdiene på en god måte.

Mvh

Naturvernforbundet i Innlandet

v/ Ole Midtun
Leder

Vedlegg:

Fire bilder fra et område som i forslaget fra Statsforvaltern ikke er tatt med i kartarronderingen over foreslått verneområde for Sorkvola. Dette divergerer fra Biofokus opprinnelige arrondering av verneforslaget i rapport av 2006, og bør med i høringsprosessen.

Bilde 1 Fra Gråsnesbukta i Femunden rett nord for Kråkotsjøbekken, som i vedlagte kart fra Statsforvalteren ikke er med i verneforslaget. Dette divergerer fra Biofokus opprinnelige arrondering av verneforslaget i rapport av 2006. Foto: www.naturibilder.com

Bilde 2 Fra Gråsnesbukta i Femunden sør for Kråkotsjøbekken, et område som i vedlagte kart fra Statsforvalteren ikke er med i verneforslaget. Dette divergerer fra Biofokus opprinnelige arrondering av verneforslaget i rapport av 2006. Foto: www.naturibilder.com

Bilde 3 Fra Gråsnesbukta i Femunden ved Statskogkoia, et område som i vedlagte kart fra Statsforvalteren ikke er med i verneforslaget. Dette divergerer fra Biofokus opprinnelige arrondering av verneforslaget i rapport av 2006. Foto: [©www.naturibilder.com](http://www.naturibilder.com)

Bilde 4 Fra Gråsnesbukta i Femunden ved gammelt uthus ved Flåtesjøbekken (rett sør for Statskogkoia), et område som i vedlagte kart fra Statsforvalteren ikke er med i verneforslaget. Dette divergerer fra Biofokus opprinnelige arrondering av verneforslaget i rapport av 2006. Foto: [©www.naturibilder.com](http://www.naturibilder.com)

Til: Fylkesmannen i Innlandet

Deres ref: 2020/12973

Oslo, den 18 desember 2020

Frivillig vern av skog - melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven

Norsk Bergindustri er en bransjeforening for bedrifter som leter etter, utvinner, forvalter eller foredler mineralske ressurser i Norge, eller bedrifter som på annet vis har særlig tilknytning til bergindustrien.

Det vises til forslag om oppstart av arbeid med vern av seks nye skogområder og utvidelse av ett eksisterende naturreservat i Innlandet.

Norsk Bergindustri understreker med dette viktigheten av at man undersøker områdets eventuelle geologiske forekomster før endelig vedtak fattes. Ressurser i berggrunnen kan ligge til grunn for lokal næringsutvikling og tilgang til mineralske råstoffer vi alle er storforbrukere av. Vernevedtak kan føre til at man beslaglegger ressurser som kan være lokalt, regionalt, nasjonalt eller globalt viktige, uten at disse er kartlagt før vedtaket fattes. Vi viser her til Naturmangfoldlovens §41, 1 ledd "Som ledd i saksbehandlingen skal det også innhentes kunnskap om andre mulige verdier i området." Vi kan ikke se at dette er utført.

Vi anmoder fylkesmannen i Innlandet til også å ta høyde for forekomster som ikke er omfattet av drift i dag, men som kan være aktuelle for uttak i framtiden.

Vi henviser også til Norges Geologiske Undersøkelse og Direktoratet for mineralforvaltning som har gode kartløsninger der forekomster og eventuelle uttak er synlige. Uansett ber vi om at en fremtidig verneforskrift utformes slik at den åpner opp for eventuelle uttak av fremtidige geologiske, drivverdige funn. Vi minner her om samme lovs §42, siste ledd.

Med vennlig hilsen,

Anita Helene Hall, Generalsekretær

Til: Fylkesmannen i Innlandet

Deres ref: 2020/3602

Oslo, den 30 april 2020

Høringssvar fra Norsk Bergindustri ifm. oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven

Norsk Bergindustri er en bransjeforening for bedrifter som leter etter, utvinner, forvalter eller foredler mineralske ressurser i Norge, eller bedrifter som på annet vis har særlig tilknytning til bergindustrien.

Det vises til melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven som gjelder vern av 13 nye skogområder og 4 utvidelser av eksisterende naturreservat i Innlandet.

Norsk Bergindustri understreker med dette viktigheten av at man undersøker områdets eventuelle geologiske forekomster før endelig vedtak fattes. Ressurser i berggrunnen kan ligge til grunn for lokal næringsutvikling og tilgang til mineralske råstoffer vi alle er storforbrukere av. Vernevedtak kan føre til at man beslaglegger ressurser som kan være lokalt, regionalt, nasjonalt eller globalt viktige, uten at disse er kartlagt før vedtaket fattes.

Det framkommer ikke av Deres brev av 31.03.20 hvorvidt det er foretatt geologiske undersøkelser i det aktuelle området.

Norsk Bergindustri anmoder derfor om å undersøke berggrunnen før endelig vernevedtak fattes, for ikke å hemme framtidig næringsutvikling i eller i tilknytning til det foreslåtte verneområdet.

Norges Geologiske Undersøkelse og Direktoratet for mineralforvaltning har gode kartløsninger der forekomster og eventuelle uttak er synlige. Vi anmoder fylkesmannen i Innlandet til også å ta høyde for forekomster som ikke er omfattet av drift i dag, men som kan være aktuelle for uttak i framtiden.

Med vennlig hilsen,

Anita Helene Hall, Generalsekretær

Til: Statsforvalteren i Innlandet

Deres ref: 2021/10419

Oslo, den 1 desember 2021

Oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet

Norsk Bergindustri er en bransjeforening for bedrifter som leter etter, utvinner, forvalter eller foredler mineralske ressurser i Norge, eller bedrifter som på annet vis har særlig tilknytning til bergindustrien.

Det vises til forslag om oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet.

Norsk Bergindustri understreker med dette viktigheten av at man undersøker områdets eventuelle geologiske forekomster før endelig vedtak fattes. Ressurser i berggrunnen kan ligge til grunn for lokal næringsutvikling og tilgang til mineralske råstoffer vi alle er storforbrukere av. Vernevedtak kan føre til at man beslaglegger ressurser som kan være lokalt, regionalt, nasjonalt eller globalt viktige, uten at disse er kartlagt før vedtaket fattes. Vi viser her til Naturmangfoldlovens §41, 1 ledd "Som ledd i saksbehandlingen skal det også innhentes kunnskap om andre mulige verdier i området." Vi kan ikke se at dette er dokumentert.

Vi anmoder Statsforvalteren i Innlandet til også å ta høyde for forekomster som ikke er omfattet av drift i dag, men som kan være aktuelle for uttak i framtiden.

Her henviser vi også til Norges Geologiske Undersøkelse og Direktoratet for mineralforvaltning som har gode kartløsninger der forekomster og eventuelle uttak er synlige.

Med vennlig hilsen,

Anita Helene Hall, Generalsekretær

Sendt inn via skjema på hjemmesida 11. desember 2020

Navn: NOF, avd. Oppland v/Geir Høitomt

E-post: geir@kistefos-skog.no

Merknad: Viser til varsel om oppstart av verneprosess for 7 områder i Innlandet.

Norsk Ornitologisk Forening avd. Oppland er positive til fortsatt økt barskogvern i Innlandet fylke. En lang rekke arter på den norske Rødlista er truet av bl.a. moderne skogbruk. Skogvern vil bidra positivt for å begrense tapet av biologisk mangfold, samtidig som barskogreservatene benyttes til friluftsliv og rekreasjon. Vår forening vil i denne sammenheng påpeke at det innenfor grenseforslaget for Olberg naturreservat ligger en hekkeplass for kongeørn, mens det innenfor Turrtind ligger en hekkeplass for fiskeørn. Hensynet til disse artene må ivaretas i verneplanprosess og i en eventuell forvaltning av verneområdene.

mvh NOF avd. Oppland v/Geir Høitomt

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref.:

Vår ref.: 19/1371-5/HAA

Dokka, 17.12.2020

Frivillig vern av skog - tilbakemelding

Nordre Land kommune har de siste årene hatt stor økning i arealer som får et statlig vern. Dersom arealene som er i prosess nå vernes er vi godt over landsmålet på 10% skogvern. Landsgjennomsnittet er 5%.

Det tas forbehold om at tallene er usikre da det er vanskelig å holde oversikt over verneprosesser som igangsettes. Dette skyldes delvis at kartbasen over vernet areal i prosess ikke er oppdatert. Andre årsaker er at kommunen ikke varsles før et stykke ut i prosessen og at vi derfor blir kjent med at verneprosesser igangsettes gjennom andre kanaler (grunneiere, andre typer søknader, spørsmål om vegadkomst osv).

Skogbruk er et viktig næringsgrunnlag i kommunen. Aktiviteten har direkte ringvirkninger for sysselsetting i andre næringer lokalt, da vi har flere ledd i verdikjeden skog-tre innad i kommunen. Skogbruket forsyner flere videreforedlingsledd med trevirke i kort geografisk avstand. Kulturlandskapet som preger bygdene i kommunen er et resultat av kombinasjonsdrift jordbruk-skogbruk. Det er arealressursene som kjennetegner landbrukseiendommene. Skogvern betyr at skogbruksinntektene på arealet utgår, og også andre eventuelle ressurser som krever fysiske inngrep. Det samlede ressursgrunnlaget har betydning for bosetting på landbrukseiendommene, verdiskaping knyttet til landbruket og dermed også matproduksjonen.

Næringsstrukturen på landbrukseiendommene i kommunen er slik at det er mange mellomstore kombinasjonsbruk. Derfor er skogbruket for mange en viktig delinntekt, og det minsker risikoen å ha flere bein å stå på. For eksempel vil skogbruksinntektene for mange være en viktig finansieringskilde for investeringer i jordbruk og husdyrhold.

Når skogressursen, eller større deler av den, utgår fra eiendommen gjør det eiendommen mindre bærekraftig mht inntjeningsmuligheter. Det gjør også eiendommen mindre attraktiv framover når det gjelder salg/overdragelse til neste generasjon. Resultatet vil være at en større del av gårdsbrukene ikke lenger har et ressursgrunnlag som gjør dem egnet til å bo og drive.

Når prosent vernet areal er så høyt i Nordre Land må det derfor være svært høye biologisk kvalitet før ytterligere vern vurderes. Det må også gjøres ekstra vurderinger knyttet til arealets verdi til skogproduksjon og som potensielt tilleggsskog til andre landbrukseiendommer.

Vern har også konsekvenser for tilstøtende skogarealer. Dette skjer i form av at tilgjengeligheten vanskeligjgjøres for eksempel ved at adkomstvegen vernes, ressursgrunnlaget for drift og vedlikehold av infrastrukturen reduseres. Dette vil gjøre det dyrere for naboer å drifte sine skogeiendommer.

Vårt ønske er derfor at det må gjøres en bredere og mer helhetlig samfunnsmessig vurdering av arealer som vurderes vernet. Vi savner klart en konsekvensvurdering lokalt ved planlegging av nye verneområder. Dette er vurderinger som bør gjøres av kommunene og må skje før det legges ned store ressurser i verneprosessen.

Med en helhetlig samfunnsmessig vurdering menes blant annet at det i tillegg til biologiske kriterier må vurderes:

- Hensynet til vern av landbrukets arealressurser.
- Arrondering og driftsmessige hensyn.
- Hvordan vernet påvirker ressursgrunnlaget på eiendommene – verdi som landbrukseiendom
- Arealens potensiale som tilleggsareal for landbrukseiendommer i aktiv drift.
- Arealens skogbruksmessige betydning – som produksjonsevne, terreng, eksisterende infrastruktur osv
- Arealens potensiale i klimasammenheng
- Hensynet til lokalt næringsliv (lokale ringvirkninger av mindre skogbruksaktivitet
- M.m

Vi ser også at vern i det omfanget Nordre Land nå har gjort at verneprosessene er prisdannende for omsetning av skog. Dette gjør at markedet og mulighetene for landbrukseiendommene i kommunen til å investere i tilleggsarealer er betydelig svekket.

Til det konkrete området :

Skogarealet som er under vurdering for vern ligger i et område med godt utbygd skogsbilvegnett. Det finnes 4 fløytningsdammer innenfor området som også er med å bekrefter at dette har vært et aktivt drevet skogområde gjennom mange år.

Området består av høyereliggende granskog av lav bonitet. Ut fra den biologiske kartleggingen fremgår det at det ikke er registrert biologisk mangfold utover det som en kan forvente å finne i hogstklasse 4 og 5. Det er allerede vernet betydelige arealer med tilsvarende kvaliteter i Nordre Land som fekst Turrtind, Skjellingshovde, Bjørnhaugen, Budeiberget, Skardberga osv slik at kvalitetene i denne typen skog bør være tilstrekkelig ivaretatt.

Trevirke fra høyereliggende områder med lav bonitet vil i framtida kunne få en større verdi med produktutvikling basert på økt differensiering av råstoffet (saktevoksende med smale årringer etc). Slike miljøvennlige og varige produkter vil det være behov for i det grønne skiftet.

Arealene som foreslås er områder som vil være egnet som gårdsskoger til landbrukseiendommer i Nord Torpa. Området er preget av fraflytting og lite ressursgrunnlag på landbrukseiendommene gjør det vanskelig for nye generasjoner å få lønnsom drift av eiendommene. Det vil derfor være et behov for tilleggsskog i området. Dersom dagens eiere ikke ønsker å drive skogarealene videre bør det undersøkes hvorvidt det er interesse for skogarealene som tilleggsskog til andre landbrukseiendommer.

Det er foreslått en innsnevring av undersøkelsesområdet opp mot det som foreslås vernet. Dersom en finner verdiene i disse områdene så unike at de ikke kan ivaretas gjennom at skogeierne kan forvalte dette selv er det fornuftig med en strammere avgrensing. Selve arronderingen fremstår imidlertid som urasjonell og vil kunne få forvaltningsmessige utfordringer.

Høringsuttalelsen er ikke behandlet politisk i Nordre Land og er derfor et administrativt innspill basert på de vurderingene som kommunen gjør knyttet til jordlovsbehandling og øvrige praktiske konsekvenser av forslaget til vern av det aktuelle området.

Det oppfordres til at kommunene får en lengre frist til å uttale seg tidligere i disse prosessene slik at det er rom for å kunne behandle dette politisk.

Med vennlig hilsen

Halvor Askvig
plansjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref.: aa970691-a2f3-4c83-
bfa4-82e5e34316a6

Vår ref.: 19/1371-8/HAA

Dokka, 03.11.2021

Frivillig vern av skog - tilbakemelding på varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet - oktober 2021

Nordre Land kommune har de siste årene hatt stor økning i arealer som får et statlig vern. Dersom arealene som er i prosess nå vernes er vi godt over landsmålet på 10% skogvern. Landsgjennomsnittet er 5%.

Det tas forbehold om at tallene er usikre da det er vanskelig å holde oversikt over verneprosesser som igangsettes. Dette skyldes delvis at kartbasen over vernet areal i prosess ikke er oppdatert. Andre årsaker er at kommunen ikke varsles før et stykke ut i prosessen og at vi derfor blir kjent med at verneprosesser igangsettes gjennom andre kanaler (grunneiere, andre typer søknader, spørsmål om vegadkomst osv).

Skogbruk er et viktig næringsgrunnlag i kommunen. Aktiviteten har direkte ringvirkninger for sysselsetting i andre næringer lokalt, da vi har flere ledd i verdikjeden skog-tre innad i kommunen. Skogbruket forsyner flere videreforedlingsledd med trevirke i kort geografisk avstand. Kulturlandskapet som preger bygdene i kommunen er et resultat av kombinasjonsdrift jordbruk-skogbruk. Det er arealressursene som kjennetegner landbrukseiendommene. Skogvern betyr at skogbruksinntektene på arealet utgår, og også andre eventuelle ressurser som krever fysiske inngrep. Det samlede ressursgrunnlaget har betydning for bosetting på landbrukseiendommene, verdiskaping knyttet til landbruket og dermed også matproduksjonen.

Næringsstrukturen på landbrukseiendommene i kommunen er slik at det er mange mellomstore kombinasjonsbruk. Derfor er skogbruket for mange en viktig delinntekt, og det minsker risikoen å ha flere bein å stå på. For eksempel vil skogbruksinntektene for mange være en viktig finansieringskilde for investeringer i jordbruk og husdyrhold.

Når skogressursen, eller større deler av den, utgår fra eiendommen gjør det eiendommen mindre bærekraftig mht inntjeningsmuligheter. Det gjør også eiendommen mindre attraktiv framover når det gjelder salg/overdragelse til neste generasjon. Resultatet vil være at en større del av gårdsbrukene ikke lenger har et ressursgrunnlag som gjør dem egnet til å bo og drive.

Når prosent vernet areal er så høyt i Nordre Land må det derfor være svært høye biologisk kvalitet før ytterligere vern vurderes. Det må også gjøres ekstra vurderinger knyttet til arealets verdi til

skogproduksjon og som potensielt tilleggsskog til andre landbrukseiendommer.

Vern har også konsekvenser for tilstøtende skogarealer. Dette skjer i form av at tilgjengeligheten vanskeligjgjøres for eksempel ved at adkomstvegen vernes, ressursgrunnlaget for drift og vedlikehold av infrastrukturen reduseres. Dette vil gjøre det dyrere for naboer å drifte sine skogeiendommer.

Vi ser at vern i det omfanget Nordre Land nå har gjør at verneprosessene er prisdannende for omsetning av skog. Dette gjør at markedet og mulighetene for landbrukseiendommene i kommunen til å investere i tilleggsarealer er betydelig svekket.

Vårt ønske er derfor at det må gjøres en bredere og mer helhetlig samfunnsmessig vurdering av arealer som vurderes vernet. Vi savner klart en konsekvensvurdering ved planlegging av nye verneområder. Dette er utredninger som må gjøres i forkant og senest parallelt med undersøkelse av de biologiske kvalitetene.

Med en helhetlig samfunnsmessig vurdering menes blant annet at det i tillegg til biologiske kriterier må vurderes:

- Hensynet til vern av landbrukets arealressurser.
- Arrondering og driftsmessige hensyn.
- Hvordan vernet påvirker ressursgrunnlaget på eiendommene – verdi som landbrukseiendom
- Arealets potensiale som tilleggsareal for landbrukseiendommer i aktiv drift.
- Arealenes skogbruksmessige betydning – som produksjonsevne, terreng, eksisterende infrastruktur osv
- Arealenes potensiale i klimasammenheng
- Hensynet til lokalt næringsliv (lokale ringvirkninger av mindre skogbruksaktivitet
- For bratte arealer må det gjøres en utredning av konsekvensene for stabilitet ved å la skogen stå urørt (ras og skredfare).
- M.m

Med vennlig hilsen

Halvor Askvig
plansjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref.:

Vår ref.: 20/977-3/HAA

Dokka, 04.05.2020

Frivillig vern av skog - svar på melding om oppstart av verneprosesser

Nordre Land kommune har mottatt varsel om oppstart av verneprosess i et område kalt Åsli på Nordsinni. Arealet er om lag 600dekar.

Nordre Land kommune har et betydelig areal som nå enten er vernet eller er i verneprosess. Våre tall på dette er at ca 12-14% av kommunens skogareal (både produktivt skogareal og totalt skogareal) enten er vernet eller i verneprosess. Gjennomsnittet i Norge er 5%.

Det tas forbehold om at tallene er usikre da det er vanskelig å holde oversikt over verneprosesser som igangsettes. Dette skyldes delvis at kartbasen over vernet areal i prosess ikke er oppdatert. Andre årsaker er at kommunen ikke varsles før et stykke ut i prosessen og at vi derfor blir kjent med at verneprosesser igangsettes gjennom andre kanaler (grunneiere, andre typer søknader, spørsmål om vegadkomst osv).

Skogbruk er et viktig næringsgrunnlag i kommunen. Kombinasjonen jord og skogbruk er viktig for å beholde næringsgrunnlaget på landbrukseiendommene. Det samlede ressursgrunnlaget på landbrukseiendommene har dermed betydning for bosetting på landbrukseiendommene, verdiskaping knyttet til landbruket og dermed også matproduksjonen.

Næringsstrukturen på landbrukseiendommene i kommunen er slik at det er mange mellomstore skogteiger. Derfor er skogbruket for mange en viktig delinntekt, og det minsker risikoen å ha flere bein å stå på. For eksempel vil skogbruksinntektene for mange være en viktig finansieringskilde ift investeringer i jordbruk og husdyrhold på gården.

Når skogressursen, eller større deler av den, utgår fra eiendommen gjør det eiendommen mindre bærekraftig ift inntjeningsmuligheter. Det gjør også eiendommen mindre attraktiv framover når det gjelder salg/overdragelse til neste generasjon.

Når prosent vernet areal er så høyt i Nordre Land må det derfor være svært høye biologisk kvalitet før ytterligere vern vurderes. Det må også gjøres ekstra vurderinger knyttet til arealets verdi til skogproduksjon og som potensielt tilleggsskog til andre landbrukseiendommer.

Vern har også konsekvenser for tilstøtende skogarealer. Dette skjer i form av at tilgjengeligheten vanskelig gjøres for eksempel ved at adkomstvegen vernes. Arealvern har også den betydningen i

områder med en utbygd infrastruktur reduseres arealgrunnlaget for vedlikehold og utvikling av eksisterende vegnett. Dette vil gjøre det dyrere for naboer å drifte sine skogeiendommer.

Til det konkrete området :

Skogarealet som er foreslått vernet er svært bratt og er til dels vanskelig tilgjengelig. Området bør imidlertid avgrenses til de områdene som ikke med enkle tiltak kan drives på tradisjonelt vis. Dersom slike arealer skal tas med må det dokumenteres biologiske verdier utover det en kan forvente å finne i hogstklasse 4 og 5.

Det bes om at det blir gjort en vurdering av hvilke kostnader et vern påfører naboene i området da en betydelig del av dekningsområdet på vegnettet tas ut av drift. Dette må ved et eventuelt vern kompenseres og det kan være aktuelt at andre vegløsninger for området må vurderes.

Arealet ligger i et område som er meget rasutsatt i form av både jordskred og flomskred. Kommunen mener det må utredes reell fare for ras i området og det må utredes hvilke konsekvenser et eventuelt vern vil få for rasfare og da infrastruktur og bebyggelse. Grunnlaget for bekymringen er at en ved et vern legger til rette for fri utvikling i ei frodig granli. Dette betyr på sikt at vi vil få en situasjon med ensartet gammel granskog i området. Gran har et flatrotsystem og gamle trær vil miste sin evne til å binde jordsmonn når finrøttene dør. En vil da ha en stor kubikkmasse og stor tyngde samtidig som trærnes evne til å binde jordsmonn reduseres drastisk. Dette vil øke rasfaren i området.

Aktuelle tiltak er å ha en stor innblanding av yngre trær i området. I tillegg vil en innblanding av treslag med dypere rotsystem være med å stabilisere området, for eksempel Bjørk. Hvordan ser en for seg å ivareta dette i et verneområde ?

Høringsuttalelsen er ikke behandlet politisk i Nordre Land og er derfor et administrativt innspill basert på de vurderingene som kommunen gjør knyttet til jordlovsbehandling og øvrige praktiske konsekvenser av forslaget til vern av det aktuelle området.

Halvor Askvig
Leder plan, bygg og landbruk

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Mottakere
Neby, Erica

Til Statsforvalteren i Innlandet

Ullevål Stadion, 09. juli. 2021

Anmodning om at orientering tillates

Norsk Orientering vil gjerne gjøre Statsforvalteren oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER», vedlagt.

I tråd med brevets forslag til endringer i forskriftsmalen punkt 1 og 2, ber vi om at orientering tillates i verneområdene.

Med vennlig hilsen

Øystein Hildeskor (s)
Generalsekretær
Norges Orienteringsforbund

Kopi Norsk Friluftsliv

Til: Miljødirektoratet

Oslo, 22. april 2020

Kopi: Klima- og miljødepartementet

FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER

Norsk Friluftsliv opplever gjennom våre medlemsorganisasjoner at nye verneområder i en del tilfeller setter ubegrunnede begrensninger på deres tradisjonelle aktiviteter. Grunnen er, slik vi oppfatter det, ukritisk bruk av standard forskriftsmal for nye naturreservater. Denne malen tar ikke hensyn til brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, da det etter vår oppfatning ikke gjøres reelle konkrete vurderinger av aktuelle aktiviteter og naturmiljøets tåleevne i det enkelte området.

Denne problemstillingen har vært tatt opp med direktoratet av Norsk Friluftsliv og noen av våre medlemsorganisasjoner over lengre tid, uten at vi har registrert vesentlige endringer på dette feltet. Vi har derfor sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftmalen og kommer her med noen forslag til konkrete endringer. Disse endringene mener vi ivaretar både hensynet til verneverdiene og brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, og i samsvar med kunnskapsgrunnlaget på feltet, se nærmere om forslagene nedfor, vedlagt forskriftsmal og eget avsnitt om kunnskapsgrunnlaget nedenfor. Disse endringene mener vi også legger grunnlaget for å nå målet om en kunnskapsbasert forvaltning.

Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er positive til vern og mener at vern er nødvendig for å sikre natur- og friluftslivsverdier i et langsiktig perspektiv. Vi er også enig i at det enkelte ganger er behov for ferdselsrestriksjoner av hensyn til sårbare arter og/eller naturtyper, men vi er imot unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner som innskrenker allemannsretten og utøvelse av jakt, fiske og annet friluftsliv.

I en tid der alt tyder på at vi trenger mer natur og mer vern av natur, er det viktig å ha friluftslivsorganisasjonene med på laget, og ikke lage en ubegrunnet og unødvendig konflikt mellom bruk og vern. Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er opptatt av å ta vare på naturen og sporløs ferdsel i alt vi gjør.

Organisasjonens erfaringer

De fleste lag og foreninger er små og drives på dugnad på fritiden og har ofte mer enn nok med å drive med sine primære oppgaver, som er å skape aktivitet for sine medlemmer og befolkningen ellers. Det er derfor utfordrende for disse små lag og foreningen å følge med og ivareta sine interesser i den formelle verneplanprosessen. Resultatet har derfor, ved flere anledninger, vært at myndighetene ikke har vært klar over de aktuelle brukerinteressene, og dermed heller ikke tatt hensyn til disse. Dette har blant annet gått ut over små orienteringsklubber og deres aktiviteter som turorientering og mindre orienteringsløp.

Våre medlemsorganisasjoners erfaringer kan oppsummeres slik:

- Organisasjonenes bruk av naturen blir ikke automatisk fanget opp når nye verneområder utredes og kartlegges. Organisasjoner må selv ta initiativ til å fremme sin naturbruk i forbindelse med forvaltningens arbeid med verneforskrift.
- Vedtak om restriksjoner på aktivitet/bruk i verneområder mangler ofte en faglig begrunnelse. Det gjennomføres sjeldent forundersøkelser av ulike aktiviteters slitasje og påvirkning på naturgrunlaget.
- Stor variasjon i kunnskap og holdninger til natur- og friluftslivsorganisasjoners aktiviteter ift. naturbruk, slitasje og påvirkning på dyrelivet, skaper ulike praktiseringer av verneforskrifter hos forvaltningsmyndigheten.
 - Behov for klargjøring av forbudet mot bruk av naturreservat til «større arrangement» jf. §3-d. Hva menes med «større arrangement»?
- Dagens håndhevelse av verneforskrifter innebærer et generelt tungt byråkrati som er krevende å følge opp for lokalforeninger og klubber som baserer seg på frivillig arbeid og dugnad.
 - Krevende å lage gode søknader og senere følge dette opp.
 - Lange behandlingstider av søknader om dispensasjon til f.eks. arrangementer medfører usikkerhet og manglende avklaring ift. planlegging av arrangementer fram i tid.

Forslag til endringer i forskriftsmalen

Norsk Friluftsliv har sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftsmalen og kommer her med forslag til endringer. Forslagene til endringer er lagt inn med rød skrift i kursiv, i vedlagt forskriftsmal.

Vi mener forskning og offentlige uttalelser angående større arrangementers påvirkning, eller rettere sagt manglende påvirkning, støtter opp under våre forslag til løsninger. Det gis en kort oppsummering av kunnskapsgrunnlaget nedenfor

Vi har følgende forslag til endringer av forskriftsmalen, se også vedlegg der endringene er lagt inn med rød skrift i kursiv):

1. Det er viktig at brukerinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte og at det tas hensyn til dette i utforming av verneforskriften, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensning av området og følger av vernet. *Vi har derfor lagt inn hensynet til brukerinteressene i innledningen og merknadene til § 1.*
2. I § 3 d) har vi tatt inn at det er større arrangementer «som kan forringe verneverdiene» som er forbudt. For å gjøre det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, slik at mindre arrangementer kan foregå uten et omfattende byråkrati, er det et stort behov for å klargjøre hva som ligger i begrepet «større arrangementer». *I merknaden til § 3 har vi derfor lagt inn at med «større arrangement» menes normalt arrangementer over 200 deltakere. Vi har også lagt inn forutsetningen om fellesturer og fellestreninger normalt ikke regnes som større arrangementer. Det samme gjelder utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., mener vi plassering derfor bare bør avklares med forvaltningsmyndigheten uten at det må søkes om.* Fordi det er svært få poster som har over 200 besøkende, og gjennomsnittlig antall besøkende ligger langt under dette, bør dette kunne avklares på enkelt og ubyråkratisk måte.
3. Stier og løyper er friluftslivets viktigste infrastruktur, og vi mener det i utgangspunktet må være tiltatt å vedlikeholde dette også i verneområder. *I § 4 har vi derfor lagt inn som generelt unntak at vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, kloppe og bruer, i*

benhold til tilstand på vernetidspunktet er tillatt. I tillegg I merknaden til § 4 har vi samtidig lagt inn at det må gjøres en konkret vurdering om det er behov for unntak av hensyn til verneverdiene.

4. For å gjør det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, mener vi at årlige arrangementer over 200 deltakere bør være tillatt, forutsatt at det er inngått en avtale om dette mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. En slik formalisert avtale vil sikre kontakten og samarbeidet mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. I § 4 har vi derfor lagt inn som et generelt unntak at større årlige arrangementer, som har naturen som naturlig arena, er tillatt, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten. I merknaden til § 4 har vi lagt inn at det må settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene. Vi legger ved et godt eksempel på slike avtaler som er inngått mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør av årlige arrangementer, samt en verneforskrift som vi mener har løst dette på en god måte.

5. For enkeltstående større arrangementer mener vi det er naturlig at det må søkes om dispensasjon, og at dette kan gis etter en konkret faglig vurdering. Vi har derfor lagt inn en kommentar om dette i merknad til § 7.

Kunnskapsgrunnlaget

Det er et mål om kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur, noe som også må gjelde forvaltningen av verneområder i forhold til aktivitet. Nedenfor gis en kort kunnskapsstatus om orienteringssporten påvirkning på naturmiljøet. Denne kunnskapen vil også ha overføringsverdi til andre større og mindre arrangementer i regi av friluftslivsorganisasjonene. Vi ser at kunnskapsgrunnlaget er noe begrenset, og vi skulle gjerne sett at det hadde vært gjort mere på dette feltet. Det som likevel finnes viser at påvirkningen av større arrangementer på naturmiljøet er begrenset.

Night Hawk 2014 i Skjennungsåsen friluftsområde, Oslo

Gjennomført av SNO (Statens naturoppsyn), på oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Arrangement: Natt og dag-stafett med 438 deltakere. 415 var innom en av postene. Evaluering sammendrag (SNO/P M Eid): «Sporene i terrenget etter dette orienteringsløpet ser ut til å være små og reversible»

NM i ultralangdistanseorientering 2014 i Svarteliåsmyra naturreservat, Førde

Gjennomført av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Arrangement: 133 deltakere.

Ultralang betyr opptil 2 km mellom postene, ofte ulike veivalg. Evaluering sammendrag (FMSF/J. E. Anonby): «Grovt sett var det ikkje alvorlege skade-verknader» «mange myrar er inne i en opptørkingsprosess» «det er et ope spørsmål om trakk kan bidra til dette» «trengs vesentlig meir forskning på norske myrar og prosessane som skjer der».

Kommentar: For begge disse arrangementene har Norges Orienteringsforbund og deres arrangører bedt om mer utfyllende rapporter, men dette har ikke vært prioritert fra det offentlige. Dette tolkes som at det offentlige ikke ser orientering som en ulempe for verneverdiene.

Jukolakavlen 1995 i Sibbo, Finland

Gjennomført av innleide økologer Tero Myllyvirta og Mikael Henriksson på oppdrag fra Sibbo kommun, Kaukmetsäläiset r.f. Skogsindustrin r.f. , Miljöministeriet samt

Undervisningsministeriet. (Grunneiere og berørte departement, red.anm.) Arrangement:

ca 8000 deltakere, stafett hvor de beste lagene fullfører på natten. Evaluering sammendrag: Jukola-95 som ordnades i juni måned förorsakade en kraftigt men mycket begränsat slitage på växtligheten och markskiktet. På ca 0,5 % av området sågs spår av slitage på växt och markskiktet. I september 1995 var slitage området endast 0,3 % av den totala orienteringsarealen. Våren 1996 sågs spår på 0,15 % och till hösten på ca 0,1% av området. Under 1997-1999 sjönk nivån i medeltal något men på vissa områden steg slitage nivån något vilket torde bero på rekreatjonsanvändningens ökning. Kommentar: Undersökelsen varte i 4 år, ved avlutningen i 1999 hadde slitasjen økt de steder hvor befolkningen hadde tatt i bruk nye stier, ikke ellers.

O-ringen 1997 i Västerbotten, Sverige

Gjennomført av Umeå universitet, inst. för ekologisk botanik. Arrangement: ca. 20.000 deltakere (verdens største orienteringsarrangement). Evaluering sammendrag (Umeå universitet/ B-G Jonsson et al): Den viktigaste slutsatsen från denna studie är att de 102 tävlande som passerade det studerade området med lågor nästan inte påverkade dem alls. Den påverkan som skedde på lågorna måste från naturvårdssynpunkt betraktas som försumbar. Ingen rödlistad eller mer vanlig mossa eller svamp som fanns innan tävlingen hade försvunnit från de studerade lågorna. Kommentar: Undersökelsen omfattet kun

«Tramp av Orienterare på granlågør i en nyckelbiotop» hvor miljøstyrelsen hadde tillatt forskning. Normalt vil læger/nøkkelbiotoper sperres for løpere.

Andre aktuelle problemstillinger

I tillegg til å tilpasse malen for verneforskriften til arrangementer og aktiviteter i regi av friluftslivsorganisasjonene, har våre medlemsorganisasjoner tatt opp følgende problemstillinger:

- Behov for gjennomgang av eldre verneforskrifter og mulige justeringer av restriksjoner i forhold til ny og oppdatert kunnskap om aktivitetens omfang i tid og rom, samt naturpåvirkning.
- Utfordringer med godkjenning og gjennomføring av redningsøvelser i verneområder.

Oppfølging og videre prosess

Det er et nasjonalt mål at friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle, jf. Friluftslivsmeldingen og Handlingsplan for friluftsliv. Det er derfor viktig at det ikke legges unødvendige og ikke-begrunnede restriksjoner på allemannsretten og de aktivitetene som kan gjennomføres i henhold til denne retten.

Norsk Friluftsliv forventer nå, etter gjentatte forsøk over flere år, at Miljødirektoratet tar tak i de problemstillingene og de forslagene vi kommer med på en rask og konstruktiv måte. Norsk Friluftsliv vil sammen med våre medlemsorganisasjoner gjerne bidra i den videre prosessen.

Vi ser fram til en rask respons på denne henvendelsen og de forslagene vi kommer med, og ber samtidig om et møte der vi kan utdype våre synspunkter og forslag!

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
Generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning

Vedlegg:

- Forskiftsmal med våre forslag til endringer, datert 22.4.2020
- Avtale, datert 28.10.2014, mellom FM i Sør-Trøndelag og NTNU, med forlengelse av avtalen, datert 28.5.2019.
- Forskrift for Århanemyra naturreservat

Forskriftsmal for naturreservat opprettet med hjemmel i naturmangfoldloven § 37

Forskriftsmalen skal brukes for alle naturreservater som opprettes med hjemmel i naturmangfoldloven § 37. Lokale tilpasninger kan gjøres ut fra en vurdering av verneverdiene *og brukerinteressene* i det enkelte område, men standardformuleringer skal brukes det er det ikke er spesielle forhold som krever andre formuleringer. Merknadene til de enkelte bestemmelsene gir nærmere føringer.

Forskriftsmalen er oppdatert pr. juni 2018

Forskrift om vern av ... naturreservat, ... kommune, ... fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur ... / representerer en bestemt type natur ... / har særskilt betydning for biologisk mangfold i form av ... / utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskapelig verdi i form av ...

Beskrivelse av området ...

[Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget]

Merknad til § 1:

Formålet med vernet skal beskrives konkret for det enkelte verneområde, og skal knyttes opp mot vilkårene i naturmangfoldloven § 37, som angir hvilke områder som kan vernes som naturreservat.

Det er tilstrekkelig at ett av alternativene i § 37 er oppfylt. Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få slike verneverdier som nevnt. Verneforskriften kan også inneholde bestemmelser for vern av kulturminner som ligger i reservatet, men dette er ikke en del av verneformålet. Friluftsliv skal heller ikke være en del av verneformålet i naturreservater, selv om området skal kunne brukes til friluftsliv. *Selv om friluftsliv og idrett ikke er en del av verneformålet er det viktig at friluftslivs- og idrettsinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte i verneprosessen, slik at verneforskriften blir tilpasset disse interessene så langt det lar seg gjøre av hensyn til verneverdiene, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensing av området og følger av vernet.*

Formålsbestemmelsen kan også inneholde en målsetting med vernet, for eksempel å opprettholde området urørt, eller at området skal være et referanseområde.

I verneområder hvor det drives samisk reindrift, skal det gå frem av formålsbestemmelsen at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: ... kommune: ...

Naturreservatet dekker et totalareal på ... dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i ... kommune, hos Fylkesmannen i ..., i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

Merknad til § 2:

Det er kun eiendommer som ligger innenfor verneområdets grenser som skal listes opp i forskriften. Eiendommer som ligger utenfor verneområdet, men som grenser inn til verneområdet eller har rettigheter innenfor verneområdet skal ikke tas med i opplistingen.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, forsøpling, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer *som kan forringe verneverdiene* er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

Merknad til § 3:

Bestemmelsen angir hvilke aktiviteter og tiltak som er forbudt. Opplistingen skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. Dette innebærer for eksempel at forbud mot opplag av båter bør tas inn i områder med ferskvann, men tas ut i områder hvor dette ikke er aktuelt.

Etter en konkret vurdering kan det være aktuelt å sette forbud også mot andre aktiviteter som kan ha en negativ innvirkning på verneformålet, for eksempel bruk av modellfly/droner eller vannsportaktiviteter. Avhengig av områdets karakter kan det være behov for en nærmere presisering av noen av forbudene som er nevnt, for eksempel forbudet mot forstyrrelse av dyrelivet. Dersom det skal åpnes for bålbrenning, enten på etablerte bålplasser eller med tørrkvist eller medbrakt ved må bålbrenningsforbudet tas ut av § 3, evt. omskrives til "Bålbrenning er forbudt, med unntak for etablerte bålplasser ..."

Forbud mot større arrangementer er tatt inn som standard. *Med større arrangementer menes normalt arrangementer med over 200 deltakere. Fellesturer og fellestreninger regnes normalt ikke som større arrangementer. Det gjør heller ikke utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., bør plassering avklares med forvaltningsmyndigheten.*

Forskriftsmalen har en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen.

Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner.
- f) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- g) Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet, samt fjerning av vindfall over disse stiene og løypene.*
- h) Større årlige arrangementer som har naturen som naturlig arena, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten.*
- i) [Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- j) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, nå tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.]

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 4:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra vernebestemmelsene, dvs. aktiviteter som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Etter en konkret vurdering av forholdene i det enkelte verneområde kan det være aktuelt å fastsette generelle unntak for andre aktiviteter eller fjerne unntak som fremgår av malen. I områder hvor det er eksisterende kraftlinjer skal unntaksbestemmelsene for kraftlinjer tas inn (se også § 6 og § 7 om motorferdsel).

Normalt skal det tas inn unntak for beiting og utsetting av saltsteiner. Eventuell motorferdsel i forbindelse med dette reguleres i § 7.

Unntak for vedlikehold tilpasses anlegg som finnes i naturreservatet. Med vedlikehold menes opprettholdelse av standard på vernetidspunktet. Vedlikehold av veier tas bare med dersom det er veier i reservatet. Med vedlikehold av vei menes tiltak eller arbeid for å holde veien ved like eller opprettholde samme standard som veien hadde på vernetidspunktet. Dersom det er aktuelt med for eksempel oppgradering av standard eller utvidelse må dette tas inn som et søknadspliktig tiltak.

Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet tas inn som standard. I tillegg bør det normalt være tillatt å fjerne vindfall over stier og løyper. Det må likevel gjøres en konkret vurdering om det kan være behov for enkelte unntak av hensyn til verneverdiene.

Større årlige arrangementer (over 200 deltakere), som har naturen som naturlig arena, bør være tillatt, forutsatt at det inngås en avtale mellom forvaltningsmyndighetene og arrangør hvor det settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene, samt at kontakten mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør formaliseres. Dette sikrer et langsiktig samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør slik at gjennomføringen tar hensyn til verneverdiene. For gjennomføring av større enkeltstående arrangementer kan det gis tillatelse etter § 7.

Dersom bålbrekking etter en konkret vurdering av naturtype og størrelse på naturreservatet skal være tillatt, må dette tas inn i denne paragrafen. Det kan være aktuelt å tillate bålbrekking kun på angitte plasser og/eller med tørrkvist eller medbrakt ved.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 5:

Bestemmelsen regulerer all ferdsel, både ferdsel til fots og motorisert ferdsel. Første ledd er en aktsomhetsbestemmelse som sier at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til verneverdiene.

Andre ledd inneholder konkrete forbudsbestemmelser som gjelder ferdsel. Forbud mot motorisert ferdsel skal tas inn i alle naturreservater. Forbudet innebærer at all motorferdsel krever tillatelse etter verneforskriften i tillegg til etter motorferdselloven. I noen naturreservater er det nødvendig med ferdselsrestriksjoner også for ferdsel til fots. Ferdselsrestriksjoner i hekketiden er aktuelt i alle områder hvor funksjon som hekkelokalitet inngår som verneverdi. Dersom det skal fastsettes ferdselsforbud skal dette tas inn som eget punkt i denne bestemmelsen.

Sykling og ridning/bruk av hest skal som utgangspunkt være tillatt på veier og stier. Dersom det i verneområdet ikke er veier eller stier, eller det er særskilt naturfaglig begrunnelse som tilsier totalforbud, må dette omtales særskilt i høring og tilrådning. Veier og stier kan avmerkes på vernekartet eller på kart i forvaltningsplan der det er aktuelt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) [Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.]
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

Merknad til § 6:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra hovedregelen om ferdsel, dvs. ferdsel som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. I de fleste områder vil denne bestemmelsen kun regulere motorferdsel, da ferdsel til fots vanligvis er tillatt. I områder med ferdselsforbud må eventuelle unntak fra ferdselsforbudet tas inn her.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Det generelle unntaket for militær virksomhet og rednings- og oppsynstjeneste mv. skal inn som standard i alle områder. Unntaket omfatter ikke øvingsvirksomhet, men dersom det i noen områder er aktuelt å tillate dette, må dette spesifiseres som eget unntak i § 7.

Andre ledd angir konkrete unntaksbestemmelser fra ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd.

Der det er aktuelt kan det åpnes for motorferdsel for uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Som lett beltekjøretøy anses håndholdt beltekjøretøy som for eksempel elgtrekk eller tilsvarende, og ATV med belter. Begrepet lett avgrenses mot beltevogn og andre tyngre kjøretøy.

Det kan gjøres unntak for motorferdsel på eksisterende veier. Som veier regnes kun veier som er opparbeidet for kjøring med bil. Traktorveier er ikke å anse som vei men regnes som utmark etter motorferdselloven, om omfattes derfor av forbudet mot motorferdsel i utmark. Det skal ikke gjøres generelt unntak for motorferdsel på traktorveier, men det kan åpnes for nødvendig motorferdsel på traktorveier i forbindelse med jord- og skogbruk. Det kan åpnes for nødvendig transport til hytter som søknadspliktig tiltak i § 7. Det skal ikke åpnes for persontransport. Det kan gjøres unntak for motorisert ferdsel på vann der motorferdsel er tillatt etter motorferdselloven. Dersom det i noen områder er aktuelt å åpne for generell tillatelse til oppkjøring av skiløyper langs eksisterende trasé må dette tas inn i denne bestemmelsen. I områder med samisk reindrift må det tas inn særskilte bestemmelser om nødvendig motorferdsel i tilknytning til dette. I områder med kraftlinjer skal det tas inn unntak for motorferdsel ved akutsituasjoner.

All annen motorferdsel i naturreservater skal skje etter søknad. Egne dispensasjonsbestemmelser kan vurderes i § 7.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder for beiting.
- e) [Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.]
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 og § 7 ...

Merknad til § 7:

Bestemmelsen angir aktiviteter og tiltak som forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til etter søknad.

Dispensasjonsbestemmelser skal fastsettes konkret for det enkelte verneområde. Det kan være aktuelt å fastsette spesifiserte dispensasjonshjemler for andre aktiviteter eller ta ut dispensasjonshjemler som allerede står oppført i malen.

Det kan etter § 7 a gis dispensasjon til større enkeltstående arrangementer, dvs. arrangementer med over 200 deltakere etter en konkret faglig vurdering. Ved årlige gjentakende arrangementer bør § 4 brukes.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Bestemmelsen skal angi alle aktiviteter og tiltak det i verneplanprosessen vurderes som aktuelt å dispensere til, også motorferdsel. Det skal angis konkret hvilke motorferdselsformål det skal kunne gis dispensasjon til, for eksempel i forbindelse med vedlikehold eller oppsetting av gjerder, utsetting av saltstein mv.

Det må vurderes konkret om det er aktuelt å ta inn dispensasjonshjemmel for øvingsvirksomhet til formål nevnt i § 6 første ledd, eller til uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy. Det kan vurderes unntak for blant annet oppkjøring av skiløyper, eventuelt omlegging av etablerte løyper til ny trasé.

Dersom det er kraftlinjer i området skal det tas inn egen unntaksbestemmelse som gjelder oppgradering eller fornyelse, og motorferdsel ut over akuttsituasjoner.

I reservater hvor det drives samisk reindrift må det vurderes å ta inn dispensasjonshjemmel for bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift, og andre unntaksbestemmelser knyttet til reindrifutsutøvelse som oppføring av gjerder, uttak av trevirke til brensel, rydding av eksisterende drivingslei etc. Unntaksbestemmelsene i forbindelse med reindrift er knyttet opp mot forvaltningsplan for verneområdet, som koordineres i forhold til reindrifas distriktsplan.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan/skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves ... [tittel og dato på eventuell forskrift som oppheves ved vedtaket.]

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Ellen Arneberg
Miljøvernnavdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 19

Vår dato
28.10.2014
Deres dato
16.03.2014

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2014/2140-432.4
Deres ref.

NTNU v/ Stig Berge
stig.berge@ntnu.no

Bymarka naturreservat – flerårig godkjenning av orienteringsarrangementer - NTNUI mfl

Orienteringsavdelingene i NTNUI og Freidig søker om flerårig godkjenning av orienteringsløp i regi av ulike aktører. Fylkesmannen gir 5-årig fritak fra samrådsplikten på nærmere oppgitte vilkår. Det er adgang til å påklage dette vedtaket til Miljødirektoratet.

Vi viser til brev av 16. mars 2014 og diverse epostveksling og telefonsamtaler i etterkant.

Søknaden

NTNUI og Freidig har o-kart innenfor reservatet, og er brukere av området. De ønsker å bidra til å etablere praktiske ordninger for utøvelse av orienteringsidretten innenfor verneområdet, samtidig som verneinteressene blir ivaretatt.

Søker beskriver aktiviteten til orienteringsmiljøet i Bymarka slik:

Bymarka (fellesbetegnelse for marka vest for byen) inklusive naturreservatet har vært brukt av o-idretten siden 1920-30-tallet. Den «moderne» orienteringen kom i 1960-årene med utvikling av spesialkart for o-løp og sterk vekst. Fra 1980-årene, da bedriftsorienteringen fikk et sterkt oppsving, har aktiviteten vært på omtrent konstant nivå. Det er lite som tyder på at dette bildet vil endre seg vesentlig i nær fremtid. Forventet aktivitet i de forskjellige delene av Bymarka de neste fem årene er vist i et eget vedlegg. Tallene er basert på en ekstrapolering av aktiviteten de siste årene.

O-løp og tur-o setter spor i marka, i form av tråkk i vegetasjonen. For den type o-aktiviteter som er aktuelle for Bymarka er disse tråkkene svært lokale, synlig stort sett de siste 50-100 m inn og ut av poster. Søker mener å ha god dokumentasjon, bl.a. fra en undersøkelse som ble foretatt i 1990-årene i samarbeid med Fylkesmannens Miljøvernnavdeling, for at tråkkene forsvinner i løpet av relativt kort tid (1-3 år, avhengig av type vegetasjon). Løypeleggerne (det gjelder konkurranse-orientering så vel som tur-o) søker å unngå løpsområder og traséer som nylig er brukt. Dette fører til en spredning av aktiviteten, og naturen får god tid til å lege sporene.

Søker hevder videre at det aktivitetsnivået o-idretten har hatt i 30 - 40 år ikke har satt varige spor i marka.

På dette grunnlaget foreslår søker at faste, årlige arrangement får en åpen dispensasjon til å bruke naturreservatet. Andre arrangement må det søkes om, på vanlig måte. Ordningen forutsetter selvsagt at de årlige arrangementene holder seg innenfor de samme rammene som i dag, med hensyn til bruk av marka, deltakelse o.l. Det forutsettes videre at de generelle retningslinjene for o-idretten blir fulgt, se vedlegg Retningslinjer for VDG-arbeid. Søker forutsetter også at denne ordningen med mellomrom (f.eks. hvert 5. år eller etter behov) bør revideres.

Følgende tabell er lagt ved:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretsløp	Freidig	200-300	Helg	3	Etter søknad	2
KM/Midt-Norsk	Freidig	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretsløp	NTNUI	200 - 300	Helg	2	Etter søknad	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl.	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trollabanen eller Fjellseterområdet.
 **) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
 ***) Solgte konvolutter.
 *****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
 I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Søknaden er vurdert i henhold til

1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005 (www.lovdato.no, under lokale forskrifter)
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020 (<http://www2.fylkesmannen.no/liste.aspx?m=4230&amid=3450074>)
3. Naturmangfoldloven

Verneformål og verneforskrift

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er:

”å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor

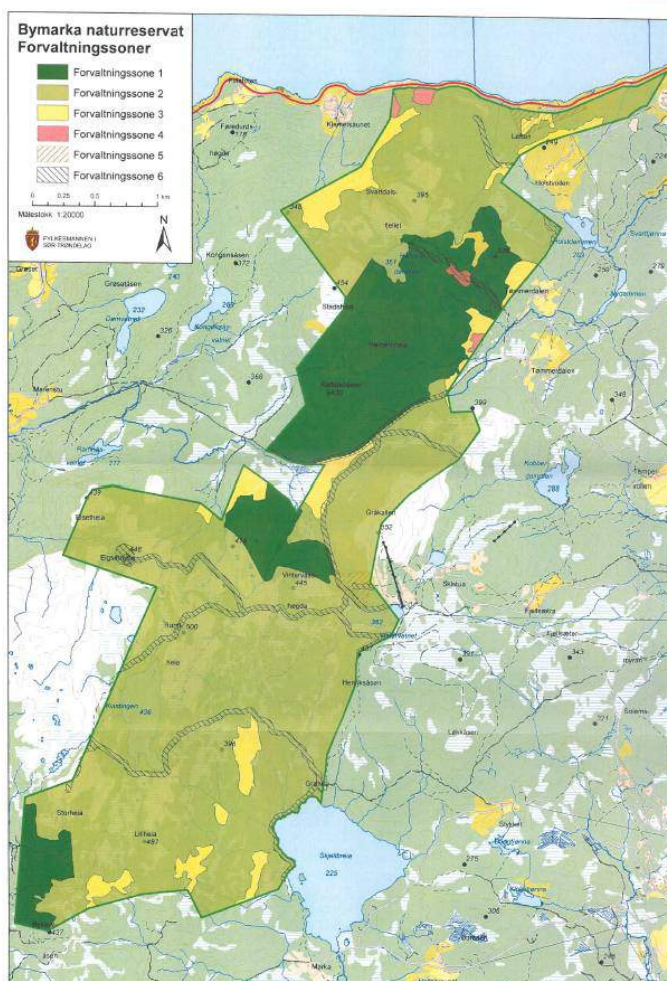
variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde.” (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat)

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturreservat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner. Se kart neste side.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget (§8 i naturmangfoldloven) i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

Samtidig må forvaltningsmyndigheten beholde muligheten til å ha oversikt over den samlede belastningen i naturreservatet (§ 10 i naturmangfoldloven).

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette gjelder vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren, men spesielt gjelder det for dyr og fugler som om våren er i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpets utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valget mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning (naturmangfoldloven § 11 Kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver).

Poster som henges opp innenfor reservatet skal monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget skal tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne skal ha informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget. (jf. naturmangfoldloven § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Vi legger ved plakaten for Bymarka naturreservat som dere kan bruke i informasjonsarbeid i forbindelse med løpet.

Fylkesmannens vedtak

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs til utgangen av 2019 til løp oppgitt i oversendte tabell.

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.

3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningszone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Klageadgang

Fylkesmannens vedtak er å betrakte som et enkeltvedtak som i medhold av forvaltningsloven kan påklages til Miljødirektoratet. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
Plakat for Bymarka

Kopi:
Trondheim kommune v/Helge Postboks 2300, Sluppen 7004 TRONDHEIM
Grenne

Freidig Orientering v/Stig Berge

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jan Erik Andersen, +47 73 19 92 78

Bymarka naturreservat - forlengelse av avtale om o-idrettens bruk av naturreservatet

Det vises til deres søknad av 2. mai 2019.

Vedtak

Fylkesmannen gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådsplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs for årene 2020 til 2024 til løp oppgitt i tabellen vedlagt søknaden (se under).

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.
3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningssone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og forskrift om vern av Bymarka naturreservat. Søker må i tillegg innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknaden

I 2014 ble det laget en 5-årig avtale om o-idrettens bruk av Bymarka naturreservat (sak 2014/2140). Formålet med avtalen var å lage en fast og ubyråkratisk ramme for virksomheten, med ivaretagelse av både verneinteressene og o-idrettens behov.

Berge mener avtalen har fungert etter formålet og han har ikke registrert noe som bryter med forutsetningene i avtalen. Det foreslås at kretsløp inkluderes i avtalen. Dette gjelder kanskje ett løp i året, med deltakelse av samme størrelse som et bedriftsløp, og hvor bare de lengste løypene med relativt få løpere vil berøre naturreservatet. Forslag til ny tabell over løp som kan inngå i avtalen vedlegges.

Det kan vurderes å fornye avtalen uten tidsbegrensning, men med klausul om at avtalen gjelder så lenge forutsetningene er oppfylte.

Følgende tabell er lagt ved søknaden:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretsløp	Freidig	200-300	Helg	3	2*)	2
KM/Midt-Norsk	Freidig/NTNUI	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretsløp	NTNUI	200 - 300	Helg	2	3*)	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trolla-banen eller Vintervannsområdet.
**) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
***) Solgte konvolutter.
****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Verneformål og områdebeskrivelse

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er: "å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde." (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat).

Hjemmelsgrunnlag

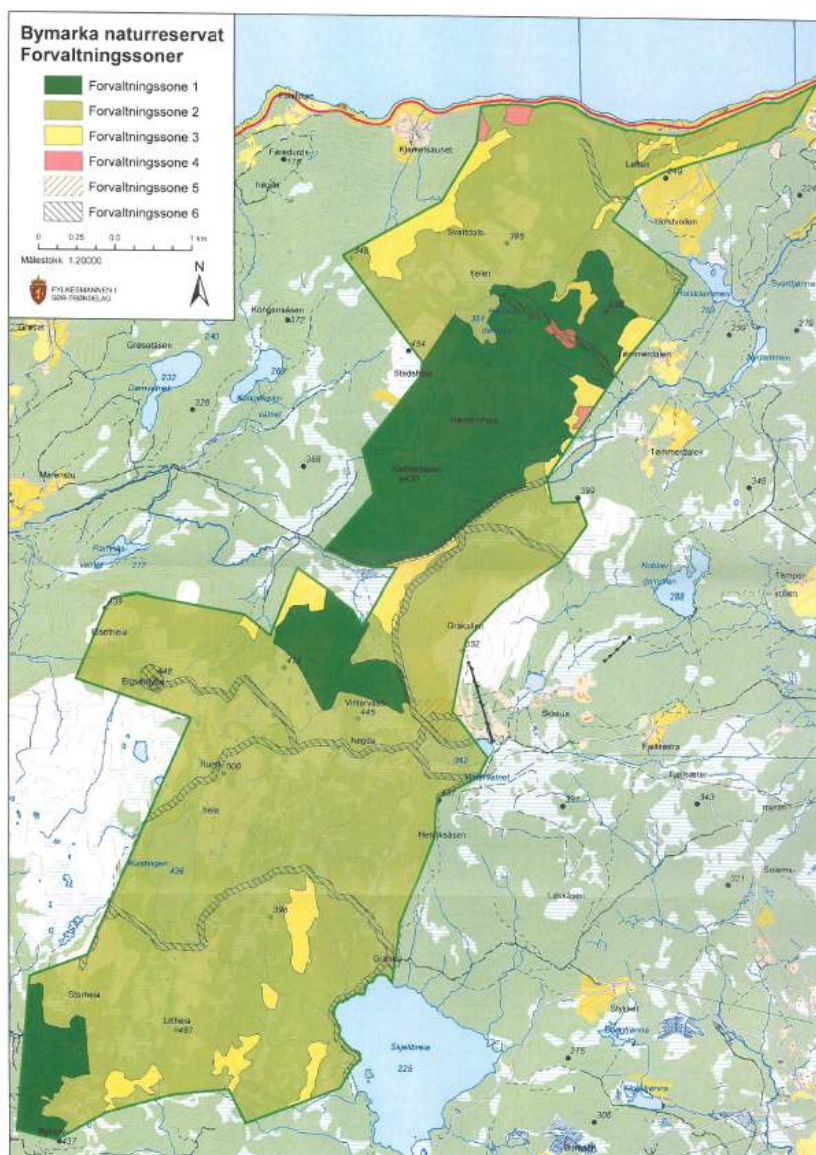
1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020
3. Naturmangfoldloven

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturreservat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner, se kart over.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

§ 9. Førre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok for å kunne behandle søknaden, kommer ikke førre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette i motsetning til våren, med vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren og dermed mer sårbar for skade. Dyr og fugler er om våren i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpenes utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valgt mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur over) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Fylkesmannen har ikke fått noen kritiske merknader til den o-sporten som utøves i Bymarka naturreservat. Det har heller ikke Helge Grenne i Trondheim kommune. Jf. også søkers vurdering av dette i søknaden. Det synes ut fra det å være forsvarlig å forlenge avtalen med nye 5 år. Slik forlengelse er også tatt opp med søker. Fra Fylkesmannen synes vi det er fornuftig å forlenge med 5 år og ikke gi tillatelsen uten tidsbegrensning. Det kan være fornuftig å få en evaluering hvert 5. år og eventuelt justere rammene ved behov.

Poster som henges opp innenfor reservatet må monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget må tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne bør gis informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen i Trøndelag innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Jan Erik Andersen
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trondheim kommune Postboks 2300 Torgarden 7004 TRONDHEIM

NORSK LOVTIDEND

Avd. II Regionale og lokale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 18. mars 2019 kl. 15.15

PDF-versjon 16. april 2019

15.03.2019 nr. 231

Forskrift om vern av Århanemyra naturreservat, Nittedal kommune, Akershus

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 15. mars 2019 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av eldre og relativt lite påvirket furu- og barblandingsskog med innslag av betydelige arealer intakt myr. Videre er formålet å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det utgjør en viktig del av et nettverk av vernet gammelskog på Romeriksåsene, og er leveområde for arealkrevende gammelskogarter og rovfugl.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling.

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i første ledd.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nittedal kommune: 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 52/6, 53/1, 54/1, 55/2, 58/10, 58/11, 58/36.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2947 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet mars 2019. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nittedal kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

Utsetting av dyr er forbudt.

- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Begrenset utvidelse av eksisterende stier som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- g) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
- h) Vedlikehold av eksisterende gapahuk og jakttårn avmerket på vernekartet, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- k) Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere» av 3. desember 1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.
- l) Terrengløp på eksisterende stier.
- m) Gjennomføring av andre arrangementer som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier og stier er bruk av sykkel samt ridning forbudt.

Miljødirektoratet kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere ferdselen i hele eller deler av naturreservatet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløyper i eksisterende løypetrasé eller løypetraseer som er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg som grenser til naturreservatet. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- c) Utbedring, omlegging og endring av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- e) Terrengløp utenfor sti dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- f) Bruk av området til sykkelritt.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje som grenser til naturreservatet.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og i og § 7 a, b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 12.08.2021
Vår ref.: 202111763-3
Arkiv: 323
Deres dato: 02.07.2021
Deres ref.: 2021/6598

Saksbehandler:
Hedvig Kristoffersen

Uttalelse på oppstart av frivillig vern av skog - 5 skogområder - Liberget, Viertjenna, Sorkvola, Stygglandet, Bjørnbekkdalen og Kompåsmyra - Innlandet

Vi viser til varsel om oppstart av frivillig skogvern av 5 skogområder i kommunene Grue, Engerdal og Ringsaker.

NVE har sett gjennom meldingen om oppstart av verneprosesser med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. Så langt vi kjenner til er det ingen konflikter knyttet til vern av skogområdene Liberget, Bjørnbekkdalen og Kompåsmyra.

Elvia AS har områdekonsesjon i alle områdene. Så langt vi kjenner til finnes det ingen nettanlegg i områdene Liberget, Viertjenna, Bjørnbekkdalen og Kompåsmyra. I områdene Sorkvola og Stygglandet ligger det nettanlegg nært områdene. Statnett SF og Elvia er på adresselisten. Statnett SF har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen. De har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer i de områdene som er pekt ut, og har derfor ingen merknader. Vi oppfordrer Elvia AS til å uttale seg om hvorvidt vern av disse områdene vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettanleggplaner. NVE oppfordrer selskapet til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Elvia eier 22 kV distribusjonsnett i området Sorkvola som ligger nært sørlige del av området. I det foreslåtte verneområdet Stygglandet er det en 22 kV distribusjonslinje nært foreslått verneområde i områdets vestligste punkt, også eid av Elvia. For å sikre nødvendig drift og vedlikehold av nettanleggene ber vi om at standardbestemmelsene for energi- og kraftanlegg inkluderes i verneforskriftene. Vi ber om at standardbestemmelsens § 4 følgende formulering: «Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg *i og inntil* verneområdet» tas inn i verneforskriften. Dette er for å ta høyde for at noe av arbeidet med kraftlinjen vil kunne skje inne i verneområdet. NVE forutsetter at Elvia AS uttaler seg om hvorvidt standardbestemmelsene er tilstrekkelige for å dekke deres behov.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I forbindelse med denne gjennomgangen oppdaget vi at verneforskriften for Rotnedalen ikke har standardbestemmelser for nettanlegg (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/1989-12-22-1401?q=rotnedalen%20natur>). Elvia AS har en 11 kV distribusjonsnett som krysser Rotnedalen i nord og strekker seg sørover langs det foreslåtte verneområdet Viertjenna. Nettet krysser igjen Rotnedalen naturreservat i sørlige del.

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby
seksjonssjef

Hedvig Kristoffersen
førstesekretær

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

ELVIA AS
Olje- og energidepartementet
STATNETT SF

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 14.12.2020
Vår ref.: 202015728-2
Arkiv: 323
Deres dato: 27.11.2020
Deres ref.: 2020/12973

Saksbehandler:
Ingvild Alseth Fløtre

Uttalelse på melding om oppstart av verneprosesser - Steinøya, Lønnåsen, Holstadlia, Olberg, Sløtset, Kauserudtjernet, Turrind naturreservat - Innlandet

Vi viser til melding om oppstart av verneprosesser for områdene Steinøya, Lønnåsen, Holstadlia, Olberg, Sløtset, Kauserudtjernet, Turrind naturreservat i Innlandet.

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser for eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. Det er ingen konflikter knyttet til vern av områdene Steinøya, Lønnåsen, Holstadlia og utvidelsen av Turrind naturreservat.

Nettanlegg

NVE gjør oppmerksom på at Elvia AS, Valdres energiverk AS og Vokks nett AS har områdekonsesjon i de ulike verneområdene. Vi ser at Vokks nett, samt Statnett SF er på adresselisten, og er positive til det. Tilsvarende ber vi om at Elvia og Valdres energiverk inkluderes i listen. Vi oppfordrer nettselskaper å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærene uttaler seg om aktuelle planer.

Det ligger distribusjonsnett nært og inntil den foreslåtte vernegrensen i områdene Olberg og Kauserudtjernet. NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriften, slik at drift og vedlikehold kan opprettholdes. Vi forutsetter at Valdres energiverk og Elvia uttaler seg dersom standardbestemmelsene ikke dekker deres behov.

Reguleringsmagasin

Sløtset naturreservat grenser til magasinet Slidrefjorden. Slidrefjorden reguleres i forbindelse med kraftproduksjon av kraftverket Fossheimfoss. Kraftverket eies av Oppland Energi Produksjon AS, mens Foreningen til Bægnavassdragets regulering har konsesjon til reguleringen av Slidrefjorden. Vi gjør oppmerksom på at vern ned til høyeste regulerte vannstand (HRV) vil begrense muligheter for økning av HRV i framtiden. NVE kjenner ikke noen konkrete planer om endring av HRV. Det ligger mye infrastruktur med boliger, nettanlegg og veier nært Slidrefjorden. Øvre delen av Slidrefjorden er fredet.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE derfor ser som lite sannsynlig at det vil bli aktuelt med økning av HRV i framtiden. Vi ber fylkesmannen om å ta kontakt med både Oppland Energi Produksjon og Foreningen til Bægnavassdragets regulering slik at de kan uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasinet, om erstatninger gitt tidligere til grunneiere og vurdere hvorvidt det er aktuelt med heving av HRV i fremtiden. Vi oppfordrer selskapene til å uttale seg om verneforslaget.

I forbindelse med flere tidligere verneforslag som grenser til HRV, for eksempel Sandvik naturreservat i Fyresdal kommune, har NVE opplevd at grunneierne ble kompensert opp til en meter over HRV for erosjon, nødvendig hogst og rydding i forbindelse med reguleringen og varierende flomvannstander. Vi oppfordrer fylkesmannen om å be skogeieren til Sløtet naturreservat om å opplyse om det er noen privatrettslige forhold i det foreslåtte verneområdet, som vil kunne få betydning for vernet før verneområdet blir sendt på høring. Det inkluderer opplysninger som skogeieren allerede har fått eller får utbetalt erstatninger i det foreslåtte verneområdet i henhold til skjønnsavgjørelser eller avtaler.

Dam

Kauserudtjernet naturreservat grenser til Kauserudtjernet, og ligger nært tilhørende dam. Dammen driftes i forbindelse med vannforsyning og eies av Østre Toten kommune. NVE ber om at eieren orienteres om verneforslaget slik at de kan uttale seg om verneforslaget bør tilpasses for å ikke hindre vedlikehold, tilsyn og rehabilitering av dammen.

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby
seksjonssjef

Ingvild Alseth Fløtre
førstesekretær

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

ELVIA AS
Olje- og energidepartementet
STATNETT SF
VALDRES ENERGI NETT AS
VOKKS NETT AS

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

06.05.2020
202004007-2
323
31.03.2020
2020/3602

Saksbehandler: Fredrik Arnesen

NVEs svar på melding om oppstart av verneprosesser - 13 nye skogområder og 4 utvidelser av eksisterende naturreservat i Innlandet - Månskjæra, Krokkletten, Sjøbekken m.fl.

Fylkesmannen i Innlandet har startet en verneplanprosess for 17 skogvernområder etter naturmangfoldloven.

NVE kjenner til kraftlinjer i områdene Krokklett, Engene, Eriksrudtjernet, Vienskletten og Mesterlia, som det må tas hensyn til i verneprosessen. Utover dette kan ikke NVE se at noen energiinteresser er berørt.

Områdekonsesjonærene i områdene har bedre kjennskap til eksisterende og planlagt nett enn NVE. Det er viktig at de gir innspill om følgende:

- Eier de kraftnett i området eller ikke?
- Vil vern av området forhindre framtidige, nødvendige utvidelser av kraftnettet eller ikke?
- Konkrete forslag til hvordan vernegrensene eller verneforskriftene eventuelt må tilpasses, for at kraftlinjene skal kunne vedlikeholdes på en effektiv måte.

Under følger en oversikt over områdene, hvilke nettanlegg som NVE kjenner til og hvem som er områdekonsesjonær:

Område med lenke til NVE-Atlas	Områdekonsesjonær	Nettanlegg som NVE kjenner til
Månskjæra	Elvia AS	
Krokkletten	Elvia AS	Elvia AS har en 66 kV kraftlinje like sørvest for området og en 22 kV kraftlinje like øst for området
Sjøbekken	Elvia AS	

Engene	Elvia AS	Elvia AS har en kraftlinje som går gjennom området
Lekjendalen	Elvia AS	
Sagbekkskåra	Elvia AS	
Eriksrudtjernet	Elvia AS	Elvia AS har en kraftlinje som går gjennom området
Skolldalen	Gudbrandsdalen Energi Nett AS	
Skålåsen	Elvia AS	
Hånåhoppet	Gudbrandsdal Energi Nett AS	
Høghaug- Hansebakkberget	Sør Aurdal Energi AS	
Åsli	Vokks Nett AS	
Rognhaugen	Elvia AS Glitre Energi Nett AS	
Svenstad (utvidelse)	Gudbrandsdal Energi Nett AS	
Halasbukjølen (utvidelse)	Elvia AS	
Viengskletten (utvidelse)	Elvia AS Statnett SF	Statnett har en 300 kV transmisjonslinje som går gjennom området.
Misterlia (utvidelse)	NØK Nett AS	Elvia AS har 22 kV kraftlinje, ganske i nærheten av området

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby
seksjonssjef

Fredrik Arnesen
senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Kopi til:

Statnett SF
Glitre Energi Nett AS
Elvia AS
Vokks Nett AS
Sør Aurdal Energi AS
Gudbrandsdal Energi AS
NØK Nett AS

Kopi til:

ELVIA AS
GLITRE ENERGI NETT AS
GUDBRANDSDAL ENERGI NETT AS
NØK NETT AS
Statnett SF
SØR AURDAL ENERGI AS
VOKKS NETT AS

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato:
Vår ref.: 201903617-2
Arkiv: 323
Deres dato: 25.03.2019
Deres ref.: 2019/8220

Saksbehandlere:
Carl Andreas Veie, Maria Sidelnikova

NVEs uttalelse til oppstartsmelding om vern åtte skogområder i Oppland fylke

Vi viser til Deres brev datert 02.04.2019 med forslag om vern av åtte områder i Oppland. NVE har gjennomført en vurdering av de foreslåtte områdene. I flere av områdene finnes det eksisterende kraftlinjer. Vi kjenner ikke til noen planer for nye nettutbygninger i disse områdene. Statnett, samt områdekonsesjonærene Eidsiva Nett, Gudbrandsdal Energi Nett og Vokks Nett står på adresselisten. Vi forutsetter at de uttaler seg om sine behov knyttet til eksisterende og fremtidige prosjekter. Standardbestemmelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av kraft- og energianlegg bør inkluderes i verneforskriftene til Dokkaelva, Hegghuselva og Skåbudalen.

Oppland Energi AS, Vokks Kraft AS, Clemens Kraft AS og Foreningen til Randsfjords regulering har kraftverk og magasiner som blir berørt av verneforslagene. Ingen av disse er på adresselisten til oppstartsmeldingen. Vi ber om at de settes på høringslisten, slik at de får mulighet til å uttale seg.

Dokkaelva, Nordre Land kommune

Nett

Området krysses av 22 kV-linjer ved fem forskjellige steder. Disse eies av Vokks Nett AS, som står på adresselisten.

Området krysses også av en 132 kV regionalnettslinje, som tilhører Eidsiva Nett AS. De er også på adresselisten. NVE ber om at standard betingelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av energi- og kraftanlegg inkluderes i forskriften.

Konflikt med eksisterende vannkraftverk

Området omfatter inntaksdam og øvre del av vannvei til eksisterende Dokka kraftverk, samt vannvei og kraftstasjon for Kjøljua kraftverk. Dam- og kraftanlegg vil regelmessig ha behov for tilsyn, vedlikehold og fornyelse. NVE ber derfor om at forskriftene tillater motorisert transport og arbeid med vedlikehold av dam- og kraftanlegg, midlertidig deponering av masser og riggplass i forbindelse med arbeidsbrakker og utstyr. Begge disse kraftverkene er eid av Oppland Energi AS, som ikke står på adresselisten. Vi ber om at de settes på høringslisten, slik at de får mulighet til å uttale seg.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Konflikt med potensielle vannkraftprosjekter

Det er seks kartlagte småkraftpotensial i området. To av dem er det foreslått å utnytte tidligere i det avslåtte småkraftprosjektet Kjøljua. Dette må ikke forveksles med det eksisterende kraftverket med samme navn. Prosjektet fikk avslag på grunn av konflikt med naturverdier.¹ Det hadde en planlagt installert effekt på 2,8 MW, en midlere årsproduksjon på 7,3 GWh, og en beregnet kostnad på 34,6 mill. kr (indeksjustert fra 25,5 mill. kr i 2009). Dette gir en spesifikk utbyggingskostnad på 4,7 kr/kWh, som tilsvarer en LCOE på 38 øre/kWh. Det er nær gjennomsnittet av konsesjonsgitte prosjekter som ikke er bygd ut.

Vokks Kraft AS var utbygger, og står ikke på adresselisten. Vi ber om at de settes på høringslisten, slik at de får mulighet til å uttale seg.

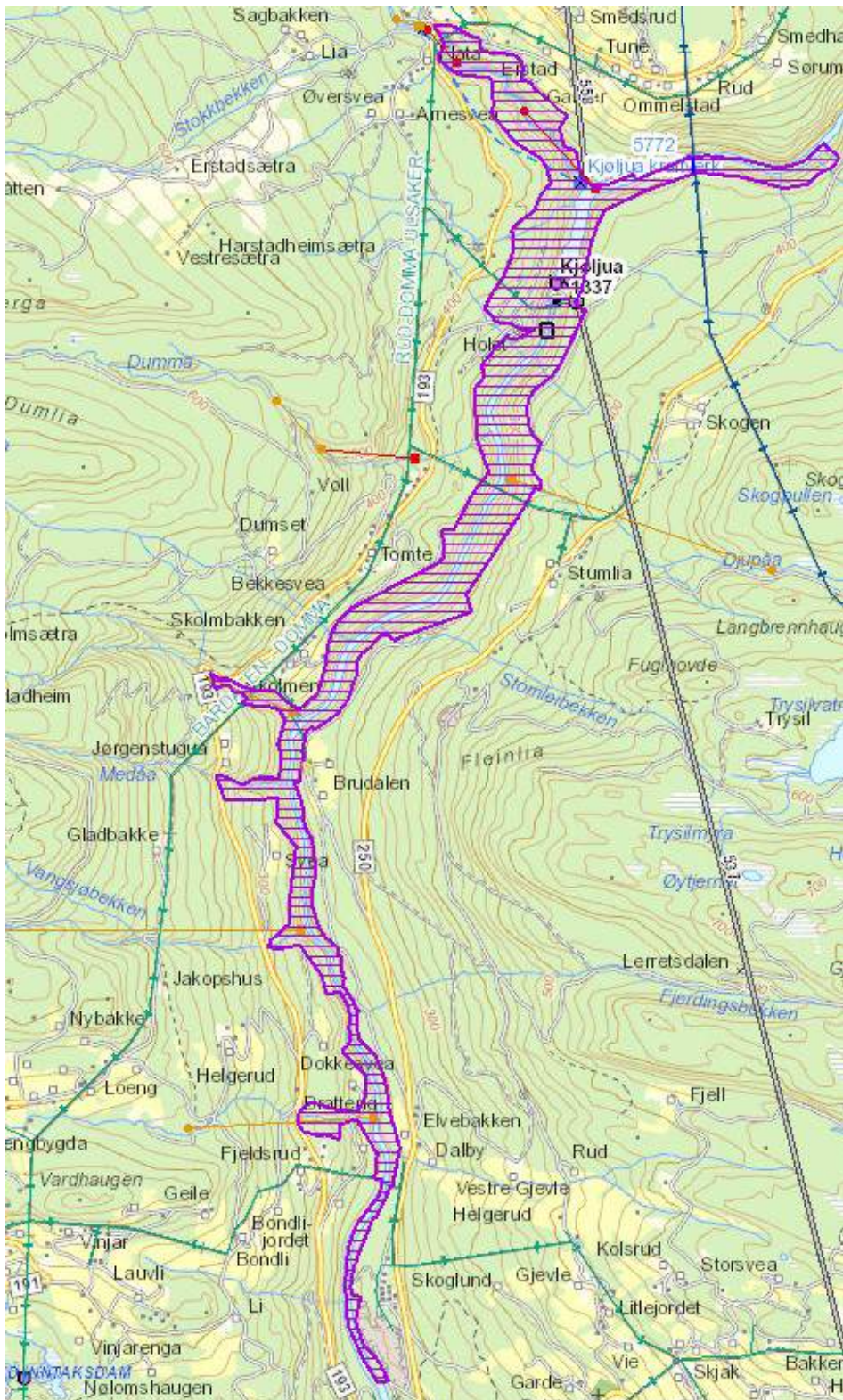
Kartlagte vannkraftpotensial i verneområdet:

Midlere årsproduksjon (GWh)	Spesifikk utbyggingskostnad (kr/kWh) (2019)	LCOE (øre/kWh)	Kostnad sammenlignet med andre konsesjonsgitte vannkraftprosjekter*
2,64	4,1	34	Nær gjennomsnittet
4,94	3,4	30	Blant de 20 % billigste prosjektene
0,79	8,5	63	Blant de 20 % dyreste prosjektene
0,94	5,4	43	Blant de 20 % dyreste prosjektene
1,44	6,7	52	Blant de 20 % dyreste prosjektene
0,93	7,0	54	Blant de 20 % dyreste prosjektene

* Sammenlignet med LCOE for konsesjonsgitte kraftverk som ikke er bygget ut per 3. kvartal 2018.

Felles for de fleste kartlagte vannkraftpotensialene er lav kraftproduksjon og høye kostnader sammenlignet med konsesjonsgitte prosjekter de siste årene. NVE anser derfor utbygging av dette som lite sannsynlig.

¹ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=5772&type=V-1>

Figur 1: Kart over Dokkaelva, med to eksisterende kraftverk og dam, samt kartlagte vannkraftpotensial i rødt og oransje. 22 kV linje er inntegnet i grønt, og 132 kV linje er inntegnet i mørkeblått.

Lenke til kart over området i [NVE Atlas](#).

Heggshuselva, Østre Toten

Området grenser til en 22 kV-linje i vest. Linjen er eid av Eidsiva Nett. NVE ber om at standard betingelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av energi- og kraftanlegg inkluderes i forskriften. I § 4 (generelle unntak fra vernereglene) ber vi om at følgende formulering blir inkludert for å ta hensyn til kraftlinjen:

- *Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.*

Lenke til kartet i [NVE Atlas](#).

Skjønsbergaksla, Øyer kommune

NVE kan ikke se at opprettelsen av reservatet er i konflikt med kjente energi- eller kraftinteresser. Vi har ingen merknader til verneforslaget.

Lenke til kartet i [NVE Atlas](#).

Skåbudalen, Nord-Fron kommune

Nett

Området krysses av en 24 kV linje som tilhører Gudbrandsdal Energi Nett AS. NVE ber om at standard betingelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av energi- og kraftanlegg inkluderes i forskriften. I § 4 (generelle unntak fra vernereglene) ber vi om at følgende formulering blir inkludert for å ta hensyn til kraftlinjen:

- *Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.*

Gudbrandsdal Energi Nett AS står på adresselisten, og vi forutsetter at de melder om sine behov knyttet til eksisterende og fremtidige prosjekter.

Konflikt med avslått småkraftprosjekt

Verneforslaget omfatter også vannveien til det avslåtte småkraftprosjektet Skåbyggja, og den planlagte kraftstasjonen ligger like utenfor området. Skåbyggja hadde en anslått midlere årsproduksjon på 10,3 GWh og en kostnad på 58,3 mill. kr (indeksjustert fra 50,0 mill. kr i 2012). Dette gir en spesifikk utbyggingskostnad på 5,7 kr/kWh og en LCOE på 45 øre/kWh. Dette er blant de 20 % dyreste prosjektene sammenlignet med konsesjonsgitte prosjekter som ikke er bygd ut.

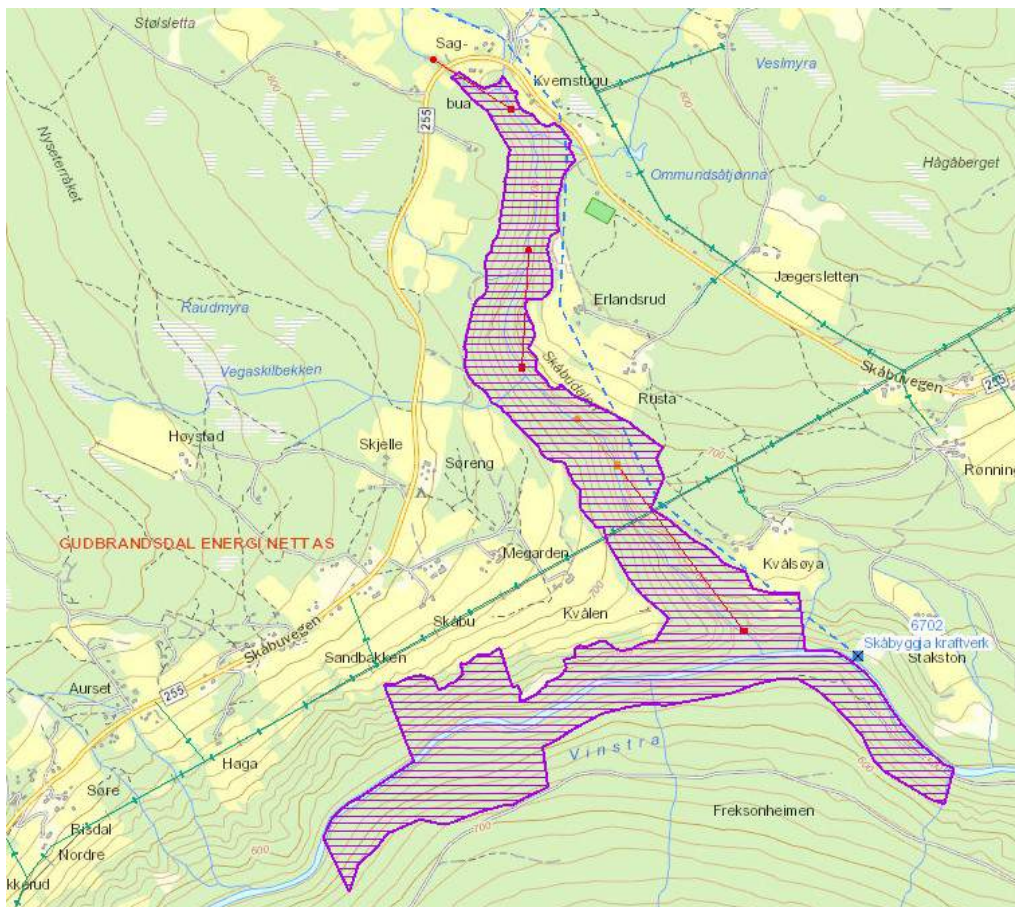
Prosjektet fikk i 2013 avslag som følge av konsekvenser for biologisk mangfold, med begrunnelse at Skåbudalen har viktige naturtyper og rødlistede arter som er tilknyttet fuktige miljø og rennende vann.² Clemens Kraftverk AS var tiltakshaver, men står ikke på adresselisten til oppstartsmeldingen. Vi ber om at de settes på høringslisten, slik at de får mulighet til å uttale seg.

² <https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak/?id=6702&type=V-1>

Tre kartlagte småkraftpotensial utnytter deler av fallet til Skåbyggja kraftverk. Alle potensialene er rimelige sammenlignet med konsesjonsgitte prosjekter som ikke er bygget ut.

Midlere årsproduksjon (GWh)	Spesifikk utbyggingskostnad (kr/kWh) (2019)	LCOE (øre/kWh)	Kostnad sammenlignet med andre konsesjonsgitte vannkraftprosjekter*
1,67	2,88	26	Blant de 20 % billigste prosjektene
1,94	3,40	30	Blant de 20 % billigste prosjektene
4,13	3,68	31	Blant de 20 % billigste prosjektene

* Sammenlignet med LCOE for konsesjonsgitte kraftverk som ikke er bygget ut per 3. kvartal 2018.

Figur 2: Kart over Skåbudalen, med Skåbyggja kraftverk og kartlagte vannkraftpotensial i rødt og oransje. 24 kV linje er inntegnet i grønt.

Lenke til kart over området i [NVE Atlas](#).

Utvidelse av Budeiberget, Nordre land kommune

NVE kan ikke se at opprettelsen av reservatet er i konflikt med kjente energi- eller kraftinteresser. Vi har ingen merknader til verneforslaget.

Lenke til kart over området i [NVE Atlas](#).

Utvidelse av Sulustaddalen, Østre Toten kommune

NVE kan ikke se at opprettelsen av reservatet er i konflikt med kjente energi- eller kraftinteresser. Vi har ingen merknader til verneforslaget.

Lenke til kartet i [NVE Atlas](#)

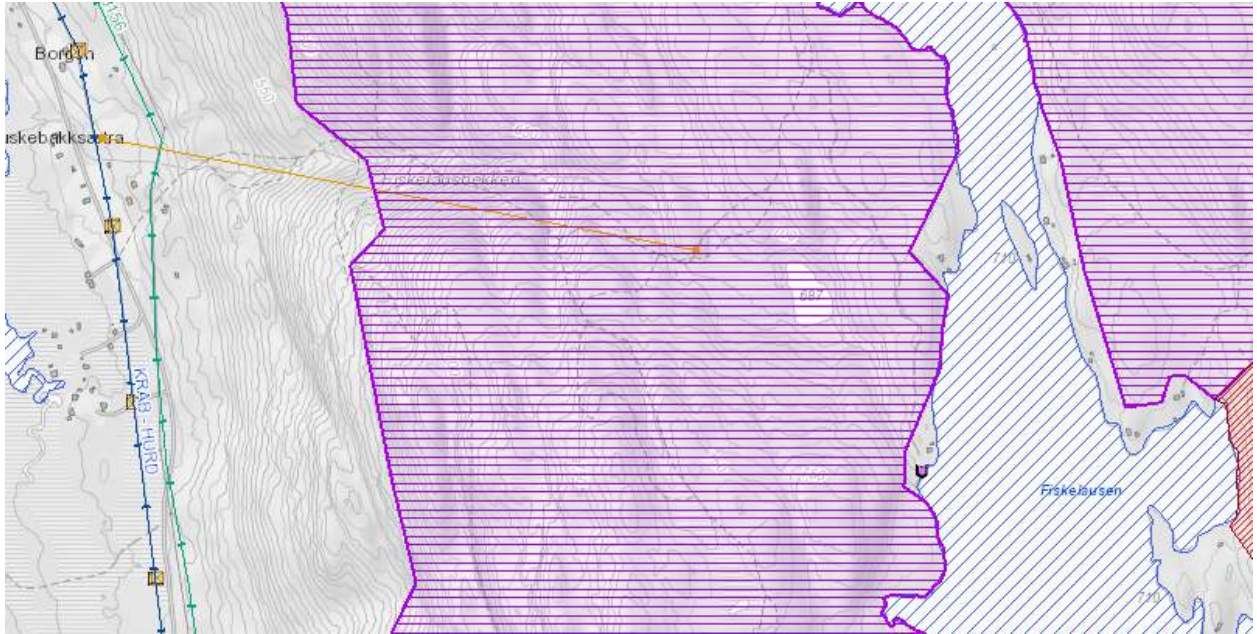
Utvidelse av Svartdalstjerna, Østre Toten kommune

En dam til vannforsyningsformål ved Fiskelausen ligger nær grensen til Svartdalstjerna naturreservat. Dammen vil regelmessig ha behov for tilsyn, vedlikehold og fornyelse. Dette kan kreve transport av utstyr på veier inn i verneområdet, veivedlikehold, vegetasjonsfjerning langs veier, oppgraderings- og rehabiliteringstiltak på dam- og kraftanlegg, inkludert eventuelt økt arealbruk permanent og midlertidig til rigg- og lagringsområder, midlertidige adkomster osv. Verneforskriften til dette området bør derfor inkludere spesifikk tillatelse for motorisert transport og arbeid knyttet til fornyelse av damanlegg.

Det er kartlagt vannkraftpotensial på 0,64 GWh/år i området. Inntaket ligger i det foreslåtte verneområdet, mens utløp ligger utenfor verneområdet. Utbyggingskostnad er anslått til 7,64 kr/kWh³, som gir en LCOE på 58 øre/kWh. Prosjektet er svært dyrt sammenlignet med konsesjonsgitte kraftprosjekter som ikke er bygd ut. NVE kjenner ikke konkrete planer om å bygge ut dette.

Lenke til kartet i [NVE Atlas](#)

³ 2019-prisnivå, oppjustert med vannkraftindeks fra 4,37 kr/kWh i 2000

Figur 3. Kartlagt vannkraftpotensial (oransje) i utvidelse av Svartdalstjerna.

Åsnes, Søndre Land kommune

Det foreslåtte verneområdet grenser til Randsfjorden, som er eksisterende reguleringsmagasin til vannkraftformål. Magasinet er regulert mellom kote 131,5 og 134,5, og har et betydelig magasinivolum på 408,6 mill. m³. Foreningen til Randsfjords regulering er ikke på adresselisten. Vi ber om at de settes på høringslisten, slik at de får mulighet til å uttale seg.

Det er eksisterende infrastruktur som går ned til øvre reguleringsgrense i andre deler av magasinet, så vi anser det som lite sannsynlig at reguleringshøyden kommer til å økes.

Lenke til kart over området i [NVE Atlas](#).

Med hilsen

Fredrik Arnesen
seksjonssjef

Carl Andreas Veie
avdelingsingeniør

Godkjenningstekst settes automatisk inn ved ekspedering

Kopi til:

CLEMENS KRAFTVERK AS
EIDSIVA NETT AS

Foreningen til Randsfjords regulering
GUDBRANDSDAL ENERGI NETT AS
Olje- og energidepartementet
Oppland Energi AS
VOKKS NETT AS

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 01.12.2021
Vår ref.: 202117040-2
Deres ref.: 2021/10419

Uttalelse på varsel om oppstart av verneprosess - Frivillig vern av skog - 14 områder i Innlandet oktober 2021

Vi viser til varsel om oppstart av frivillig skogvern av 14 områder i Innlandet. Det er 10 nye foreslåtte verneområder, samt 4 utvidelser av eksisterende naturreservat.

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. Våre kommentarer gjelder nettanlegg og reguleringsmagasiner.

- Så langt NVE kjenner til er det *ingen* energi- og vassdragsinteresser i områdene *Horta og Kroksætra, Lushaugen, Baggerudberga, Snøåsen, Kvannskardkletten (utv.) og Gålaskarven (utv.)*.
- Så langt vi kjenner til er det nettanlegg i eller nært områdene *Leine og Mælumsberget, Kjøremslia, Årneslia, Korpekløvet, Høkleberget, Eriksrud (utv.) og Breie (utv.)*. Vi ber områdekonsesjonærene og netteierne om å uttale seg om aktuelle planer.
- Det foreslåtte verneområdet Raunberget grenser til reguleringsmagasinet Slidrefjorden. Vi ber Oppland Energi Produksjon AS og Foreningen til Bægnavassdragets regulering å vurdere om de trenger bestemmelser som åpner for rydding i strandsonen til Slidrefjorden og adgang til dette området.
- Det foreslåtte verneområdet Høkleberget ligger nært reguleringsmagasinet Randsfjorden. NVE vurderer at verneforslaget for Høkleberget ikke kommer i konflikt med regulering av magasinet siden det går en vei mellom magasin og området, samt at området ligger ca. 15 meter fra høyeste regulerte vannstand (HRV).

▪ Nettanlegg

NVE gjør oppmerksom på at Elvia AS, Vevig AS, Griug AS (tidligere Valdres Energi Nett AS). Sør Aurdal Energi AS, Glitre Energi Nett AS og Etna Nett AS (tidligere Vokks Nett AS) har områdekonsesjon i de ulike verneområdene. Vi ser at Elvia AS, Vevig AS, Glitre Energi Nett AS, samt Statnett SF er på adresselisten, og er positive til det. Tilsvarende ber vi om at Griug AS, Sør Aurdal Energi AS og Etna Nett AS (tidligere Vokks Nett AS) inkluderes i listen. NVE ser også at Vokks Nett AS er inkludert i adresselisten. Nettselskapet har fått nytt navn og heter per dags dato Etna Nett AS. Det kan hende at oppstartsmeldingen ikke vil nå fram til nettselskapet dersom Vokks Nett AS er inkludert i adresselisten og vi ber derfor at Etna Nett AS inkluderes.

Vi oppfordrer nettselskapene til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. **Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærene og netteierne uttaler seg om aktuelle planer.** Så langt vi kjenner til er det nettanlegg i eller nært områdene *Leine og Mælumsberget, Kjøremslia, Årneslia, Korpekløvet, Høkleberget, Eriksrud (utv.) og Breie (utv.)*. NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriftene slik at drift og vedlikehold, oppgradering og utvidelse kan opprettholdes. **Vi ber om at nettselskapene uttaler seg dersom standardbestemmelsene ikke dekker deres behov. NVE ber nettselskapene til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.**

I områdene *Kjøremslia og Årneslia* ligger nettanlegg nært, men utenfor verneområdet. Vi ber Vevig AS om å vurdere om oppgradering og fornyelse av nettet påvirker verneområdet og om de trenger følgende standardbestemmelser som gir tillatelse for oppgradering og fornyelse:

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:

- «Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.»

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:

- «Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.»

▪ Reguleringsmagasin

Det foreslåtte verneområdet *Raunberget* grenser til høyeste regulerte vannstand (HRV) til magasinet Slidrefjorden. Slidrefjorden reguleres i forbindelse med kraftproduksjon av kraftverket Fossheimfoss. Kraftverket eies av Oppland Energi Produksjon AS, mens Foreningen til Bægnavassdragets regulering har konsesjon til reguleringen av Slidrefjorden.

Det foreslåtte verneområdet *Høkleberget* ligger nært et reguleringsmagasin. Høkleberget ligger nært Randsfjorden som blir brukt til kraftproduksjon og tilhører vannkraftverket Bergerfoss. Kraftverket eies av Ringerikskraft AS, mens Foreningen til Randsfjords regulering har konsesjon til reguleringen av Randsfjorden.

Vi gjør oppmerksom på at vern ned til høyeste regulerte vannstand (HRV) som i tilfelle med *Raunberget* vil begrense muligheter for økning av HRV i framtiden. NVE kjenner ikke noen konkrete planer om endring av HRV. Det ligger mye infrastruktur med boliger, nettanlegg og veier nært både Slidrefjorden og Randsfjorden. NVE ser derfor det som lite sannsynlig at det vil bli aktuelt med økning av HRV i framtiden. *I Høkleberget ligger vernet området ca. 15 meter fra HRV. Det går en vei mellom magasinet og vernet område. Verneforslaget for dette området kommer ikke i konflikt med reguleringen.*

Vi ber statsforvalteren om å ta kontakt og inkludere kraftselskapene og foreningene som har konsesjon til regulering av magasinene i adresselisten. Dette er for at de skal kunne uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasinet, om erstatninger gitt tidligere til grunneiere og vurdere hvorvidt det er aktuelt med heving av høyeste regulerte vannstand (HRV) i fremtiden. Vi oppfordrer selskapene til å uttale selv i tilfeller uten konflikt. Vi ber Oppland Energi Produksjon AS og Foreningen til Bægnavassdragets regulering å vurdere om de trenger bestemmelser som åpner for rydding i strandsonen til Slidrefjorden og adgang til dette området.

I forbindelse med flere tidligere verneforslag som grenser til HRV, for eksempel Sandvik naturreservat i Fyresdal kommune, har NVE opplevd at grunneierne ble kompensert opptil en meter over HRV for erosjon, nødvendig hogst og rydding i forbindelse med reguleringen og varierende flomvannstander. Vi oppfordrer statsforvalteren om å be skogeieren(e) til Raunberget og Høkleberget om å opplyse om det er noen privatrettslige forhold i de foreslåtte verneområdene, som vil kunne få betydning for vernet før verneområdene blir sendt på høring. Det inkluderer opplysninger som skogeieren(e) allerede har fått eller får utbetalt erstatninger i de foreslåtte verneområdene i henhold til skjønnsavgjørelser eller avtaler.

▪ Øvrige kommentarer til områdene

[Leine og Mælumsberget](#)

Områdekonsesjonær i området er Elvia AS. De eier et 22 kV distribusjonsnett som krysser området i nord.

[Kjøremslia](#)

Vevig AS har områdekonsesjon i det foreslåtte verneområdet og de eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger nært området i sør-østlige del.

[Årneslia](#)

Områdekonsesjonær er Vevig AS. Nært det foreslåtte verneområdet er det et 22 kV distribusjonsnett, samt et 66 kV regionalnett eid av Vevig AS.

[Raunberget](#)

Griug AS (tidligere Valdres Energi Nett AS) har områdekonsesjon i det foreslåtte verneområdet.

Raunberget grenser til reguleringsmagasinet Slidrefjorden som blir benyttet til kraftproduksjon tilhørende vannkraftverket Fossheimfoss. Området går ned til HRV til reguleringsmagasinet. Foreningen til Bægnavassdragets regulering har konsesjon til reguleringen av Slidrefjorden, mens kraftverket eies av Oppland Energi Produksjon AS.

Korpekløvet

Sør Aurdal Energi AS har områdekonsesjon. De eier også et 22 kV distribusjonsnett som krysser området i sørlige del.

Høkleberget

Glitre Energi Nett AS har områdekonsesjon. De eier et 22 kV distribusjonsnett som krysser deler av området.

Foreslått verneområde ligger også nært reguleringsmagasinet Randsfjorden som blir brukt til kraftproduksjon og tilhører vannkraftverket Bergerfoss. Kraftverket eies av Ringerikskraft AS, mens Foreningen til Randsfjords regulering har konsesjon til reguleringen av Randsfjorden.

Eriksrud (utv.)

Elvia AS har områdekonsesjon og eier et 11 kV distribusjonsnett som krysser området.

Breie (utv.)

Etna Nett AS (tidligere Vokks Nett AS) har områdekonsesjon i området. De eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger innenfor den foreslåtte utvidelsen.

Med hilsen

Hedvig Kristoffersen
Førstesekretær

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Kopimottakerliste:

ELVIA AS

ETNA NETT AS

Foreningen til Bægnavassdragets Regulering

Foreningen til Randsfjords regulering

Glitre Energi AS

Griug AS

Olje- og energidepartementet

Oppland Energi Produksjon As

Ringerikskraft AS

STATNETT SF

SØR AURDAL ENERGI AS

VALDRES ENERGI NETT AS

VEVIG AS

Fra: Hedvig Signy Monsen Kristoffersen[hsmk@nve.no]

Sendt: 6. des 2021 13:52:37

Til: Postmottak SFIN

Kopi: Abrahamson, Alexandra; Hoff, Kolbjørn; Neby, Erica

Tittel: Korrigerings av navn (kraftverkseier) ifb. NVEs uttalelse på varsel om oppstart av verneprosess - Frivillig vern av skog - 14 områder i Innlandet oktober 2021

Hei,

Vi viser til varsel på oppstart av frivillig vern av skog av 14 områder i Innlandet. I den forbindelse har NVE sendt ut en uttalelse på oppstartsmeldingen til statsforvalteren i Innlandet. Vi har skrevet feil navn når det gjelder hvilket selskap som eier Fossheimfoss kraftverk. Tidligere navn var Oppland Energi Produksjon AS, men kraftverkets eier går nå under Hafslund Eco. Dermed er det viktig å ta kontakt med Hafslund Eco slik at de bli informert om verneforslaget og får mulighet til å uttale seg og om hvorvidt verneforslaget kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasinet.

Området [Raunberget](#) grenser til reguleringsmagasinet Slidrefjorden. Reguleringsmagasinet blir benyttet til kraftproduksjon tilhørende vannkraftverket Fossheimfoss som eies av Hafslund Eco. Området går ned til høyeste regulerte vannstand (HRV) til reguleringsmagasinet. Foreningen til Bægnavassdragets regulering har konsesjon til reguleringen av Slidrefjorden.

Se nærmere på vår uttalelse for mer informasjon.

Om det skulle være noe uklart eller spørsmål er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Hedvig Kristoffersen

Førstesekretær

Energi- og konsesjonsavdelingen, seksjon for ressurs og kraftproduksjon.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

E-post hsmk@nve.no

Fra: kundesenter@nok.no[kundesenter@nok.no]

Sendt: 3. des 2020 08:07:11

Til: Postmottak FMIN

Tittel: REFNR:134487 Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven

Hei.

Viser til sak med deres ref. 2020/12973 Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven, og gir herved tilbakemelding om at disse områdene ikke ligger innenfor NØK Nett AS sitt konsesjonsområde. Vi har derfor ingen innspill i saken.

Vennlig hilsen

Kai Ståle Holten, Leder Nettforvaltning

M 95 04 45 38

□

NØK Nett AS

Tomtegata 8, N-2500 Tynset

www.noknett.no

Fra: Kai Ståle Holten[kai-staale.holten@nok.no]

Sendt: 2. jul 2021 15:08:12

Til: Postmottak SFIN

Tittel: REFNR:141023 Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Hei.

Viser til tilsendt informasjon med deres ref. 2021/6598. Dette er utenfor vårt konsesjonsområde og vi har derfor ingen innvendinger til dette.

Vennlig hilsen

Kai Ståle Holten, Leder Nettforvaltning

M 95 04 45 38

□

NØK Nett AS

Tomtegata 8, N-2500 Tynset

www.noknett.no

-----Opprinnelig melding:-----

Fra: fmopaab@statsforvalteren.no

Sendt: 02.07.2021 11:54

Til: "post@miljodir.no" <post@miljodir.no>

Emne: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

Se vedlegg. Med vennlig hilsen Alexandra Abrahamson seniorrådgiver [Statsforvalteren i Innlandet]
Telefon: E-post: Web: 61 26 60 63 fmopaab@statsforvalteren.no www.statsforvalteren.no/in

Fra: Smedstad, Ingrid[ingrid.smedstad@ra.no]

Sendt: 11. nov 2021 14:11:53

Til: Postmottak SFIN

Kopi: post@innlandetfylke.no; post@viken.no

Tittel: Frivillig vern av skog - Varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder oktober 2021 - kulturmiljøverdier

Vi viser til mottatt melding om oppstart av verneprosess for 10 nye skogområder og utvidelser av 4 eksisterende naturreservat i Innlandet og Viken fylke.

Fylkeskommunene, som også er på høringslista, er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker. Vi viser derfor til uttalelser fra kulturmiljøforvaltningen i de to fylkeskommunene Innlandet og Viken og behandler ikke saken.

Mvh

Ingrid Smedstad

Seniorrådgiver

Seksjon for fredning og verneplaner

Kulturminneavdelingen

Riksantikvaren

Tlf.: +47 98202821

www.riksantikvaren.no

Fra: Neby, Erica <fmheena@statsforvalteren.no>

Sendt: 29. oktober 2021 10:07

Til: Neby, Erica <fmheena@statsforvalteren.no>

Emne: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet oktober 2021

Hei!

Vedlagt ligger et varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet (og Viken). Fristen for å uttale seg til varselet er 1. desember 2021. Se vår hjemmeside for mer informasjon:

<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/horinger/2021/12/oppstart-av-14-verneprosesser/>

Med vennlig hilsen

Erica Neby

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Innlandet

Telefon: 62 55 11 65

Mobil: 40 92 04 65

E-post: fmheena@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/in

Statsforvalteren i Innlandet
Alexandra Abrahamson

Deres ref.
2021/6598

Vår ref.
19/456-28/LLH

Dato
05.08.2021

Statsforvalteren i Innlandet – frivillig vern av skog – melding om oppstart av verneprosesser – uttalelse fra Språkrådet

Liberget naturreservat, Ringsaker kommune

Ingen merknader. Navnet passer på området, og *Liberget* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR).

Viertjenna naturreservat, Grue kommune

Ingen merknader til skrivemåten av navnet, men disse tjernene ligger helt i utkanten og delvis utenfor det foreslåtte verneområdet som er merket av i det vedlagte kartet. Statsforvalteren bør derfor finne et mer dekkende navn. Eller er det meningen at området skal inngå i Rotnedalen naturreservat?

Sorkvola naturreservat, Engerdal kommune

Ingen merknader. *Sorkvola* er eneste godkjente skrivemåte for fjellnavnet i SSR. Sorkvola dekker bare en del av det foreslåtte området, men ut fra kartet kan vi ikke se at det er noe annet navn som ville være mer dekkende.

Stygglandet naturreservat, Engerdal kommune

Ingen merknader. *Stygglandet* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR. Stygglandet dekker bare en del av det foreslåtte området, men ut fra kartet kan vi ikke se at det er noe annet navn som ville være mer dekkende for området.

Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra naturreservat, Ringsaker kommune

Kompåsmyra er vedtatt skrivemåte, men det er ikke registrert noe navn *Bjønnbekkdalen* i SSR. Derimot er *Bjønnndalen* (eneste godkjente skrivemåte) registrert som navn på dalen øst for Kompåsmyra, og *Bjørndalsbekken* er vedtatt skrivemåte for navnet på bekken som renner her. Statsforvalteren må bruke navnene som er registrert i SSR.

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Kopi til:

Kartverket

Fylkesmannen i Innlandet
Kolbjørn Hoff, Erica Neby, Alexandra
Abrahamson

Deres ref.
2020/12973

Vår ref.
19/456-21/LLH

Dato
04.12.2020

Fylkesmannen i Innlandet – vern av seks nye skogområder – melding om oppstart – uttalelse fra Språkrådet

Steinøya naturreservat, Stor-Elvdal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og *Steinøya* er tilrådd skrivemåte for naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR).

Lønnsåsen naturreservat, Nord-Odal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og *Lønnsåsen* er vedtatt skrivemåte for naturnavnet.

Holstadlia naturreservat, Ringsaker kommune

Navnet *Holstadlia* er ikke registrert i SSR, men navnet passer på verneområdet (en li som ligger på området til gården Holstad). Vi har derfor ingen merknader til navneforslaget.

Olberg naturreservat, Vestre Slidre kommune

Ingen merknader. Navnet passer på verneområdet, og *Olberg* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Sløtet naturreservat, Vestre Slidre kommune

Ingen merknader. Navnet passer på verneområdet, og *Sløtet* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Kauserudtjernet naturreservat, Vestre Toten kommune

Ingen merknader. Navnet passer på verneområdet, og *Kauserudtjernet* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Turrtind naturreservat (utvidelse), Nordre Land kommune

Så vidt vi kan se, vil åsen Turrtind bli liggende helt i utkanten av det utvidede naturreservatet, slik at navnet ikke lenger vil være særlig dekkende. Fylkesmannen bør derfor vurdere å finne et nytt og mer dekkende navn på det utvidede naturreservatet.

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Kopi til:

Kartverket

Fylkesmannen i Innlandet
Erica Neby

Deres ref.
2020/3602

Vår ref.
19/456-10/LLH

Dato
08.04.2020

Fylkesmannen i Innlandet – tretten nye og fire utvidede skogområder – melding om oppstart av verneprosesser – uttalelse

Månskjæra naturreservat, Stor-Elvdal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og Sentralt stedsnavnregister (SSR) har registrert *Månskjæra* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet. Herredsregisteret (1944) har registrert uttalen /mån`nšæra/.

Krokkletten naturreservat, Stor-Elvdal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Krokkletten* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Sjøbekken naturreservat, Stor-Elvdal kommune

Ingen merknader. Sjøbekken renner bare gjennom en liten del av reservatområdet, men ut fra kartet er det ingen andre navn som er mer dekkende for området. Skrivemåten er grei, SSR har registrert *Sjøbekken* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Engene naturreservat, Nord-Odal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Engene* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Lekjendalen naturreservat, Trysil og Engerdal kommuner

Vi har ingen merknader til navnevalget, men skrivemåten av dette navnet er ikke i samsvar med det sannsynlige opphavet (ordet *tjern*, jf. side 144 i oppslagsverket *Norske Elvenavne*). Vi har derfor bedt Kartverket om å reise formell navnesak på elvenavnet *Lekjenna* og andre navn avledet av dette. Fylkesmannen må vente til det er gjort vedtak i denne navnesaken før skrivemåten av naturreservatnavnet kan fastsettes.

Sagbekkskåra naturreservat, Engerdal kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Sagbekkskåra* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Eriksrudtjernet naturreservat, Vestre Toten kommune

Ingen merknader. Eriksrudtjernet er ikke en del av selve verneområdet, men ut fra kartet ser det ikke ut til å være andre navn her som ville være mer dekkende. Både SSR og herredsregistrert har registrert *Nordtjernet* som et annet navn på Eriksrudtjernet, har dette navnet vært med i Fylkesmannens vurdering av hvilket navn som bør velges på naturreservatet?

Skolldalen naturreservat, Øyer kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Skolldalen* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Skålåsen naturreservat, Østre Toten kommune

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Skålåsen* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Hånåhoppet naturreservat, Nord-Fron kommune

Ingen merknader til skrivemåten, *Hånåhoppet* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR. Fjellryggen Hånåhoppet utgjør bare en liten del av verneområdet, men dette er et ganske «sprikende» område, så det er vanskelig å finne et mer dekkende navn. Fylkesmannen kunne likevel vurdere om *Sorperoa naturreservat* kunne være et alternativt navn, siden verneområdet ligger i lia vest for tettsteddelen Sorperoa.

Høghaug-Hansebakkberget naturreservat, Sør-Aurdal kommune

Vi har ingen merknader til navnevalget eller skrivemåten av de to enkeltnavnene (både *Høghaug* og *Hansebakkberget* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnene i SSR), men vi tilrår sammensetningsmåten **Høghaug og Hansebakkberget naturreservat** uten bindestrek.

Åsli naturreservat, Nordre Land kommune

SSR har registrert *Åsli* som navn på en gravplass et stykke øst for verneområdet. Verneområdet ligger rett på nordsiden av Åslibygda. Vi ber derfor Fylkesmannen vurdere om *Åslibygda naturreservat* vil være et bedre navn på området.

Rognhaugen naturreservat, Gran og Hurdal kommuner

Ingen merknader. Navnet er dekkende for verneområdet, og SSR har registrert *Rognhaugen* som eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet.

Svenstad naturreservat (utvidelse), Ringebu kommune

Ingen merknader til skrivemåten, men det utvidede verneområdet vil nå strekke seg over flere eiendommer enn bare Svenstad (gnr/bnr 13/1). Bør dette gjenspeiles i navnet?

Halasbukjølen naturreservat (utvidelse), Åmot kommune

Vi har ingen merknader til at *Halasbukjølen naturreservat* videreføres som navn på det utvidede verneområdet. Navnet er fortsatt dekkende for området, og skrivemåten *Halasbukjølen naturreservat* er allerede vedtatt.

Viengskletten naturreservat (utvidelse), Stor-Elvdal kommune

Åsen Viengskletten ligger bare delvis innenfor dagens verneområde, og utvidelsen endrer ikke på dette. Fylkesmannen bør derfor vurdere om det finnes et annet navn som ville være mer dekkende for det utvidede verneområdet.

Misterlia naturreservat (utvidelse), Rendalen kommune

Vi har ingen merknader til at *Misterlia naturreservat* videreføres som navn på det utvidede verneområdet. Navnet er fortsatt dekkende for området, og skrivemåten *Misterlia naturreservat* er allerede vedtatt.

For navnekonsulent Botolv Helleland

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Kopi til:

Kartverket

Statsforvalteren i Innlandet
Erica Neby

Deres ref.
2021/10419

Vår ref.
19/456-32/LLH

Dato
04.11.2021

Statsforvalteren i Innlandet – frivillig vern av skog – varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder – uttalelse fra Språkrådet

Horta og Kroksætra naturreservat, Stor-Elvdal kommune

Vi har ingen merknader til selve skrivemåten av navneforslaget, men fjellet Horta og seteren Kroksætra ligger begge utenfor det foreslåtte naturreservatet. Statsforvalteren bør derfor vurdere å finne et mer dekkende navn for dette naturreservatet.

Leine og Mælumsberget naturreservat, Ringsaker kommune

Ingen merknader. *Leine* og *Mælumsberget* er eneste godkjente skrivemåter for henholdsvis navnegårdsnavnet og naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister (SSR), og navnet *Leine og Mælumsberget naturreservat* er dekkende for det foreslåtte naturreservatet.

Kjøremslia naturreservat, Nord-Fron kommune

Ifølge kartet i SSR ligger Kjøremslia på sydsiden av elven. Området som er foreslått som naturreservat, er registrert med navnet *Kjøremberget*. Dersom oppføringene i SSR stemmer med den lokale navnebruken, tilrår vi navnet *Kjøremberget naturreservat*.

Årneslia naturreservat, Ringebu kommune

Ingen merknader. Navnet passer på området, og *Årneslia* er eneste godkjente skrivemåte for gårdsnavnet i SSR.

Raunberget naturreservat, Vestre Slidre kommune

Ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Raunberget* er tilrådd skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Korpekløvet naturreservat, Sør-Aurdal kommune

Naturnavnet *Korpekløvet/Korpeklyvet/Korpeklovet* er del av en pågående navnesak. Statsforvalteren må vente til Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten av dette naturnavnet før skrivemåten av navnet på naturreservatet kan fastsettes.

Høkleberget naturreservat, Gran kommune

Ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Høkleberget* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Lushaugen naturreservat, Gran og Hurdal kommuner

Ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Lushaugen* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Baggerudberga naturreservat, Nordre Land kommune

Ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Baggerudberga* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Snøåsen naturreservat, Nordre Land kommune

Ingen merknader. Navnet passer på det foreslåtte naturreservatet, og *Snøåsen* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR.

Kvannskardkletten naturreservat (utvidelse), Stor-Elvdal kommune

Vi har ingen merknader til at navnet *Kvannskardkletten naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet.

Gålaskarven naturreservat (utvidelse), Stor-Elvdal kommune

Vi har ingen merknader til at navnet *Gålaskarven naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet.

Eriksrud naturreservat (utvidelse), Gjøvik kommune

Vi har ingen merknader til at navnet *Eriksrud naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet. Vi gjør oppmerksom på at det eksisterende naturreservatnavnet ikke er registrert i SSR.

Breie naturreservat (utvidelse), Etnedal kommune

Vi har ingen merknader til at navnet *Breie naturreservat* videreføres som navn på det utvidede reservatet.

Vennlig hilsen

Anne Svanevik
navnekonsulent

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Kopi til:

Anne Svanevik

Kartverket

Fra: Rune Garberg[rune.garberg@statnett.no]

Sendt: 6. jul 2021 13:44:56

Til: Postmottak SFIN

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT NVE

Tittel: Høringsuttalelse - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021 - Frivillig vern av skog - Liborget - Viertjenna i Rotnedalen - Sorkvola - Stygglandet - Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra

Åpen informasjon / Public information

Deres ref: 2021/6598

En viser til melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021 - Frivillig vern av skog - Liborget - Viertjenna i Rotnedalen - Sorkvola - Stygglandet - Bjønnbekkdalen og Kompåsmyra i Innlandet fylke.

Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av verneforslaget og har derfor ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg

Seniorrådgiver eiendomsforvaltning

BBR - Eiendom og rettigheter

M +47 900 80 853

D +47 71 66 92 13

T +47 23 90 30 00

Statnett

Nydalen Allé 33, 0484 Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

[Statnett.no](http://statnett.no)

Fra: Abrahamson, Alexandra <fmopaab@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 2. juli 2021 11:54

Til: post@miljodir.no

Emne: Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser i Innlandet fylke juli 2021

OBS: Avsender av e-posten er utenfor organisasjonen.

Se vedlegg.

Med vennlig hilsen

Alexandra Abrahamson

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Innlandet

Telefon: 61 26 60 63

E-post: fmopaab@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/in

"This email with attachments is solely for the use of the individual or entity to which it is addressed. It may contain confidential or privileged information. If you are not the addressee, please notify the sender and delete this message and all attachments from your files."

Fra: Rune Garberg[rune.garberg@statnett.no]

Sendt: 7. des 2021 10:17:02

Til: Postmottak SFIN

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT NVE; Neby, Erica

Tittel: Høringsuttalelse - Frivillig vern av skog - Varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet - Ingen merknader

Åpen informasjon / Public information

Deres ref: 2021/10419

Statnett viser til varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet i forbindelse med frivillig vern av skog.

Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.

Beklager sen tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg

Seniorrådgiver eiendomsforvaltning

NPM – Miljø og tillatelser

M +47 900 80 853

D +47 71 66 92 13

T +47 23 90 30 00

Statnett

Nydalen Allé 33, 0484 Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

[Statnett.no](https://www.statnett.no)

Fra: Neby, Erica <fmheena@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 29. oktober 2021 10:07

Til: Neby, Erica <fmheena@statsforvalteren.no>

Emne: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for 14 området i Innlandet oktober 2021

OBS: Avsender av e-posten er utenfor organisasjonen.

Hei!

Vedlagt ligger et varsel om oppstart av verneprosess for 14 områder i Innlandet (og Viken). Fristen for å uttale seg til varselet er 1. desember 2021. Se vår hjemmeside for mer informasjon:

<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/horinger/2021/12/oppstart-av-14-verneprosesser/>

Med vennlig hilsen

Erica Neby

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Innlandet

Telefon: 62 55 11 65

Mobil: 40 92 04 65

E-post: fmheena@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/in

"This email with attachments is solely for the use of the individual or entity to which it is addressed. It may contain confidential or privileged information. If you are not the addressee, please notify the sender and delete this message and all attachments from your files."

Fra: Seegaard Ole[ole.seegaard@vegvesen.no]
Sendt: 28. apr 2020 11:36:08
Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet
Tittel: 20/67314-1 - Frivillig vern av skog - melding om oppstart av verneprosesser

Fylkesmannen melder i brev datert 31.03.20 om oppstart av arbeid med vern av 13 nye skogområder og 4 utvidelser av eksisterende naturreservat i Innlandet.

Statens vegvesen tar varselet til orientering og har ingen merknader til arbeidet i denne fasen.

Med hilsen
Ole Seegaard

Statens vegvesen, Transport og samfunn
Transport øst, Transportforvaltning øst 1
Besøksadresse: Storgt. 12, Gjøvik
Mobil: +47 95981601 **epost:** ole.seegaard@vegvesen.no
www.vegvesen.no epost: firmapost@vegvesen.no

Fra: Seegaard Ole[ole.seegaard@vegvesen.no]

Sendt: 18. des 2020 13:05:48

Til: Postmottak FMIN

Tittel: 20/229325-1 - Frivillig vern av skog - Melding om oppstart av verneprosesser etter naturmangfoldloven - 6 nye skogområder

Viser til varsel av 27/11/2020 om oppstart av verneprosesser for 6 nye skogområder i Innlandet. Deres referanse: 2020/12973.

Statens vegvesen kan ikke se å ha tilstøtende interesser i forhold til aktuelle arealer og har derfor ingen merknader til verneprosessene.

Med hilsen
Ole Seegaard

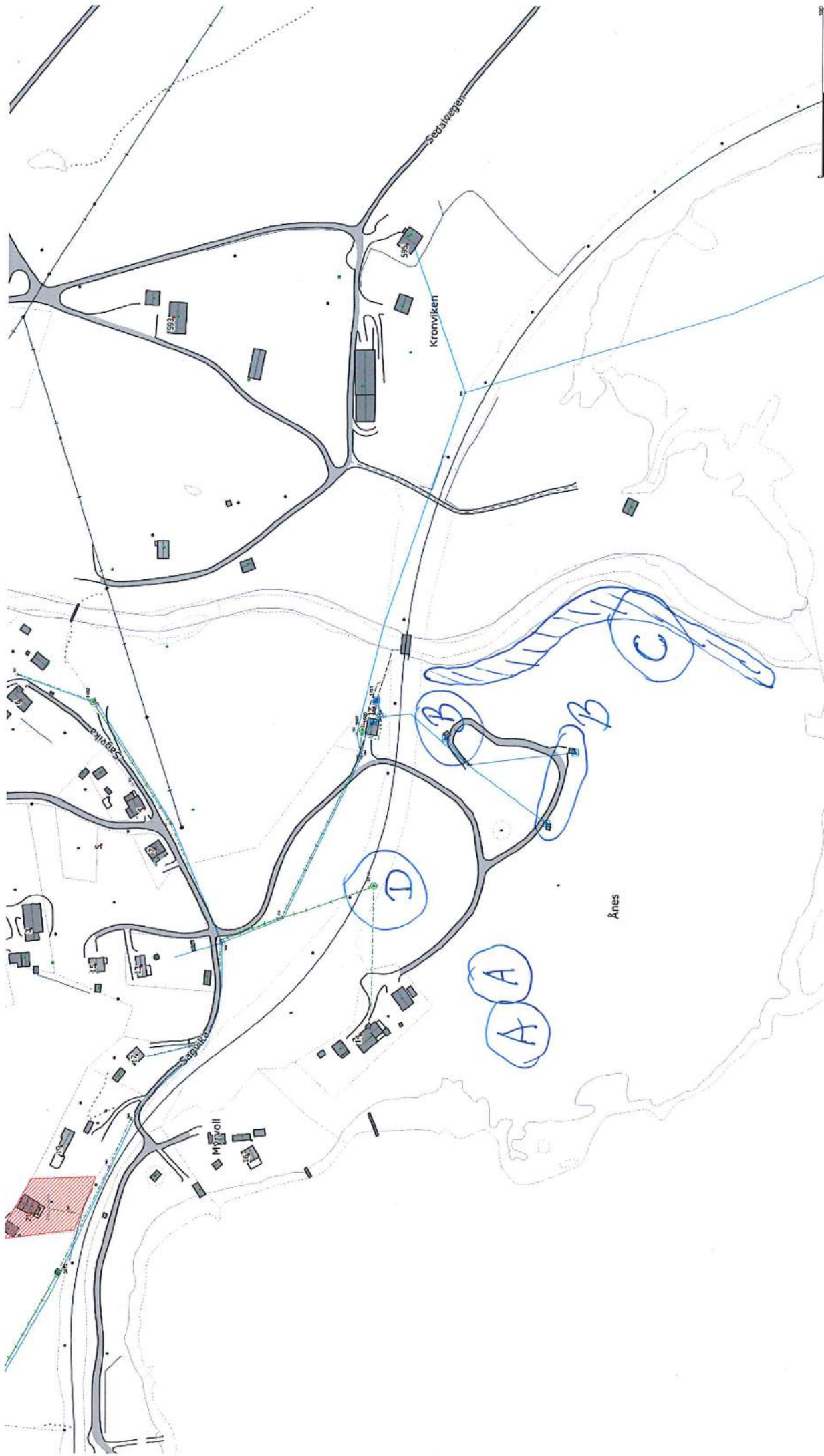
Statens vegvesen, Transport og samfunn

Transport øst, Transportforvaltning øst 1

Besøksadresse: Storgt. 12, Gjøvik

Mobil: +47 95981601 **epost:** ole.seegaard@vegvesen.no

www.vegvesen.no epost: firmapost@vegvesen.no

Fra: Per Egge[Per.Egge@sondre-land.kommune.no]
Dato: 9. mai 2019 14:58:39
Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet
Tittel: VS: Frivillig vern av skog

Hei

Her er våres kommentarer på saken om vern av skog på Ånes, i Søndre Land
Forlenget svarfrist til den 10.05.2019.
Avtalt med Kolbjørn Hoff hos fylkesmannen.

Med vennlig hilsen

SØNDRE LAND
KOMMUNE

Per Egge, Leder Teknisk drift

Telefon: 611+4761126496 Mob: +4791774918
Hovsbakken 1, 2860 HOV
E-post: Per.Egge@sondre-land.kommune.no

[Hjemmeside](#) | [Facebook](#)

<https://www.visbrosjyre.no/sondreland/MailView/>

Fra: Ove Skogen
Sendt: 9. mai 2019 14:36
Til: Per Egge
Emne: Frivillig vern av skog

Søndre Land Kommune ønsker å komme med et innspill i saken om Frivillig vern av skog. Dette gjelder område Ånes i Søndre Land Kommune.

Her har kommunen i dag et etablert vannverk, i samråd med grunneier, som forsyner ca. 1000 pe i Odnos og Fluberg med vann.

For å sikre vedlikehold og framtidig drift av dette, ønsker vi, etter anbefalinger fra faglige konsulenter, å få mulighet til å kunne etablere 2 nye brønner i nord-/vestre del av området (vist på vedlagt kart som punkt A) for uttak av drikkevann, og bruke de uttakspunktene som benyttes i dag (punkt B) til avlastningspunkter for bakketrykk i grunnen ved flomstor vannføring, med utpumping tilbake til elv.

I tillegg må kommunen få mulighet til å kunne vedlikeholde flomvolden (punkt C) som ble etablert på nordsiden av elva etter flommen i 2007, for sikring av eksisterende brønner og flomvern.

Kommunen har også en kloakkpumpstasjon fra bolighus i området (punkt D), vist på vedlagt kart, som vi er avhengig av å ha tilgang til for drift og vedlikehold. Denne ligger ikke i det opprinnelige tenkte verneområdet, men mellom veg til bolig og jernbanelinje, i det området som er ønsket utvidet til vern.

Med vennlig hilsen

Med vennlig hilsen

~~~~~
SØNDRE LAND
KOMMUNE

[Ove Skogen, Tekniker](#) Teknisk drift

Telefon: 611+4761126497 Mob: +4791704966

Hovsbakken 1, 2860 HOV

E-post: Ove.Skogen@sondre-land.kommune.no

[Hjemmeside](#) | [Facebook](#)

<https://www.visbrosjyre.no/sondreland/MailView/>

Fra: Vorkinn, Marit[fmopmvo@statsforvalteren.no]
Sendt: 18. nov 2021 08:13:20
Til: Postmottak SFIN
Kopi: Neby, Erica
Tittel: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess

---

Statsforvalteren i Innlandet

Vi viser til brev fra Statsforvalteren 29.10.21, deres referanse 2021/10419, med varsel om oppstart av verneprosesser for 14 skogområder i Innlandet.

Tre av områdene; Horta og Kroksætra, Kvannskardkletten og Gålaskarven, ligger innenfor regional plan for villrein i Rondane-Sølnkletten. Villreinemnda for Rondane og Sølnkletten ber derfor om at villrein tas med som ett av verneformålene. Dette for å sikre at villreinhensyn blir vurdert og vektlagt ved framtidig dispensasjonsbehandling for områdene.

Vennlig hilsen

Marit Vorkinn
Sekretær for Villreinemnda for Rondane og Sølnkletten

Epost: fmopmvo@statsforvalteren.no
Tlf. 612 66068

Fra: Trude Myhre[trmyhre@wwf.no]
Sendt: 28. apr 2020 11:58:50
Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet
Kopi: Jon Bjartnes; Post WWF
Tittel: FW: Her kommer det riktige

Til Fylkesmannen i Innlandet

Oslo 28.04.2019

OPPSTARTSMELDING FOR VERN AV 17 SKOGOMRÅDER

Vi viser til oppstartsmeldingen, og vi har følgende kommentarer.

WWF-Norge støtter opprettelse av naturreservat for i praksis alle disse områdene da de har verneverdier som er viktig å sikre gjennom vern. Når det gjelder kommentarer til de enkelte områdene, har vi følgende merknader.

Viengeskletten: Vi er tvilende til om det er riktig å verne dette arealet. Den ble i fagrapporten ikke funnet verneverdig. Vi vet ikke hvilke vurderinger som er gjort som tyder på at arealet likevel anses som verneverdig.

Skålåsen: Når det gjelder den søndre deler av området, er vi tvilende/usikre om det er riktig å verne dette arealet. Den ble i fagrapporten ikke funnet verneverdig. Litt areal med ungskog er fornuftig å inkludere for slik gi bedre buffer til gammelskogen, men såpass store arealer som her foreslås er vi tvilsomme til.

Ellers synes vi avgrensningen av områdene er gode, innenfor de eiendommer som har tilbud areal til frivillig vern. Vi ser at flere områder har tilgrensende verneverdig areal (som i Svenstad og i Hånahoppet) men på andre eiendommer enn de som har tilbudt areal til vern. Vi håper det senere kan være mulig å få utvide slike reservater.

Vennlig hilsen

TRUDE MYHRE
SKOGBIOLOG
WWF VERDENS NATURFOND

MOB: +47 416 87 431, TEL: +47 22 03 65 00, SKYPE trudemmyhre
POSTBOKS 6784, ST. OLAVS Plass, 0130 OSLO
Kortfilm (3 min) "The protector": <https://vimeo.com/208519540>

Mvh Trude Myhre

Statsforvalteren i Innlandet

Adresseliste

Frivillig vern av skog – Høring av 14 områder i Innlandet – Høringsfrist 20. februar 2023

Etnedal kommune

Søndre Land kommune

Nordre Land kommune

Gjøvik kommune

Gran kommune

Grue kommune

Nord-Fron kommune

Ringebu kommune

Ringsaker kommune

Stor-Elvdal kommune

Sør-Aurdal kommune

Avinor AS

Bane NOR SF

BirdLife avd. Hedmark

BirdLife avd. Oppland

BirdLife Norge

Den Norske Turistforening

Direktoratet for mineralforvaltning

DNT Finnskogen og Omegn

DNT Gudbrandsdalen

DNT Hadeland

DNT Valdres

DNT Åmot og Stor-Elvdal

Eidsiva Energi

Elvia AS
Etna Nett AS
Foreningen til Randsfjords regulering c/o Ringerikskraft AS
Forsvarsbygg
Forum for natur og friluftsliv - Innlandet
Friluftslivets fellesorganisasjon
Friluftsrådenes Landsforbund
Glitre Energi Nett
Griug AS
Grue idrettslag v/ orienteringsgruppa
Gudbrandsdal Energi Nett
Hafslund Eco
Hamar og Hedemarken Turistforening
Hedmark Bonde- og Småbrukarlag
Hedmark Sau og Geit
Hedmark skikrets
Innlandet bondelag
Innlandet fylkeskommune
Innlandet idrettskrets
Innlandet orienteringskrets
Institutt for biovitenskap
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kommunenes sentralforbund
Landbruksdirektoratet
Luftfartstilsynet
Mjøsski
Natur og Ungdom
Naturhistorisk museum og botanisk hage
Naturvernforbundet i Innlandet
NHO Reiseliv Innlandet v/regionansvarlig
Norges Bondelag
Norges Geologiske Undersøkelser
Norges handicapforbund

Norges Idrettsforbund
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges jeger- og fiskerforbund - Hedmark
Norges Jeger- og Fiskerforbund Oppland
Norges Luftsportforbund
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Orienteringsforbund
Norges vassdrags- og energidirektorat
Norges vassdrags- og energidirektorat -Region øst
Norsk Bergindustri
Norsk Biologforening
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Botanisk Forening
Norsk Friluftsliv
Norsk Institutt for Bioøkonomi
Norsk institutt for naturforskning
Norsk Organisasjon for Terrengsykling
Norsk Landbruksrådgiving Innlandet
Norsk Sau og Geit
Norsk Zoologisk Forening
NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi
NTNU, Ringve botaniske have
NTNU, Vitenskapsmuseet
Nye Veier AS
Oppland Bonde- og Småbrukarlag
Oppland Energi AS
Oppland Sau og Geit v/Pål Kjørstad
Oppland skikrets
Sabima
Ringsaker idrettslag v/ Skistyret
Sjusjøen og omegn skiforening

Skogselskapet i Hedmark
Skogselskapet i Oppland
Statens Kartverk
Statens vegvesen Region øst
Statkraft SF
Statnett SF
Statskog
Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene
Sør-Aurdal Energi AS
Universitetet i Oslo, Institutt for biovitenskap
Universitetet i Oslo, Naturhistorisk museum og botanisk hage
ValdresEnergi
Vegdirektoratet
Vevig
Villreinnemnda for Rondane og Sølknletten
Vokks Kraft AS
VOKKS Nett AS
WWF-Norge

Erik Ødegaard og Tone Irene Brekke

Ivar Klundby

Torbjørn Goplen Lomsdalen

Jan Høiseth og Kari Rømcke

Otto Langmoen

Iver Arne Langmoen

Inger Birgitte R Gjerdrum

Ole Petter Klevstad

Ola Einar Krok

Synnøve Havn

Tor Kjørum

Jon Inge Nordlien

Kai Reidar Dølven
Arnor Zoran Scheibler
Nordsinni Sameie v/ Hallgeir Thorsen
Ann-Marie Voldheim og Ingar Finstuen
Per A. Rognerud
Vegar Jøranlid
Trond Jøranlid
Bjørn Rustestuen
Geir Tåje
Kjell Arne Lykken
John Madssveen
Hans Roger Lien
Jostein Årnes
Ole Kristian Aarnes
Jørn Toftstuen
Lars Gunnar Bratberg
Martin Bangsberg
Hans Kristian Skolseg
Vegard Stenseng
Marte Elisabeth Røhnebæk
Hanne Guåker
Nes almenning
Thomas Dalseng Houmb
Iver Kvarberg
Henning Sørlandsengen
Arne Harald Tjernæs
Thorbjørn Skinstad dødsbo v/ advokat Holen
Stor-Elvdal kommune
Hans Håkon Vestlund
Statskog Glomma AS
Lars Jørund Østmoe v/ Siri Østmoe

Hildegunn Naas-Bibow

Jens Furuseth Naas-Bibow

Astrid M. Nordeng v/ Nils Petter Nordeng

Søndre Land kommune

John B. og Hege B. Aspholt

Solveig Karin Brenna

Aud Thordis Brenden

Kopi

Miljødirektoratet

Norges Skogeierforbund

Glommen Mjøsen Skog

Norskog

Viken Skog